

ૐ ળાઁ ળહાર ૐ

ચાને

ચાર દુરવેશકા

કીસ્સા.

કરદુ કપાન ગુજરાતી હરકેમિ.

કપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર,

વ રામચંદ્ર જાગૃષ્ટે.

જણુદરવા

મદાવાદ.

અમદાવાદ,

રાજનગર “ટાઈપ કાઉન્ડરી” પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ.

૧૩૧૮ હીજરી - સને ૧૯૦૦ નવેમ્બર.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અ. પ. યાદ
ગુજરાતી કાપીરાઈટ-સંગ્રહ
૧૨૨

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કાપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૨૨ વર્ગાંક

પુસ્તકનું નામ બાગેબહાર

વિષય ૨૪૬૮ : ૩

દી બા આ.

સુખદાનધાહ કયા સાનેઅ હયે કે જસને એકમુઠી ખાકસે કયા કયા સુસ્તે
ઓર મીટીકી મુરતે પૈદાકી આવજ્યુદ દો રંગકે એક ગોરા, એક કાલા, ઓર
મહી નાકે કાન હાથ પાંચ સખડો દીયે હયે તીસપર રંગ અરંગકી શકલે જુદી
જુદી બનાઇ, કે એકકી સજ ધજસે દુસરેકા ડેલડોલ મીલતા નહીં કરોડો
ખસકતમે જસકો ચાહીએ પેહછાન લીજીએ આસમાન ઉસકે દરવાએ વહન
તકા એક ખુશખુશા હયે ઓર ઝમીન પાનીકા બતાસા લેકાન યે તમાશા હયે
ક સગંદર હઝારો લેહરે મારતા હયે. પર ઉસકા બાલ બીકા નહીં કર સકતા
જસકી યે કુદરત ઓર સકતહો ઉસકી હમ્દો સનામે ઝળાન ધનસાનકી ગોયા
જુગી હયે કહે તો કયા કહે એહતર યે હયે કે ઇસ બાતમે દમ ન
મારે ચુપકો રહો.

નઝમ.

અરસે લે ફરશ તક જસકા કે યે સામાન હયે, હમ્દ ઉસકી ગર લીખા
ચાહે તો કયા ઇમકાન હયે. જળ પયગમખરને કહા હો મૈને પેહછાના નહીં,
રીર જો કોઇ દબવા કરે ઉસકા બડા નાદાન હયે. રાત દીન યે મેહરોમાહ
ગીરતે હયે સુનઅત દેખતે, પર હરએક વાહેદકી સુરત દીદએ હયેરાન હયે.
જસકા સાની ઓર મુકાબીલ હયે ન હોવેગા કબુ, અયસે યકતાકો ખુદાઇ સખ
તરહ શાયાન હયે. લેકીક ઇતના બનતા હું ખાલીકો રાઝીક હૈ વો, હર ત
મસે મુજપર ઉસકા હુદ્દ ઓર એહસાન હૈ.

નઅત.

ઓર દરદ ઉસકે દોસ્તપર જસકે ખાતીર ઝમીન ઓર આસમાનકો પૈદા
કાયા ઓર દરજા રીસાલતકા દીયા.

નઝમ.

જસમે પાકે મુસ્તાફા અજલાદકા એક નુર હયે, ઇસલીએ પરછાઇ ઉસ
કી ન થી મશહુર હય. હૈસલા મેરા કદાં ઇતના જો મઅત ઉસકી કહું,
પર સુખન ગોયોંકા યેબી કાએદા દસ્તુર હયે.

ઓર દરદ ઉસકી આલપર સલવાત સલામ ઓર જો હયે બારા ઇમામ
અલેહીમુરસલામ.

નઝમ.

હમ્દ હક ઓર નઅત અહમદકો યહાંકર ઇનસીરામ અળ મૈં આગાઝ
ઉસકો કરતાહું જો હૈમનખુરકામ યા ઇલાહી વાસ્તે અપને નખીકી આલકે, કર
મે મેરી શુદ્ધતગો મકબુલે તબએ ખાસો આમ.

સખખ તઅલીફ કીતાબ.

મનશા ઇસ તઅલીફકાં યે હયે કે શના ૧૨૧૫ (એક હજાર દોસો પંદ-
રા) ખરસ હીજરી ઓર અઠારાસે એક સાલ ઇસવી મુતાબીક એક હજાર
દોસો સાત સને ફસલી કે અહદમે અશરફુલ અશરાફ મારફૂવીસ વઝલી

गवरनर जनरल लार्ड भारनींगटन साहेब के उनकी तयारीमें आ-
कले हैरां और इहम सरगरहां हये जतने वस्त्र सरदारोंको आहीये उनकी
जातमें पुद्गाने जन्मकीये हये गरज कीसमतकी पुष्पी घिस मुल्कीथी जे
अधसा हाकीम तशरीर लाया उसके कदमके ईजसे ओक आलमने आराग पा-
या मन्नल नही के कोछ कीसुगर जयरहस्ती कर सके शेर और अकरी ओक
घाट पानी पीते हये. सारे गरीब गुरया हुआ हते हये और जते हये
गुरया मन्नमका द्रैला साहेबाने जीशानको शौक हुवा के उरदुकी अणानसे वा-
कीक होकर हींदुस्थान योंसे गुदतो शुनुद करें और मुल्की कामको ज आगा-
ही तमाम अन्नम हें, धस वारते कीतनी कीतामें धसीसालमें अमुग्य इर-
मायशके तयलीक हुका.

जे साहेब दाना और हींदुस्थानकी अणान ओलनेवाले हये उनकीअदमतमें
गुजारीश करता हुं के ये कीस्सा बहार दुरवेशका मण्टामे हजरत अमीर पु-
राइ देहलवीने धस तकरीजसे कला के हजरत **नीजामुद्दीन** ओलीया जरी
व अरथपश जे उनके पीर थे और दरगाह उनकी दील्लीमें कीलेसे तीन कोस
वाल दरवाजेके बाहर मटीया दरवाजेसे आगे वाल अंगरेके पास हये. उनकी
तभीयत भांही हुछ तय मुरशह कामीलका दील जहेलानेके वारते अमीर पु-
राइ ये कीस्सा कहेने और भीभारदारीमें हाजीर रहेते आल्लाहने बन्द रोज़मे
शका दी तय उनोंने गुसल सेहतके दीन ये हुआ दी के जे कोछ घिस कीस्से
के सुनेगा पुद्गके इजलसे तनदुरस्त रहेगा.

शरय कीस्सेका.

अय आगाज कीस्सेका करता हुं जरा कान धरकर सुना और मुनसरी करे
सैरमें बार दुरवेशकी युं लीया हये और केहने वालेने युं कला हये के आगे
रम के मुल्कमें कोछ शहेनशाह था के नौशेरवानकीसी अदालत और हातीम-
कीसी सभावत उसकी जातमेंथी नाम उसका आजाद अफ्त और शहरे कु-
स्तनुतुनीया उसको धसतओल केहते हये उसका पायेतफ्तथा उसके वक्तमें
रहयत आयाद अजाना मयमुर लशकर मुरइश गरीब गुरया आसुदा अयसे
जैनसे गुजरान करते और पुशीसे वेहते के हरओक के धरमें दीन छद और
रात शयरात थी और जतने योरयीकार जेय कतरे सुणहणीजे उठाछ गीरे,
हमायाज थे सगको नीस्तोनापुद करकर नामो नशान उनका अपने मुल्कभरमें
न रण्णाथा सारी रात दरवाजे धरोंके अंद न होते और हुकाने आजारकी
पुली रेहती राही मुसाशीर जंगल मैदानमें सोना उछालते बलेजते कोछ न
पुछता के तम्हारे मुदमें हातने दांत हये और कहां जते हो उसआदशाहके
अमलमें हजारां शहरे थे और कछ सुलतान नयलअंही हते अयसी जदी
सलतनतपर ओक सायत अपने दीलको पुद्गकी याद और अंदगीसे गाशील

ન કરતા આરામ દુનયાક જોવાથી સળ મૈનુદયા લેકીન ફરજદે જીવતા
નીકા ફલ ઉસકે કીસમતકે બાગમે ન થા ઇસખાતીર અકસર શીકરમદ રેહતા
ઝોર પાંચો વકતકી નમાઝકે બચાફ અપને કરીમસે કહતા કે "અચઅલ્લાહ
મુજ આજીવકે તુને અપની ઇનાયતસે સળ કુછ દીયા લેકીન એક ઇસ અ-
ધેરે ઘરકા દીયા ન દીયા યહી અરમાન જીમેં બાકી હયે, કે મેરા નામ લે
ઝોર પાની દે કોઈ નહીં ઝોર તેરે ખજાને જૈગમેં સળ કુછ મૈનુદયા હયે
એક બેટા જીતા જાગતા મુજે દે, તો મેરા નામ ઝોર ઇસ સલતનતકા ન-
શાન કાયમ રહે" ઇશીકુમ્બીદમેં બાદશાહકી ઉમર ચાલીસ બરસકી હોગઇ એક
દીન શીશ મહેલમેં નમાઝ અદાકરકર વઝીફા પડ રહે યે એક બારગી આપ-
નેકી તરફ ખ્યાલ જો કરતે હયે તો એક સુરીદ બાદ મુજોંમેં નજર આયા કે
માનીદ તારેમુકેશકે ચમક રહા હયે બાદશાહ દેખ કર આબદીદા હુએ, ઝોર
ચંડી સાંસ ભરી શીર દીલમેં અપને સોચ કીયા કે અફસોસ તુને ઇતની ઉમર
નાહક બરખાદ કી, ઝોર દુનયાકી હીરસમેં એક આલમકો ઝેરો જખર કીયા
ઇતના મુલક જો લીયા અબ તેરે કીસ કામ આવેગા ? આખીર યે સારા માસો
અસખામ કોઇ દુસરા ઉડાહેગા તુજે તો પૈગામ મૈતકા આચુકા. અગર કોઇ
દીન જીએબી તો બદનકી તાકત કમ હોગી ઇસ્સે યે મઅલુમ હોતા હયે કે
મેરી તકદીરમેં નહીં લીખા કે વારીસ છતર ઝોર તખ્તકા પૈદાહો; આખીર
એક રોઝ મરના હયે ઝોર સળ કુછ છોડ જના હયે, ઇસ્સે યહી બેહતર હયે
કે મૈંહી ઉસે છોડદુ ઝોર બાકી જીવગી અપને માલીકકી યાદમેં કાદુ—યેહ
ખાત અપને દીલમેં ઠેરાકર પાઇન બાગમેં જાકર સળ મુજરાઇ થોંકો જવાબ-
દેકર ફરમાયા કે કોઈ આજસે મેરે પાસ ન આવે સળ દીવાને આમમેં આયા
જાયા કરેં ઝોર અપને કામમેં મુસતઅદ રહેં યે કહેકર આપ એક મકાનમેં
જા બેઠે ઝોર મુસલ્લા ખીજાકર ઇબાદતઇલાહીમેં મશગુલ હુએ, સીવાએ રોને
ઝોર આહ બરનેંક કુછ કામ ન થા. ઇસ્સીતરેહ બાદશાહ અઝાદખતકો કમ-
દીન મુજરે શામકે રોઝા ખોલને કે વકત એક છોહારા ઝોર ત્રીન ઘુટ પાની
પીતે ઝોર તમામ દીન રાત જાનમાઝપર પડે રેહતે; ઇસ ખાતકા બાહર ચ-
રચા ફૈલા—રહતા રહતા તમામ મુલકમેં ખબર હોંગઇ કે બાદશાહને બાદશા-
હતમેં હાથ ખીચકર ગોશા નશીની ઇખતીયારકી; ચારોં તરફ ગનીમોં ઝોર
મુફસીદોંને સર ઉઠયા, ઝોર કદમ અપને હલસે બડાયા; જસને ચાહા મુ-
લક દયા લીયા, ઝોર સરઅંજામ સરકશીકા કીયા. જહાં કહીં હાકીમથે
ઉનકે હુકમમેં ખલલે અઝીમ વાકેઅ જરા હરએક મુખસે અરઝી બદ અપ-
લીકી હુજુરમેં પોહંચી; દરબારી ઉમરા જીતનેયે જમ્મયા હુએ ઝોર મલાહ
મસલહત કરને લગે; આખીર યે તજવીઝ ઠેરી કે નવાબ વઝીર આડીલ
ઝોર દાના હયે, ઝોર બાદશાહકા મુકરરખ ઝોર મોઅતમીદ હયે ઝોર દરજે-
મેંબી સળસે બડા હયે, ઉસકી ખીદમતમેં ચલેં, દેખે વો કયા મુનાસીબ જા-
નકર કહતા હયે સળ ઉમદા વઝીર અમીર કે પાસ આવે ઝોર કહા બાદશા-
હકી યે ગુરત ઝોર મુલકકી વો હકીકત, અગર ચદે ઝોર તમામુલ હુવા તો

ઇસ મેહનતકા મુલક લીયા હુવા મુશ્તમે જતા રહેગા, શીર હાથ આના બહેત
 મુશ્કીલ હયે. વઝીર પુરાના કદીમ નમક હલાલ ઓર અકલમંદ નામની
 ખીરદમંદ ઇસ્મ બા મુસન્માયા બોલા, અગરચે પાદશાહને હુઝુરમે આનેકો
 મનઅ કીયા હયે, લેકીન તુમ ચલો મૈલી ચલતાહું ખુદા કરે બાદશાહકી મર-
 ઝી આવે જો રૂબરૂ બુલાવે; યે કેહકર સખકો અપને સાથ દીવાને આમતક
 લાયા ઉનકો વહાં છોડકર આપ દીવાને ખાસમે આયા, ઓર બાદશાહકી
 ખીદમતમે મહેલીકે હાથ કહેલા બેગમ કે યે પીર ગુલામ હાઝર હયે કંઠ
 દીનોંસે જમાલે જહાં આસ નહીં દેખા ઉમ્મીદવારહું કે એકનઝર દેખકર કદ-
 મખોસી હાસીલકરે તો ખાતીર જમઅ હો. યે અરઝ વઝીરકી બાદશાહને સુની
 અજબસ કે કદામત ઓર ખૈર ખ્યાહી, ઓર તદખીર, આ જાંતીસારી ઉસકી
 જાનતે યે, ઓર અકસર ઉસકી ખાત માનતે યે, બચદ તઅમ્મુલકે ફરમાયા
 ખીરદમંદકો ખુલાલો બારે જબ પરવાનગી હુઝ, વઝીર હુઝુરમે આયા આદાબ
 બજાયા ઓર હસ્તઅસ્તા ખડા રહા, દેખા તો બાદશાહકી અજબ સુરત બન
 રહી હયે કે જારો જાર રો રહે હયે ઓર દુખલાપેસે આંખોમે હલકે પડગએ
 હયે, ઓર ચેહસ ઝરદ હોગયા હયે. ખીરદમંદકો તાબ ન રહી, બેઠખતીયાર
 દૌડકર કદમોંપર જમીરા. બાદશાહને હાથસે સર ઉસકા ઉઠાયા ઓર ફરમાયા
 લોમુજેદેખા ખાતીરજમઅ હુઝ. અબજાવો, કયાદ મુજે ન સતાવો તુમ સલ-
 તનતકરો, ખીરદમંદ સુનકર ઘાડ મારકર સેયા, ઓર અરઝકી. ગુલામકો આ-
 પકે તસદ્દુક ઓર સલામતીસે હમેશા બાદશાહત મયસ્સર હયે, લેકીન જહાં
 પનાહકી ચકબચક ઇસ તરહકી ગોશાગીરીસે તમામ મુલકમે તહલકા પડગયા
 હયે, ઓર અંજામ ઇસકાઅચ્છા નઝરઆતા નહીં, ચેક્યાખ્યાલ મીઝાજે મુખા-
 રકમે આયા ? અગર ઇસ ખાનાઝદ મોરસીકેબી મહરમ ઇસ સઝકા કીજયે
 તો બેહતર હયે, જો કુછ અકલ નાકીસમે આવે ઇસતીમાસ કરે, ગુલામોંકો
 જો યે સરફરાઝીયાં બખશી હયે ઇસી દીનકે વાસ્તે કે બાદશાહ એશો આ-
 રામ કરે, ઓર નમકપરવરદે તદખીરમે મુલકકી રહે ખુદા નખાસ્તા જબ શીકર
 મીઝાજે આલીકે લાહક હુઝ તો બંદહાથ બાદશાહી કીસ દીન કામ આવેજે ?
 બાદશાહને કહા, સચ કહેતા હયે, પર જો શીકર મેરે જીકે અંદર હયે સો
 તદખીરસે બાહેર હયે, સુન અચ ખીરદમંદ, મેરી સારી ઉમર ઇસી મુલકગી-
 રીકે દરદ સરીમે ગઈ, અચ યે સીન્ના સાલ હુવા આજે મૈત બાકી હયે સો
 ઉસકાબી પેગામ આયા સ્વાહ બાલ સુશીદ હોચુકે વો મસલ હયે કે સારી
 રાત સોએ, અચ સુખહો કોબી ન જાગે અચ તલક એક બેટા પૈદા ન હુવા,
 જો મેરી ખાતીર જમઅ હોતી ઇસલીએ દીલ સખ ઉદાસ હુવા, ઓર મૈ
 સખ કુછ છોડ બેઠા—જીસકા જી ચાહે મુલકલે યામાલલે, મુજે કુછ કામ નહી
 બલકે કોઈ દીન યે ઇરાદા રખતાહું કે સખ છોડ છોડકર જંગલ ઓર પહા-
 ડુમે નીકલ જાઉં, ઓર મુઅ અપના કીસીકો ન દીખાઉં; ઇસી તરેહ યે
 ચંદરોઝકી જીંદગી અસરકરે, અગર કોઈ મકાન ખુશ અયા તો વહાં બેઠકર
 બંદગી અપને મઅમુદકી બજા લાઉયા શાયદ આકેઅત બખૈરરહો ઓર

હુનયાકો ખુબ દેખા કુછ મજા ન પાયા છતની ખાત બોલકર ઓર એક આદ
બરકર આદશાહ ચુપ હોરહે ખીરદમદ ઉનકે ખાપકા વઝીર થા જળ્યે ચે શાહ-
ઝદે ચે તખ્તે મોહબબત રખતા થા અલાવા દાતા ઓર નેક અદેશ થા કેહ-
ને લગા ખુદાકી જનાબસે નાઉમીદ હોના હરગીઝ મુનાસીબ નહીં જસને હ-
ઝદા હઝાર આલમકે એક હુકમમે પૈદા કીયા તુમહે ઔલાદ દેની ઉસકે તઝ-
દીક કયા યાડી ખાત હયે કીબલએ આલમ ઇસ તસબ્બર ખાતીલકો દીલસે
દુરકરો નહીં તો તમામ આલમ દરદમ અરદમ હોખવેગા ઓર ચે સલતનત
કીસ કીસ મેહનત ઓર મશકતસે તુમહારે ખુઝરગોને ઓર તુમને પૈદા કી હયે,
એક ઝરામે હાથસે નીકલ જાએગી ઓર બે ખબરીસે મુલક વીરાન હોખાએગા
ખુદા ન ખ્યાસ્તા આખર અદનામી હાસીલ હોગી ઉસપરબી ખાઝ પુરસ રોઝ
ક્યામતકી હુવાચાહે કેતુજે આદશાહ બનાકર અપને બદોકો તેરેહવાસેક્યાથા તુ
હમારી રહમતસે માયુસ હુવા ઓર રચ્ચતકો હોરાન વ પરેશાનક્યા ઇસ સવા-
લકા કયા જવાબ દોગે પસ ઈબ્નાતબી ઉસ રોઝ કામ ન આવેગી ઇસ વાસ્તે
કે આદમીકા દીલ ખુદાકા ધર હયે ઓર આદશાહ ફક્ત અદલકે વાસ્તે પુછે
જાએગે ગુલામકી બેઅદબી મઆફહો ધરસે નીકલ જાના ઓર જંગલ જંગલ
પ્રીરના કામ જોગીયોંકા ઓર ફકીરોંકા હયે નકે આદશાહોંકા તુમ અપને જોગા
કામ કરો ખુદાકી યાદ ઓર બંદગી જંગલ પહાડપર મૌકુદ નહીં આપને ચે
બેત સુની હોગી.

બેત.

ખુદા તુજ પાસ તુ હુડે જંગલમે.

દહોરા શેહરમે લડકા પગલમે.

અગર મુનસરી ફરમાઇએ ઓર ઇસ શીદવીકી અરઝ કુખુલ કીજએ તો
બેહતર થું હયે કે જહાં પનાહ હરદમ ઓર હર સાઅત ધ્યાન અપના ખુદાકી
તરફ લગાકર દુઆ માંગા કર ઉસકી દરગાહસે કોઇ મહરમ નહીં રહા દીનકો
બંદોબસ્ત મુલકકા ઓર ઇન્સાફ અદાલત ગરીબ ગુરખાકી ફરમાવે તો બંદે
ખુદાકે દામને દૌલતકે સાએમે અમનો અમાનશે ખુશ ગુઝરાન રહેં ઓર સતકો
ઇબ્નાત કીજએ ઓર દુરદ પયમબરકી રહે પાકકો નીયાઝ કરકર દુરવેશ ગોશા
નશીં મુતવક્કોસે મદદ લીજએ ઓર રોઝ રાતીબ ચતીમ અસીર અયાલદાર
મોહતાબે ઓર રાંડ બેવાબોકો દીજએ અયસે અછે કામો નેક નીયતોંકી
ખરકતશે ખુદા ચાહે તો ઉમ્મીદ કવી હયે કે તુમહારે દીલકે મકસદ ઓર મતલબ
સખ પુરે હો ઓર જસ વાસ્તે મીઝાજે આલી મુકદ્દર હોરહા હયે વો આરઝુ
ખર આવે ઓર ખુશી ખાતીર શરીફકો હોખવે પરવરદીગારકી ઇનાયતપર
નઝર રખયે કે વો એક દમમે જો ચાહતા હયે સો કરતા હયે બારે ખીરદ
મદ વઝીરકી અમસી અયસી અરઝ ગારઝ કરનેસે આઝાદખામતકે દીલકો વારસ
બંધી, ફરમાયા અમજા તુ જો કેહતા હયે બલા ચેબી કરહેબે આગે જો
અલાહકી મરઝી હયે સોહો ગા જળ્યે આદશાહકે દીલકો તસલ્લી હુધ તખ્ત
વઝીરમે પુછા કે ઓર સખ અમીરો દખીર કયા કરને હયે ઓર કીસતરફ

હવે ઉસને અરઝકી કે સખ અરકાને દીલત કીજલએ આલમકે બનો માલકો
 દુઆ કરતે હવે આપકી શીકરસે સખ હૈરનો પરેશાન હોરહે હવે જમાલે
 મુઆરકે આપના દીખલાઇએ તો સખકી ખાતીર જમએ હોવે ચુનાએ ઇસ વકત
 દીવાને આમમે હાજીર હવે યે સુનકર બાદશાહાને હુકમ કીયા ઇનશા અલ્લા-
 હતઆલા કલદરબાર કરંગા સખકો કહો કે હાજીર રહે ખીરદમંદ યે વઅદ
 સુનકર ખુશ હુવા ઓર દોનો હાથ ઉઠાકર દુઆ દી કે જખ તત્તક યે ઝમીનો
 આસમાં બરપા હવે તુમહારા તાજે તખ કાયમ રહે ઓર હુજુરસે રખસત
 હોકર ખુશી ખુશી બાદેર નીકલા ઓર યે ખુશખબરી ઉમતવોસે કહી સખ
 અમીર હસી ખુશી ઘરકો ગએ સારે શહરમે આનંદ હો ગમ, રમયત પરગ
 મગન હુએ કે કત્ર બાદશાહ દરબારે આમ કરેગા સુખહોકો સખ ખાનાઝાદ
 આલા અદના ઓર અરકાને દીલત છોટે બડે અપને અપને પાએ ઓર મર-
 તમે પર આકર બડે હુએ ઓર મુનાતઝીર જલવએ બાદશાહીકે રહે જખ
 પેદર દીન યગ એક બારગી પરદા ઉઠા ઓર બાદશાહને બર આમદ હોકર
 તખ મુઆરક પર જુલુસ ફરમાયનૌબતખાનામે શાદાયાને બબને લગે સંબોને
 નઝમુઆરક બાદકી શુઝરાંની ઓર મુજરે ગાહમે તસવીમાત કારનશાત બબલાએ
 મતશીક કદરોમન ઝીલતકે હર એકકો સરપરાઝી હુઇ સખકે દીલકો ખુશી ઓર
 ચૈન હુવા જખ દોપડેર હુએ બરખાસ્ત હોકર અંદરન મહેલ દાખીલ હુએ
 ખાસા નૌશબન ફરમાકર ખ્યાલગાહમે આરામ કીયા ઉસ દીનસે બાદશાહને
 ચહી મુકરર કીયા કે હમેશા સુખહોકો દરબાર કરના ઓર તીસરે પેદર કીતા-
 બકા શુબલ યા વીરદ વઝીરા પરના ઓર ખુદાકી દરગાહમે તૈયા અસતગરા
 કરકર અપને મતલબકી દુઆ માંગની એક રોઝ કીતાબમેંબી લીખા દેખા કે
 અગર કીરી શખસકો ગમ યા શીકર અયસી લાલકહો કે ઉસકા ઇતિબાર તદબીરસે
 નહીસકે તો ચાહીએ કે તકદીરકે હવાલેકરે, ઓર આપ બોરસ્તાનકી તરફ રમુઅક-
 રકે દરદ તુફેલ પૈગમબારકી રહકે ઉનકો બખશે ઓર અપને તથ નીસ્તા ના-
 ખુદ સમજકર દીલકો ઇસ ગરજને દુનયવીશે હુશયાર રમે ઓર બયરતમે રાવે
 ઓર ખુદાકી કુદરતકો સેમે કે મુજશે આમે કયસે કયસે સાહેમે મુદકકો ખ-
 ઝાના ઇસ ઝમીંપર પેદા હુએ લેકીન આસમાનને સખકો અપની ગરદીસમે
 લાકર ખાકમેં મીલા દીયા જયસા ચેકહાવત હવે.

દોહરા.

ચલતી ચકકી દેખકર દીયા કળીરા રોએ,
 દો પાટનકે ખીચ આ સાખીત ગયા ન કોએ,

દેખએ સીવા એક મીટીકે ઢેરકે ઉનકા કુછ નશાન બાકી નહીં રહા ઓર
 સખ દોલતે દુનયા ઘરબાર ચાલ ચૌલાદ આશના દોસ્ત નોકર ચાકર હાથી
 લોડે છોડકર અકલે પડે હવે યે સખ ઉનકે કામ કુછ ન આયા બલકે અખ
 કામ નાગબી નહીં બનતા કે ય કોન યે ઓર કબરકે અંદરકા અહવાલ મ-
 અલુમ નહીં કે કીડે મકોડે ચુટી સાંપ ઉનકો ખાગએ યા ઉનપર કયાખીતી
 ઓર ખુદાસે કયસી બની યે ખાતે અપને દીલમે સૌચકર સારી દુનયાકો પે

ખનેકા ખેત્ર જાને તમ ઉસકે દીલકા ગુનચા હમેશા શયુરતા રહેગા કીમુ
હાલતમે પઝ મુરદા ન હોગા યે નસીયત જખ કીતામમે મુતાલેઆકી બાદશા-
હકો ખીરદમદ વઝીરકા ફેહના યાદ આયા ઝોર દોનોંકા મુતાખીક પાયા યે
શૌક હુવા કે ઉસપર અમલ કહે લેકીન સવાર હોકર ઝોર બીડબાડ લેકર બા-
દશાહોંકી તરહસે જના ઝોર શીરના મુનાસીય નહી ખેહતર યે હયે કે લી-
આસ બદલકર રાતકો અકેલે મુકબેરોંમે યા કીસી મરદે ખુદા ગોશનશીનકી
ખીદમતમે જન્યા કહે ઝોર શખ ખેદાર રહું. શાયદ ઉન મરદાને ખુદાકે વીસીલે
સે દુનયાકી મુરદા ઝોર આકેખતકીનજનત મયસ્યર હો, યે ખાત દીલમે મુકરર
કરકે એક રોઝ રાતકો મોટે જોટે કપડે પહેનકર કુછ રૂપીએ અશરશી લેકર
ચુપકે કીલ્લેસે બાહર નીકલે, ઝોર મૈદાનકી રાહ લી, જાતે જાતે એક ગોર-
સ્તાનમે પોહચે નેહાયત સીદક દીલસે દુરદ પડ રહે યે ઝોર ઉસવકત બા-
હુદં ચલ રહીથી, બલકે આંધી કહા ચાહીએ એક બારગી બાદશાહકો દુરસે
એક શોઅલાસાનઝર આયા, કે ગાનીદ મુખ્હોકે તારેકે રૈશન હયે દીલમે
અપને ખ્યાલ કીયા કે ઇસ આંધી ઝોર અંધેરેંમે યે રોશની ખાલી હીકમ
તસે નહી યે તીલમુમ હયે કે અગર ડીટકરી ઝોર ગંદક ચીરાગમે આસ-
પાસ છીડક દીજાએ, તો ફેમીકી હવા ચલે ચીરાગ ગુલ ન હોગા યા કીસી
વલીકા ચીરાગ હયે કે જલતા હયે જો કુછ હો સોહો ચલકર દેખા ચાહીએ
શાયત ઇસ શમ્મયકે તુરશે મેનેબી ધરકા ચીરાગ રોશન હા, ઝોર દીલકી મુ-
ગદ મીત્રે યે નીયત કરકે ઉસતરફકો ચલે. જખ નજદીક પહોંચે દેખાકે ચાર
કરાર બેનવા કઢનીયાં ગલેમેં ગલે ઝોર સરજાનુપર ધરે આલમે ખેહોશીમે
ખામોશ બેઠે હયે, ઝોર ઉતકા યે આલમ હયે, જયસે કોઇ મુસાફીર અપને
મુલક ઝોર કોમસે ખીલકર બેકસી ઝોર મુરહસીમે ગીરફતાર હોકર હેરાન રેહ
જતા હયે, ઇસી તરહસે યે ચારોં નકશ દીવાર હો રહેહયે, ઝોર એક ચીરાગ
પથર પરવરા ટમટમા રહા હયે, હરખીઝ હવા ઉસકો નહી લગતી ગોયા શાનસ
ઉસકા આસમાન જના હયે કે બેખતરે જલતા હયે આઝાદ બખકો દેખતેહી યકીન
આયા કે મુકરર તેરી ચારહુ ઇન મરદાને ખુદાકે હદમકી શરકતસે બરઆવેગી ઝોર
તેરી ઉમીદકા સુખા દરખ ઇનકી તવજ્જતસે હરા હોકર ફલેગા ઇનકી ખીદમતમે
ચલકર અપના અહવાલ કહે ઝોર મજલીસકા શરીક હો, શાયદ તુજપર ર-
હમ ખાકર દુઆ કરેં જો બે નીયાઝકે યહાં કમુલ હો, યે ઇરાદા કરકર ચાહા
કે કદમ આગે ધરે. વહીં અકલને સમજના કે અયે બેવકુફ જલદી નકર
ઝરા ચલકર દેખલે તુજે કયા મઅલુમ હયે, કે યે કોન હયે. ઝોર કહાંસે
આયે હયે ઝોર કાધર જાતે હયે કયા જાતે એ દેવ હયે, યા ગૌલખીયા
ખાની હયે કે આદમીકી સુરત જાનકર બાહમ મીત્ર બેઠે હયે બહર સુરત
જલદી કરના ઝોર ઇનકે દરમ્યાન જાકર મુખીલ હોના ખુખ નહીં અબી
એક ગોશીમે છુપકર હકીકત ઇન દુરવેશોંકી જાનના ચાહીએ. આખીર બાદશા-
હને યેહ કીયા કે એક કોને મે ઉસ મકાનકે ચુપકા જા બેઠા કે કીમુકો ઉ-
સકે આનેકી આ હટકી ખખર ન હુઇ અપના ધ્યાન ઉનકી તરફ લગાયા કે દે-

ખાંસે આપસમે કયા ખાતરીત કરતે હયે ઇતેદાકન એક ફકીરકો જીક આપ શુકર ખુદકા કીયા, વો તીનો કલંદર ઉસકી અવાજસે મોંક પડે. ચીરા-મકો ઉકસાયા લીપતો રોશન થા અપને અપને, બીસતરોંપર હુકકે બર કર પીનેલગે એક ઉન આઠાદોંમેસે બોલા અય યારાં હમદરદો રહીકાને જહાં ગરદ હમઆર સુરતે આશમાનકી ગરદીશસે ઓર લેલોનેહાર કે ધનકી લાખસે દર-બદર ખાકબસર એક મુદદત ફીરે અલહઅદે લીલ્લાહકે તાલેઅકી મદદ ઓર કીસમતકી યાવરીશે આજ ઇસ મુકામ પર બાહમ મુલાકાત હુધ. ઓર કલકા અલવાજ કુછ મઅલુમ નહીં, કે કયાપેશ આવે એક જન રહેં યા બુદા બુદા હોગવે. રાત બધી પહાડ હોતી હયે અબીસે પડપડ રેહના ખુબ નહીં ઇસ્સે યે બેહતર હયે કે અપની અપની સરગુઝીસ્ત જો ઇસ દુનયામે જીસપરખીતીહા બજારતે કે બુદા ઉસમે કોડીબર નહો બયાન કરે તો ખાતોમે રાત કટખખ જાગ થોડી સખ બાકી રહે તખ લોટપોટ રહેજે. સબોંતે કહા યા હાદી જો કુછ ઇરશાદ હોતા હયે. હમને કમુન્ન કીયા પેહલે આપહી અપના અલવાજ જો દેખા હયે, યા તુમપર ગુજરા હયે શુરઅ કીજએ તો હમ મુસ્તરીદહો.

૨

સૈર પેહલે દુરવેશકી.

પેહલા દુરવેશ દોઝનું હો બૈદા ઓર અપની સૈરકા કીસ્સા ઇસ તરહમે કેહને લગા યા મઅબુદ અલ્લાહ ઝરા ઇધિર મુતબજ્જા હો ઓર માનસા ઇ-સ બેસરો પાકકા સુનો.

રૂબાઈ.

યે સરગુઝીસ્ત મેરી ઝરા કાન ધર સુનો,
મુન્નકો ફલકને કર દીયા ઝેરો ઝખર સુનો.
જો કુછ કે પેશ આપ હયે શીદદત મેરે તહ,
ઉસકો બયાન કરતાહું તુમ સરખસરસુનો;

અય યારાં મેરી પેદાયશ ઓર વતન ખુઝરગોંકા મુદકે યમન હયે વાલીદ ઇસ આજીઝકા મલેકુલુબ્બર ખવાજ અલમદ નામ બડા સૈદાગર યા ઉસવકતમે કોઇ મહાજન યા બેપારી ઉતકે બરાબર ન થા અકસર શેહરોં મેં કોહ્યાં ઓર ગુમાસ્તે ખરીદોદ રોખતકે વાસ્તે મુકરર થે ઓર લાંબો રૂપે નકદ ઓર જીનસ મુદક મુલ્લકી ધરમે મૌબુદ થી, ઉતને યહાં દો લડકે પૈદા હુએ એકતો વહી ફકીર જો કહની સૈત્રી પેહલે હુએ મુરશદોંકી હુઝુરીમે હાઝીર ઓર બો લતા હએ દુસરી એક બેહન જીસકો કીબલા ગાહને અપને જીતેજી ઓરએક શહે-રકે સૈદાગર બચ્ચેસે શાદી કર દી થી વો અપને સુસરાલમે રેહતીથી ગરઝ જીસકે ધરમે ઇલની દૌલત ઓર એક લડકા હો ઉસકે લાડ પ્યારકા કયા હીકાના હયે મુજ રફીરને બડે આઝો બુડસે માંખાપકે સાએમે પરવરીશખાઇ ઓર પડના લીખના ઓર સીપાહ ગરીકા કસખ વ ફન સૈદાગરીકાબી કહાતા

રોઝનામા સીખને લગા ચૌદા બરસતક નેહાયત ખુશી ઓર બેરીકરીમે ગુઝરી
કુછ દુનયાકા અદેશા દીલમે ન આયા યકબચક એકહી સાલમે વાલેદૈન કઝાએ
ધજાહીસે મરગએ અજબ તરેહકા ગમ હુવા જીસકા બયાન નહીં કર સકતા
એક બારગી યતીમ હો ગયા કોઇ સરપર બઝા ખુઝા ન રહા ઇસ મુરીયાત
નાગહાનીસે રાતદીન રોયા કરતા ખાના પીના સબ છુટ ગયા ચાલીસ દીન
જીં તું કરકર કટે, ચેહલુમમે અપને બેગાને છોટે બડે જમ્મ્ય હુએ જબ
કાતેહાસે ફરાગત હુધ સખતે ફકીરકો બાપકી પગડી બન્ધવાઈ ઓર સમજયા
દુનયામે સબકે માંખાપ મરતે આએ હયે ઓર અપને તઈબી એક મરના
હયે પસ સગર કરો અપને ધરકો દેખો અબ બાપકી જગે તુમ સરદાર
હુએ અપને કારોબાર લેન દેનસે હોશ્યાર રહો તસલ્લી દેકર વે રખ
સ્ત હુએ. ગુમાસ્તે કારબારી નવકર ચાકર જીતનેથે આનકર હાઝીર હુએ નઝરે
દી, ઓર બોલે કોહી નકહોજનસકે અપની નઝર મુબારકસે દેખ લીજ એ
એકબારગી જો ઉસ દૌલત બેઇનને હા પર નીગાહ પડી આંખે ખુલગઇ
દીવાનખાનેકી તથ્યારી કો હુકમ કીયા ફરરાશોને ફરશ કુરશ ખીજાકર છત
પરદે ચીઝુની તકલ્લુફકી લગા દી ઓર અચ્છે ખીદમતગાર દીદાર નવકર રખે
સરકારસે રીઝક બરકકી પોશાંકે બનવા દીં ફકીર મસદનપર તકયા લગાકર
બૈશ વૈસેહી આદમી બનડે શંકડે મુદતપર ખાને પીને વાલે જીંટ ખુશામદી
આકર આશના હુએ ઓર મુસાહેબ બને ઉનસે આઠ પેહર સોહબત રેહને
લગી હર કહીં કી ખાતે ઓર ઝટલ લેં વાહી તળાહી ઇધર ઉધરકી કરતે
ઓર કેહતે ઇસ જવાનીકે આલમમે કેલગીકી શરાબ ગુલ ગુલાબ ખીચવાએ
નાઝનીન મચ્છમુકોંકે ખુલાવકર જીનકે સાથ ખીજએ ઓર બૈશ કીજએ ગરઝ
આદમીકા હૈતાન આદમી હયે હરદમકે કેહને સુનનેસે અપનાખી મીઝબ
બહેક બધા શરાબ ઓર નાચ ઓર જીવેકા ચરચા શુરચ હુવા શીર તો વે
નવખત પોહચી કે સૌદાગરી ખુલકર તમાશખીની ઓર દે નેલેનેકા સૌદા હુવા
અપને નવકર ઓર રશીકાંને જબ વે ગફલત દેખી જો જીસકે હાથપઝ
અલગ કીયા ચોયા લુટમચા દી કુછ ખચર નથી કીતના રખ્યા ખચર હોતા
હયે કહાંસે આતા ઓર કીધર જતા હયે માલેમુદત દીલેબેહરમ ઇસ દુખ
ખચરકી કે આગે અગર મંજકારનકા હોતા તોબી વધા ન કરતા ક્છ બરસકે
અરસેમે એક બારગી વે હાલત હોગઇ કે ફક્ત ટોપી ઓર લંગોટી બાકીરહી.
ઘોસ્ત આશના જો દાંત કાટે રોટી ખાતેથે ચમચા બર ખુન અપના હરખાતમે
ક્યાનસે નીસાર કરતે થે કાપુર હોગએ બલકે રાહબાટમે અગર કહી બેઠ
મુલાકાત હોજતી તો આંખે ચુરાકર મુંહ ફેર લેં તે ઓર નવકર ચાકર
ખીદમતગાર મચ્છને ડલેત ખાસ બરદાર સાખીત ખાની સબ છોડકર કીનારે
લગે કોઇ ખાતકા પુછનેવાલા ન રહા જો કહે વે કયા તુમહારા હાલ હુવા
મીવાય મમ ઓર અફસોસકે કોઇ રશીક ન ઈસ અબ દમડીકી હુડયાં મચરસર
નહીં જોચ્યાકર પાની પીજીં હોતીનકાકે કડાકેકે ખીચે તાબ જુફી ન લાસકા
હાચાર બેહવાઇકા ખુરકા મુંહપર ડાલકર ચેકરદ કીયા કે બેહન કે પાસ ચલએ

ਲੇਡੀਨ ਧੇ ਸ਼ਰਮ ਦੀਵੇਂ ਆਤੀਥੀ ਕੇ ਕੀਯਲਗਾਛਕੀ ਵਸ਼ਾਤਕੇ ਅਘੜ ਨ ਯੇਹਨਸੇ
 ਕੁਝ ਸੁਲੁਕ ਕੀਯਾ ਨ ਆਂਵੀ ਅਤਲੀਯਾ ਅਲਕੇ ਉਸਨੇ ਦੋਐਕ ਅਤਪੁਰੁਤ ਆਤਮ
 ਪੁਰਸੀ ਆਰ ਖਰੀਤੀਯਾਕੇ ਵੀਯੇ ਉਨਕਾਨੀ ਨਵਾਯ ਖਸ ਆਮੇ ਅਰਗੇਸ਼ਮੇ ਨ
 ਭੇਜ ਖਸ ਸ਼ਰਮੀਂਦਗੀਸੇ ਭੁੱਟੇ ਨ ਆਵਤਾ ਥਾ ਪਰ ਸੀਵਾਏ ਉਸ ਧਰਕੇ ਆਰ
 ਕਾਥ ਹੀਕਾਨਾ ਨਭਰਮੇ ਨ ਹੈਰਾ. ਯੁੰ ਟੁੰ ਪਾਘਾਵਾ ਆਲੀ ਛਾਥ ਗੀਰਤਾ ਪਤਾ ਛਭਾਰ
 ਮੇਹਨਤਸੇਂ ਵੇ ਕਥ ਮਨਜੀਲੇਂ ਛਾਟਕਰ ਛਮਸ਼ੀਨਕੇ ਸ਼ਹੇਰਮੇਂ ਯਕਰ ਉਸਕੇ ਮਧਨਪਰ
 ਪੋਛਯਾਵੇ ਮਾਂਝਮ ਮੇਰਾ ਧੇ ਛਾਲ ਦੇਖਕਰ ਅਵਾਏ ਲੇ ਆਰ ਗਲੇ ਮੀਲਕਰ ਅਛੋਤ
 ਰੋਧ ਤੇਲ ਕਾਲੇ ਮਾਸ਼ ਆਰ ਟਕੇ ਮੁਝਪਰਸੇਂ ਸਫਕੇ ਕੀਏ. ਫੇਛੇਨੇ ਲਗੀ ਅਯਰ ਏ
 ਮੁਲਾਕਾਤਸੇਂ ਛਾਲ ਅਛੋਤ ਪੁਸ਼ ਛੁਵਾ ਲੇਡੀਨ ਯੈਯਾ ਤੇਰੀ ਧੇ ਕੁਯਾ ਸੁਰਤ ਆਨੀ
 ਖਸਕਾ ਨਵਾਯ ਮੈਂ ਕੁਝ ਦੇ ਨ ਸਕਾ ਆਂਧੇਮੇ ਆਂਸੁ ਡਯਡਯਾਕਰ ਯੁਪਕਾ ਛੋ ਰਛਾ
 ਯੇਹਨਨੇ ਨਵਲਈ ਆਸੀ ਪੋਸ਼ਾਕ ਸੀਲਵਾਕਰ ਛਮਮਾਮਮੇਂ ਭੇਜ ਨਹੀਂ ਧੀਕਰ ਨਐਂ
 ਕਪੜੇ ਪੇਛਨੇ ਐਕ ਮਧਨ ਆਪਨੇ ਪਾਸ ਅਛੋਤ ਅਘੜਾ ਤਕਵੁਛਕਾ ਮੇਰੇ ਰੇਛਨੇਕੇ
 ਮੁਕਰਰ ਕੀਯਾ. ਸੁਯੋਛਕੇ ਸ਼ਰਯਤ ਆਰ ਲੋਯਾਤ ਛਲਵਾ ਸੋਛਨ ਪੀਰਤਾ ਮਗਝੀ
 ਨਾਰੇਕੇ ਆਰ ਤੀਸਰੇ ਪੇਛਰ ਮੇਵੇ ਪੁਝਕੇਤਰ ਝਲ ਝਵਾਰੀ ਆਰ ਤ੍ਰਾਤਦੀਨ ਦੋਨੋਂ
 ਵਕਤ ਪੁਲਾਧ ਨਾਨ ਕਲਵਾ ਕੁਆਯ ਤੋਛਕਾ ਤੋਛਸ਼ ਮਝੇਦਾਰ ਮੰਗਵਾਕਰ ਆਪਨੇ ਝਯੜ
 ਆਵਾਕਰ ਯਵਤੀ ਸਯ ਤਰਛ ਆਤੀਰਫਾਰੀ ਫਰਤੀ ਮੈਂਨੇ ਵੈਸੀ ਤਸਦੀਅਕੇ ਅਘੜ
 ਨੇ ਧੇਆਰਾਮ ਪਾਯਾ ਪੁਛਾਕੀ ਫਰਗਾਛਮੇਂ ਛਭਾਰ ਛਭਾਰ ਛਕਰ ਯਯ ਲਾਯਾ ਕਥ
 ਮਛਿਨੇ ਖਸ ਫ਼ਰਾਗਤਸੇਂ ਯੁਭਰੇ ਕੇ ਪਾਂਧ ਉਸ ਅੀਲਵਤਸੇਂ ਆਫੇਰ ਨ ਰਝਯਾ ਐਕ
 ਦੀਨ ਵੇ ਯੇਹਨ ਨੇ ਯਯਯੇ ਵਾਲੇਛਾਕੇ ਮੇਰੇ ਆਤਰ ਰਝਤੀਥੀ ਫੇਛਨੇ ਲਗੀ ਅਧ
 ਅੀਰਨ ਟੁ ਮੇਰੀ ਆਂਧੇਂਕੀ ਪੁਤਲੀ ਆਰ ਮਾਯਾਪਕੀ ਮੁਧ ਮੀਟੀਕੀ ਨਸ਼ਾਨੀ ਛਧੇ ਤੇਰੇ
 ਆਨੇਸੇ ਮੇਰਾ ਕਵੇਯ ਥਾਂਝ ਛੁਵਾ ਨਯ ਟੁਯੇ ਦੇਖਤੀ ਛੁੰ ਆਗ ਆਗ ਛੋਤੀ ਛੁੰ ਟੁਨੇ
 ਮੁਯੇਛ ਨੇਛਾਲ ਕੀਯਾ ਲੇਡੀਕ ਮਰਦੋਂਕੇ ਪੁਛਨੇ ਕਮਾਨੇਕੇ ਵੀਧੇ ਯਨਾਯਾ ਛਧੇ ਧਰਮੇਂ
 'ਅਤੇ ਰੇਛਨਾ ਉਨਕੇ ਲਾਝੀਮ ਨਹੀਂ' ਨੇ ਮਰਦ ਨੀਯਦੁ ਛੋਕਰ ਧਰ ਸੈਂਤਾ ਛਧੇ ਉਸਕੇ
 ਦੁਨਯਾਕੇ ਲੋਗ ਤਅਨਾ ਮੇਹਨਾ ਦੇਂਦੇ ਛਧੇ. ਪੁਸੁਸ ਖਸ ਸ਼ੇਫੇਰਕੇ ਆਫਮੀ ਛੋਟੇ ਅਤੇ
 ਲੇ ਸਯਯ ਟੁਝਕਾਰੇ ਰੇਛਨੇਪਰ ਕਛੇਂਯੇ ਆਪਨੇ ਆਪਕੀ ਛੈਲਤ ਦੁਨਯਾ ਅਰਯਾਛ ਕਰਕੇ
 ਯੇਹਨਵੀਕੇ ਟੁਕੜੇਂ ਪਰ ਆਪਯ ਧੇ ਨੀਦਾਧਤ ਯੇਗੈਰਤੀ ਆਰ ਮੇਰੀ ਟੁਝਕਾਰੀ ਛਸਾਛ
 ਆਰ ਮਾਂਯਾਪਕੇ ਨਾਮਕੇ ਸਯਯ ਲਾਯ ਲਗਨੇਕਾ ਛਧੇ ਨਹੀਂ ਤੋ ਮੈਂ ਆਪਨੇ ਅਮਡਕੀ
 ਯੁਤਯਾਂ ਯਨਾਕਰ ਟੁਯੇ ਪੇਛਨਾਭ ਆਰ ਕਵੇਂਯੇਮੇ ਡਾਲ ਰਝਯੁ ਅਯ ਧੇ ਸੁਲਾਛ ਛਧੇ
 ਸਫ਼ਰਕਾ ਕਰਦ ਕਰੋ ਪੁਛਾ ਆਛੇ ਤੋ ਦੀਨ ਫ਼ੀਰੇ ਆਰ ਖਸ ਹੈਰਾਨੀ ਆਰ ਮੁਝਲਸੀਂ
 ਅਛੇ ਆਤਰ ਨਮਧ ਆਰ ਪੁਸ਼ੀ ਛਾਸ਼ੋਲ ਛੇ ਧੇ ਯਾਤ ਸੁਨਕਰ ਮੁਯੇਅੀ ਗੈਰਤ
 ਆਛ ਉਸਕੀ ਨਸੀਲਤ ਪਸੰਦਕੀ ਨਵਾਯ ਦੀਯਾ ਅਘੜਾ, ਅਯ ਟੁਮ ਮਾਂਕੀਯਗਾਛੋ,
 ਨੇ ਕਛੋ. ਸੋ ਕਛੇ ਧੇ ਮੇਰੀ ਮਰਝੀ ਪਾਕਰ ਯੇਹਨਨੇ ਧਰਮੇਂ ਯਕਰ ਪਯਾਸ ਤੋਛੇ
 ਅਸ਼ਰਫ਼ੀਕੇ ਅਸੀਲ ਆਰ ਲੋਂਯੋਂਕੇ ਛਾਧੇਂਮੇ ਵੀਵਾਕਰ ਮੇਰੇ ਆਯੇ ਵਾਰਝਝੀ, ਆਰ
 ਯੋਵੀ, ਐਕ ਕਾਝਕਾ ਸੋਛਾਗਰੋਂਕਾ ਫ਼ਮੀਰਕਕੇ ਯਵਤਾ ਛਧੇ ਟੁਮ ਖਨ ਝਧੇਂਸੇ ਭੁਨਸ
 ਤੀਯਨਤਕੀ ਅਰੀਛ ਕਰੋ. ਐਕ ਨਾਯਰ ਛਮਾਨਫਾਰਕੇ ਛਵਾਲੇਕਰਕੇ ਫ਼ਰਤਆਵੇਝ ਪਛੀ
 ਵੀਯਵਾ ਲੋ ਆਰ ਆਪਯੀ ਕਰਦ ਫ਼ਮੀਰਕਕਾ ਕਰੋ—ਵਛਾਂ ਨਯ ਯੇਰੀਧਤਸੇਂ ਯ ਪੋਛਯੋ,
 ਆਪਯ ਮੁਨਾਛਾ ਸਮਯ ਪੁਝਵੀਯੇ, ਧਾ ਆਪ ਯੇਯਯੋ ਮੈਂ ਨਕਛ ਲੇਕਰ ਯਾਝਾ

रमे गमा, असण्याय सौदागरीका परीह करकर और अडे सौदागरके सीपुई कीया, नवीरतो प्वाहसे आतीर नम्य करली. वो तानर दर्याकी राहसे जहाज पर सवार होकर रवाना हुवा; इकीरने पुशकीकी राह चलनेकी तय्यारीकी. नय्य इभस्त होने लगा जेहनने एक सरपाव भारी और एक घोडा नडाव साजसे तवाजेअडीया, और भीछाई पकवान एक पास दानमे भरकर हरनेसे लटका दीया, और छागल पानीकी रीकार अंदमे जधवादी; धनाम जमीनका इध्या मेरे आजुपर आंधा, घड़ीका टीका माथेपर लगाकर आंसु पीकर ओली सीधारा, तुम्हे पुछाके सोपा; पीट दीआये नतेहो, छसीतरह नदद अपना मुह दीआधयो. मैने झुतेहाभैरकी पउकर कहा, तुम्हाराभी अस्वाह छाड़ीजहै मैने कुपुल कीया—वहासे नीकलकर घोडेपर सवार हुवा और पुछाके तय्यकक्षपर भरोसा करके होमनजीलकी एक मनजील करता हुवा हमीस्कके पास न पोहंया.

गरज नय्य शेरके दरवाजेपर गया तो जहोत रात न चुकी थी, दर्यान और नीधाहयानोंने दरवाजा अंद कीया था—मैने जहोत भीन्नत की, मुसाक्षीर हुं दूरसे धावा भारे आता हुं. अगर कीवाउ जोल हो तो शहेरमें नकर दाने घांसका आराम पाडि. अंदरसे धुरकर जोलो, छस वकत दरवाजा जोलनेका हुकम नहीं कयुं छतनी रात गेजे तुम आये. नय्य मैने नवाय साक्ष उनसे सुना शेर पनाहकी दीवारके तवे घोडेपरसे उतर जीन पोश पीछाकर जेहा— नगनेके आतीर छधरकधर टहेजने लगा, छस वकत आध्दी रात छधर और आध्दी रात छधर हुछ. सुनसान होगया—हेपता क्या हुं के एक संधुक की- हनेकी दीवालपरसे नीचे चला आत हये! ये हेपकर मै अयंजेमें हुवा के क्या तीलस्सुग हये, शायद जुदाने मेरी हैरानी और सरगरहानीसर रहम आकर अजाना जैयसे धनायत कीया! नय्य वो संधुक जमीनपर टैरा तो उरते उरते मै पास गया, हेपानो काहका संधुक हये, लावयसे उसे जोलो एक मअशुक पुय सुरत कामनीसी औरत छसके हेपनेसे होश नता रहे छयल लहुमें वरयतर आंजे अंद कीजे हुये पडी कुल जुलाती हये! आहरेस्ता आहरेस्ता होंट छिलते हये और ये आवाज मुंहसे नीकलती हये अय कम- जम्त जेवका, अय जालीम पुरवका, जहवा छसजवाछ और मोहज्मतका यही था जे तुने कीया, बजा ओकज्म औरभी लगा मैने अपना तेरा धनसाथ पुछाके सोंपा ये केहकर उसी जेहोशीके आलममें दुपटटेका आंयल मुंहपर ले लीया, मेरी तरफ ध्यान न कीया इकीर उसको हेपकर और ये आत सुनकर सुन होगया, छमे आये कीस जेहया जालीमने कयुं अयसे ना- जनीन सनभको जम्मी कीया, क्या उसके दीलमें आया और हाथ उसपर कयुंकर चलाया, छसके दीलमें तो मोहज्मत अयतलक आकी हये जे उस नन कंदनी की छालतमें उसको याद करती हये—मै आध्दीआ प ये केह रहाथा, उसके हानमें गछ, एक भरतय कपडा मुंहसे सरका मुन्को देया, छसवकत उसकी नीगा मेरी नजरेसे लडी, मुन्ने जशयाने और देते है पुसुस छस शेरके आदमी छोटे अडे जे सणय तुम्हारे देहनेपर कहेगे अपने आ-

पक्षी होकर हुनवा अरुणाद करके मेहनवी के दुकड़ों पर आपका ये निवास
मेहरती और मेरी तुम्हारी हंसा और मैं आपके नामों समान लान
बननेका हवे नहीं तो मैं अपने यमोंकी गुतयां बनकर तुम्हें पेहनाई
और कसेनेमें उस रफ्तार में ये सुलहा हवे सहसा करे करे जुदा बाहे
तो दिन कीरे और उस हवेरावी और मुहलसीके पहले आतर नभय और
पुर्खासीसही येनात सुनकर मुनेनी गैरत आछ उसकीनसीहत पसंदकी
नवायदीया अम्हा, अम्हाम भांडीनगाहो, नेकहोसो कइ मेमेरी भरल पाकर
मेहनने भरमें नकर पयास तोउ अशरकीके असील और होउयोके हाथोंमें
सीवाकर मेरे आगे लारप्पी, और ओली, ओक काहला सौदागरीका हमीरकको
नता हवे, तुम धव इप्योंसे उनस तीनरतकी अरीह करो, ओक ताजर
हमानदारके हवाले करके हस्तआवेज पक्षी लापवा हो, और आपकी करे
हमीरकका कसे—वहां नभ पैरीयतसे न पोहयो, आपन्म मुनाहा समन
जुनलीने, याआप मेयो मैं नकह लेकर आजारमें गया, असणाय सौदाग-
रीका अरीह करके ओक अउ सौदागरके सीपुई किया, नवीस्तो ज्वाहसे आतीर
नभ्य करली. वो ताजर दरयाकी राहसे नहाअपर सवार होकर रवाना हुवा;
इकीरने पुशकीकी राह चलनेकी तयारीकी. नभ इअरत होने लगा, मेहनने
ओक सरभाव भारी और ओक घोडा नडाव साजसे तवाजेअकीया. और भीहाई
पकवान ओक आस 'दानमें भरकर हनेसे लटका दिया, और आगल पानीकी
शीकर अंदमें अघवाही; हमाम अमीनका इप्या मेरे आजु पर आंधा, घडीका
कीका भायेपर लगाकर आंसु पीकर ओली सीधारे, तुम्हें जुदाके सोपा; पीट
दीआये, नतेहो, असीतरह नहद अपना मुंह दीआओ. मैंने शतेहा पैरकी
पडकर उठा, तुम्हाराभी अह्लाह हाशीजह मैंने कुपुल किया—वहांसे निकलकर
घोडेपर सवार हुवा और जुदाके तपककलपर आरोसा करके होमनअलीकी ओक
मनअल करता हुवा हमीरकके पास न पोहंया.

गरक नभ शहरके दरवाजेपर गया तो अहोत रात न चुकी थी, दरमान
और नीगाहआनेने दरवाजा अंद किया था—मैंने अहोत मीनत की, मुसाशीर
हुं दुरसे धावा मारे आता हुं, अगर कीवाल ओल हो तो शहरमें अकर दाने
वांसक आराम पाऊँ. अंदरसे धुरकर ओले, उस वकत दरवाजा ओलनेका हुकम
नहीं कयुं छतनी रात गये तुम आये 'नभ मैंने नवाय साअ उनसे सुना
शहर पनाहकी दीवारके तले घोडेपरसे उतर जीन पोश भीछाकर पैदा—अगनेके
आतीर छधर छधर टहेलने लगा, उस वकत आध्दी रात छधर और आध्दी
रात छधर हुध, सुनसान हो गया—देभता क्या हुं के ओक सहुक अह्सेकी
दीवालपरसे नीचे यला आत हवे। ये देभकर मैं अयअयेमें हुवा के क्या
तीलस्सुम हवे, शायद जुदाने मेरी हवेरानी और सरगरदानीपर रुक आकर
अजाना जैयसे घनायत किया। नभ वे सहुक अमीनपर हैरा हो उरतेउरते
मैं पास गया; देभा तो काहका सहुक हवे, लालयसे छसे ओला ओक अय-
हुक पुन सुरत अभनीसी औरत उसके देभनेसे होला नता रहे, धायल

ਲਹੁਮੇਂ ਤਰਘਰ ਆਂਧੇ ਅੰਦਰੀਓਂ ਫੁੱਲੇ ਪਈ ਫੁੱਲ ਖੁਲਾਤੀ ਹੋ ! ਆਫੇਰਤਾ ਆਫੇਰਤਾ ਛਾਂਟ ਢੀਲੇ ਹੋਏ ਆਰ ਧੇ ਆਵਾਜ਼ ਮੁਢਲੇ ਨੀਕਲੀ ਹੋਏ ਅਧ ਕਮ-
ਘੋਲੇ ਘੋਲੇ, ਅਧ ਆਲੀਸ ਪੁਰਾਣਾ, ਅਧਲਾ ਫਸਲਵਾਧ ਆਰ ਮੋਲਘੁਪਤਕਾ ਧੜੀ
ਥਾ ਨੇ ਚੁਨੇਕੀਆ, ਅਧਲਾ ਆਕਾਸ਼ਮ ਆਰਲੀ ਲਗਾ, ਮੈਨੇ ਅਪਨਾ ਟੇਰਾ ਧਨਸਾਫ਼
ਘੁਫਾਫੇਸੀਓ ਧੇ ਫੇਲਕਰ ਫੇਰੀ ਘੋਲਾਸੀਓ ਆਲਮਮੇਂ ਦੁਪਟੇਕਾ ਆਂਧਲ ਮੁਢਲਰ ਫੇ
ਲੀਆ, ਮੇਰੀ ਟਰਕ ਧਿਆਨ ਨ ਕੀਆ। ਫ਼ੀਰ ਉਸਥੇ ਫੇਪਕਰ ਆਰ ਧੇ ਆਤ ਸੁਨਕਰ
ਸੁਨਾਹੋ ਗਯਾ, ਭੁੱਲੇ ਆਯਾ ਕੀਸ ਘੋਲਯਾ ਆਲੀਸਨੇ ਕਥੁੰ ਅਧਲੇ ਨਾਜ਼ਨੀਨ ਸਨਮਕੇ
ਭੁੱਲੀ ਕੀਆ, ਕਥਾ ਉਸਥੇ ਫੇਲਮੇਂ ਆਯਾ ਆਰ ਫਾਧ ਉਸਪਰ ਕਥੁੰਕਰ ਅਲਾਧਾ,
ਫਸਥੇ ਫੇਲਮੇਂ ਟੋ ਮੋਲਘੁਪਤ ਅਧਨਲਕ ਆਈ ਹੋਏ, ਨੇ ਫਸ ਜਨ ਕੰਦਨੀ ਕੀ
ਫਲਮੇਂ ਉਸਥੇ ਯਾਦ ਕਰਨੀ ਹੋਏ—ਮੈਂ ਆਫੀਆਪ ਧੇ ਫੇਲ ਰਹਾ ਥਾ, ਉਸਥੇ
ਫਲਮੇਂ ਗਮ, ਆਕ ਮਤਰਘਾ ਫੁੱਲ ਮੁਢਲੇ ਸਰਕਾ ਮੁਢਲੇ ਫੇਪਾ, ਭੁੱਲਵਕਤ ਉਸਕੀ
ਨੀਗਾਹੇਂ ਮੇਰੀ ਨਫ਼ਰੇਂਸੇ ਲਈ, ਮੁਞੇ ਗਫ਼ਾਧਾਨੇ ਆਰ ਸੁਨ ਸੁਨਾਨੇ ਲਗਾ, ਅਭਰ
ਅਪਨੇ ਟਰ ਥਾਂਘਾ—ਭੁਰਾਤ ਕਰਕੇ ਪੁਛਾ ਸਧ ਕਥੇ, ਟੁਮ ਕੌਨ ਹੋ ਆਰ ਧੇ ਕਥਾ
ਗਾਫ਼ਰਾ ਹੋਏ, ਅਗਰ ਅਧਾਨ ਕਰੋ ਟੋ ਮੇਰੇ ਫੇਲਕੇ ਤਸਵੀਓ। ਧੇ ਸੁਨਕਰ ਅਗਰਧੇ
ਟਾਕਤ ਘੋਲਨੇਕੀ ਨ ਥੀ, ਅਗਰ ਆਫੇਰਤਾਸੇ ਕਥਾ ਸ਼ੁਕਰ ਹੋਏ ਮੇਰੀ ਫਲਮੇਂ ਆਫੇਰਕੇ
ਮਾਰੇ ਧੇ ਫੁੱਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੋਏ ਕਥਾ ਆਕ ਘੋਲੁੰ, ਫੇਲ ਫਲਮੇਂ ਮੋਲਮਾਨ ਹੁੰ, ਅਧ
ਮੇਰੀ ਜਨ ਨੀਕਲ ਅਧੇ ਟੋ ਘੁਫਾਫੇ ਵਾਰਨੇ ਅਧਾਂ ਮਰਦੀ ਕਰਕੇ ਮੁਞ ਅਧਲਾਫ਼ਕੇ
ਫਲਮੇਂ ਸੰਦੁਕਮੇਂ ਕੀਸੀ ਅਧਾ ਗਾਫ਼ ਫੇਲੇ ਟੋ ਗਫੇ ਅਧੇ ਘੁਰੇਕੀ ਅਧਾਨਸੇ ਨਜ਼ਮ
ਧਾਫੇ, ਆਰ ਟੁ ਫਾਧੀਲ ਸਧਾਧਕੇਓ, ਫਲਮੇਂ ਘੋਲਕਰ ਧੁਪਰਹੀ, ਰਾਤਕੇ ਮੁਞਲੇ
ਫਲ ਤਫ਼ੀਰ ਨਹੋਲਈ, ਧੇ ਸੰਦੁਕ ਅਪਨੇ ਪਾਸ ਫੇਲਾਧਾ ਆਰ ਧਧਾਂ ਗੀਨਨੇ
ਫਲਾ ਕੇ ਕਥਾ ਫਲਮੇਂ ਰਾਤ ਟਮਾਮ ਹੋ ਟੋ ਫ਼ਰਕੇ ਸ਼ੇਰਮੇਂ ਅਧਰ ਨੇ ਕੁਛ
ਫਲਾਧ ਫਲਕੇ ਫੇਲਕੇ ਅਧਕਦਰ ਅਪਨੇ ਕਥੇ—ਧੇ ਥੋਡੀਸੀ ਰਾਤ ਅਧਲੀ ਪਫਾਧ
ਫੇਲਮੇਂ ਕੇ ਫੇਲ ਧਧਾਧ ਗਯਾ, ਧਾਰੇ ਘੁਫਾ ਘੁਫਾ ਕਰ ਮੁਞਲੇ ਅਧ ਨਫ਼ੀਕ ਫੁੱਲ
ਮੁਰਗ ਘੋਲਾ ਆਫੇਰਕੇ ਆਵਾਫੇ ਆਨੇ ਲਗੀ, ਮੈਂ ਫ਼ਰਕੇ ਨਮਾਜ਼ ਪਫਕਰ
ਸੰਦੁਕਕੇ ਘੁਰਘੁਰੇਂ ਕਥਾ, ਘੁਰੀ ਫਰਵਾਫ਼ਾ ਸ਼ੇਰਕੇ ਘੁਫਾ ਮੈਂ ਸ਼ੇਰਮੇਂ ਫਾਧੀਲ
ਫੁਧਾ, ਫਰ ਆਕ ਆਫੀ ਫੁਫਾਨਫਰਸੇ ਫੇਲੇਕੀ ਕੀਰਘੇਕੀ ਟਫਾਸ਼ ਕਰਨੇ ਲਗਾ—ਫੁੱਲੇ
ਫੁੱਲੇ ਆਕ ਮਕਾਨ ਘੁਫਾਧਾ ਨਧਾ ਫ਼ਰਗਫਾਫਾ ਆਫੇ ਲੇਕਰ ਅਧ ਉਤਰਾ। ਪੇਫਲੇ ਉਸ
ਮਧਾਧੁਕਕੇ ਸੰਦੁਕਮੇਂ ਨੀਕਾਧਕਰ ਫੇਲਕੇ ਫਾਧੇਂਪਰ ਮੁਲਾਧਮ ਘੀਓਨਾ ਕਰਕੇ ਆਕ
ਘਾਸੇਮੇਂ ਲੀਫਾਧਾ, ਆਰ ਆਫੀ ਆਫੇਧਾਰੀ ਧਫਾਂ ਓਫਕਰ ਫ਼ੀਰ ਅਧਰਾਫ਼ਕੀ ਟਫਾਸ਼ਮੇਂ
ਨੀਕਲਾ ਫਰਘੇਕਸੇ ਪੁਛਤਾ ਫੀਰਤਾ ਥਾ ਕੇ ਫਸਿ ਸ਼ੇਰਮੇਂ ਅਧਰਾਫ਼ ਫ਼ੀਰਗਰ ਕੌਨ ਹੋਏ,
ਆਰ ਕਥਾਂ ਰਹੇਧਾ ਹੋਏ ! ਆਕ ਸ਼ਾਧਸਨੇ ਕਥਾ, ਆਕ ਫਲਮੇਂ ਅਧਰਾਫ਼ਕੇ ਕਸਧ
ਆਰ ਫਕੀਮੀ ਕੇ ਫਲਮੇਂ ਧਕਕਾ ਹੋਏ, ਆਰ ਫਸ ਕਾਮਮੇਂ ਨੀਪਟ ਪਕਕਾ ਹੋਏ। ਅਗਰ
ਮੁਰਦੇਕੇ ਫਸ ਪਾਸ ਲੇਫਯਾ ਘੁਫਾਫੇ ਫੁਕਮਸੇ ਅਧਲੀ ਟਫਧੀਰ ਕਰੇ ਕੇ ਆਕਧਾਰ
ਧੋਲੀ ਭੁਫੇ, ਧੇ ਫਲਮੇਂ ਫੇਲੇਧੇ ਰੇਫਤਾ ਹੋਏ। ਆਰ ਫਲਾ ਨਾਮ ਹੋਏ। ਮੈਂ ਧੇ
ਮੁਞਲਾ ਸੁਨਕਰ ਧੇ ਅਧੀਧਾਰ ਅਧਾ, ਟਫਾਸ਼ ਕਰਨੇ ਕਰਨੇ ਪਨੇਸੇ ਫਰਵਾਫੇ ਪੋਫਧਾ
ਆਕ ਮਰਦ ਸੁਫ਼ੀਫਲੀਸਕੇ ਫੇਲਕੀਫ਼ ਪਰ ਘੇਫੇ ਫੇਪਾ, ਆਰ ਕਥਾ ਆਫੀ ਮਰਦਮਕੀ
ਟਫਧਾਰੀਕੇ ਲੀਧੇ ਕੁਛ ਪੀਸ ਪਾਸ ਰਹੇਧੇ ਫ਼ੀਰਨੇ ਮਾਰੇ ਘੁਧਾਮਫੇ ਅਧਲਸੇ ਸਲਾਮ
ਕੀਆ ਆਰ ਕੀਆ ਆਰ ਕਥਾ, " ਮੈਂ ਟੁਮਫਾਰਾ ਨਾਮ ਆਰ ਘੁਧਾਧਾਂ ਸੁਨਕਰ ਆਧਾ

હું " માજાં જે હયે કે મેં અપને મુલકસે તીજરતકે લીએ ચલા કબીલેકે
 અસખખ મોહઅતકે સાથ લીયા જખ નઝદીક ઇસ શહેરકે આયા તો થોડીસી
 દુર રહથી જો શામ પડ ગઇ અને દેખે મુલકમેં રાતકો ચલના મુનાસીખ ન
 જાના મેદાનમાં એક દરખતકે તલે ઉતર પડા પીછમે પેલર ડાંકા આયા જો
 માલો અસખખ પાયા હુટ લીયા ગહેનેકી લાલચસે સકળીખીટાલી ધાયલ
 કીયા મુજસે કુછ ન હોસકા રાત જો બાદીથી જુતું કર કાઢી ફજરલી શહેરમેં
 આનકર મકાન કીરાએ લીયા ઉનકો વહાં રખકર મેં તુમહારે પાસ દોડા આયા
 હું ખુદાને તુમહેં જે કમાલ દીયા હયે ઇસ મુસાશીર પર મેહેરખાની કરો ગરી-
 બપર તશરીફ લે ચલો ઉસકો દેખો અગર ઉસકી જીંદગી હુધ તો તુમહેં બડા
 જસ હોગા ઝોર મેં સારી ઉમર યુવામી કહંગા ઇસા જરસહ બહોત રહમ
 દીલ ઝોર ખુદાપરસ્ત થા મેરી ગરીબીકી બાતોંપર તરસ બાકર મેરે સાથ
 ઉસ હવેલીતક આયા ઝખમોંકો દેખતેલી મેરી તસલ્લીકી, બોલા ખુદાકે કરમસે
 ખસી બીચીકે ઝખમ ચાલીસ દીનમેં ભર આવેંગી શુરસ શશકા કરવા દુંગા
 ગરઝ ઉસ મરદે ખુદાને સખ ઝખમોંકો નીમકે પાનીસે ધોધાકર સાફ કીયા,
 જો લાયક ટાંકોંકે પાએ ઉનહે સીયા બાકી ધાવોંપર અપને ખીસેસે એક ડગા
 નીકાલકર કીતનોંમે ટટી રખી ઝોર કીતનોંમે ફાહે ચડાકર પટ્ટીસે બાંધ
 દીયા ઝોર નીહાજત શકતસે કહા, ઇં દોતો વકત આયા કહંગા તુંખખરદાર
 રહીયો અયસી હરકત ન કરે જો ટાંકે દુટ જાએ મુગકા શોરખા બજબજે
 બીજા ઉસકે હલકમેં ચુવામયો ઝોર અકસર અરક એદ મુશક યુવાખકે સાથ
 દીયા કીજયો. કુબત રહેં જે કેલકર રખસત ચાહી મેંને બહોત મીનતકી
 ઝોર હાથ જોડકર કહા તુમહારી તશક્ષી દેનેસે મેરી બી જીંદગી હુધ નહીતો
 સીયા મરને કે કુછ મુજતા નથા ખુદા તુમહેં સલામત રખે ઇતરપાન દેકર રખસ્ત
 કીયા. મે રાત દીન ખીદમતમેં ઉસ પરીકી હાઝર રહતા આરામ અપને ઉપર
 હરામ કીયા, ખુદાકી દર ગાહસે રોઝ બરોઝ ઉસકે ચંગે હોનેકી દુઆ માંગ-
 તા—ઈતેફાકત વો સૌદાગરબી આ પોહંચા, ઝોર મેરા માલ અમાનત મેરે
 દવાલે કીયા. મેંને ઉસે ઝોતે પૌતે બેચડાલા ઝોર દાઈદરમનમેં ખરચ કરને
 લગા. વો મરદ જરસહ હમેશા આતા જતા થોડે અરસેમેં સખ ઝખમ બરકર
 અંશુર કરલાએ, અઅદ કહ દીનકે શુરસ શશકા કીયા, અજખ તરહકી ખુ-
 શી હારીલ હુધ—ખીલઅત ઝોર અશરશીયાં ઇસા હઝામકે આગે ધરી.
 ઝોર ઉસ પરીકો મુકદલફ ફરશ ખીલાકર મસનદતપર ખીલાયા, ફકીરને ગરી-
 બોંકો બહોતસી ખૈર ખેરાત ઉસ દીનકી—ગોયા બાદશાહત હકતઅકલીમકી ઇસ
 ફકીરકે હાથ લગી. ઝોર ઉસ પરીકે શક્ પાનેસે અયસા રંગ નીખરા કે
 મુખડા સુરજકે માનીંદ ચમકને ઝોર કુદનકી તરહ દમકને લગા. નઝદીક મ-
 બલ નથી જો ઉસકે જમાલપર ઠેરે—ફકીર બ સરો ચરમ ઉસકે હુકમમેં
 હાઝીર રહતા, જો ફરમાતી સો બજલાતા. વો અપને હુસ્ને શુરર ઝોર સ-
 રદારીકે દીમાગમેં જો મેરી તરહ કબુ દેખતી તો ફરમાતી કે ખખરદાર અગર
 તુજે હમારી ખાતીર મનખુર હયે તો હરગીઝ હમારી ખાતમેં દમ ન મા-
 રીયો, જો હમ કહે સો ખીલા ઉઝર કીએ બાધયો અપના કીસી ખાતમેં દ-

ખત ન કર્યો, નદી તો તુ પચતાવેગા. ઉસકી વઝઅસે યે મઅલુમ હોતા થા કે હદ મેરી ખીદમત ગુઝરી ઓર ફરમાંવરદારીકા ઉસે અલખતા મન-જુર હયે. ફકીરબી ઉસકી બેમરઝી એક કામ ન કરતા; ઉસકા ફરમાના બ-સરો ચરમ ગળત્રાતા—એક સુદ્દત ધરી રાજો નીયાઝમે કરી, જો ઉસને ફરમાયશ કી વો વહીં મૈને લાકર હાઝર કી—ઉસ ફકીર પાસ જો કુછ નક-દજીવસ ઓર નકદેઅસ્ત વ નફેકાથા સગ સરફ હુવા, ઉસ બેગાને મુલકમેં દૈન એતયાર કરે, જો ફરજાદમસે કામ ચલે—આખીર તકલીફ રોઝ મરરેકે ખરચકી હોને લગી ઇસસે દીલ બહોત ધખરાયા; શીકરમે દુખલા હોતા ચલા, બેહરેકા રંગ કલજવા હોગયા, લૈકીન કીસસે કહુ ! જો કુછ દીલપર ગુઝરે સો ગુઝરે, કહર દુરવેશ ગળને દુરવેશ એક દીન ઉસ પરીને અપને શકરસે દરયાફત કરકે કહા અય ફલાને, તેરી ખીદમતોંકા હક હમારે જીમેં નકશ કલ હજર હયે, પર ઉસકા ઇવઝ બીલફૈલ હમસે નહીં હોસકતા, અગર વાસ્તે ખરચ જુશરીકે કુછ દરકાર હો તો અપને દીલમેં અદેશા નકર, એક તુકડા કાગળ ઓર દવત કલમ હાઝીરકર. મૈને તખ મઅલુમ કીયા કે કીસી મુ-લકકી પાદશાહઝાદી હયે, જો ઇસ દીલો દીમાગસે ગુફતગો કરતી હયે; શીલ-શૌર કલમદાન આગે રખ દીયા. ઉસ નાયતીનને એક રૂકા દસ્તેખત ખા-સસે લીખકર મેરે હવાલે કીયા ઓર કહા, કીલ્લેકે પાસ તીર પોલીયા હયે વહાં ઇસ કુચેમેં એક હવેલા બડીસી હયે. ઊસ મકાનકે માલીકકા નામ સીદી બહાર હયે, તુ બકર ઇસ રૂકકેકા ઉસ તલક પોહંચા દે. ફકીર મવા-શીક ફરમાને ઉસકે ઉસી નામો નશાનપર મનઝીલે મકસુદતક બ પોહંચા દરયાનકી ઝખાની ફૈશીયત ખતકી કહેલા બેજી-વહીં સુનતેહી એક હજીશી જવાન ખુમ સુરત એક ફેંટા તરાહદાર સન્ને હુએ બાહેર નીકલ આયા, અ-મરચે રંગ સાંવલા થા, પર ગોયા તમામ નમકલરા હુવા; મેરે હાથસે ખત લેલીયા, ન બોલા ન કુછ પુછા ઉન્હીં કદમે શીર અંદર ચલા ગયા; થોદી દેરમે ગ્યારા કીસ્તીયાં સરખ મોહર ઝરખફતકે તોડ પોશ પડે હુએ ગુલા-મોંકે સરપર ધરે બાહેર આયા કહા, ઓર ઇસ જવાનકે સાથ બકર ચવ-ગોશમેં પોહંચા દો. મૈંબી સલામકર રખસત હુવા અપને મકાંમેં લાયા, આદમ્યોંકા દરવાઝેકે બાહેરસે રખસત કીયા, વો કીસ્તીયાં અમાનત હુઝરમેં ઉસ પરીકે ગુજરાનીયા દેખકર ફરમાયા. યે ગ્યારા બદરે અશ્વરશીયોંકે ઓર ખરચમેં લા, ખુદ રઝઝાક હયે—ફકીર ઉસ નકલકો લેકર ઝરીયાતમેં ખરચ કરને લગા; અગરચે ખાતીર જમઅ હુઇ. પર દીલમેં યે ખતીશ રહી કે યા ઇલાહી યે કયા સુરત હયે કે બગેર પુછે ગાયે ઇતના માત્ર ના આશના સુ-રત અજ નબીને એક પુરજે કાગઝપર મેરે હવાલે કયા ! અગર ઉસ પરીસે યે બેદ પુછુ તો ઉસને પેહલેહી મનાઇ કર રખ્યા થા, મારે ડરકે દમ નહીં માર સકતાથા.

બઅદ આઠ દીનકે વો મઅલુકા મુજસે મુખાતીબ હુઇ કે હકતઆલાને આદમીકા ઇનસાનીયતકા જમા ઇનાયત કીયા હયે, કે ન ફટે નમૈલાહો, અ-મરચે પુરાને કપડેસે ઉસકી આદમીયતમેં ફરક નહીં આતા પર ઝાહીરમેં ખ-

લકુલાહકી નજરોમાં એતમાર નહીં પાતા; હો તોડે અચરસકે સાથ લેકર
 ચાક કે ચવસાહેપર યુસુફ સૌદાગરકી દુકાનમાં જા ઓર કુછ રકમ જવાહીરકી
 ખેશકીમત ઓર દોખીલઅને ઝડે બંકકીમોત લે આ, ફકીર વહીં સવાર હો-
 કર ઉસકી દુકાનમાં ગયા, દેખા તો એક જવાન શકીલ અચરસની જોડા પે-
 હને ગદીપર બેઠા હયે, ઓર ઉસકા ચે આલમ હયે કે એક આલમ દેખનેકે
 લીએ દુકાનમાં બાજારતક ખડા હયે ? ફકીર કમાલ શોકમાં નજીક જાકર સ-
 લામ અલૈકુમ કરકે બેઠા ઓર જો જો ચીઝ મતલુબ થી તલબકી. મેરી
 ખાતચીત ઉસ શહેરકે ખાશીદ્દો કીસી ન થી. ઉસ જવાનને ગરમખેશાસે કહા,
 જો સાહેબકા ચાહીએ સગ મૌમુદ હયે, લૈકીન ચે ફરમાઈએ કે કીસ મુલ-
 કસે આના ઓર ઇસ અજનબી શહેરમાં રહેનેકા કયાગ્યાએસ હયે ! અગર
 ઇસ હકીકતસે મતલ્લા કીજાએ તો મેહેરખાનીસે બઘદ નહીં, મેરે તઈ અપના
 અહવાલ જાહીર કરના મંજુર ન થા, કુછખાત ખનાકર ઓર જવાહીર પોશાક
 લેકર કીમત ઉસકી દેકર રૂખસ્ત ચાહી, ઉસ જવાનને રૂખે શીકે હોકર કહા
 અય સાહેબ અગર તુમકો અયસીહી નાઆશાનાઇ કરની થી તો પેહલે દોસ્તી
 ઇતની ગરમીસે કરની કયા ઝુરર થી ! બસે આદમ્યોમાં સાહેબ સલામતકા બ-
 ડાપાસ હોતા હયે—ચે ખાત ઇસ મહે ઓર અંદાઝસે કહી કે ખેઠખીતીયાર
 દીલકો બાઇ ઓર બેમુરુબત હોકર વહાંમે ઉઠના ઇનસાનીયતકે મુનાસીબ ન
 જના; ઉસકી ખાતીર શીર બેઠા ઓર બોલા, તુમહાત શરમાના સર આંખોંપર,
 મેં હાઝીર હું, ઇતને કેહનેસે બહોત ખુશ હુવા હંસકર કેહને લગા કે અગર
 આજકે દીન ગરીબ ખાનેમાં કરમ કીજાએ તો તુમહારી બદાલત મજલીસ
 ખુશીકી જમકર દોચાર ઘડી દીલ બહેલાવે. ઓર કુછ ખાને પીનેકા શુગલ
 બાહમ બેઠકર કરે ! ફકીરને ઉસ પરીકા કબી અકેલા ન છોડ થા ઉસકી
 તનહાઈ યાદકરકર ચંદ દર ચંદ ઉઝરે કીએ. પર ઉસ જવાનને હરગીઝ ન
 માના આખીર અવદા ઉન ચીઝોંકો પોહંચાકમેરે શીર આનેકા લેકર ઓર ક-
 સમ ખીલાકર રૂખસ્ત હી. મૈ દુકાનસે ઉઠકર જવાહેર ખીલઅતે ઉસ પરીકી
 ખીદમતમાં લાયા—ઉસને કીમત જવાહેરકી ઓર હકીકત જવહરીકી પુછી ! મૈને
 સારા અહવાલ ઓર મોલ તોલકા ઓર મેહમાનીકે બઘદ હોનેકા કેહ સુનાયા
 વો ફરમાને લમી આદમકો અપના કૌલકરાર પુરા કરના વાચન હૈ હમે
 ખુદાકી નીગાહખાનીમાં છોડકર અપને વચદેકો વફાકરો જવાફત કુમુલ કરની
 સુન્નતે રસુલુલ્લાહકી હૈ. તબ મૈને કહા, મેરા દીલ ચાહતા નહીં કે તુમહે
 અકેલા છોડકર જાક, ઓર હુકમ યું હોતા હયે, લાચાર જતાહું. જખતક
 આઉંગા દીલ વહીં લગા રેહગા—ચે કેહકર શીર ઉસ જવહરીકી દુકાનપર
 ગયા. વો મોઢેપર બેઠા મેરા ઇનતેઝાર ખીચ રહા થા, દેખતેહી જોલા આવો
 મેહેરખાન, બડી રહા દીખતાઇ; વહીં ઉઠકર મેરા સાથ પકડ લીયા ઓર ચ-
 લા—જાતે જાતે એક બાગમાં લેગયા, વો બડી બહારકા બાગ થા, હવઝ વ
 નહરોંમાં શબારે છુટતે થે, મેરે તરેહ બતરેહકે ફલરહે થે, હરએક દરમ
 મારે બોલકેખુમ રહા થા, રંગ બરંગકે જનવર ઉનપર બેડે ચેહ ચેહ કર

રહે છે, એર હર મકાન આલીશાનમેં ફરશમુથરા ખીજા થા—વહાં લખે ન-
હર એક બંગલેમેં જનકર બેઠા, એકદમકે બચ્ચદ આપ ઉઠકર ચલા ગયા, શીર
દુસરી પોશાક મચ્ચકુત પેહનકર આયા— મેંને દેખકર કહા, સુખદાનચલાહ.
ચક્ષમેં બહુર સુનકર મુસકુરાયા એર બોલા મુનાસીય યે હયે કે સાહેબની
અપના લીયાસ બદલજાશે. ઉસકી આતીર મેનેબી દુસરે કપડે પેહને—ઉસ
જવાનો બડી ટીપટાપસે તયારી ઝીપાફતકી કી એર સામાન ખુશીકા જ-
યસા ચાલીએ વયસા મોતુદ કીયા, એર ફકીરસે સોહબત બહોત ગરમકર
મઝે મઝેકી બાતે કરને લગા; છતનેમેં સાકી સુરાહી વ પ્યાલા ખીલ્લોરકા
લેકર હાઝીર હુવા એર ગઝક કમ કીસમકી લાકરરખી, નમકદાન ચુન દીએ,
દોર શરાયકા શુરચ હુવા જગ દોચાર જમકી નવખત પોહચી ચારલડકે અમરદ સાહે
બ જમાત જરફેબોલે હુએ મજલીસમેં આએ માને બનને ગયે, યે આલમ હુવા એર
અયસા સમાં બધા અગર તાનસન ઉસ ઘડી હોતા તો અપની તાનસુલ
બની—એરખીનુઆવરા સુનકર આવલા હોખતા; ઇસ મઝેમેં એકબારગીવે
જવાન આંમુ ભર લાયા, દોચાર કતરે બેધખચાર નીકલ પડે એર ફકીરસે
બોલા, અય હમારી તુમહારી દોસ્તી જ્વની હુમ, પસ દીલકા બેદ દોસ્તોસે
ધુપાના કીસુ મઝદગમેં દુરસ્ત નહીં, એક બાત બે તકલુક આશનાઇ કે બ-
નેસે કેહતાહું. અગર હુકમ કરો તો અપની મચ્ચશુકા કો ખુલવાકર ઇસ મ-
જલીસમેં તસની અપને દીવકી કહે. ઉસકી બુઝાઇસે જ નહીં લગતા—યે
બાત આસે ઇશતીયાકસે કવી કે બગેર દેખે બાસે ફકીરકા દીવબી સુશતાક
હુવા, મેને કહા મુજે ખુશી દરકાર હયે ઇસ્સે કયા બેહતર દેર ન કીજે, સચ
હયે મચ્ચશુક ખીન કુજ અચ્છા નહીં લગતા. ઉસ જવાનને ચીતવનકી તરફ
મશવતકી વહી એક એરતકાલી કતોરી ભુતનીસી જસકે દેખનેસે ઇનસાન
બે અજલ ગરબતે જવાનકે પાસ આન બેસી ! ફકીર ઉસકે દેખનેસે ડર ગયા.
દીવમેં કહાયહી બલા મહબુબા અયસે જવાનપરીઝાદકી હયે, જસકી છતની
તચરીફ એર ઇશત્યાક ઝાહેર કીયા—મેં લાહોલ પડકર ચુપ હો રહા. ઇસ
આલમમેં તીન દીન રાત મજલસ શરાય એર રાગ રંગકી જમી રહી, ચૌથી
શયકો ગલયા નશે એર નીંદકા હુવા; મેં ખવાબે ગઝફતમેં બેધખતીયાર
સોગયા—જગ સુખહો હુછતો ઉસ જવાનને જગાયા, કમ પ્યાલે ખુમાર શીક-
નીકે પીલાકર અપની મચ્ચશુકાસે કહા, અય ઝવાદ તકલીફ મહમાનકો દેની
ખુખ નહી.

દોનોં હાથ પકડકે ઉઠે મેને રખસ્ત માંગી, ખુશી બખુશી ઇજ્જતદી તય
મેંને જાદ અપને કતોમી કપડે પેહનકર અપને ઘરકી રાંહલી એર ઉસ પ-
રીકી ખીદમમેં હાઝીર હુવા, મગર અયસા ઇન્તેશક કબુ ન હુવા થા કે ઉસ
તનહા છોડકર શય બાશ કહી હુવા હું; ઇસ તીનદીનકી ગેર હાઝરીમેં નેહા
ચત ખીજલ હોકર ઉઝર કીયા એર કીરસા ઝીપાફતકા એર ઉસકે ન રખસ્ત
કરનેકા સારા ચરઝ કીયા વો એક દાના ઝમાનેકીથી. તયસ્સુમ કરકે બોલી.
કયા મુઝાયકા અગર એક દોસ્તકી આતીર રેહના હુવા હમને મઆફ કીયા,
તેરી કયા તકસીર હયે જગ આદમી કીસુકે ઘર જાતા હયે તય ઉસકી મર-

जीसे शीर आता हये बेकीन ये मुह्तकी मेहमान्यां आ पीकर सुपके हो रहोगे. याइसका गदवाभी उतारोगे अण ये लाजीम हक केनकर उस सोदागर अन्धे-
को अपने साथ ले आवे और उससे हो यांद जियाइत करे और असआपका
कुछ सदेशा नहीं पुहके करमसे ओकहममे सग लवाजेमा तय्यार होनवेगा
और अण्णुभी मजलीस जियाइतकी रैनक पावेगी.

इकीर भवाशिक हुकमके नजदरीके पास गया और कहा के तुमहारा इर-
माना मै तो सर आंगोसे अणलवापा अण तुमभी मेहरेआनीकी राहमें मेरी
अरज कयुल करे. उसने कहा, जनो दीवशे लाजीर हुं—तय मेने कहा, अगर
मस गदेके घर तशरीफ ले यलो, अैन गरीमनवाजी हये, इस नवानने गहोत
उजर और हीले कीअे पर मेने पीउ न छोडा नय तन्नक वो राजी हुवा.
साथही साथ उसको अपने भकानपर ले यलो, बेकीन राहमें यदी इकीर कर-
ताथा के अगर आज अपने तंछ भकदुर होता तो अयसी तवाजेअ करता
के येभी पुश होता, अण में छसे कीअे नताहुं हेअजे क्या छतीशक होता
हये—छसी हेअ अंअमें घर के नजदीक पोहया तो क्या हेअता हुं के दरवा-
अपर धुमधाम हो रही हये गलीयारीमें नढाहुं देकर छीटकाव डिया हये, य-
सावल और असआपद्वार अडे हये; में हेरान हुवा बेकीन अपना घर
जनकर कहम अंदर रणा हेआ तो तमाम हवेतीमें प्ररशे मुकदन्नक लायक
हर भकानके नयन नीछा हये और मसनहें लागी हये, पानदान,
गुलाबस, पाछतरदान, आपीकदान, अंगीरे, नरगीसदान करी नेसे घरे हये
ताडोपर सतरे केवले नारंगीया और गुलाबीयां रंग अरंगकी खुती
हये ओक तरफ रंगआमेअ अजरककी टटटीयोंमें सीराजोंकी गद्वार हये,
ओक तरफ नज और सर्वकंवलके रैशन हये और तमाम दावान और शा-
दनशीनीयोंमें तीवाछ शमअदानो पर काष्टुरीशमजे अदी हये और नजान
कानुसे उपर धरी हये, सग आदमी अपने अपने ओहदोंपर मुसनहह हये
आवरसीआनेमें हेगे कनकना रही हये,—आपइद्वारआनेकी वयसीदी तय्यार हये
झारी झारी टीनयां इपेकी घंटोयियोंपर साझियोंसे गंधी और नीजदरोसे दंड
गंधी हये. आगे चौकीपर उंगे कटोरे मया थावी सरपोश घरेअइके आण-
आरे लग रहे हये और शोराही सुराहीयां हील रही हये.

गरज सग असआप आदशादाना मोगुद हये. और कयनीयां लांडभागे-
कदानुत कयाव अन्गी पोशक पेहने साजके सुर भीत्राअे लाजीर हये. इकीरने
उस नवानको लेनकर मसनहपर नीडाया. और दीवमें हेरान था के या छ
लाही छतने अरसेमें ये सग तछयारी कयुंकर छुछता हर तरफ हेअता शीर था
बेकीन इस परीका नशान कहीं न पाया—छरी जुस्तोजेमें ओक भरतया
आवरसी आनेकी तरफ न नीकला हेअता हुं तो वो नाजनीन ओक भकानमें
गलेमें कुस्ती, पांवमें तहेपोशी, सरपर सुदीद इमाडी ओडे हुअे साही पु-
अही नीन गेहने पाते पेहनी अेडी हये.

अंत.

नहीं मोहताअ अवरका छसे अण्णी पुहाने दीं.
इन्हसे पुशनुमां लगता हये हेओ यांद नीन गेहने.

ਘਰਗੀਰੀਮੇਂ ਭੀਖਾਤਕੇ ਲਗ ਰਹੀ ਐਰ ਤਾੜੀਦ ਫਰਐਕ ਆਨੇਰੀ ਕਰ ਰਹੀ
 ਫਯੇ ਕੇ ਘਰਗੀਰੀ ਆਮਯਾਡੇ ਐਰ ਆਯੋ ਨਮਕ ਯੁ ਘਾਸ ਫੁਰਸਤ ਰਹੇ ਖੰਸ ਮੇ
 ਫਨਤਸੇ ਵੇ ਗੁਯਾਯਸਾ ਘਨ ਸਾਰਾ ਪਸੀਨੇ ਪਸੀਨੇ ਫੋਰਫਾ ਫਯ. ਮੈਂ ਪਾਸ ਯਕਰ
 ਤਸਫੁਕ ਫੁਯਾ ਐਰ ਉਸ ਸਕਿਰੇ ਵੀਯਾਤਕੇ ਸਰਾਫਕਰ ਫੋਆਯੇ ਫੇਨੇ ਲਗਾ—ਯੇ
 ਯੁਯਾਮਫ ਸੁਨਕਰ ਟੀਧਰੀ ਯਕਰ ਯੋਲੀ ਆਫਗੀਸੇ ਆਯਸੇ ਆਯਸੇ ਕਾਮ ਫੋਨੇ
 ਫਯੇ, ਕੇ ਫ਼ੀਸਟੇਰੀ ਮਯਯ ਨਫੀ, ਮੈਨੇ ਆਯਸਾ ਫੋਨਸਾ ਕਾਮ ਫੀਯਾ ਫਯੇਂ ਯੇ ਟੁੰ
 ਫਤਨਾ ਫੈਰਾਨ ਫੋਰਫਾ ਫਯੇ? ਪਸ ਘਫੋਤ ਯਾਨੇ ਯਨਾਨੀ ਮੁਯੇ ਯੁਯਾ ਨਫੀ ਆਟੀ,
 ਯਯਾ ਕਫੇ ਟੋ ਯੇ ਕਯੋਨ ਆਫਮੀਯਤ ਫਯੇ ਕੇ ਮੇਫਮਾਨਫਾ ਐਫੇਯਾ ਯੀਫਾਕਰ ਫ-
 ਫਰ ਉਧਰ ਪਫੇ ਰੀਰੇ ! ਵੇ ਆਪਨੇ ਭਮੇਂ ਕਯਾ ਫੇਫਤਾ ਫੋਗਾ, ਯਫਫ ਯਨ ਮਯ-
 ਵੀਸਮੇਂ ਯੈਫਕਰ ਮੇਫਮਾਨਫੀ ਆਟੀਰਫਰੀਕਰ, ਐਰ ਉਸਫੀ ਮਯਯਯਯਯਯਯੀ ਯੁਯਾ-
 ਕਰ ਉਸਫੇ ਪਾਸ ਯੀਫਾ ਫ਼ੀਰ ਵਫੀ ਉਸ ਯਯਾ ਨਫੇ ਪਾਸ ਯਯਾ ਐਰ ਯਰਮ
 ਯੇਸ਼ੀ ਕਰਨੇ ਲਗਾ—ਫਤਨੇਮੇਂ ਫੋ ਗੁਯਾਮ ਸਾਫੇਯ ਯਯਾਯ ਸੁਰਾਫੀ ਐਰ ਯਨਯਨ-
 ਯਾਯ ਫਾਯਮੇਂ ਵੀਯੇ ਫ਼ਯਫ ਆਯੇ ਸਰਾਯ ਯੀਫਾਨੇ ਲਗੇ—ਫਤਨੇਮੇਂ ਮੈਨੇ ਉਸ
 ਯਯਾਨਸੇ ਕਫਾ ਮੈਂ ਸਯ ਤਰਫ ਸੁਯਵੀਸਫੁੰ ਐਰ ਆਫੀਮਫੁੰ, ਯੇਫਤਰ ਯੇ ਫੈਂ ਕੇ
 ਵੇ ਸਾਫੇਯ ਯਯਾਯ ਕੇ ਭਸਫੇ ਤਰਫ ਫੀਯ ਸਾਫੇਯਯਾ ਮਾਯਯ ਫਯੇ ਤਸ਼ਰੀਫ਼ ਵਾਯੇ
 ਟੋ ਯਫੀ ਯਾਨ ਫਯੇਂ, ਆਯਰ ਫ਼ਰਮਾਯੋ ਟੋ ਆਫਗੀ ਯੁਯਾਨੇਫੇ ਆਟੀਰ ਯਨਵੇ ! ਯੇ
 ਸੁਨਨੇਫੀ ਯੁਯਾ ਫੋਕਰ ਯੋਯਾ ਘਫੋਤ ਆਯਯ, ਫਸ ਵਕਤ ਟੁਮਨੇ ਮੇਰੇ ਫੀਯਕੀ
 ਯਾਨ ਕਫੀ. ਮੈਨੇ ਐਕ ਯਯਾਨੇਫੇ ਯੋਯ, ਯਯ ਆਯਫੀ ਰਾਤ ਯਯ ਟੋ ਯੋ ਸੁਫੇਯ
 ਐਕ ਆਸੇ ਯੈਫੋਯਯਯਯਰ ਸਯਾਰ ਫੋਕਰ ਯਯਾਯੇ ਨਾਯਯਾਨੀਸੀ ਆ ਪਾਂਫਯੀ. ਫ਼ੀ-
 ਰਨੇ ਵਾਯਾਰ ਆਟੀਰਸੇ ਮੇਫਮਾਨਫੀ ਫਸਿਟੀਯਯਾਯ ਕਰਕਰ ਨੇਫਾਯਤ ਤਪਾਕਸੇ ਯਰਾ-
 ਯਰ ਉਸ ਯਯਾਨਫੇ ਵਾ ਯੀਫਾਯਾ—ਯਯਾਨ ਉਸਫੇ ਫੇਯਨੇਫੀ ਆਯਸਾ ਯੁਯਾ ਫੁਯਾ ਕੇ
 ਯਯਾਸੀ ਫੁਨਯਾਫੀ ਨਯਾਯਤ ਮੀਵੀ ! ਵੇ ਯੁਟਨੀਯੀ ਉਸ ਯਯਾਨ ਪਰੀਯਾਫੇਫੇ ਯਯੇ ਲ-
 ਪਫ ਯਯ ! ਸਯ ਸੁਯ ਯੇ ਤਮਾਸ਼ਾ ਫੁਯਾ, ਯਯਸੇ ਯੈਯਵੀ ਰਾਤਕੇ ਆਯਫੇ ਯੇਫਨ
 ਲਯਨਾ ਫਯੇਂ ! ਭਨੇ ਮਯਵੀਸਮੇਂ ਆਫਗੀ ਯੇ ਆਪਨੇ ਆਪਨੀ ਫੰਯਵੀਯਾਂ ਫਾਂਨੇਂਸੇ
 ਫਾਯਨੇ ਲਗੇਂ ਕੇ ਕਯਾ ਫੋਯ ਯਯਾ ਫਸ ਯਯਾਨਪਰ ਸੁਸਫਵਤ ਫੁਯਃ ਸਯਫੀ ਨੀਯਾਫ
 ਕਸੀ ਤਰਫ ਰੀ, ਤਮਾਸ਼ਾ ਮਯਵੀਸਯਾ ਯੁਯਕਰ ਉਸਯਾ ਤਮਾਸ਼ਾ ਫੇਯਨੇ ਲਗੇ—ਐਕ
 ਸ਼ਯਸ ਫੀਯਾਰੇਸੇ ਯੋਯਾ ਯਾਰੇ ਫਸਕ ਐਰ ਆਕਲਮੇਂ ਯੀਫ ਫਯੇ ਯੇ ਕੁਯ ਆਕਲਮੇਂ
 ਨ ਆਯੇ ਯੇ ਫ਼ਫਰ ਫਸਕਕਰ ਫੀਯਾਯੇਂ ਵੈਯੀ ਕੋ ਮਯਨੁੰ ਫੀ ਆਯੋਸੇ ਫੇਯੋ ! ਸ-
 ਯੋਨੇ ਕਫਾ ਆਯਨਾ ਯਫੀ ਯਾਨ ਫਯੇ. ਯੇ ਫ਼ੀਰ ਯਸੁਯਯ ਫੁਕਮਫੇ ਮੇਫਮਾਨਫਰੀ-
 ਮੇਂ ਫਾਯੀਰ ਥਾ, ਫਰਯਫ ਯਯਾਨ ਫਮ ਯਯਾਯਾ ਫਮ ਨੀਯਾਯਾ ਫੋਨੇਫੇ ਸੁਯਯੁਯ ਫੋਨਾ
 ਥਾ ਪਰ ਮੇਂ ਫਰਯੀਯ ਉਸ ਪਰੀਫੇ ਯੈਫਫੇ ਮਾਰੇ ਆਪਨਾ ਫੀਯ ਯਾਨੇ ਪੀਨੇ ਯਾ ਸੈਰ
 ਤਮਾਸ਼ੇਫੀ ਤਰਫ ਰਯੁਯ ਨ ਕਰਤਾ ਥਾ ਐਰ ਉਯਰ ਮੇਫਮਾਨਫਰੀਯਾ ਕਰਕੇ ਉਸਫੇ
 ਸਾਮੀਯ ਨ ਫੋਨਾ—ਫਸੀ ਫੈਸ਼ੀਯਤਸੇ ਟੀਨ ਸਯਾਨਾ ਰੋਯ ਗੁਯਰੇ, ਯੈਯੀ ਰਾਤ ਵੇ
 ਯਯਾਨਨੇਫਾਯਤ ਯੇਸ਼ੀਸਸੇ ਸੁਯੇ ਯੁਯਾਕਰ ਕੇਫਨੇ ਲਗਾ ਆਯ ਫਮਯੀ ਰਯਸਤ ਫੋਂਯੇ, ਟੁਮਯਾ-
 ਰੀ ਆਟੀਰ ਆਪਨਾ ਸਯ ਕਰੋਯਾਰ ਫੋਯਯਯਯਯਕਰ ਟੀਨ ਫੀਨਸੇ ਟੁਮਯਾਰੀ ਯੀਫਮਤਮੇਂ ਫਾਯੀਰ
 ਫਯੇ, ਟੁਮਯੀ ਟੋ ਐਕਫਮ ਫਮਾਰੇ ਪਾਸ ਯੈਫਕਰ ਫਮਾਰਾ ਫੀਯ ਯੁਯਾ ਕਰੋ. ਮੈਨੇ
 ਆਪਨੇ ਭਮੇਂ ਯਯਾਯ ਫੀਯਾ, ਆਯਰ ਫਸਕ ਫਸ ਵਕਤ ਕੇਫਨਾ ਨਫੀ ਮਾਨਤਾ ਟੋ
 ਆਯੁਰਯਾ ਫੋਗਾ, ਪਸ ਨਯੇ ਫੋਰਸਤ ਐਰ ਮੇਫਮਾਨਫੀ ਆਟੀਰ ਰਯਨੀ ਯੁਯਰ ਫਯੇ.

તપ્ત થે કહા સાહેબકા હુકમ જાન લાના મનઝુર હયે કે “અન્નઅમરે કૌકુલ અદ્ય” સુનતેહી મુજકે ઉસ જવાનને પ્યાલા તવાઝેચ કીયા. ઓર મૈને પી લીયા—શીર તો અયસા પૈદમ દોર ચલા કે થોડી દેરમે સગ આદમી મળ-લોસકે કૈશી હોકર બેળગર હોગએ ઓર મૈની બેહોશ હોગયા ! જળ સુખોહ હુમ્મ ઓર આફતાખ દો નેઝે યુવંદ હુવા તપ્ત મેરી આંખ ખુલી તો દેખા મૈને કે નવો તયારી હયે, નવો મળલોસ હયે, નવો પરી, ફક્ત ખાલી હ-વેલી પડી હયે ! મગર એક કોનેમે કમ્મત લીપટા હુવા ધરા હયે, જે ઉસકો ખોલકર દેખા તો વો જવાન ઓર ઉસકી રંડી દોનોં સરકટે પડે હયે ! યે હાલત દેખતેહી હવાસ બતે રહે. અકલ કુલ કામ નહીં કરતી કે યે કયા હુવા : હયેરાનીસે હરતરફ તક રહા થા. ઇતનેમે એક ખવાજ સરા છરે જી-પાશતકે કામદાજમે દેખા થા નઝર પડા—ફકીરકો ઉસકે દેખનેસે કુલ તસદ્દી હુમ્મ, અહવાલ ઇસ વારેદાતક. પુછા ! ઉસને જવાખ દીયા, તુરે ઇસ ખાતકી તહકીક કરનેસે કયા હાસીલ જે તુ પુછતા હૈ મૈનેબી અપ ને દીલમે ગૌર કી કે સચ તુ કેદતા હયે, શીર એક ઝરા તથમ્મુલ કરકે મે બોલા ખૈ ન કહો. બત્તા યે તો ખતાઓવા મચ્છુકા ધીરા મકાનમે હયે ? તપ્ત ઉસને કહા અલગતા જે મે બનતાહું સો કેદ હુંગા લૈકીન તુજસા આદમી અકલમંદ બંમરઝી હઝુરકી દો દીનકી દોસ્તીપર જે મહાબા જે તકદ્દુલ હોકર મોદગત મે નૌશીકી બાદમ સરમ કરે યે કયા મચ્છની રખતા હય !

ફકીર અપની ઇસ હરકત ઓર ઉસકી નસીહતમે ખદોત નાહીમહુવા, રીયા ઇસ ખાતકે જવાનમે કુલ ન નીકલા, શીતલકીકત અપ તો તકસીર હુમ્મ મચ્છાક કીબજો. બારે મહેલીને મેહેરયાન હોકર ઉસ પરીકે મકાનકા નશાન ખતાયા ઓર સુજે રખસ્ત કીયા આપ ઉન દોનોં જખ્મીથોંકે માઝે દાખનેહી શીકરમે રક્ત મૈ તોહમતમે ઉસ ફસાદકી અલગ હુવા ઓર દશત્યાકમે ઉસ પરીકે માઝનેકે લીએ ઘબરાઆ હુવા ગીરતા પડતા દુંડતા શામકે વકત ઉસ કુચમે ઉમીખતેપર જ પોહયા ઓર નઝદીક દરવાઝેકે એક બોશમે સારીરાત તડખે કરી, કીમુકી આમદોરફતકી આહટ નમીલી ઓર કોઇ અહવાલ પુરસાં મેરા ન હુવા—ઉસી બેકસીકી હાલતમે સુખોહ હોગમ, જળ સુરજ નીકલા ઉસ મ-કાનકે બાલા ખાનેકી એક ખીડકીસે વો મહરમેરી તરફ દેખને લગી, ઉસ વકત આલમ ખુશીકા જે મુજપર ચુઝરા દીલહી બનતા હયે શુકર ખુદાકા કીયા, ઇતનેમે એક ખવાજને મેરેપાસ આકર કહા ઇસ મસજીદમે બકર બેઠ શાયદ તેરા મતલબ ઇસજે બર આવે ઓર અપને દીલકી મુરાદપાવે ફકીર દરમાનેસે ઉસકેવહાંસે ઉઠકર ઉસા મસજીદમે બરહા લેકીન આંખે દર-વાઝકી તરફ લગ રહી થી કે દેખએ પરદએ બૈથસે કયા ઝાહીર હોતા હયે ! તમાગ દીન જયસે રોઝાદાર શાખહોનેકા ઇતનેઝાંર ખીંચતા હયે મૈનેબી વો રોઝ વયસીહી બેકસારીમે કાઠા—બારે છસ તીસ તરહસે શામ હુમ્મ ઓર દીન પહાડસા છાતીપરસે ટલા. એકબારગી વહી ખવાજસરા છન્ને ઉસપરીકે મકાનકા પતા દીયા થા મસજીદમે આયા, અઅદ દરાગત તમાઝ મમરીયકે મેરે પાસ આકર ઉસ શરીફને કે સગ રોઝોનીયાઝકા મહરમ બાનેહાલત ત-

तसद्वसी देकर हाथ पकड़तीं और अपने साथ ले यत्ना—रक्षितारक्षता ऐक
जगीयेमें मुन्ने पीडाकर कहा यहाँ रहो जगतक तुम्हारी आरजुपर आवे,
आप इअस्त होकर शायद मेरी दडीकत दजुरमें डेहने गया. मैं उस आगके
कुत्तोंकी जहार और बाँदनीका आलम और हौज नदरेमें दूबारे सावन
बाहोके किलनेका तमाशा देअरहा था लेकिन जग कुत्तोंको देअता तग उस
गुलपदनका ज्वांल आता; जग बाँदपर नजर पडती तग इसमेंहरका मुअज
याद करता, ये सग जदार कसके जगैर मेरी आँगोमें पार था, जारे पुद्दा
ने इसके दीलको मेदरगान कीया ऐक दमको जअद वो परी दवाजेसे जयसे
बाँधवी रातका बाँद जनाव कीजे गलेमें पीशताज आदनेकी संनक्ष मोत्योंका
हर दामन टका हुआ सरपर ओडती उसमें आँख पल्लो लड़ेर गोअज
लगा हुआ, सरसे पाँवनक मोत्योंमें नदीर वीशपर आकरपडी दुध—इसके
आनेसे तरो ताजगी के नजे सरसे इस आगको और एस इकीरको दीलको
होगा. ऐकदम धवर उधर सैरकरशाहनशीनमें सुगररक भसनदपर तक्या लगा
पैडी मैं दौडकर परवानेकी तरह जयसे शमअके जीई शीरता हये तसदुक हु-
या, और गुलामके भानीह दोनों हाथ जेउकर पज हुआ धसमें वोअवाज
मेरी आतीर ज तौर सीधारीशके अरजकरने लगा. मैंने इस भहेवीसे कहा
जंदा गुनाहगार तकसीर वार हये जे कुछ सजा मेरे लायक डेरे सो हो—वो
परी अजअसके नापुशथी जअद दीमागीसे ओली के अज धसके हकमें
यही लजा हये के सौ तोडे अशरशीके लेवे अपना असगग्य दुरस्त करके
वतनको सीधारे. मैं ये आत सुननेही काठ होगया और सुप गया के अगर
कोध मेरे जदनको काटे तो ऐक पुँद लहुकी न नीकले और लगने लगी ओ
र ऐक आह ना मुराहीकी जेधअत्यार जगरसे नीकली आंसुली टपकने लगे,
सीया पुद्दाके इस वकत कीसुकी तवकका न रही, मायुस भइज होकर धतना
ओलाके लजा हुक अपने दीलमें गौर इरमाधजे, अगर मुज कम नसीयको
दुनयाकी लाजय होती तो अपना जनो भाव हुजुरमें न जाता क्या ऐक
पारगी हक भीदमत गुजारी और जन नीसारीका आलमसे कठ गया जे
मुजसे कमजअपर धतनी जेमेहुरी इरमाध ! और अज मेरे तधली जीई-
गीमें कुछ काम नहीं, भअशुकोंकी जे वझाधसे जेयारे आशके नीमजनाका
नीमा नहीं होता. ये सुनकर तीथी हो तीवरी अजकर जइगीसे ओली ज-
पुश के आप हमारे आशक हये !

भीसरा.

मेउकीकोली जुकाम हुआ,

अज जेवकुश, अपने होसकेसे जीपादा जाते जनानी ज्वाले जाग हये,
छोटा मुँद जडी जात अस सुप रेह ये नकम्मी जातमीन मतकर अगर
कीसी औरने ये हरकत जेमअनीकी होती परवर दीगार कीसु, इसकी ओटयां
कटवा भीषोंको गाँटनी पर क्या कूँ तेरी भीदमत याद आती हये, अजअ-
सीने लजाध हये के अपनी रादले. तेरी कीसमतका दाना पानी हमारी स-
रकारमें यही तलकथा. शीर मेने राते भीसोरते कहा अगर मेरी तकदीरमें

યે લીખા હયે કે અપને દીનકે મહસદ્દો ન પોંહયુ ઝોર જંગલ પહાડમે સરકરતા શીશં તો લાચાર હું, ઇસ ખાતસેબી દીકહો કેહને લગી મેરે તંધે પુસાંડે ચોચલે ઝોર રમુઝકી ખાત પસંદ નહીં આતી, ઇસ ઇશારેકી ચુસ્તગો કે જો લાયક હો ઉસ્સે જતકર કર; શીર ઉસી ખદ્દગીકે આલમમે જઈકર અપ ને દોલત ખાતેકો ચડી. મૈને જહોનેરા સરપટકા, મુતવજ્જન ન હુધ લાચાર મૈની ઉસ મકાનમે ઉવાસ ઝોર નાઉમોદ હોકર નીકડા. ગરઝયાલીસ દીનતક વહી નવગત રહી જગ્ય શહેરકી કુચા ગરદીસે ઉક્તાતા જંગલમે નીકલ જતા જગ્ય વડામે જંગલતા શીર શહેરકી ગલ્લોમે દીવાનાસા આતા; ન દીનકો ખા તા, ન રાતકો સોતાજવસે ધોળીકા કુત્તો નવરકા ન ધાટકા; ઝીંદગી ધનસાન કી ખાતે પીતેસે હયે, આદમી અનાજકા કીડા હયે, તાકાત-ખદનમે મુતવજ્જન નરહી અપાહજ હોકર ઉસી મસજીદકી દીવારકે તલે ખપડા કે એક રોઝ વહી. ખ્યાજસરા જુમેઅકી નમાઝ પડને આપા મેરે પાસસે હોકર ચડા. મૈં યે શેર આહુસ્તાના તાકતીસે પડ રહા થા.

બૈત.

ઇસ દર્દ દીલસે મૌત હો યા દીલકો તાગ હો,
કીસમતમે જો લીખા હયે ઇલાહી શીતાગ હો.

અગરયે ઝાહીરમે સુરત મેરી બીલકુત તજદીલ હોગમ થી, ચેહરેકી યે શકત બની થી કે જીસને મુજે પેહલે દેખા થા વોબી નહીં પેહચાન સકતા કે યે વહી આદમી હયે, લેકીન વો મહેશી આવાઝ દર્દકી મુતકર મુતવજ્જન હુંવા, મેરે તંધે જઘૈર દેખકર અદસોસ કીયા ઝોર શકતસે મુખાતીય હુવા કે આખીર યે હાલત અપની પોંહયાઇ ? મૈને કહા અજતો જો હુવા સો હુવા માલસેબી હાઝીર થા જાનબી તસતદ્દુકી, ઉસકી ખુશી યુંહી હુધ તો કયા કરં,

યે મુતકર એક ખીદમતગાર મેરે પાસ છોડકર મસજીદમે ગયા નમાઝ ઝોર ખુતબેસે ફરાગત કરકર જગ્ય બાહેર નીકડા ફકીરકો એક મીયાનમે ઝતકર અપને સાથ ખીદમતમે ઉસપરી બેપરવાકે બાહેર ખીઠાયા, અગરયે મેરી રહત કુછબાકી ન રહી થી પર મુદદત તત્તક શબો રોઝ ઉસ પરીકે પાસ રેહને ઇતેદાક હુવા થા જાન ખુજકર બેગાની હોકર બોજેસે પુછને લગી, યે કોન હયે ? ઉસ મરદે આદમીને કહા યે વહી કમગમ્મ ગદ નસીય હયે જો હુજુરકી ખદ્દગી ઝોર અતાયમે પડા થા, ઉસી સબગસે ઇસકી યે સુરત બની હયે ઇસ્કકી આગસે જલ્લા જતા હયે પર વો દુની ભડકતી હયે, કુછ ફાયદા નહીં હોતા, અન્નાવા અપની તકસીરકી ખીજતતસે મુચા જતા હયે. પરીને ઠંડોલીસે ફરમાયા કયું જુટ જકતા હયે, બહોત દીન હુએ ઉરાકી ખગર વતન પોહંચનેકી મુજે ખગરદારોને દી હયે વહલાહ આલમ યે કોન હયે ઝોર તુ કીસકા ઝીકર કરતા હયે ? ઉસદમ ખ્યાજસરાને સાથ જોડકર હાલતીમાસ કીયા, અગર જાનકી અમાન પાઉ તો અરઝ કરે પ્રમાયા કહે તેરી જાન તુજે બખશી. ખ્યાજ બોલા આપકી ઝાત કદરદાનકે વાસ્તે ખુશકે ચીલવન દરમીયાનસે ઉક્તાકર પેહચાનીએ, ઝોર ઉસકી બેકસીકી હાલપર રહમ કીજયે નાહક શનારહી ખુબ નહીં, અગ ઇસકે અહવાલપર જો કુછ તરસ ખા.

ઇએ બળ હયે ઓર જાએ સવાળ હયે, આગે હદદે અદબ જો મીઝાજો મુ-
બારકમેં આવે વહી બેહતર હયે.

ઇતને કેહનેપર મુસકુરાકર ફરમાયા બલા કોઇ હો ઇસે દારશકામેં રખો,
જાળ બલા ચંગા હોગા તય ઇસકે અહવાલકી પુરસીશ કી જાવેગી. ખવાજોને
કહા અગર અપને દસ્તે મુબારકસે ગુલાબ ઇસપર છીડકયે ઓર જાવાનસે કુછ
ફરમાઇએ તો ઇસકો અપને જીનેકા બરોસા પાંધે, ના હમ્મીદી ખુરી ચીઝ
હયે, દુન્યા બહમ્મીદ પર કાયમ હયે ઇસપરબી ઉસ પરીને કુછ ન કહા યે
સવાલો જવાબ સુનકર મૈંબી અપને જીસે ઉકતા રહા થા બે ઘડક બોલકહા
કે ઇસ તૌરકી જીંદગીકો દીલ નહીં ચાહતા પાંચ તો ગોરમેં લટકા ચુકા હું
એક રોઝ મરના હયે ઓર ઇલાજ મેરા પાદશાહ જાદીકે હાથમેં હય કરે યા
નકરે વો જાને, પારે મુકલ્લેખુલ કુતુબને ઉસ સંગ દીલકે દીલકો નરમ કીયા
મેદરજાન હોકર ફરમાયા જલ્દ પાદશાહી હકીમોંકો હાજીરકરો—વહી તખીય
આકર જમઅ હુએ, નાજો કારા દેખકર બહોત ગૌરકી, આખીરશ તશ-
બીસમેં ઠેરા કે યે શાખસ કહીં આશક હુવા હયે સીવા વસ્ત્રે મઅશુકકે ઇ-
સકા કુછ ઇલાજ નહીં. જીસ વકત વો મીલે યે સેહતપાવે જાળ હકીમોંકીબી
જાવાંતી યહી મરઝ મેરા સાખીત હુવા તો હુકમ કીયા કે ઇસ જવાનકો હ-
મ્મામમેં લેજાઓ, નહીલાકર ખાસી પોશાક પેહનકર હુજુરમેં લે આવ વહી
મુજે બાહર લેજો ગજો હમ્મામ કરવા અઅજો કપડે પેહના ખીદમતમેં પરીકી
હાજીર કીયા—તય વો નાઝનીન તપાકસે બોલી તુને મુજે બેઠે ખીદાએ નાહક
બદનામ ઓર રસવા કીયા અય ઓર કયા કીયા ચાહતા હયે જો તેરે દીલ-
મેં હૈ સો સાફ સાફ બયાન કર.

યા ટુકરા મેરા ઉસ વકત યે આલમ હુવા કે શાદીએ મર્ગ હોજાઉં ખુ-
શીકે મારે અયસા કુલા કે જામેમેં ન સમાતા થા ઓર સુરત શીકલ બદલ
ગઇ, શુકર ખુદાકા કીયા ઓર ઉસ્સે કહા ઇસ દમ સારી હકીમી આપપર ખ-
તમ હુઇ કે મુજસે મુરદેકો એક ખાતમેં જીંદ કીયા, દેખો તો ઉસ વકતસે
ઇસ વકતતક મેરે અહવાલમેં કયા ફરક હોગયા, યે કેહકર તીન બાર ગીંદ
ફીરા ઓર સામને આકર ખડા હુવા ઓર કહા હુજુરસે ચું હુકમ હોતા હયે
કે જો તેરે જીમેં હો સો કેહ, બંદેકો હરત અક્લીમકી સલતનતસેઝયાદ યે
હયે કે ગરીબ નવાઝી કરકર ઇસ અજીઝકો કુખુલ કીજયે ઓર અપની કદ-
મખોસીસે સરફરાજી દીજયે ! એક લખ્દા તો સુનકર જોતેમેં ગઇ ફીર કુન
અખ્ખોંસે દેખકર કહા બંદો તુમને ખીદમત ઓર વફાદારી અયસીહી કી હૈ
જો કુછ કહો સો બહોત હયે ઓર અપનેબી દીલપર નકશ હયે, ખૈર હ-
મને કુખુલ કીયા.

ઉસી દીન અઅજી સાઅત મુબલગતમેં ચુપકેચુપકે કાઝીને નીકાહ પડ
દીયા બઅદ ઇતની મેહનત ઓર આફતકે ખુદાને યે દીન દીખાયા કે મૈંને
અપને દીલકા મુદ્દોઆ પાયા, લૈકીન જયસી દીલમેં આરજુ ઉસ પરીસે હમ
ખીસતર હોનેકી થી વૈસીહી જીમેં બેકતી ઉસ વારેદાત અજીબકે મઅલુમ ક-
રનેકી થી, કે આજતક મૈંને કુછ ન સમજા કે યે પરી કૌન હયે ઓર વો

हमारी सांवला सज्जा करने के एक घंटे के काम पर घंटानी बसरीयो के बाद मेरे हवासे कीये सो कान था और तप्यारी जयाइतकी जाइसाहोके लायक के पेहरमें कथुं कर कुछ और वो लेनों जेगुनाह उस मजलीसमें मारे गये और सज्जा पहनी और जे मुख्यतलीका आवणुद पहिमत गुजारी और नाज परसारीके मुज पर क्या हुआ और शीर के आरगी आलुआकथुं सर जुलुद कीया—गरज इसी वारते जयाइ रसमो इसुमात अकडे आक दीउ तक जा वरद मशतीयाकडे करद मुजारीतका नकीया, रातको साथ सोना दीनको बुंदी उठ भज होता

एक दिन गुमल करनेके वीजे मैंने पाण के लहा के थोड़ा पानी गरम कर देतो नहाके मेलेका मुस कुनकर ओली, इस पीरतेपर ताता पानीमें जामेश हो रहा बैडीन वो परी मेरी हरकतसे हसन कुछ जलके येदरे पर आसार पहनीके नमुद हुये यहां तक के एक रोज ओली तुमनी अज्ज आदमी हो या भतने गरम या अयशे ठंडे इसको क्या कहने हये, अगर तुममें कुवत नहीं तो कथुं अयसी कुम्भी हवस पकाध उस वकत मैंने मेधक होकर कहा अय ननी मुनसरी शरत हये आदमीको यादीये के इसनाइसे न चुके ओली अय क्या घनसाइ रेहगया हये जे कुछ होना था सो हो चुका ! इकीरने कहा वाकध गडी आरजु और मुसाइ मेरी यही थी सो मुने मीली. बैडीन दील मेरा दण्डहेमें हये और दो दीलीमें आदमीकी जाती परेशान रेहती हये उरमें कुछ हो नहीं सकता, घनसाणीयतसे पारीज हो जाता हये, मैंने अपने दीलमें ये कैल क्या था के जयाइ इस नीकाइके अैन दीलकी खादी हये गाजी गाजी जाते जे ज्वालमें नहीं आती और नहीं जुतती हुजुरमें पुछुंगा के ज्वाले मुजारकसे घिसकायान सुनुं, तो उ- को तसकीन हो उस परीने आंजणजी होकर कहा क्या ज्वा अलीसे जु- ल गये याइ करो पारहा हमने कहा हये के हमारे काममें हरगीज दण्ड न कीजे और कीसी जातके मोअतरीज न हुनयो, पीलाइ मज्जमुल ये जे- आदमी करनी क्या लाजीम हये ? इकीरने हंस कर कहा ज्वासी और जे- दण्डा मज्ज करके हुकुम हये एक येनी सही, वो परी नजरे जदकर तेहेमें आकर आगका जगोला जन गध और ओली जगतो जहोत सर य- द ज अपना कामकर, घन जातेसे तुजे क्या शयदा होगा ! मैंने कहा दु- नयामें अपने जदनकी शरम सजसे जयाइ होती हय, बैडीन एक दुसरेका वादीइगार होता हये, पस ज्वा अयसी मीज दीलपर रया रणी तो और कानसा बेद छुपानेके लायक हये.

मेरे इस रजक वो परी वज्जसे जयाइतकर कहने लगी ये जात सय हये पर ज्वा ये सोय आता हये के अगर मुज नीगोडीका राजश होतो गडी क्यामत मये ! मैं ओला ये क्या मज्जुर हये, अदेकी तरशे ये ज्वा- ल दीलमें न लाव और जुलीसे सारी कैशियत जे पीती हये हरमाय. हर- गीज मैं दीलसे ज्वांतक न लाउगा कीसुके कान पडना क्या घमसान हये. ज्वा उसने देखा के ज्वा सीवा कहनेके इस अजीअसे छुटका नहीं लावार होकर

जोखी धन पातोके केहनेमे जहोतसी पराप्प्यां हये तु ज्वाह न ज्वाह छे-
पै हुवा और तेरी पातीर अजीज हये धंस बीजे आपनी सर शुकीस्त ज-
मान करती छुं तुज्जेबी विसका पोखीदा रप्पना मुइर हये अपपर दस्त गरज
जहोतसी ताकीह करकर केहने लग्यो के मै जहज्जत मुहक हमीरके सुखतानकी
जेदी छुं ओर वो सखातीनोंसे जग आदशाह हये, सीया मेरे कोह लउकाया-
ला उसके यहाँ नहीं हुवा; उस दीनसे मै पैदा दुध भां जापके साजेमे
नाजो-अमत और पुशी पुरमीसे पबी-ज्ज होश आया तजसे अपने दी-
लके पुज्ज ज सुरतो ओर नाजनीनोंके साथ लगाया. सुताजे सुथरी सुथरी
परीज्ज हज जेवी उमराज्जयां मुसाहेमतमे और अज्जी अज्जी कुपुल
सुरत हज उमर वांसे सहेलीयां भीदमतमे रहेती थी. तमाशा नाय और
राज रंगदा हमेशा देणा करनी—हुनीयाके जले पुरसे कुछ सरोकार न था,
अपने जेरीकरीके आलमके देणकर सीवा पुदाके शुकरके कुछ मुहसे नहीं
नीकलता था.

इतिहासन तजीअत पुदज्जपुद आयसी जे मज्जा दुध के न मुसाहेमत
कीसुकी जावे. नमज्जबीस पुशीकी पुश आवे, सैदाधसा भीज्जान होगया.
दील उदास और हैरान, न कीसुकी सुरत अज्जी लगे, न आत केहने सु-
ननेको छ आदे. मेरी ये हालत देणकर दाहदा सजके सज मुतइकीर दुध
ओर हदमपर गीरने लग्यो, ये ज्वाज्जसरा नमज्जलाल हदीमसे मेरा महरम
ओर हमराज हये, घरसे कोह आत भज्जी नहीं, मेरी वहशत देणकर जो-
ला, अगर पादशाह ज्जदी मोज्जसा शरअत वरकुल ज्वालका नौशज्जहां इरमावे
तो अगलज हये के तजीअत अलाल होज्जवे ओर इरहत भीज्जानमे आवे.
उसके धस तरहके केहनेसे मुज्जेबी शौक हुवा तज मैनेली इरमाया ज्जद ला-
जीरकर. मेहली जाहुर गया जेक सुराही उसी शरअतकी तहद्वुरसे जना जर-
इमे लगा लउकेके साथ लीवाकर आया मैने पीया, जे कुछ दायदा जमान कीया
था वैसाही देणा—उस वक्त उस भीदमतके धनआममे जेक भारी जिलअत
जोन्जेको धनायतकी ओर हुकम कीया के जेक सुराही हमेशा जिलानागा धसी
वक्त हाजीर क्या कर. उस दीनसे ये मुकरर हुवा के ज्वाज्ज सरा सुराही उसी
छोकरेके साथ लीवा लावे ओर जदी पी जवे—ज्ज उसका नशा तुलु होता
तो उसकी लहरेमे उस लउकेसे दहा मज्ज करकर दील जहलाती थी. वोनी
ज्ज दीह हुवा तज अज्जी अज्जी भीकी भीकी आतेकरने लगा, ओर अ-
ज्जेकी नकसे लाने जलके आह जोहली जरने ओर सीसकीयां लेने सुरत तो
उसकी तरहदार लायक देणने के थी. जेधज्जत्यार छ आहने लगा. मै दीलके
शौकसे ओर अठमेह्योके जौकसे हर रोज धनआम ज्जशीश देने लग्यो, पर
वो हमज्जत वैसेही कपडोंसे ज्जसे हमेशा पेहेने रहता था हुज्जुरमे आता,
जलके वो लीजासनी मैदा कुयदा हो जता था.

जेक दीन मैने पुछा तुजे सरकारसे धतना कुछ मीला पर तुने अपनी
सुरत वयसीकी वयसीकी परेशान जना रप्पी, क्या सज्ज हये? वे इपजे
कहां जरज कीजे, या ज्जज्ज कर रजे लउकेने ये जातरदारीकी आते जे सुनी

ઓર મુજે અપના અહવાલ પુરસા પાયા તો આંસુ ડમડ્યાકર કહેને લગા કે
ને કુછ આપને ઇશ મુશ્કામકા ઇનાયત કીયા, સખ ઉસતાદને લે લીયા, મુજે
એક પેસા નહીં દીયા. કહાસે દુસરે કપડે બનાઉ ને હુમરમે પહેનકર આઉર
પસમે મેરી તકસીર નહીં, મેં લાઆરહુ ઇસ ગરીબીક કહેને પર મુજે તારસ
આયા વહાં ખવાનસસકે ફરમાયા આનશે ઇસ લડકેકા અપની સોહાબતમે
તરબીયત કર, ઓર લીયાસ આછા તાઇયાર કવાર પેહના ઓર લોંડામે બે
કાયદા બેલને કુદને ન દે, બલકે અપની ખુશી ચે હયે કે આદામ લાયક હુનુ-
સ્કી ખીદમતકે સખે ઓર હાઝીર રહે. ખવાન સરા મવારીક ફરમાનેકે બખા-
લાયા, ઓર મેરી મરઝી બે ઉધર દેખી નેહાયત ઉસકી ખજરગીરી કરને
લગા—પોંડે દીનેંમે ફગગત ઓર ખુશી ખુરમીકે સખબસે ઉસકા રંગ રૈનક
કુછકા મુછ હોગયા. ઓર કેચલીસી ડાલદી. મેં આપને દીલકા હરથદ સંબા-
લતી પર ઉસ કાશીસ્કી સુરત અયસી જીમે સમા ગઇ થી કે વહી જ ચાહ-
તાથા કેમારે ખ્યારકે ઉસે કલેજમે ડાલ રખુ ઓર અપની આંખોસે એક પત્ર
બુદા ન કરે—આખર ઉસકો મુસાહેબતમે દાખીલ કીયા. ઓર ખીલઅતે સ-
ખતરહકી ઓર જવાહીર રંગબરંગકે પેહનાકર દેખા કરતી—ખારે ઉસકે નઝ-
દીક રહેનેસે આંખોકો સુખ કલેજકો ઠંડક હુછ: હરદમે ઉસકી ખાતીરદારી
કરતી. આખીરકો મેરી ચે હાલત પોદચી કે અગર એકદમ કુછ ખુશી કામકો
મેરે સામનેસે જાતા તો ચૈન ન આતા.

અચાહ ઇસ બરસકે વો બાલીંગ હુવા, મીસે બયગને લગે છપ તખતી
ફરસત હુછ, તખ ઉસકા ચરચા બાહર દરખારીચોમે હોને લગા. દરખાર ઓર
આપદાર ઉસકો મહેલકે અંદર આને જાનેસે મનઅ કરને લગે—આખીર ઉ-
સકા આના મૌકુફ હુવા. મુજે તો ઉસ બગર કલ ન પડતીથી. એકદમ પલા-
ડયા: જગ ચે અહવાલ નાઉમીદીકા સુના તો એસી બદહવાસ હોગઇ. ગોયા
મુજપર કીયામત તુડી ઓર ચે હાલત હુછ કે ન કે કુછ કેહ સકતીહું, ન ઉસ
ખીન રેહ સકતીહું, કુછ બસ નહીં ચલ સકતા ઇલાહી કયા કરે? અજબ તરે-
હકા કલા કહુવા મારે બેકરારીકે ઉસી મેહલીકા બે મેરા બેદુ થા ખુલાકર કહા
કે મુજે ઓર ઓર પરદાખત ઉસ લડકેકી મનખુર હયે, ખીલ રૈલ સલાહ વ-
કત ચે હે કે હઝાર અશરશી પુછ દેકર ચૌકે ચૌરાહેમેં દુકાન જવહરીકી ક-
રવાદો તો તીજરત કરકે ઉસકે નદેસે અપની ગુઝરાન ફરાગતમે કીયા કરે,
ઓર મેરે મેહેલકે કરીબ એક હવેલી આછે નકશોકી બનવાદો. લોંડી ગુલામ
નોકર ચાકર બે ખુશરહોં મોલ લેકર ઓર દરમાહા મુકરર કરકર ઉસ પાસ
રખવાદો, કે કીસુતરેહ બેઆરામ ન હો. ખવાનસસને ઉસકી બુદો બાશકી ઓર
જવહરીપને ઓર તીજ હતકી સખ તખ્યારી કરકી. પોંડે અરસેમેં ઉસકી દુકાન
અયસી ચમકી ઓર નમુદ હુછ કે બે ખીલઅતે દાખેરા ઓર જવાહીર બેસ
કીમત સરકારમે પાદશાહકે ઓર અમીરાંકી દરકાર ઓર મતખુજ હોતે ઉ-
સીકે વહાં બાહમ પોદચતે આહેસ્તા આહેસ્તા ચે દુકાન જગી કે બે તોહશ
હરએક મુશ્કકા ચાહીયે વહીં મીલે, સખ જવાહરચોકા રૈઝગાર ઉસકે અજો
બંદ હોગયા ! મરજ ઉસ શહેરમે કાઇ બસંબરી ઉસકી ન કરસકતા, બાકે

કોઇ કુલકમે વચસા કોઇ ન આ. અપસે કારખારમે તો ઉઠને લાખોં રૂપ્યો કયા
 જો, પર જુલક ઉસકો રોઝમરોઝ નુકસાન મેરે તનમહનકા કરને લગી, કોઇ
 તદખીર ન ખાન આઇ કે ઉસકો દેખકર અપને દીલકી તસદલી કરે. નીધાન
 સલાહકે ખાતીર ઉસી વાકીફકાર મેહશીકો ખુલાયા એર કહા, કોઇ અપસી
 સુરત ખન નહી આતો કે ઝરા ઉસકી સુરત મ દેખું એર આપની જાનકે
 મયરદુ, મગર મે તરહ હયે કે એક સુરંગ ઉસકી હવેશીસે ખુદવાકર મહે-
 લમે મીલાદો. હુકમ કરતેહી કઈ દીનામે અપસી નકમ તખ્યાર હુક કે જગ
 સકી સાંજ હોતો તો સુપકેહી વો ખ્યાખસરા ઉસ ખ્યાનકો ઉસી રાહસે લે-
 આતા-તમામ રાત શરાખ કયાખ ઐશો અશરતમે કટતો મેં ઉસકે મીઠનેસે
 આરામ પાતો; વો મેરે દેખનેસે ખુશ હોતા.

જાન હજારકા તારા નીકલતા ઓર મવજનન આજાન હોતા, તય મેહલી
ઉસી રાહસે ઉસ જવાન કે ઉસકે ધર પોહ્યા હોતા. ધનવાલે સીવા ખોળે કે
ઓર હો દાધવોંકે જી-હોને મુજે દુદીયા ઓર પાલાયા ચાયા આદમી કોઈ
વાકેફ ન થા. એક મુદદત ઇસી તારહસે મુઝરી-એક રોઝકા યે ઝીકર હમે કે
મત્તારીક મઅમુલકે જ્વાળા જો ઉસકો પુલાને મયા દેખા તો તે જાજાન શી
કરમંદસા મુપકા બૈઠા હમે. મેહલીને મુજા આજ ખેર હમે કયું અપસે હીલગીર
હોરહેહો ચલો હુઝુરમેં માદ ફરમાયા હમે. ઉસને હરમીઝ કુછ જવાબ ન હોયા,
અમાન ન હોમાઈ. ખવાજસરા અપનાસા મુંઠ લેકર અપકેશ્વ પીર આમા અહવા-
લ ઉસકા અરઝ કીયા. મેરે તબં ચેતાન જો ખરામ કરે અપસે પીર મોહમમદ
ઉસકી દીલસે ન હુસી અમર મે જાનતી કે ઇસ્ક ઓર ચાહ અપસે નમક
હરામ જો પ્રશમી આખીર અદનાસ ઓર રસત્રા કરેમી. ઓર તમેા નામેસા
સાજ હીકને લમેગા, તો ઉસદમ ઉસ કામસે બાઝ આતી ઓર તરકકા કરતી.
પીર ઉસકા નામ ન લેલી-ન આપના દીવ ઉસ મેહલાકો દેલી, પરહોના મુંથા
કે ઇસલીમે હરકત બેળ ઉસકી ખાલીરમેં ન લઈ, ઓર ઉસકો ન આતેકર
મઅમુલકોંકા મોઅલા ઓર નાઝ સમજહી-ઉસકા નલીજા યે દેખા કે ઇસ સ-
રમુઝીશતસે ખગેર દેમે જાલે તુબી વાકીર હુવા, નહીં તો મૈ કહાં ઓર તુ
કહાં ખેર, જો હુવા સો હુવા-ઇસખરદીમાગીપર ઉસ મધેકે ખાલ ન કર, દો-
ખાસા ખવાલકે હાથ પૈગામ બેળ કે અગર તું ઇસ વકત નહીં આવેયા તો
મૈ કીસુ ન કીસુ કયસે વહીં આતીહું, લેકરત મેરે આનેમેં બડી કપાહત હમે,
અગર યે રાઝ કાશ હુવા તો તેરે હકમેં ખહોત મુસ હમે. અપસા કામ ન
કર કે જીસમે સીવા રસત્રાઈ કે ઓર કુછ ફલ ન મીલે મેહતર પહી હમે
કે જાહદ ચલા આ, નહીં તો મુજે પોહ્યા જાન. જાન યે સત્તક લે ગયા,
ઓર ઇસ્તીમાફ મેરા તીપટ દેખા તો જુ ડીસી સુરત બનાએ હુમે તામે તપરેસે
આયા-જાન મેરે પાસ બૈઠા તય બૈને ઉસે મુજા કે ત્યાજ રકાવટ ઓર ખફીકા
અપસ કયા હમે? ઇતની સુખી ઓર મુસતાખી તુને કલુ નદીથી હમેશા ખીલાકીર
હાઝીર હોતા થા. તય ઉસને કહા મૈ ગુમનાસ મરીખ હુઝુરકી તવજાસે ઓર
દામને દામલકે બાઝસાઈ મફદુરકો પોહ્યા; ખહોત આરામસ ઝીંદગી કટતી
હમે આપકે જાનોમાત્રકો દુઆ કરતાહું, યે તકરીર પાદશાહઝાદીકે મઆફ ક-

રનેકે બરાસે ઇસ મુનાહમારસ હુઇ, ઉમ્મીદવાર અપુકાહું. મૈનો બનો દીઝસે
ઉસે ચાહતીથી સો ઉસકી બનાવટકી ખાતોંકો માન લીયા, ઓર સરાહતપર
નઝર નકી, બલકે શીર દીલદારીસે પુછ કે કયા તુજકો અવસી મુશકીલ કંઠણ
પેશઆઇ જો અવસા મુતદ્દકોર હોરહા હયે ઉસકો અરઝકર ઉસકોબી
તહબીર હોબએગી ?

ગરઝ ઉસને આપની આકસારીકી રાહસે મહી કહા કે મુજકો સખ મુશ-
કીલ હયે. આખીર ઉસકે રહવાએ કલામસે યે બોલા કે એક બાગ નેહાયત સર-
સખઝ ઓર ઇમારત ખાલી હોઝ તાલાગ કુવે, પુખતા સમેત શુલામકી હવે-
લીકે નઝદીક નાફે શહેરમે ખીકાઉ હયે. ઓર ઉસ બાગકે સાથ એક લાંડીબી
ગાયનકે ધલમેમોસીકીમે ખુબ સલીકા રખતી હયે, સંકીન યે દેનો બાહમ
ખીકતે હયે, ન અકેલા બાગ જયસે ઉંટકે બલેમે ખીલ્લી-જો કોઇ વો બાગ
લેવે ઉસ કનીઝકીબી કીમત દેવે ઓર તમાશા યે હયે કે બાગકા મોલ લખા
રખે, ઓર બાંદીકા બહાકે પાંચ લાખ ! શીદવેસે ઇતને રખયે બીલફૈલ સર
અંબમ નહી હો સકતે. મૈને ઉસકા દીલ બહોત બે ઇખતીયાર શોકમે
ઉનકી ખરીદારીકે પાયા કે ઇસી વાસ્તે દીલ હોરાન ઓર ખાતીર પરેશનયા.
ખાવબુદકે રજર મેરે પાસ બેઠા થા તખબી ઉસકા એહરા મલીન ઓર જી
ઉકાસયા—મુજે તો ખાતીરદારી ઉસકી હરબડી ઓર હરપર મનખુરથી ઉસી
વકત ખવાબજવાકો હુકમ કીયા કે કલ સુખોહકો કીમત ઉસ બાગકા ઓર
ખત કલીઝકા લીખવાકર ઇસ રખસકે હવાસે કરો, ઓર માલીકકો ઝર કી-
મત ખજાનમે આમેરાસે દીલવાદો ઇસ પરવાનગીકે સુનતેહી આદાબ બજ
લાયા ઓર મુંહપર રહત આઇ-સારી રાત ઉસી કાએદેસે જયસી હમેશા શુ-
ઝરતીથી હસી ખુશીસે કટી; રઝર હોતેહી વો રખસત હુવા ખવાજેને મવા-
શીક ફરમાનેકે ઉસ બાગકા ઓર લાંડીકા ખરીદ કરદીયા ફેર વો જવાન રા-
તકો મવાશીક મઆમુલકે આયા જયા કરતા.

એક રોઝ બહારકે મોસમમે કે મકાનબી દીલ ચરખયા બદલી ધુગાંડ રહીથી
ફૂલીયાં પડ રહીથી. બીજલીબી કુન્ધ રહીથી ઓર હવા નરમ નરમ બહતીથી.
અરઝ અજબ કેહીયત ઉસ દમથી. જુહી રંગબરંગકે લુખ્ખ ઓર શુલાખીયાં
તાકોંપર ચુની હુઇ નઝર પડી, દીલ લલચાયા કે એક વોટલું, જબ દો તીન
પીયાલોંકે મોંખત પોહચી વહી ખવાલ ઉસ બાગે તોખરીદા શુઝસ, કમાલ
શોક હુવા કે એકદમ ઉસ આલમમે વહાંકી સૈર કીયા ચાહીએ.

કમખખતી જો આવે ઉંટ ચડે કુતા કાટે અછી તરહ બેઠે બીકાએ
એક દાઇકો સાથ લેકર સુરંગકી રાહસે ઉસ જલાનકે મકાનમે અઇ—વહાંસે
બાગકે તરફ ચલી; દેખા તો કીકે ઉસ બાગકા બહાર એહસ્તકી બસખરી કર
રહી હયે, કતારે મેંહકે દરખતોંકે સખઝ સખઝ પનોંપર જો પડે હયે, ગોલા
ઝમરહકી પત્તીયોંપર મોતી જડે હયે, ઓર સુરખી ધુલોંકી ઉસ અખરમે
અવસી અચ્છી લગતી હયે કે જયસે શામકો શરૂકે હુલે હયે ઓર નેહરે
લખાલખ માંનીંદ ફરશે આઇનેકે નઝર આતી હયે ઓર મોંજે લેહચતી હયે.

ગરઝ ઉસ બાગમે હરતરફ સૈર કરતી ફીરતીથી કે દીન હોચુકા, સીયાહી

શામકી નમુદ હુધ ઇતનેમે' વો જવાન એક રવીશપર નજર આયા એર ગરમ જોશીસે આગે બરફે મેરા હાથ અપને હાથપર ધરકર બારા દરીકે તરફ લેચ-લા-જય મેં, વહાં મઈ તો વહાંકે આવમને સારે બાગકી કેશીયતકો દીલસે જુલા દીયા, યે રોશનીકા ઠંડાથા, જળજળ કુમકુમે સરયેનીરાગાં કંવલ એર ફાનુસે ખીયાલ શશએ મળવીસે હયેરાં એર ફાનુસે રોશનથી કે શયખરાત બાવજુદ ચાંદની એર ચીરાગાંકે ઉસકે આગે અંધેરી લગતી—એક તરફ આતશયાત્રી ફુલજલ્દી અનાર ફાકિદી મરવારીદ મહેતાબી હવાઈ ચરખી હથકુલ જલ્દી જુહી પટામે સીતારે છુટતેયે.

ઇસ અરસેમેં બાદલ ષટગંગા એર ચાંદ નીકલ આયા, બધના જયસે નાકરમાની જોડા પેહને હુએ કોઇ મઅશુક નજર આજતા હે, બડી કેશીયત હુધ—ચાંદની છુટકતેહી જવાનનેકહા અજ ચલકરબાગકે બાલા ખાનેપર બેઠએ. મેં અયસી અલમક હોગઇ થી કે જો વો નીગોડા કેલતા સો મેં માન લેતી. અજ યે નાચ નચાયા કે મુજકો ઉપર લેગયા; વો કોઠા અયસા બુલંદથા કે તમામ શહરકે મકાન એર બાઝારકે ચીરાગાં ગોયા ઉસકે પાછને બાગયે.

મેં ઉસ જવાનકે ગલેમેં હાથ ડાલે હુએ ખુશીકે આવમમેં બેડીથી ઇતનેમેં એક રંડી નીહાયેત જુહી સી સુરત ન શકલ સુલેમેંસે નીકલ શરાય-કા શીશા હાથમેં લીએ હુએ આ પોહંચી—મુજે ઉસ વકત ઉસકા આના નીપટ ખુરા લગા, એર ઉસકી સુરત દેખનેસે દીલમેં હુલ પડી, તખ મેને ધખરાકર જવાનસે પુછ કે યે તોહફએ ઇલ્લત કોન હયે, તુને કહાંસે પેહ કી ? વો જવાન હાથખાંધકર કેહને લગા કે યે વહી લાંડી હયે. જો ઇસ બાગકે સાથ હુઝુરકી ઇનાયતસે ખરીદ હુધ !

મેને મઅલુમ કીયા કે ઇસ અલમકન બડી ખ્યાલીશસે ઇસકો લીયા હયે, શાયદ ઇસકા દીલ ઉસપર માયલ હયે—દરી ખાતીરસે મેં પેચોતાખ બાકર ચુપકી હોરહી, લેકીન દીલ ઉસીવકતસે મુકદર હુવા, એર નાખુશી મીઝાજપર છાગઈ, તીસપર કીયામત ઉસ અયસે તૈસેને ચેકી કે સાકી ઉસી છીનાલકે બનાયા ! ઉસ વકત મેં અપના લહુ પીતીખી એર જયસે તોતેકો કોઇ કબેકે સાથ એક પીંજરેમેં બંદ કરતા હે—ન જાને કી દુરરત પાતીથી એર ન બેહનેકો જ ચાહતાથા.

કીસ્સા મુખતસર વો શરાય ખુંદકીથી, જુસકે પીનેસે આદમી હયેવાન હોખતે; દોચાર જામ પૈદરપે ઉસી તેજાબકે જવાનકા દીએ એર આધા પી-યાલા જવાનકી મીનતસે મેનેબી ઝહેર માર કીયા, આખીર વો પુસ્ત બેહયા બદમસ્ત હોકર ઉસ મરદુદસે બેહુદા અદાએ કરને લગી, એર વો છીખદલા-બી નશેમેં બેલેહાઝ હોચલા એર નામાકુલ હરકતે કરને લગા—મુજે યે ગૈર-ત આઇ કે અગર ઉસવકત ઝમીન ફટે તો મેં સમાજલઉ, લેકીન ઉસકી દોસ્તીકે બાયસ મેં ઇસપરબી ચુપ હોરહી; પરવો તો અસલકા પાછથા સો મેરે ઉસ દરજુઝરનેકો ન સમજ, નરોકી લેહરમેં એરબા દોપીયાલે ચડાહાગ-યાકે રેહતી સેહતા જો થાવોબી જતારહા. એર મેરી તરફસે મુતલક ધડકા જુસે ઉઠા દીયા, બેશરમીસે શહવતકે ગલબેમેં મેરે રૂખર ઉસ બેલાને ઉસ

ખંદોડનીસે સેહજતકી, ઓર વે પીછલપાઈભો ઉસ દાવતમે નીચે પડી મુઝ નખરે તીલ્લે કરને લગી, ઓર દોનોમે ચુમા ચારી હોને લગી ! ન ઇસ બેવકામે વફા, ન ઉસ બેહયામે હયા, જયસી રહ વૈસે કરીસ્તે; મેરી ઉસ પકલ યે હાલત થી કે જયસી એસર ચુક્રે ડેમની ગાવે તલ્લ બેતાલ્લ અપને ઉપર લઅનત કરતીથી, કે ક્યું તુ પહાં આઘ, છસકા યે સઝ પાઘ—આખીર કહાંતક સહું, મેરે સરસે પાંવતક આમ લગ ગઘ ઓર આંગારેપર લોટને લગી; ઇસ ચુસ્સે ઓર તૌરમે યે કહાવત યાદ આઘ બૈલ ન કુદા, કુદે કૌન યે તમાશા દેખે, કૌન દેહતી હુઘ વાંસે ઉડી—વે શરાબી અપની ખરાબી દીલમે સોચા કે અગર બાદશાહઝાદી ઇસ વકત ના ખુશ હુઘ તો કલ મેરા કયા હાલ હોગા ઓર મુઝહોકે કયા કયામત મચેગી અપ બને તો ઇસકા કામ તમામ કર ડાલું: યે ઇરાદા ઉસ ગૈયાનીકી સલાહમે જામે ઠેરાકર ગલ્લેમે પટકા ડાલ મેરે પાંત આકર પડા, ઓર પગડી સરસે ઉતારકર મીનતોઝારી કરને લગા મેરા દીલ તો ઉસપર લટુ હોહી રહા-થા છપર લીઅ શીરતા ઓર ચક્રીકી તરફમે ઉસકે ઇખ્તેયારીમેથી જો દેહ-તાયા સો કરતીથી. જુતું મુજે કુસલા ફદલાકર ણીઠલાયા ઓર ઉસી શરાબ આતશીકે દોચાર ખ્યાલે ભરભરકર આપબી પીએ ઓર મુજેબી દીએ—એક તો ચુસ્સેકે મારે જલ જુનકર કયામ હો રહી થી. દુસરી અવસી શરાબ પી જલ્લ બેહોશ હોગઘ, કુછ હવાસ બાકી ન રહા—તળ ઉસી બેહરહમ નમક હરામ સંગ દીલને તલવારસે મુજે ઘાયલ કીયા, બલકે અપની દાનીસ્તમે માર ચુકા ઉસદમ મેરી આંખ ખુલી તો મુંહસે યહી નીકલા ખેર જયસા હમને કયા વયસા પાયા લેકીન તું અપને તઈ મેરે ઇસ ખુને નાહકસે બચાઇયો.

બેત.

મુયાદ હો કોઇ ઝલીમ તેરા ગરેઆંગીર,
મેરે લહુકો તો દામાનસે ઘો હુવા સો હુવા.

શીસીસે યે બેદ ઝાહેર ન કીજયો. ઓર હમને તુજસે જાનતક દરમુઝરકી શીર ઉસકો ખુદાકે હવાલે કરકર છુ ડુબગયા—મુજે અપની સુખ ખુશ કુછ નરહી, શાયદ ઉસ કસાઇને મુજે મુદદા ખ્યાલકર ઇસ સંદુકમે ડાલકર કીલ્લે-કી દીવારકે તલેલટકા દીયા, સો તુને દેખા, મેં કીસુકા ખુરા ન ચાહતી થી, લેકીન યે ખરાબીયાં કીસમતમે લીખ્ખી થી ટલતી નહીં; કરમકી રેકા ઇત આંખોંકે સખખ યે કુછ દેખા, અગર ખુખ સુસ્તોંકે દેખનેકા દીલમે શૈક ન હોતા. અક્ષાહને યે કામ કીયા કે તુજકો વહાં પોહચા દીયા, ઓર સખખ મેરી ઝીંદગીકા કીયા અખ હયા જીમે આતી હયે કે ચેરસતાઇયાં ખીચકર અપને તઈ જીતાનરખું, યા કીસુકોમુંહ ન દીખાઈ પર કયાકર મરનેકા ઇખ્તેયાર અપને હાથમે નહીં, ખુદાને મારકર શીર જલાયા આગે દેખયે ક્યા કી-સમતમે લીખા હયે, ઝાહીરમે તો તેરી દૌડ ધુપ ઓર ખીદમત કામ આઘ જો વૈસે ઝખમોંસે ચકાપાઘ, તુને જાનો માલસે મેરી ખાતીર કી, ઓર જો કુછ અપની ખીસાત થી ઝાહીર કી—ઉન દીનોં તુજે બે ખરચ ઓર દેહી-

वा देपकर वो रुक़ा सीढ़ी ज़हारेको ज़े मेरा ज़जानयी हये उसपर लीजा, उसमे यही मज्नुन था के मैं पैरो आशीयतसे अज्य इलाने मकानमे हूं, मुज्ज ज़जाने ताबेकी ज़जाने वाबेदमे शरीफ़की भीदमतमे पोहंवाधयो, उसने तेरे साथ हो कीशतयां नक़दी भरयकी भातीर जेज हीं ओर ज़जाने ज़जाने करनेको मुसुह सौदागर ज़जानेकी हुक़ान पर जेज, मुज्ज ये ज़जानेसाथा के वो क़म हौसला हरयेको ज़जाने आशना हो ज़ेदता हये, तुज्जनी अज्जनी ज़जाने अज्जनी हये के होस्ती करने लीजे छतराकर दयवत ओर ज़जाने करेमा, सो मेरा मनसुया हीक ज़ेद, ज़े कुछ मेरे दीजमे ज़जाने आया था उसने ज़जानेकी कीया—तु ज़जाने क़ौदोकरार शीर ज़जाने करकर मेरे पास आया ओर मेहमानकी हकीक़त ओर क़सक़ा ज़जाने होता मुज्ज क़हा—मैं ही-लमे ज़जाने कुछ के ज़जाने क़सके धरमे ज़जाने ज़जाने ज़जाने तज्ज अगर तु क़सके मेहमानके भातीर ज़जाने तो वो दौज यवा ज़जाने छसकीजे तुज्ज ज़जाने ज़जाने कीया.

तीन दीनके पीछे ज़जाने तु वहांसे इरागत करके आया, ओर मेरे ज़जाने क़र ज़ेर हाजरीका शरमांदगीसे लाया; मैंने तेरी तशक़्क़ीके लीजे इरमाया के कुछ मुज्जका नदी, ज़जाने क़सने रज़ादो तज्ज तु आया, लेकीन ज़ेजरीभी ज़जाने नदी के हुसरेका ज़ेदसान अपने सरपर रज्जये ओर क़सका ज़जाने न की-जये, अज्ज तुज्जनी ज़जाने क़सकी छरितेहुआकर ओर अपने साथही साथ क़से लेया—ज़जाने तु क़सके धरमा. तज्ज मैंने देया के यही कुछ अस ज़जाने मेहमानदारीका तज्जाने नदी, अगर वो आ ज़जाने तो क्या क़से लेकीन ये इरसत पाछ के छस मुहक़मे क़दीमसे पादशाहोंका ये मज्जामुल हये के आह महीने कारेजार मुज्जकी ओर भाकीके वास्ते मुज्जकीरीमे जाहुर रेहने हये ओर महीने मौसमे ज़जानेका के कीलजे मुज्जानेमे ज़जाने इरमाते हये. उन दीनों होचार महीनेसे पादशाहयजने वकी न्यामत मुह ज़जानेका के ज़जाने-स्तकी भातीर मुज्जकीरीके तशरीफ़ लेगजे थे ज़जानेका तु क़स ज़जानेका साथ लेकर ज़जाने के सीढ़ी ज़जाने मेरा अहवाल भीदमतमे ज़जाने ज़जाने के वाबेद मुज्ज नापाक़की हये क़से अरज़ क्या, शीर मैं अपनी तकसीर ओर गुनाहसे ज़जाने होकर क़सके ज़जाने ज़जाने ज़जाने ज़जाने सरमु जीस्तकी सज्ज ज़जाने की—हरयद क़सने मेरे ज़जाने होनेकी क़दीयत इर अदेशी ओर मेहरे मादरीसे छुपा रज्जयी थी के ज़जाने ज़जाने अज्जम क्या हो; अज्ज ये इरमाह ज़जाने करनी ज़जाने नदी—मेरे ज़जाने मेरे ज़जाने अपने पेटमे रज्ज ज़जाने था, लेकीन मेरी तज्जामे थी; ज़जाने मुज्ज छस हा-लतमे देया ओर सज्ज भाजरा सुन तो आंसु ज़जाने, ओर इरमाया अज्ज क़सयज्ज नाशुदनी तुने ज़जाने ज़जाने नासोनशान ज़जानेका सारा ज़जाने हज़ार अहसोस ओर अपनी जीदगीसेही लज्ज घोया, ज़जाने तेरे छवज्ज मैं पथर ज़जाने तो सयर आता, अज्जनी तोयाकर ज़े क़समतमे था सो ज़जाने, अज्ज आगे क्या करेगी ज़जाने या मरेगी मैंने मेहमात शरमांद भीसे क़हा, मुज्ज ज़जाने के नसीजमे यही लीज्या था ज़े छस ज़जाने ओर

ખસાગીમેં અપસી અપસી આશતોસે અચકર છતી મહું ઇસ્સે મરનાહી બલાથા, અગરચે કલગકા ડીકા મેરે માથેપર લગા, પર અપસા કાગ નહીં કીયા છસમેં માંગાપકે ઐય લગે; અય ચે બકા દુખ હયે કે વૈ દોનું બેહયા મેરે હાથસે અય નામકો જનવેં ઓર આપસમેં રંગ રેઘ્યાં મનાવેં ઓર મૈં કિસકે હાથોસે ચે કુછ દુખ દેખું હૈં હયે કે મુજસે કુછ ન હોસકે ચે ઉમ્મીદવારહું કે ખાનસામાનકો પરવાની હો તો અસખાખ ત્રીયાકતકા ખખુખી તમામ ઇસ કમખખકે મકાનમેં તૈયાર કરે, તો મૈં અવતકે બેહાનેસે કિન દોનો અદખખતોકોં ખુલવાકર ઉનકે અમલાંકી સજા દું ઓર અપના ઇવજલુ-તેજસ તરફ કિસ્તે મુજપર હાથ છોડો ઓર ધાયલ કયા, મૈં બી દોનોકેપુરજે કહું તય મેરા કસેબ થંડા હો, નહીંતો ઇસગુસ્સેકી આગમેં ઇંકતી હું આખીર જલગલકર ખાક હોજકંગી ચે સુનકર અમ્માને આતમાકે દર-દસે મદદગ્યાન હોકર મેરી ઐય પોશીકી ઓર સરા લવાઝેમા જયાકતકા કિસી ખવાજત સરાકે હાથજો મેરા મદરમ હયે કર દીયા—સખ અપને અપને કા-રખાનેમેં આકર હાઝીર હુએ શાગકે વકત તુ કિસ મુએકો લેકર આયા મુજે કિસ કલખખાંદીકાબી આના મનઝુર થા ચુનાચે રીર તુજકો તકમખુદ કરકર કિમેબી ખુલવાયા જળ વોબી આઇ, ઓર મજલીસ જગી, શરાખ પીપીકર સખ અદમસ્ત ઓર બેહોશ હુએ ઓર કિનકે સાથ તુંબી ફેરી-હોકર મુરદાસા પગલ મૈંને કીતમાકતીકો હુકમ કયાકે કિન દોનોકા સર તલવારસે કાટગલ. કિસ્તે વડીં એકદમમેં શમશીર નીકાલકર દોનોકે સર કાટ બદન લાલ કર દીએ ઓર તુજપર ગુસ્સેકા ચે ખાયસ થા કે મૈંને દાખજતકી દીધી ન દો દીનકા દોસ્તીપર એતમાદ કરકે શરીક મૈંખુદીકા હો, અલખખતા ચે તેરી હીમા કત આરો તઇ પસંદ ન આઇ ઇસ વાસ્તે કે જળ તુ પી પાકર બેહોશ હુયા તય તવકકા રીકાકતકી તુજમેં કયા રહી પરતેરી ખીદમતકે હક અપસે મેરી મરદનપર હયે કે જો તુજસે અપસી હરકત હોતી હયે તો મઆશ કરતી હું-લે મૈંને અપની હકીકત ઇયતીદાસે ઇનતેહા તક કેહ ચુનાઇ, કેહ અખબી દીતમે ઓર કુછ હવસ બાકી હયે? જયસે મૈંને તેરી ખાતીર કરકે તેરેકો સખ તરફ કમખલ કીયા તુંબી મેરા ફરમાના ઇસી મુરતસે અગજમેં લા—સલાહ વકત ચે હયે કે અખ ઇસ શહેરમેં રેહના મેરે ઓર તેરે હકમેં બલા નહીં, આજે તુ મુખતાર હયે, યા મઆખુદ અલ્લાહ શાહઝાદી ઇતના ફરમાકર ચુપ રહી ફકીર તો દીક્ષોબનસે કિસકે હુકમકો સખ વીજપર મુકદદમ જનનતા થા ઓર કિસકો મોહખખતકે જનજમેં ફંસા થા, મોઝા જો મરજીએ મુખારકમેં આવેસો બેહતર હયે, ચે ફીદવી બેકજર બજાલાવેગા જળ શાહઝાદીને મેરે તઇ ફરમા બરદાર વ ખીદમત ગુઝાર અપના પુરા સમજ તો ફરમાયા કે દો ઘોડે ચાલાક ઓર જલાંખાઝ કે ચલનેમ હવાસે ખાંતે કરે, બાદશાહકે ખાસ અસતખલસે મંગવાકર તખ્યાર રખ. મૈંને વયસેહી પરીઝાદ ચાર ગુરદેકે ઘોડે ચુનકર ઝીન બંધવાકર મંગવાએ જળ થોડીસી રાત બાકી રહી, તય બાદશાહઝાદી મરદાના લોખાસ પેહન ઓર પાંચો હથીઆર બાંધકર ઘોડેપર સવાર હુઇ ઓર દુસરે મરકખકર મેં મુસલ્મેહ હોકર ચડ બેઠા ઓર એક તરફકી શહ લી.

जय रात तमाज दुध और पन्ना होने लगा तब एक पोपरके डिनारे
 होलमे बितरकर मुँह साथ धोये जलही जलही कुछ नाशता करके शीर सवार
 होकर बसे—कलु भलेका कुछ कुछ जाते करती और युं केहती के लगने तेरी
 पानीर, शरमेदया मुनकोमात्र और मांजाप सय छोडा, अयसा न हो के
 तुमी उस जालीम जेवकाही तरह सुलुठ करे—कलु मैं कुछ अलवाज धर
 उधरका राह कटनेके लीये केहता और उसकाणी जग्याय देता के आदशादजही
 सय आदमी यकसां नही होते उस पाथ नुतईमे पलल होगा, जेउरसेअयसा
 दरक्त वहाके दुध, और मैंने तो जन्तो मात्र तुंमपर तसदुदक दीया और
 तुमते मुँगे हर तर सरइराजी जपसी अय मैं जंदा जगैर दोगोइहुं, मेरे
 यमंडकी अगर जुरयां जनवाकर पेहनो तो मैं आह नकर—अयसी अयसी
 जाते आहम होताथी और रात हीन छलनेसे काम था कलु जे मांदगीके
 सयय कही बितरते तो जगलके यरींद परींदके शीकार करते दवाज करके
 नमकदानसे जुन नीकल यकमकसे आग जल जुनमानकर जा लेते और धो.
 उंका छोड देते थे, अपने मुँहसे घासपा व्युगकर अपना पेट भर लेते.

एके रोज अयसे कइएस्त मैदानमें ज नीकले के जहां पुस्तीका नाम न
 था, और आदमीकी सुरत नजर न आती थी—उसपरनी आदशाद जहीरा
 रीदाकत के सययसे हीन छे और रात शमेजरात मयलुम होताथी—जने
 जते अछंत एक दरयाके जसके देपनेसे कसेनपानी होजमे राहमें बीजा;
 डिनारेपर अडेहोकर जे देजा तो जहां तवक नीगाहने काम डीया पानीहीया
 कुछ यजमेडा न पाया; जने येकहा छलाही अय इस समंदरसे कयुंकर पार
 उतरे, इसी सोचमें अडे रहे, आप्नीर ये दीलमे लहेर आध के मलेकाके
 यही पीठाकर मैं तलाशमें नाव नीवाडेकी जठ, जयतक अयग्याय गुजारेका
 साथ आवे तय तवक वो नाजनींजी आराम पावे तय मैंने कहा के अय
 मलेका, अगर लुकुम होतो घाट पाट इस दरयाका देपुं वो हरमाने लगी के
 मैं जहोत थक गछ हुं और लुपी प्यासी हो रही हुं, मैं जरा दम लेहुं तय
 तवक तु पार चलनेकी कुछ तदपीरकर, उस जगा एक दरभत पीपलकाथा जय
 छतर जांघि हुये के अगर हजर सवार आवे तो पुप और मेदमें उसके
 सवे आराम पावे, वहां उसको पीठाकर मैं बला और यारे तर देपता
 था के कही बी जमीनपर या दरयामे नशान धनशानका पाठ जहोतेरा सर
 भासपर कही न पाया, आप्नीर मायुस होकर वहांसे शीर आया तो उस
 परीका पेडके नीचे न पाया, उस वकतकी हालत क्या कहुं के सुरत जाती
 रही. दीवाना आवला होगया, कलु दरभतपर यड जाता और जलजल पात-
 पात शीरता, कलु साथ पांच छोडकर जमींपी गीरता और उस दरभतकी जडके
 आस पास तसदुदक होता कभी आह मारकर अपनी भेकसी पर रोता कभी
 पच्छमेसे पुरयको दौड जाता, शीर उतरसे दपनको आता ! गरज जहोतेरी
 आक छनी बेडीन उस जाहरे नायाजकी नशानी न पाछ ! जय मेरा कुछ
 अस न बला तय रोता और आक सरपर उजता हुवा तलाश हर कही क-
 रने लगा; दीलमें ये प्यास आया के शायद डोछ जून उस परीका ले गया

ઓર મુંઝે યે દાગ દેખવા વા ઉસકે મુલકસે કોઇ ઉસકે ખીછે લગા ચલા આતા
 થા સો ઉસ વકલ અકેલી પાકર મના મનુકર સામગી તરફ લેમવા, શીર અ-
 થસે ખ્યાલોમેં ધણરા કપડે દેક ફાંકદીયે, નંમા મુંગા ફકીર બનકર સામકે
 મુલકમેં સુખદાસે સામતક દુડતા ફીરતા, ઓર રાતકો કહીં પ્રગ વેહતા; સાસ
 જહાં રોંદ માસ પર અપની બાદશાહીકા નામોનશાન ફીરીસે ન સુના, ન
 સગળ ગાયળ હોનેકા મઅલુમ હુવા; તમ દીલમેં યે આયા કે જમ ઉસ બા-
 નકા તુમે કુછ પતા ન પાયા તો અમ જતાખી હૈર હયે યે ખ્યાલ દીલમેં
 કરકર ફીરી જંગલમેં એક પહાડ નજર આયા, તમ ઉસપર ચડ ગયા ઓર
 યે ધરાદા કીયા કે અપને તમ ગીરાદું કે એકદમમેં સર મુંહ પ્રથરોંસે ટ-
 કરાતે દુર બવેગા તો અચસી મુસીબતસે જ છુટબવેગા યે દીલમેં કેહકર
 આહતાહું કે અપને તમ ગીરાઉં બલકે પાંઉંબી ઉઠ ચુકયે, કે ફીસુને મેરા
 હાથ પકડ લીયા ઇતનેમેં હોશ આયા ગયા દેખતા હું તો એક સવાર સખ્ત-
 પોશ સુંહમર તકામ્ અલે મુઝે ફરમાતે હયે કે કયું તુ અપને મરનેકા કરદ
 કરતા હયે, ખુદાકે ફજલસે ના ઉમીદ હોના કુદર હયે, જખતક સાંસ હયે
 તખતક આસ હયે, અમ યોડે દીનોમેં રમકે મુલકમેં તીન દુરવેશ તુજસે
 દુખી અચસીહી મુસીબતમેં ફસે હયે ઓર અચસેહી તમાસે દેખે હુએ તુજસે
 મુલાકાત કરેયો ઓર વહાંકે બાદશાહકા નામ આઝાદબાખત હયે ઉસકોબી એક
 બડી મુશકીલ દરપેશ હયે જમ યોબી તુમ ત્યારોં ફકીકાંકે સામ મીલેમા તો
 હરએકકે દીલકા મતલબ ઓર મુસદ બને હયે બખુબી હાસીલ હોગી. મૈને
 રીકામ પહડકે એસા દીખા ઓર કહા. અમ ખુદાકે વહી, તુમ્હારે ઇતને ફર-
 માનેસે મેરે દીલે પુર ઇંજતેરાખકો તસલ્લી હુઇ, લેકીન ખુદાકે વાસ્તે યે ફરમાઇયે
 કે આમ કૌન હયે ઓર ઇસમેં શરીફ ક્યા હયે ! તખ ઉંહોંને ફરમાયા કે
 મુરતુજા અલી મેરા નામ હયે, ઓર મેરા મે કામ હયે કે જસકો બને મુસ-
 કીલ કન પેશ આવે તો મૈં ઉસકો આસાન કર દું—ઇતના ફરમાકર તજ-
 રોંસે પ્રોશીદા હોગયે. બારે ઇંસ ફકીરને અપને મોલા મુશકીલ કુશાકી બ-
 શારતસે ખાતર જમાકર કરદ કુસતુનતુન્યાકા કીમ, રાહમેં બે કુછ મુસીબતેં
 લીખી થી ખીંચતા હુવા ઉસ બાદશાહઝાદીકી મુલાકાતકે ખુદાકે બરોંસે બરોં-
 સે વહાંતક આ પોહંઆ ઓર અખી ખુશનસીબીસે તુમ્હારી ખીદમતમેં મુશ-
 રરફ હુવા, હમારી તુમ્હારે આપસમેં મુલાકાત તો હુઇ બાહમ સોહબત ઓર
 ખાત ખીત મયરસર આઇ, અમશ્યાહીએ કે બાદશાહ આઝાદ બખતસેબી રશ-
 નાસ ઓર જન પેહજાન હો. અબાદ ઇસકે મુકરર હમ પાંચોં અપને મકરદે
 દીલીકો પોહયેગે તુમલ્લી દુઆ માંબોં ઓર આમીન કહો. આ હાદી ઇસ દ-
 ચેરાન સર ગરદાનકી સર ગુઝીરત મે થી બે હુજુરીમેં દુરવેશોંકી કેહ સુનાઇ,
 અમ આગે દેખયે કે કમ્ યે મેહનત ઓર ગમ હમારા બાદશાહઝાદીકે મી-
 લનેસે ખુશી વ ખુરમીસે બાદજ હો. આઝાદબાખત એક કોનેમેં છુપા હુવા ચુ-
 પકા ખ્યાન લગાયે મેહલે દુરવેશકા માજસ સુનકર ખુશ હુવા શીર ફુસરે દુર-
 વેશકી હકીકત સુનને લગા.

સૈર હુસરે દુરવેશકી.

(જખ હુસરે દુરવેશકી કેહનેકી નોખત પોહ ચી.વો ચાર
અનુકો ખેદા ચોર ખોલા.)

૩ખાઈ.

અખ ચારો ઇસ ફકીરકા દુક માજરા સુનો.
મૈ ઇબતીદાસે કેહતાહું તા ઇનતેકા સુનો,
હુસકા ઇલાજ કર નહીં સકતા કોઇ હકીમ,
હયેગા હમારા દરદ નીપટ લા દવા સુનો.

જખ દલક પોશો યે આજીજ પાદશા હજાદા દારીસકે મુલકકા હયે, હરફન-
કે આદમી વહા પૈદા હોતે હયે. ચુનાચે ઇસિફદાન નીસ્ફ જાન મશહુર હયે
હફતઅકલીમમે' ઉસ અકલીમકે ખરાબર કોઇ વીજાયત નહી કે વહાંકા સીતા-
નો આફતાખ હયે ચોર વો સાનોં કયાકીયમે' નૈયરે આઝમ હયે, આખોદવા
હવા વહાંકી ખુશ ચોર લોગ રોશન તખઅ ચોર સાહેબે સલીકા હોતે હયે,
મેરે કીયલાગાદને જો પાદશાહ ઉસ મુલકકે યે લડકપનસે કાયદે કાનુન ચોર
મજતનાતકે તરખીયત કરતેકે વાસ્તે જડે જડે દાના ઉસતાદ હરએક ઇલમ
ચોર કસબકે ચુનકર મેરી અતાલીફીકે લીયે મુકરર કીએ યે તો તાલીમ કા-
મીલ હરએક નૌઆકી પાકર કાળીલ હું ખુદાકે ફઝલસે આદાબરસકેસનો સાલ-
મે' સખ ઇલમસે માહેર હુવા, ગુજતગોમઅકુલ નરીશ્તો બરખાસ્ત પસંદીદા
ચોર જો કુછ પાદશાહોં કો લાયક ચોર દરકાર હયે સખ હાસીલ કીયાચોર
યહી શૌકશમો રોઝ થા કે કાળીલોંકો સોહબતમે કીસ્સે હરએક મુલકકે ચોર
અલવાલ ઉલુલ અઝમપાદશાહોં ચોર નામ ચોરોંકા સુના કરે-એકરોઝ એક
મુસાહેબ દાનાને કે ખુબ તવારીખદાન ચોર જહાદીદા થા, મઝકુર કીયા કે
અમરચે આદમીકી ઝીંદગીકા કુછ બરોસા નહી મેક્રીન અકસર વરફ અયસે
હયે કે ઉનકે સખઅસે ઇનસાનકા નામ કયામતતક જ્યાંનોંપર જખખી ચલા
જાએગા. મૈતે કહા અગર યોડાસા અલવાલ ઉમલ મુફ્તસીલ બધાન કરો તો
મૈલી સુનું ચોર ઉસપર અમલ કરે તખ વો શખ્સ હાતમતાઇકા માજરા ઇસ
તરાહસે કેહને લગા.

કીસ્સા હાતમતાઇકા.

કે હાતમકે વકતમે' એક પાદશાહ અરખકા નૌરીલ નામ થા, ઉસકો હા-
તમકે સાથ બસબખ નામ આવરીકે હુસમની કમાલ હુઇ. જહોતસા લશકર
રોજ જમ્મ કરકર લડાઇકી ખાતીર અડ આયા. હાતીમ તો ખુદા તરફ ચોર
નેકમરફ થા યે સમજા કે અગર મૈ જમકી તખ્યારી કરે તો ખુદાકે બંદેમા-
રે જાએજે, ચોર જહી ખુરેઝી હોગોં, ઇસકા અઝાબ મેરે નામ લીખખા જા-
એગા, યે ખાત સોચકર તને તનહા અપની જાન લેકર એક પહાડકી ખોહમે
જા છુપા-જખ હાતમકે ગાયબ હોતેકી ખબર નોરીલકે મઅલુમ હુઇ સખ

અસખાખ પરચાર હાતમકા ક્રમ્ત કીઆ ઓર મુનાદી કરયા હી કે જો કોઇ દુડ હાંડકર પકડ લાવે તો ઉમે પાનસો અશરફી પાદશાહકી સરકારસે ઇનઆમ પાવે યે સુતકર સખકો લાલચ આયા ઓર જુસતજુ હાતમકી કરને લગે એક રોઝ એક ખુદા ઓર ઉસકી ખુદયા દો તીન બચ્ચે છોટે છોટે સાથ લીયે હુએ લકડીયાં તોડનેકે વાસ્તે ઉસ ગારકે પાસ જહાં હાતમ પોશીદા થા વહાં પોહચે ઓર લકડીયાં ઉસ જંગલસે ચુનને લગે—ખુડયા ખેલી કે અગર હમારે દીન કુછ બલે આતે તો હાતમકો કહી હમ દેખ પાતે ઓર ઉસકો પકડકર નોશીલકે પાસ લેખને તો વો પાનસો અશરફી દેતા હમ આરામસે ખાતે, ઇસ દુખ ધંદેસે છુટ જાતે ખુદેને કહા કયા ટરટર કરતી હયે, હમારે તાલે-અમેં યહી લીખી હયે કે રોઝ લકડીયા તોડેં ઓર સરપર ધરકર બાઝરમેં ખેચે તખ રોટી મયસર આવે, યા એક રોઝ જંગલસે બાગ લેખવે—લે અપના કામકર, હમારે હાય હાતમ કાહેકો આવેગા ઓર પાદશાહ ઇતને રૂપે દીલાવગા ઓરતને થંડી સાંસમરી ઓર ચુપકી હોરહી.

યે દોનોંકી ખાતે હાતમને સુની, મરદુમી ઓર મુરબતસે બખદ જાના કે આપને તઇ છુપાએ ઓર જાનકો બચાએ ઓર ઇન દોનોં બીચારોંકો મતલબ તખ ન પોહચાવે, સચ હયે કે અગર આદમીમેં રહમ નહીં તો વો ઇનસાન નહીં, ઓર જીસકે જીમેં દરદ નહીં વો કયાઈ હયે.

બેત.

દરદે દીલકે વાસ્તે પૈદા કીયા ઇનસાનકો,

વર ન તાઅતકે લીએ કુછ કમ ન થે કરરખ્યાં.

ગરઝ હાતમકી જ્યાં મરદીને કુખુજ ન કીયા કે અપને કાનોંસે સુતકર ચુપકા હો રેહ, વહીં બાહર નીકલ આયા ઓર ઉસ ખુદેસે કહા કે અચ અ-ઝીઝ હાતમ મેંહી હું. મેરે તઇ નોશીલકે પાસ લે ચલ, વો મુજે દેખેગા જો કુછ રૂપે દેનેકા ઇકરાર કીયા હયે તુજે દેવંગા ? પીર મરદને કહા સચ હયે, ઇસ સુરતમેં બલાઈ ઓર બેહખુદી અલખતા મેરી હયે. લેકીન વો કયા જાતે તુજસે કયા સુલુક કરે ! અગર માર ઝલે તો મેં કયા કહું, યે મુજસે હરગીઝ ન હો સકેગા કે તુજસે ઇનસાનકો તમચકે ખાતીર દુશમનકે લવાલે કહું, વો માલ કઈ દીન ખાઉંગા ઓર કબતક જીઉંગા, આખીર મરજીઉંગા તખ ખુદાકો કયા જવાબ દુંગા !

હાતમને જહોતેરે મીનતકી કે મુજે લે ચલ, મેં અપની ખુશીસે કેહતાહું ઓર હમેશા ઇસી આરજુ મેં રેહતાહું કે મેરા જાતો માલ કીસુકે કામ આવે તો બેહતર હયે, લેકીન વો ખુદા કીસુ તરહ રાઝી ન હુવા કે હાતમકો લે જાકર ઇનઆમ પાવે—આખીર લાચાર હોકર હાતમને કહા, અગર તુ મુજે યું નહી લે જાતા તો મેં આપસેઆપ પાદશાહકે પાસ જાકર કેહતાહું કે ઇસ ખુદેનેમુજે જંગલમેં એક પહાડકી ખોહમેં છુપા રખ્યા થા. વો ખુદા હંસા ઓર બેલા બલાઈકે બદલે ખુસાઈ મીલે તો યા નસીખ, ઇસ રહો બદલકે સવાલો જવાબમેં આદમી ઓરબી આન પોહચે, બીડ લગ ગઇ. જિન્હોને મઆલુમ કીયા કે હા-તમ યહી હયે તુરત પકડ લીયા, ઓર હાતમકો લેચલે ! વો ખુદા બી અર-

सोच करता हुआ पीछे पीछे साथ होसीया नम्र नौशीलके रूप में लेमओ, तो उसने पुछा के किसको डौन पकड़ लाया। ओक अछात संगहील बोला के आ-मसा काम सीवा हमारे डौन कर सकता हवे, ये इतह हमारे नाम हवे हमने अरखपर नम्र भाव हवे ! ओक ओर लंतरानीवाला डींग भारने ल-गा के जे कुछ दीनसे दौड धुपकर नम्रजसे पकड़ लाया हं, मेरी मेहनतपर नम्र डींगवे ओर जे करार हवे सो हीजओ धसी तरह असरहीयोकी लाव-यसे हर कोष केहता था के ये काम मुनसे हुवा. वो पुछा अुपडा ओक को-नेमें लगभुवा सगरी शोषां सुन रहा था, ओर हातमकी आतीर अडा रो-ताथा-नम्र अपनी दीक्षावरी ओर भरदानगी सग केह सुके, तय हातमने पादशाहसे कहा अगर सय जात पुछा तो ये हवे के वो पुछा अलग सगसे अडा हवे वो मुनके पकड़लाया हवे अगर क्याका पेहछान हो तो दरबाइत करे ओर मेरे पकड़नेकी आतीर जे उओल डीया हवे पुरा करे के सारे दीनमें जमान हलात हवे, भरदो आदीओ के जे कहे सो करे, नही तो एल हैवानोओली पुछाने दी हवे. शीर मनसान ओर हवेवानमें क्या तदा-वत हवे. नौशीलने उस लकड़हारे पुछेका पास पुछाकर पुछा के सय कहे अ-सल क्या हवे हातमके डौन पकड़ लाया ! उस मेयारेने सस्से पांय तक जे पुछा था रास्त कहे सुनाया. ओर कहा के हातम मेरी आतीर आपसे आ-प यत्रआया ! नौशील ये हीम्मत हातमकी सुनकर मुतयकण्ठुय हुवा के वा-ह क्या तेरी रभावत अपनी जनकाजी अतरा न डीया ! एतने जुठ दयवे हातमके पकड़ लानेके करेथे हुकम डीया के डीउय कसकर पानसो अशरशी के पहले पान पानसो जुलां उनके सरपर लगावे के डिनकाजी जेन नीकल पडे वही तउत पैंजारे पडने लगी ओक हममें सर उनके गंठे होमओ, सय हवे के जुठ मोलना अयसाही गुनाह हवे के कोष गुनाह उसको नही पो-हयता, पुछा सगके धसगलासे महकुज रणे, ओर जुठ मोलनेका यसका न दे-गहोत आदमी जुठ मुठ अई जते हवे, लेकीन आजमायशके वकत सग पाते हवे.

गरज दिन सगके भवाशीके दिनके मनआम देकर नौशीलने प्याल क्या के हातम जयसे सगसे के ओक आत्रमके कस्से रैज पोहयता हवे, ओर मोहता-जोकी आतीर जन अपनी दरेग नही करता ओर पुछाकी राह में सरतापा हाजीर हवे, कस्से दृशमनी रभनी, ओर उसका मुदह छ होना मरदे आदमी-यत ओर नवांमरहीमें अछ हवे—वही हातमका साथ जडी दोस्ती ओर गरम नोशीसे पकड़बीया ओर कहा, कयुं न हो नम्र अयसे हो तय अय-से हो तवाजेअ करकर पास पीहलाया, ओर हातमका भीहकेवो हमलाक ओर भावो असमय जे कुछ जमत डीया था वही छोड दीया, नम्रसरसे सरदारी कपीलओ तैकी उसे दी. ओर उसपुछेका पानसो अशरशीयां अपने अजानेसे दीजवादी वो होआ देता हुवा यत्रा गया.

नम्र ये भावरा हातमका मैने तमाग सुना एमें जैरत आर्य ओर ये प्याल अजरा के हातम अपनी डौमका इकत रहसथा. एतने ओक सभावत

ਆਖਸ ਧੇ ਨਾਮ ਪੈਦਾ ਕੀਯਾ ਤੇ ਆਪਣੇ ਟਲਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋਏ, ਮੈਂ ਯੁਵਕੇ ਫੁੱਲਮੇ
ਪਾਥਸ਼ਾਲਾ ਤਮਾਮ ਖਰੀਦੀ, ਅਗਰ ਖੁਸ਼ ਨਿਯਮਤਸੇ ਮਹਾਰਮ ਰਹੁੰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਅ-
ਖ਼ਲਾਸ ਹੋਏ ਫੀਰਵਾਏ ਫੁੱਲਮੇ' ਕੋਥ ਫ਼ਾਮ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇਵੀਯਸੇ ਨਹੀਂ, ਖੁਸ਼ ਵਾਸਤੇ
ਤੇ ਆਖਮੀ ਨੇ ਫੁੱਲ ਫੁੱਲਮੇ' ਦੇਵਾ ਹੋਏ ਉਸਕਾ ਖੁਸ਼ ਆਖੇਯਤਮੇ' ਲੇਵਾ ਹੋਏ !
ਅਗਰ ਕੋਥ ਆਖੇ ਫਾਨਾ ਆਵਾ ਹੋਏ ਤੇ ਉਸੇ ਕੀਤਨਾ ਫੁੱਲ ਪੈਦਾ ਹੋਵਾ ਹੋਏ, ਧੇ
ਆਪਣੇ ਫੀਲਮੇ' ਫੇਰਾਕਰ ਮੀਰ ਫ਼ਮਾਰਤਕਾ ਯੁਲਵਾਕਰ ਫੁੱਲਮ ਕੀਯਾ ਤੇ ਆਖੇ ਮਕਾਨ ਆ-
ਲੀਸ਼ਾਨ ਉਸਕੇ ਆਖੀਸ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਯੁਲਵਾਏ ਆਖੇ ਫੁੱਲਵਾਏ ਆਖੇ ਰੋਹਰਕੇ ਨਵਵ
ਯਨਵਾਏ. ਥੋਡੇ ਅਰਸੇਮੇ' ਵੈਸਾਫੀ ਫ਼ਮਾਰਤ ਵਸੀਯ ਨਿਯਸਾ ਫੀਲ ਆਖਤਾ ਥਾ ਆ-
ਨਕਰ ਤਪ੍ਪਾਰ ਫੁੱਲ ਆਰ ਉਸ ਮਕਾਨਮੇ' ਫੇਰਾਕਰ ਫੁੱਲਸੇ ਸ਼ਾਮਤਕ ਮੋਫ਼ਤਾਨੇ ਆਰ
ਯੇਕੋਥੇ ਤਥ ਫੁੱਲ ਅਸਰਸ਼ੀਯਾਂ ਦੇਵਾ ਆਰ ਨੇ ਕੋਥ ਉਸ ਆਖੀਕਾ ਸਵਾਲ ਕਰਵਾ
ਤੇ ਮੈਂ ਉਸੇ ਮਾਲਮਾਲ ਕਰਵਾ. ਗਰਜ ਆਖੀਸੋਂ ਦਰਵਾਜ਼ੇਸੇ ਫਾਨਤਮੇ' ਆਵੇ ਆ-
ਕਰ ਨੇ ਆਖੇ ਸੋ ਲੇਯਨੇ. ਆਖੇ ਰੋਜ਼ਕਾ ਧੇ ਆਖੀਕੇ ਫ਼ੀਰ ਸਮਾਨੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇਸੇ
ਆਖਰ ਸਵਾਲ ਕੀਯਾ ਮੈਂ ਉਸੇ ਆਖੇ ਅਸਰਸ਼ੀ ਫੀ, ਫੀਰਵਾਫੀ ਦੁਸਰੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇਸੇ ਲੋ-
ਕਰ ਆਰ ਆਖਾ ਫੇਅਸਰਸ਼ੀਯਾਂ ਆਰ ਮਾਂਗੀ, ਮੈਂ ਪੇਫ਼ਾਨਕਰ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਫੀ ਆਰ ਫੀ
ਫ਼ੀਰਵਾਫੀ ਉਸਨੇ ਫੇਰਾਕੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇਸੇ ਆਨਾ ਆਰ ਆਖੇ ਆਖੇ ਅਸਰਸ਼ੀ ਆਨਾ ਸ਼ੁਰੂ
ਕੀਯਾ ਮੈਂ ਆਖੀ ਆਖੀਕਰ ਆਖੀਨ ਫੁੱਲ, ਆਰ ਉਸਕੇ ਸਵਾਲਕੇ ਮਵਾਫ਼ੀਕ ਫੀਯਾ
ਕੀਯਾ. ਆਖੀਰ ਆਖੀਸੋਂ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਫੀ ਰਾਨੇ ਆਖਰ ਆਖੀਸ ਅਸਰਸ਼ੀਯਾਂ ਮਾਂਗੀ, ਵੇ-
ਯੀ ਮੈਂ ਫੀਲਵਾਫੀ ਫ਼ਤਨਾ ਫੁੱਲ ਲੇਕਰ ਵੇ ਦੁਰਵੇਸ਼ੀਰ ਪੇਫ਼ਾਏ ਦਰਵਾਜ਼ੇਸੇ ਫੁੱਲ ਆਖਾ
ਆਰ ਸਵਾਲ ਕੀਯਾ, ਮੁਫ਼ੇ ਆਖੇ ਆਖੀ ਮਯਲੁਮ ਫੁੱਲ, ਮੈਂ ਕਫ਼ਾ, ਸੁਨ ਆਖ ਲਾ-
ਲਯੀ, ਤੁ ਕਯਸਾ ਫ਼ੀਰ ਹੋਏ ਤੇ ਫੇਰਾਕੇ ਫ਼ੀਰਕੇ ਤੀਨੋਂ ਫੇਰਾਕੇ ਆਖੀ ਵਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ !
ਫ਼ੀਰਕਾ ਅਮਲ ਉਨਪਰ ਆਖੀਏ, ਫ਼ੀਰ ਆਖਾ, ਆਖਾਫਾਤਾ ਤੁਫ਼ੀ ਆਵਾਏ ? ਮੈਂ-
ਨੇ ਕਫ਼ਾ ਫੇਰਾਕੇ ਫ਼ੀਰਕਾ ਫ਼ੀਰਕੇ ਫ਼ੀਰਕੇ ਰੀਯਾਯਤ ਨੀਕਲਵੀ ਹੋਏ, ਉਸਮੇ' ਧੇ
ਆਖੇ ਨ ਹੋਵੇ ਫ਼ੀਰ ਨਹੀਂ; ਫ਼ਤਨਾ ਨੇ ਤੁਫ਼ੇ ਮੀਲਾ ਹੋਏ ਫ਼ੀਰਕੇ ਆ ਪੀਰ-
ਫ਼ੀਰ ਆਖੀਏ ਆਰ ਨੇ ਮਾਂਗੇਗਾ ਲੇ ਆਖੀਏ, ਧੇ ਆਖੇ ਆਖੀਯਾਨ ਨਿਯ ਕਰਨੇ
ਵਾਸਤੇ ਹੋਏ, ਨ ਨਿਯ ਕਰਨੇਕੇ ਫੀਏ ਆਖ ਫ਼ੀਰਕੇ ਆਖੀਸ ਦਰਵਾਜ਼ੇਸੇ ਤੁਫ਼ੇ ਆਖੇ
ਅਸਰਸ਼ੀਸੇ ਆਖੀਸ ਅਸਰਸ਼ੀਯਾਂ ਤਕ ਫੀ ਉਸਕਾ ਫੀਲਾਯ ਤੁ ਕਰ ਤੇ ਰੇਵਡੀ ਤੇ ਪੇ-
ਰਕੀ ਤਰਫ਼ ਫ਼ੀਰਕੀ ਅਸਰਸ਼ੀਯਾਂ ਫੁੱਲ ਆਰ ਫ਼ੀਰਕੇ ਤੁਫ਼ੇ ਫ਼ੀਲਕੇ ਦਰ-
ਵਾਜ਼ੇਸੇ ਲੇ ਆਖ, ਫ਼ਤਨਾ ਮਾਲ ਨਿਯ ਕਰਕੇ ਕਯਾ ਕਰੇਗਾ ! ਫ਼ੀਰਕਾ ਆਖੀ ਤੇ ਆਖੇ
ਰੋਜ਼ਕੀ ਫ਼ੀਰਕੇ, ਦੁਸਰੇ ਫ਼ੀਰ ਨਹੀਂ ਰੋਜ਼ਕੀ ਰੋਜ਼ਕੇ ਫੇਰਾਵਾਫਾ ਮੈਂ ਆਖੇ ਹੋਏ ਆ-
ਯ ਹੋਏ ਆਰ ਸ਼ਰਮ ਪਕੜ ਆਰ ਸਯਰੇ ਫ਼ੀਰਕੇ ਫ਼ੀਰਕੇ ਫ਼ੀਰਕੇ ਕਯਾ ਕਰੇਗਾ ਧੇ ਕਯਸੀ
ਫ਼ੀਰਕੀ ਹੋਏ. ਨੇ ਤੁਫ਼ੇ ਸ਼ਰਫ਼ਾਨੇ ਆਖੀਏ—ਧੇ ਮੇਰੀ ਆਖ ਸੁਨਕਰ ਆਖ ਆਰ ਆ-
ਫ਼ੀਰਕਾ ਫੁੱਲ, ਆਰ ਆਖੀਨਾ ਮੁਫ਼ੇ ਲੇਕਰ ਨਿਯ ਕੀਯਾ ਥਾ ਸੋ ਸਯ ਆਖੀਯਾ
ਫ਼ੀਰ ਫੀਯਾ ਆਰ ਆਖਾ ਆਖੀ ਫ਼ਤਨੇ ਗਰਮ ਮਤ ਹੋ, ਅਖੀਨੀ ਕਯਨਾਤ ਲੇਕਰ
ਰਯ ਆਖੀ, ਫ਼ੀਰ ਸਯਾਵਤਕਾ ਨਾਮ ਨ ਆਖੀ, ਅਖੀਨਾ ਆਖੀਨਾ ਆਖੀਨਾ ਮੁਫ਼ੀਲ ਹੋਏ,
ਤੁਫ਼ੇ ਸਯਾਵਤਕਾ ਆਖੀ ਨਹੀਂ ਫ਼ੀਰਕੇ, ਉਸ ਮਨਯੀਕਾ ਕਯ ਪੋਫ਼ਾਯੇਗੇ ਆ-
ਖੀ ਫੀਲਕੀ ਦੁਰ ਹੋਏ. ਸਯੀਫ਼ੀ ਤੀਨ ਫੇਰਾਕੇ ਹੋਏ, ਪੇਫ਼ਾਏ ਉਨਪਰ ਅਮਲ ਕਰੇ
ਤਯ ਸਯੀ ਫੇਫ਼ਾਵੇ. ਤਯ ਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਆਰ ਕਫ਼ਾ ਆਖਾ ਫ਼ਤਨਾ ਫ਼ੀਰਕੇ ਮਯਨੇ
ਮੁਫ਼ੇ ਸਮਯਾਵੇ ਕੇਫ਼ੇ ਲਗਾ ਸੀਨਸੇ ਸਮਾਧ ਆਰ ਆਖੀ ਆਖੀ ਆਖੀ ਆਰ ਧੇ

યાદ રખના, અપના પૈદાએશ ઓર મરનેકો જગ તલક ઇતના ન હોવે તો સખાવતકા નામ ન લે ઓર સખીકા યે દરમ હયે કે અગર બદકારબી હો તો બી દોસ્ત ખુદકા હયે. ઇસ ફકીરને બહોત મુશ્કોંકી સૈરકી હયે, લેકીન સીવાએ બસરેકી પાદશાહઝાદીકે કોઇ સખી દેખનેમેં ન આયા; સખાવતકા જામા ખુદને ઉસ ઓરતપર ઇત્ત કીયા હયે, સખ નામ ચાહને હયે, પર વયસા કામ નહીં કરતે. યે સુનકર મૈને બહોત મીનત કી ઓર કસમેં દી કે મેરી તકસીર મઆફ કરો ઓર જો ચાહે સો લો—મેરા દીયા હરગીઝ ન લીય ઓર યે જાત કેહતા હુવા ચક્કા અગર અપની સારી પાદશાહત મુજે દે તો ઉસપરબી નથુકું ઓર ન ધાર માઈ, વો ચક્કા ગયા. પર બસરે-કી પાદશાહઝાદીકી યે તઅરીફ સુનનેસે દીલ બેકલ હુવા, કીસી તરહ કલ ન થા; અગર યે આરઝુ હુઇ કે કીસી સુરતસે બસરે ચલકર ઉસકો દેખા ચાહીએ.

ઇસ અરસેમેં પાદશાહને વક્ત પાછ ઓર તખ્તપર મૈં બેઠા, સલતનત મીલી પર વો ખ્યાલ દીલસે ન ગયા. વઝીરોં ઓર અમીરોંસે જો પાએત-ખત સલતનતકે ઓર અરકાન મમલુકતકેયે મશવેરતકી કે સફર બસરેકાકીયા ચાહતાહું તુમ અપને કામમેં મુસતમદ હો, અગર ઝીંદગી હયે તો સફરકી ઉગર કોતા હોતી હયે, જલ્દીર આતાહું, કોઇ મેરેજાનેપર રાઝી ન હુવા—લાચાર દીલ તો ઉદાસ હો રહા થા, એક દીન બઝૈર બસકેકેહ સુને ચુપકે વઝીર જા તદખીરકો ખુલાકર મુખતાર ઓર વકીલે લે કે અપના કીયા ઓર સલતનતકા મદારલમહામ જનાયા; શીર મેને ગેરવા લીયાસ પેહન ફકીરી બે-સકર અકેલે રાહ બસરેકી લી.

કીરસા બસરેકી શાહઝાદીકા.

થોડે દીનોમેં ઉસકી સરહદમેં જા પોહંચા, તખ્તસે યે તમાશા દેખને લ-ગા કે જહાં રાતકો જાકર મુકામ કરતા તો નોકર આકર ઉસી મલેકાકે ઇસ-તીકયાલ કરકે એક મકાન માકુલમેં ઉતારતે ઓર જીતના લવાઝીમા ઝીયાદ-તકા હોતા હયે બખુશી મૈાનુદ કરતે ઓર ખીદમતમેં દસ્ત ખસ્તા તમામ રાત હાઝીર રેહતે, દુસરે દીન દુસરી મનઝીલમેં યહી સુરત પેશ આતી, ઉ-સ આરામસે મહીનોંકી રાહ તૈકી, આખીર બસરેમેં દાખીલ હુવા—વહીં એક ખ્યાળ શકીલ ખુશ લીયાસ નેક જો સાહેબ મુરબતકે દાનાઇ ઉસકે કીયાફેસે ઝાહીર થી, મેરે પાસ આયા ઓર નીપટ શીરીં ઝખાનીસે કેહને લગા કે મૈં ફકીરોંકા ખાદીમ હું હમેશા ઇસી તલાશમેં રેહતાહું કે જો કોઇ મુસાફીર ફ-કીર થા દુન્યાદાર ઇસ શેહરમેં આવે મેરે ઘરમેં કદમ રંજા ફરમાવે, સીવાએ એક મકાનકે યહાં ઓર બદેસીકે રેહનેકી જગા નહીં હયે, આપ ત-શરીફ લે ચલએ ઓર ઉસ મુકામકો ઝીનત બખુશીએ ઓર મુજે સરફરાઝ કીજીએ ! ફકીરને ખુબ સાહેબકા ઇસ્મે શરીફ કયા હયે ? બોલ્લા ઇસ ગુમના-મકા નામ બેદારખખત કેહતે હયે. ઉસકી ખુખી ઓર તમલુક દેખકર યે આજીઝ ઉસકે સાથ ચલ્લા ઓર ઉસકે મકાનમે ગયા, દેખા તો એક ઇમારત આલીશાન લવાઝીમે શાહાનાસે તખ્તાર હયે, એક દાલાનમેં ઉસને લે જાકર ખીંઠ લાયા ઓર ગરમ પાની મંગવાકર હાથ પાંવ ધુલવાએ ઓર દસ્તરખ્વાન

ખીંછવાકર મુજ તન તનહાકે રંગે બકાવલને એક તોરેકા તોરા ચુન દીયા,
 ચાર મીસકાળ એક મેં યખની પુલાવ, દુસરેમે કોરમાં પુલાવ, ચોર ત્રીસરેમે
 મુતંજન પુલાવ, ચૌથેમે કુક પુલાવ ચોર એક કાળ કરદેહી ચોર કંઈ
 તરહકે કલએ દો પ્યાઝા નરગીસી બાદામી રોગન જ્વેશ ચોર રોટયાં કંઈ
 કીસમકી બાકરખાની, તનકી શીરમાલ, ગાવદીદા ગાવ જખાન નાનેઅમત,
 પરાંઠે, ચોર કખાળ કોફતેકે તીકકે મુરગકે ખાગીને મગલુગા શખદેગ દમપુષ્પ
 હલીમ હરીસા સમોસેવરકી કુચુલી શીરની શીર બીરંજ, મલાઈ હલવા ફાલુદા,
 પનબત્તા, નમલશ આળ શોરા, સાકે ઉરસ લોઝીયાત, મુરગ્યા, અ ચાર-
 દાન, દહીંકી કુલરીયાં યેઅતમે દેખકર રહ બરગમ! જળ એક એક ની-
 વાલા હરએકસી લીયા પેટલી બરગયા તળ હાથ ખાનેસે ખીંચા. વો શખ્શ
 મજુક હુવા કે સાહેબને કયા ખાયા ખાના તો સળ અમાનત ધરાબેતકલુર
 ચોર નૌશબન ફરમાઇએ. મૈને કહા ખાનેમે શરમ કયા હયે ખુદા તુમહારા
 ખાના આબાદ રખે જો કુછ મેરે પેટમે સમાયા સો મૈને ખાયા, અળ તો
 મઝીદ કરો ચોર ઝાએકેકી ઉસકે કયા તગરીફ કરે કે અખતક જખાન ચા-
 ટતાહું ચોર જો ડકાર આતી હયે સો મોઅતર! જળ દસતરખવાન ઉઠા
 તો ઝેર અંદાઝ કાશીની મખમલકા મુકકેશી ખીંછકર ચીતમચી આશતાખા
 તીલાઇ લાકર બેસનદાનમેસે ખુશબો બેસન દેકર ગરમ પાનીસે મેરે હાથ પુ-
 લાએ, શીર પાનદાન બઝાવમે ગીલોરીયાં સોનેકી પખડોમે બાધી હુધ ચોર
 ચોધડોમે ગીલોરયાં ચીકની સુપારયાં ચોર લાંગ ધલાયચ્યાં રૂપેકે વરકોમે મ-
 ડી હુધ લાકર રખખી જળમૈં પાની પીનેકો માંગતા, તળ સુરાહી બર્ફમે લ-
 ગી હુધ આબહાર લે આતા, જળ શામ હુધ ફાતુસ મેં કાકુરી શખ્ચે રોશન
 હુધ વો અઝીઝ બેઠા હુવા ખાતોં કરતા રહા. જળ પેહર રાત ગઇ બોલા
 આપ ઇસ હપર ખટમે કે જુસકે આગે દલદા પેશગીર ખડા હયે આરામ
 કીજયે ફકીરને કહા અય સાહેબ, હમ ફકીરોંકો એક બોરયા યા મીર્ગાહલા
 ખોસતરકે લીયે બહોત હયે, યે ખુદને તુમ દુન્યાદારોંકે વાસ્તે બનાયા હયે કે-
 હને લગા કે યે સળ અસખાળ દુરવેશોકો ખાતીર હયે, કુછ મેરા માલ નહીં.
 ઇસકે બજુદ હોનેસે ઉન ખીજોનોંપર કે દુલોકી સેજસેબી નરમ યે, બકર લે-
 ટા. દોનોં પટ્ટીયોંકી તરફ ગુલદાન ચોર ચરોરી દુલોકી ચુની હુધ ચોર ઉદ
 સોઝ ચોર લખલખે રોશન યે, જીધરકી કરવટ વેતા દીમાગ મોઅતર હો
 બતા ઇસ આલમમે સો રહા જળ સુખ્હો હુધ નાશતેકેલી બાદામ પીસા
 અંજુર અંજુર નાશપાતી અનાર કીશમીશ હોહારે ચોર મેવેકા શરખત લા
 હાઝીર કીયા; ઉસી તોરસે ત્રીન દીન રાત રહા, ચોથે રોઝ મૈને રૂખસત માં-
 ગી. હાથ જોડકર કેહને લગા શાબદ ઇસ ગુનાહગારસે સાહેબકી ખીદમતમા-
 રીમે કુછ કુસુર હુવા કે જુસકે બાયસ તુમહારા મીઝાજ મુકદ્દર હુવા મૈને
 હૈરાન હોકર કહા બરાએ ખુદા યે કયા મઝકુર હયે, લેકીન મેહમાનીકી શરત
 ત્રીન દીન તલક હયે સો મૈં રહા ઝીયાદ રેહના ખુળ નહીં ચોર અલાખા
 મે ફકીર વાસ્તે સૈરકે નીકલાહયે અગર એકહી જગા રેહજતવે તો મુનાસીબ
 નહીં ઇસ લીએ ઇબ્તલા અહતા હયે, નહીં તો તુમહારી ખુખ્યાં અયસી ન-

ਛੀ ਦੇ ਘੁਲਾ ਛੋਨੇਕੇ ਭਾਏ ਤਥਾ ਵੇ ਘੋਲਾ ਨਯਸੀ ਮਰਤੀ, ਲੇਖੀਨ ਐਕ ਸ-
ਆਤ ਤਾਕਤੁਕੁ ਕੀਨਯੇ ਦੇ ਪਾਦਸ਼ਾਹਭਾਈਏ ਫੁਲੁਰ ਨਕਰ ਅਰਝ ਕੰ ਐਰ ਤੁਮ
ਨੇ ਜਾਯਾ ਆਫਤੇ ਛੋ ਤੇ ਅਸਥਾਯ ਆਤਨੇ ਘੀਛਾਨੇਕਾ ਐਰ ਆਨੇਕਾ ਆਸਨ
ਝੇ ਸੋਨੇਕੇ ਐਰ ਨਯਾਧਕੇ ਝਿਸ ਮੇਲਮਾਨ ਆਨੇਮੇਂ ਛਯੇਂ ਧੇ ਸਥਾ ਤੁਮਘਾਰਾ ਮਾਲ
ਛਯੇ ਝਸਕੇ ਸਾਥ ਲੇ ਜਨੇਕੀ ਆਤੀਰ ਨੇ ਫਰਮਾਵੇ ਤਫਘੀਰ ਕੀਨਯੇ ਮੈਨੇ ਕਛਾ
ਲਾਛੋਲ ਪਡੇ, ਛਮ ਝੀਰ ਨ ਫੁਯੇ ਆਟ ਫੁਯੇ ਅਗਰ ਧੀ ਫੀਲਮੇਂ ਛੀਰਸ ਛੋਤੀ
ਤੋ ਝੀਰ ਝਾਧਕੇ ਛੋਤੇ ਫੁਨਯਾਧਰੀ ਕਯਾ ਘੁਰੀ ਧੀ !

ਓਸ ਅਝੀਝਨੇ ਕਛਾ, ਅਗਰ ਧੇ ਅਛਯਾਲ ਮਲੇਕਾ ਸੁਨੇ ਤੇ ਘੁਲਾ ਜਨੇ ਸੁਝੇ
ਝਸ ਘੀਫਮਤਸੇ ਤਾਗੀਰ ਕਰਕਰ ਕਯਾ ਸੁਲੁਕ ਕਰੇ, ਅਗਰ ਤੁਮੇਂ ਅਧਸਾਛੀ ਯੇ ਪ-
ਰਯਾਛ ਛਯੇਂ ਤੇ ਛਨ ਸਥਾਝੇ ਐਕ ਕੋਛੀਮੇਂ ਅਮਾਨਤ ਯਾਂਦ ਕਰਕਰ ਫਰਵਾਛੇਕੇ ਸ-
ਫਯਮੋਫਰ ਕਰੇ, ਝੀਰ ਨੇ ਆਛੇ ਸੋ ਕੀਨਯੋ. ਮੈਂ ਨ ਕੁਯੁਝ ਕਰਤਾਥਾ ਐਰ ਵੇਖੀ
ਨਦੀ ਮਾਨਤਾ ਥਾ, ਲਾਥਾਰ ਧੀ ਸਵਾਛ ਫੈਰੀ ਦੇ ਸਥਾ ਅਸਥਾਯਕੇ ਯਾਂਦਕਰ ਕਰ
ਕੁਝ ਕਰ ਫੀਯਾ, ਐਰ ਸੁੱਤਝੀਰ ਝਘਰਤਕਾ ਫੁਵਾ-ਛਾਨੇਮੇਂ ਐਕ ਘਵਾਨਸਰ ਮੋ-
ਯਨੇਯਰ ਸਰਧਰ ਸਰਧੇਯ ਐਰ ਗੋਸ਼ ਪੇਯ ਕਮਰਮੇਂ ਕਮਰਯਾਂਦ ਯਾਂਧੇ ਐਕ ਆਸਾ
ਸੋਨੇਕਾ ਨਯਾਧ ਲਾਥਮੇਂ ਐਰ ਸਾਥ ਓਸਕੇ ਕੁਝ ਘੀਫਮਤਗਾਰ ਮਯਕੁਲ ਆਛਫੇ
ਲੀਯੇ ਫੁਯੇ ਝਸ ਸ਼ਾਨੋ-ਸ਼ਾਕਤਸੇ ਮੇਰੇ ਨਝਫੀਕ ਆਯਾ, ਅਧਸੀ ਅਧਸੀ ਮੇਛਰ-
ਯਾਨਗੀ ਐਰ ਮੁਲਾਧਮਤਸੇ ਗੁਰਤਗੇ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਦੇ ਭਸਕਾ ਯਯਾਨ ਨਛੀਂ ਕਰਤਾ
ਝੀਰ ਯੋਨੇਥਾ ਦੇ ਅਧ ਮੀਯਾਂਅਗਰ ਤਾਯਯਾਨ ਐਰ ਕਰਮ ਕਰਕੇ ਝਸ ਮੁਥਤਾਕਕੇ ਗ-
ਰੀਯ ਆਨੇਕਾ ਅਧਨੇ ਕਫਮਕੀ ਯਰਕਤਸੇ ਰੈਸ਼ਨ ਯਯਸ਼ਾ ਤੇ ਯਾਂਦ ਨਵਾਝੀ ਗਰੀਯ
ਪਰਵਰੀਸੇ ਯਛਫਿ ਨਛੀਂ.

ਸ਼ਾਧਦ ਸ਼ਾਛਝਾਛੀ ਸੁਨੇ ਦੇ ਕੋਛ ਮੁਸਾਝੀਰ ਧਛਾਂ ਆਯਾ ਥਾ ਓਸਕੀ ਤਵਾਛੇਛ
ਮੁਛਾਨਤ ਕੀਸੁਨੇ ਨਝੀ, ਵੇ ਘੁੰਛੀ ਯਥਾ ਗਯਾ: ਝਸ ਵਾਸਤੇ ਵਫਛਾਛੇ ਆਲਮ
ਮੁਝਪਰ ਕਯਾ ਆਛਤ ਲਾਵੇ ਐਰ ਕਧਸੀ ਕਯਾਮਤ ਫਿਛਾਵੇ, ਯਲਕੇ ਛਰਛ ਝੀਫਝੀ-
ਪਰ ਛਯੇਂ ਮੈਨੇ ਓਨ ਆਨੇਂ ਕੋ ਨ ਮਾਨਾ, ਤਥਾ ਘਵਾਛ ਘਵਾਛ ਮੀਨਨਤੇ ਕਰਕੇ
ਮੇਰੇ ਤਛ ਐਰ ਐਕ ਛਵੇਲੀਮੇਂ ਦੇ ਪੇਛੇਥੇ ਮਛਾਨਸੇ ਯੇਛਤਰਥੀ ਲੇਗਯਾ, ਓਸਨੇ
ਪੇਛਥੇ ਮੇਝਯਾਨਕੀ ਮਾਨੀਫ ਫੀਨ ਰਾਤ ਫੋਨੇਂ ਵਕਤ ਵੈਸਾਛੀ ਆਨੇ ਸੁਝਛੇ ਐਰ
ਤੀਸਰੇ ਪੇਛਰ ਸਰਥਾਧ ਐਰ ਤਰਜੁਨਕੀ ਆਤੀਰ ਮੇਵੇ ਘੀਲਾਯੇ ਐਰ ਆਸਨ
ਨੁਕਰਧਾਂ ਵ ਤੀਲਾਆਛ ਐਰ ਫਰਸ਼ੇ ਫੁਰਸ਼ ਐਰ ਅਸਥਾਯ ਨੇ ਕੁਝ ਵਛਾਂ ਥਾ
ਮੁਝਸੇ ਕੇਛਨੇ ਲਗਾ ਦੇ ਛਨ ਸਥਾਝੇ ਤੁਮ ਮਾਲੀਕ ਐਰ ਮੁਝਤਾਰ ਛੋ ਨ ਆਛੋ-
ਸੋ ਕਰੋ. ਮੈਂ ਧੇ ਆਤੇ ਸੁਨਕਰ ਛਯੇਰਾਨ ਫੁਵਾ, ਐਰ ਆਛਾ ਝੀਸੀ ਨ ਝੀਸੀਂ ਤ-
ਰਛ ਧਛਾਂਸੇ ਝਘਰਤ ਛੋਕਰ ਆਯੁਂ ਮੇਰੇ ਘੁਸਰੇਕੇ ਫੇਯਕਰ ਵੇ ਮਛੇਛੀ ਘੋਲਾ ਅਧੇ
ਘੁਛਾਛੇ ਯਛੇ, ਨੇ ਤੇਰਾ ਮਤਯਯ ਯਾ ਆਰਝੁ ਛੋ ਮੁਝਕੇ ਕਛੋਤੋ ਫੁਲੁਰਮੇਂ ਮਲੇਕਾਛੇ
ਨਕਰ ਅਰਝ ਕਰ. ਮੈਂ ਕਛਾ ਮੈਂ ਝੀਰੀਕੇ ਲੀਯਾਸਮੇਂ ਫੁਨਯਾਕਾ ਮਾਲ ਕਯਾ ਮਾਂਝੁ
ਦੇ ਤੁਮ ਯਝੈਰ ਮਾਂਝੇ ਫੇਤੇ ਛੋ, ਐਰ ਮੈਂ ਛਨਕਾਰ ਕਰਤਾਛੁ. ਤਥਾ ਵੇ ਕੇਛਨੇ ਲਗਾ
ਦੇ ਛੀਰਸ ਫੁਨਯਾਕੀ ਝੀਸੀਕੇ ਭਸੇ ਨਛੀਂ ਗਛ ਸੁਨਾਯੇ ਝੀਸੁ ਕਯਤੀਨੇ ਧੇ ਕਯਤ
ਕਛਾ ਛਯੇ.

ਕਯਤ.

ਫੁਰਯਾਨ ਕਝ ਫੇਯੇ, ਰੀਝਯਾਰੀ ਨਝਾ ਫੇਯੇ, ਨੇਝੀ ਕਝਝਾ ਫੇਯੇ, ਨਰ ਲਾਯੇ

ਤਨਮੇ. ਮੁਨੀ ਅਨ ਘੋਲ ਦੇਖੇ, ਸੀਤਲ ਸਰ ਘੋਲ ਦੇਖੇ, ਕਰਤ ਕਲੁਲ ਦੇਖੇ, ਅਨ ਘੋਲੀ ਅਨਮੇ. ਘੀਰ ਦੇਖੇ ਸੁਰ ਦੇਖੇ, ਸਭ ਘੀਨੀ ਘੋਰ ਕੁਝ ਦੇਖੇ. ਮਾਧਾਕੇ ਪੁਰ ਦੇਖੇ, ਭੁਲ ਰਹੇ ਧਨਮੇ. ਆਵੰਤ ਸੁਘੀ ਦੇਖੇ, ਨਨਮਛੀਕੇ ਦੁਘੀ ਦੇਖੇ, ਧੀਰ ਵਧੇ ਨ ਦੇਖੇ ਭੁਨਕੇ ਬੋਲ ਨਾਹ ਮਨਮੇ.

ਮੈਨੇ ਧੇ ਸੁਨਕਰ ਨਵਾਯ ਦੀਯਾ ਕੇ ਧੇ ਸਭ ਹਯੇ, ਪਰ ਮੈਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਆਵ-
ਤਾ ਅਗਰ ਧਰਮਾਯੋ ਤੋ ਐਕੇ ਰੁਕਾ ਸਰ ਅਮੋਹਰ ਅਪਨੇ ਅਤਲਯਕਾ ਵੀਅਕਰ
ਦੁਯੇ ਭੁਭੁਰ ਮਲੇਕਾਕੇ ਪੋਛੰਯਾ ਹੋ ਤੋ ਘੀਰੀ ਮਹੇਰਯਾਨੀ ਹਯੇ ਗੋਯਾ ਤਮਾਮ ਦੁ-
ਨਯਾਕਾ ਮਾਲ ਸੁਭਾਏ ਦੀਯਾ. ਘੋਲਾ ਅਸਰੋ ਧਰਮ ਕਯਾ ਮੁਝਾਯਕਾ ਮੈਨੇ ਰੁਕਾ
ਵੀਅਯਾ ਪੇਛਵੇ ਸੁਕਰ ਧੁਧਾਕਾ, ਧੀਰ ਅਛਵਾਲ ਕੇ ਧੇ ਅਧਾ ਧੁਧਾਕਾ ਕੁਝ ਰੋਝਸੇ
ਧਸ ਸੇਫਰਮੇਂ ਵਾਰੀਦ ਹਯੇ ਘੋਰ ਸਰਕਾਰਸੇ ਸਭ ਤਰਫਤੀ ਅਧਰ ਘੀਰੀ ਛੋਟੀ
ਹਯੇ, ਨਯਸੀ ਧੁਧਾਯਾਂ ਘੋਰ ਨੇਕ ਨਾਧਾਯਾਂ ਮਲੇਕਾਤੀ ਸੁਨਕਰ ਧਸਤੀਯਾਕੇ ਦੇਖਨੇਕਾ
ਫੁਧਾ ਥਾ ਉਸਸੇ ਘਰ ਅੰਧਪਾਧਾ, ਅਧ ਭੁਭੁਰਕੇ ਅਰਕਾਨੇ ਫੈਲਤ ਧੁੰ ਕੇਫਨੇ ਹਯੇ
ਕੇ ਘੇ ਅਤਲਯ ਘੋਰ ਅਮਨਾ ਤੇਰੀ ਲਾਸੋ ਆਵੀਰ ਕਰ, ਧਸ ਵਾਸਤੇ ਘੋਲੀਅ-
ਯਾਨਾ ਘੇ ਵੀਲਤੀ ਆਰਭੁ ਹਯੇ ਸੋ ਅਰਭ ਕਰਤਾਫੁੰ ਕੇ ਮੈਂ ਦੁਨਯਾਕੇ ਮਾਲਕਾ ਮੋ-
ਹਤਾਅ ਨਹੀਂ ਅਪਨੇ ਮੁਫਕਾ ਮੈਂਘੀ ਪਾਫਸਾਫੁੰ ਫੁੰ ਕਤ ਵਫਾਂ ਤਲਕ ਆਨਾ ਘੋਰ
ਮੇਫਨਤ ਉਫਾਨਾ ਆਪਕੇ ਧਸਤੀਯਾਕੇ ਸਭਯਸੇ ਫੁਧਾ ਘੇ ਤਨੇ ਤਨਫਾ ਧਸ ਸੁਰਤ-
ਸੇ ਆ ਪੋਛੰਯਾਫੁੰ ਅਧ ਉਮੀਦ ਹਯੇ ਕੇ ਭੁਭੁਰਤੀ ਤਵਯਯਸੇ ਧੇ ਆਕਨਸ਼ੀ
ਅਤਲਯੇ ਵੀਲੀਕਾ ਪੋਛੰਯੇ ਤੋ ਲਾਧਕ ਹਯੇ, ਆਯੇ ਘੇ ਮਰਝੀਯੇ ਮੁਧਾਰਕ, ਅਧਰ
ਧੇ ਧਲਤੀਮਾਸ ਆਕ ਸਾਰਕਾ ਕੁਧੁਲ ਨ ਹੋਗਾ ਤੋ ਧਸੀ ਤਰਫ ਆਕ ਛਾਨਤਾ
ਧੀਰਗਾ, ਘੋਰ ਧਸ ਘਨੇ ਘੇਕਰਾਰਕੇ ਆਪ ਕੇ ਧਰਕਮੇਂ ਨੀਸਾਰ ਕਰੇਗਾ-ਮਯਯੁੰ
ਆਰ ਕਰਫਾਫੇ ਮਾਨੀਦ ਨਯਯਲਮੇਂ ਧਾ ਪਫਾਤਪਰ ਮਰ ਰਹੇਗਾ, ਧਵੀ ਮੁਫਫਯਾ ਵੀ-
ਅਕਰ ਉਸ ਧਯਾਯੇਕੇ ਦੀਯਾ, ਘੋਰਉਸਨੇ ਪਾਫਸਾਫੁੰਫਾਦੀ ਤਲਕ ਪੋਛੰਯਾਧਾ, ਅਧਫ
ਐਕੇ ਫਮਕੇ ਧੀਰ ਆਧਾ ਘੋਰ ਮੋਰੇ ਤਧਾਂ ਧੁਧਾਧਾ ਘੋਰ ਅਪਨੇ ਸਾਧ ਮਫੇਲਤੀ
ਵੇਵਤੀਧਰ ਲੋਗਧਾ, ਵਫਾਂ ਘਨਕਰ ਦੇਖਾ ਤੋ ਐਕੇ ਧੁਧੀਰੀ ਘੋਰਤ ਸਾਫੇਯੇ ਵੀਧਾਫਾਤ
ਸੁਨੇਰੀ ਕੁਰਸੀਧਰ ਗੇਫਨਾ. ਪਾਤਾ ਪੇਛਨੇ ਫੁਯੇ ਘੇਫੀ ਹਯੇ ਘੋਰ ਕੁਝ ਧਯਾਯ ਧੀਦ-
ਮਤਧਾਰ ਤਕਫੁਧੁਕੇ ਵੀਧਾਸ ਪੇਛਨੇ ਫੁਯੇ ਫਾਧ ਧਾਧੇ ਸਾਮਨੇ ਅਫੇ ਹਯੇ ਮੈਂ ਉਸੇ
ਮੁਧਤਾਰ ਘਨਕਰ ਘੋਰ ਵੇਰੀ ਨਾ ਸਮਯਕਰ ਫਸਤਧਸਰ ਫੁਧਾ ! ਉਸ ਮਾਮਾਨੇ
ਘਫਾਤ ਮੇਫਰਯਾਨੀਸੇ ਸਲਾਮ ਵੀਧਾ ਘੋਰ ਫੁਕਮ ਕੀਧਾ ਕੇ ਆਯੋ ਘੇਫੋ ਧੁਧ ਫੁਧਾ
ਘੇ ਤੁਮ ਆਧੇ, ਤੁਧੀਨੇ ਮਲੇਕਾਕੇ ਧਸਤੀਯਾਕਾ ਰੁਕਾ ਵੀਧਾ ਥਾ ! ਮੈਂ ਧਰਮ
ਧਾਕਰ ਧੁਪ ਹੋ ਰਫਾ ਘੋਰ ਸਰ ਨੀਯੇ ਕਰਕੇ ਘੇਫਾ. ਐਕੇ ਸਾਅਤਕੇ ਅਧਫ ਘੋਲੀ
ਕੇ ਅਧ ਨਧਾਨ, ਪਾਫਸਾਫੁੰਫਾਦੀਨੇ ਸਲਾਮ ਕਫਾ ਹਯੇ, ਘੋਰ ਧੁੰ ਕਫਾ ਹਯੇ ਕੇ ਮੁ-
ਯਕੋ ਧਾਧੀਦ ਕਰਨੇਸੇ ਐਧ ਨਹੀਂ. ਤੁਮਨੇ ਮੇਰੀ ਫਰਧਧਾਸਤ ਕੀ, ਲੇਕੀਨ ਅਧਨੀ
ਪਾਫਸਾਫੁੰਫਾਤਕਾ ਧਧਾਨ ਕਰਨਾ ਘੋਰ ਧਸ ਧੀਰੀਮੇਂ ਅਪਨੇ ਤਧਾਂ ਪਾਫਸਾਫੁੰ ਸਮਯਨਾ
ਘੋਰ ਉਸਕਾ ਧੁਧਰ ਕਰਨਾ ਨੀਪਫ ਘੇਧਾ ਹਯੇ. ਧਸ ਵਾਰਤੇ ਕੇ ਸਭ ਆਫਸੀ ਆ-
ਧਸਮੇਂ ਧੀਧ ਫਕੀਕਤ ਐਕੇ ਫਧੇ ਲੇਕੀਨ ਫਝੀਧਤ ਵੀਨੇ ਧਸਲਾਮਕੀ ਅਧਧਤਾ
ਹਯੇ ਘੋਰ ਮੈਂਘੀ ਐਕੇ ਮੁਫਫਤਸੇ ਸਾਫੀ ਕਰਨੇਕੀ ਆਰਭੁ ਮਫਫੁੰ ਘੋਰ ਨਧਸੇ ਤੁਮ
ਫੈਲਤ ਦੁਨਧਾਸੇ ਘੇਪਰਵਾ ਹੋ ਮੇਰੇ ਤਧਾਂ ਘੀ ਫਕਤਆਫਾਨੇ ਧਾਨਾ ਮਾਲ ਦੀਧਾ
ਹਯੇ ਕੇ ਭੁਧਕਾ ਕੁਝ ਵੀਸਧਧ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਐਕੇ ਸਾਧ ਹਯੇ ਕੇ ਪੇਛਵੇ ਮਫਰ ਅਧ

करलो और महर शाहजादीका एक बात हये जे तुमसे होसके ?

मैने कहा मै सय तरह हाजीर हुं, जनोमावसे दरेक नहीं करनेका; वो बात क्या हये कहा तो मै सुनुं । तय उसने कहा के आनके दीन रेह जवो, कल तुम्हें कह दुंगी। मैने पुशीसे कुयुल किया और इप्स्त होकर बाहेर आया—दीन तो गुजर, जय शाम कुछ मुजे ओक प्याज सरा मेहलमे पुलाकर लेगया, नकर देभा तो अकापीर आलीम और हाजीर साहेमे शरा हाजीर हये ? मैनी उसी जलसेमे नकर पैदा—के घतनेमे दस्तर-प्यान भीछाया गया और आने अकसाम अकसामके शीरीन और नमकीन चुने गये वो सय आने लगे और मुजेनी तवाजा करके शरीक किया। जय आनेसे करागत हुं तो ओक दाघ अंदरसे आध और ओली, के अह-रावर कहा हये उसे पुलाओ ? यसावलोने वही हाजीर किया उसकी सुरत अहोत भरद आदमी कीसी और जहोतसी कुंजयां इपे सोनेकी कमरमे लटकी हुं सवाभुन अलेक करके मेरे पास आकर पैदा। वही दाघ केहने लगी के अय जहेशवर तुने जे कुछ देभा हये मुइस्सील उसका अयानकर जेहरावर ये दस्तान केदने शुइयकी और मुजसे मुभातीय होकर ओला, अय अजीज हमारी पादशाहजादीकी सरकारमे हाजरे गुलाम हये के सौदागरीके काममे मुतमयन हये, इनमेसे ओक मैनी अदना जानाजाद हुं हरअक मुलकके त-रह दापो इपेके असगाल और उनस देकर इप्स्त इरमाती हये—जय वो वहांसे शीर आता हये, तय उरसे किस देसका अहवाल अपने हुजुरमे पुछती हये और सुनती हये—ओकगार ये भत्तेहाक हुवा के ये कगतरीन ती-नतरके आतीर यला और शेदरे नीमरोजमे पोहंया, वहांके जाशीदोंका देभा तो सयका लीयास सीयाह हये और हरदम नाला और आह हये, अयसा मयामुम होताथा के इनपर कुछ मुशीयत पडी हये, उसका सयज उससे मै पुछता के जवाय मेरा न देता।

इसी हेरतमे कर्ष रोज गुजरे, यक दीन शुुछी सुण्डो कुछ तो तमाम आदमी छोटे जडे, लउके पुडे, गरीज गनी शेकरके बाहेर यसे, ओक मैदा नमे जकर जमय हुये, और उस मुलकका पादशाहभी सय अभीरोंका साथ लेकर सवार हुवा। और वहां गया, तय सय जरागर कतार आंध-कर जडे हुये।

मैनी उनके दरमीयान अउ तमाशा देपताथा पर ये मयलुम होताथा के वै सय कीसुका घनतेगर भीय रहे हये—ओक बडीके अरसेमे दुरसे ओक जवान परीजाद साहेज जमाल पंधरा सोज गरसका सीनोसाल गुल मयाता और शोर करता हुवा कइ मुंहसे नारी जरद जैलकी सवारी ओक हाथमे कुछ लीये हुवे मुकापील अहकुदलाहके आया और अपने जैलपरसे उतरा, ओक हाथमे नाथ और ओक हाथमे नंगी तलवार लेकर होजातुं पैदा; ओक गुला-म परीयेहरा उसके हमराहथा उसको उस जवानने वो छीज जे हाथमेथी दी—वो यतीम लेकर ओकसीरेसे हरओके दीप्ताता नताथा बेकीन ये हाव-तथी के जे केह देपताथा जे छपतीयार उउ मारकर रोताथा । इसी तरेह

ਸਭਾ ਦੇ ਹੀ ਆਤਮਾ ਆਰ ਕਲਾਤਾ ਫੁਲਾ ਸਭਾ ਦੇ ਸਾਮਨੇਸੇ ਫੇਕਰ ਅਪਨੇ ਆਖੀਏ
ਪਾਸ ਫੀਰ ਗਯਾ.

ਉਸਦੇ ਜਾਨੇ ਦੀ ਵੇ। ਜਵਾਨ ਉੱਠੇ ਆਰ ਉਸ ਗੁਲਾਮਤਾ ਦੇ ਸਮਾਜੀਕਤਾ ਕਾਟ-
ਕਰ ਆਰ ਸਵਾਰ ਫੇਕਰ ਉਧਰਸੇ ਆਯਾਥਾ ਉਧਰਦੇ ਥਲਾ, ਸਭਾ ਅਤੇ ਫੇਫਾੜੀਓ
ਜਵਾਨ ਨਰੀਸੇ ਗਾਯਨ ਫੁਲਾ ਤੇ ਕੋਲੇ ਸ਼ੇਰਤਾ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੀਰੇ. ਮੈਂ ਫਰਯੋਕਸੇ ਉਸ ਆਨੰਦੀ
ਫੀਕਤ ਪੁਛਤਾ ਥਾ, ਯਾਤਰੇ ਰਧੋਂਕਾ ਲਾਜ਼ਮ ਹੋਤਾ ਆਰ ਪੁਸ਼ਾਮਦ ਆਰ ਮੀਨਤ ਕਰਤਾ
ਫੇਕਰ ਜਾਤਾਫੇ ਫੇਕੇ ਜਵਾਨ ਫੇਕਨ ਫੇਕੇ ਆਰ ਉਸਨੇ ਫੇਕੇ ਕਥਾ ਫਰਕਤ ਫੀ ਆਰ ਫੇਕਸੇ
ਆਯਾ ਆਰ ਫੇਕਾਂ ਗਯਾ? ਫਰਯੋਕ ਫੀਰੀਨੇ ਨ ਯਾਤਰਾਥਾ ਆਰ ਨ ਕੁਝ ਮੇਰੇ
ਘੀਯਾਤਰੇ ਆਯਾ—ਫੇਕੇ ਤਯਾਨ੍ਯੁਯ ਫੇਕਾਕਰ ਜਵਾਨ ਮੈਂ ਯਥਾਂ ਆਯਾ ਆਰ ਮਲਕੇਕਾ
ਫੇਕਰ ਫੇਕਫਾਕਰ ਫੀਯਾ ਤਯਾਸੇ ਪਾਫ਼ਸ਼ਾਫ਼ਾਫੀ ਘੀ ਫੇਕਾਨ ਫੇਕਾ ਰਫੀ ਫੇਕੇ, ਆਰ ਫੇਕਦੇ
ਫੇਕਫੀਕ ਕਰਨੇ ਫੇਕੇ ਆਤੀਰ ਫੇਕਾ ਫੀਫੀ ਫੇਕਾ ਰਫੀ ਫੇਕੇ, ਫੇਕਾਫ਼ਾ ਮਫੇਰ ਅਪਨਾ ਯਫੀ
ਮੁਕਰਰ ਫੀਯਾ ਫੇਕੇ ਫੇਕੇ ਸ਼ਯਸ ਫੇਕਾ ਅਯੁਯੇਫੀ ਸਯਯੀ ਘਯਰ ਲਾਵੇ ਉਸਫੇਕਾ
ਪਸੰਦ ਫਰਮਾਵੇ ਆਰ ਫੀਫੀ ਮਾਫੀਕ ਸਾਰੇ ਮਾਫੇਕਾ ਮੁਫਕਾ ਆਰ ਮਫੇਕਾਫਾ ਫੇਕਾਵੇ; ਫੇਕੇ
ਮਾਫ਼ਰਾ ਸਭਾ ਫੁਮਨੇ ਅਸ ਸੁਨਾ, ਅਪਨੇ ਫੀਫੇਕੇ ਗੈਰ ਕਰੇ। ਅਯਰ ਫੁਮ ਉਸ
ਜਵਾਨਫੀ ਘਯਰ ਲਾਸਫੇਕਾ ਤੇ ਕਰਕੇ ਮੁਫਕੇ ਨੀਮਰੋਫ਼ਾਕਾ ਕਰੇ, ਆਰ ਜਫਕੇ ਰਯਾਨਾ
ਫੇਕਾ, ਨਫੀ ਤੇ ਫੇਕਨਕਾਰ ਕਰਕਰ ਅਪਨੇ ਫਰਫੀ ਰਾਫਫੇ। ਮੈਨੇ ਜਵਾਨ ਫੀਯਾ, ਫੇਕੇ ਅਯਰ
ਪੁਸ਼ਾ ਥਾਫੇ ਤੇ ਜਫਕੇ ਉਸਫਾ ਅਫਫਾਫ ਸਰਸੇ ਪਾਂਧਤਕ ਫਰਯਾਫ਼ਤ ਕਰਕਰ ਪਾਫ਼ਸ਼ਾਫ਼-
ਫਾਫੀਫੇ ਪਾਸ ਆ ਪੋਫਫਯਤਾ ਫੇਕਾ ਆਰ ਕਾਮਯਾਯ ਫੇਕਾਫਾਫੁ ਆਰ ਨੇ ਫੀਸਮਤ ਮੇਰੀ
ਯਫ ਫੇਕੇ ਤੇ ਫੇਕਫਾ ਕੁਝ ਫੇਕਾਨ ਨਫੀ, ਫੇਕੀਨ ਮਫੇਕਾ ਮਸਫਾ ਫੇਕਾ ਕਰਾਰ ਕਰੇ
ਫੇਕੇ ਅਪਨੇ ਫੇਕਨੇਸੇ ਨ ਫੀਰੇ ਆਰ ਘੀਫੇਕਯਫ ਫੇਕਾ ਅਫੇਸ਼ਾ ਮੁਸ਼ਫੀਫ ਮੇਰੇ ਫੀਫ-
ਮੇਂ ਅਫੀਸ਼ ਕਰ ਰਫਾ ਫੇਕੇ, ਅਯਰ ਮਫੇਕਾ ਮਰੀਯਨਯਾਫੀ ਆਰ ਮੁਸ਼ਾਫੀਰ ਪਰਯਰੀਯੇ
ਫੁਯੁਰੇਯੇ ਪੁਸ਼ਾਫੇ ਆਰ ਪਰਫੇਕੇ ਯਾਫੇਰ ਘੀਫਫਾਫੇ ਆਰ ਮੇਰਾ ਫੇਕਤੇਮਾਸ ਅਪਨੇ
ਫਾਨੇਂ ਸੁਨੇ ਆਰ ਉਸਫਾ ਜਵਾਨ ਅਪਨੀ ਫਯਾਨਸੇ ਫਰਮਾਵੇ ਤੇ ਮੇਰੀ ਆਤੀਰ
ਜਮਯ ਫੇਕਾ, ਆਰ ਮੁਯਸੇ ਸਭਾ ਕੁਝ ਫੇਕਾ ਸਫੇਕਾ ਫੇਕੇ ਮੇਰੀ ਮਤਯਯਫੀ ਯਾਤ ਉਸ
ਮਾਯਾਨੇ ਫਯਰ ਉਸਪਰੀ ਪੈਕਰ ਫੇਕੇ ਅਰਫ ਫੀ—ਯਾਫੇ ਕਫਰਫਾਨੀਫੀ ਰਾਫਸੇ ਫੁਕਮ ਫੀਯਾ
ਫੇਕੇ ਉਫੇਕੇ ਪੁਸ਼ਾਫੇ। ਫਾਫ਼ ਫੀਰ ਯਾਫੇਰ ਆਫ ਆਰ ਮੁਯੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਉਸ ਮਫੇ-
ਲਮੇਂ ਪਾਫ਼ਸ਼ਾਫ਼ਾਫੀਯੀ ਫੇਕਾਫ. ਕਥਾ ਫੇਕਾਫਾਫੁਫੇ ਫੇਕਾ ਰਯਾ ਸਫ਼ ਯਾਂਫੇ ਫਰੇਕਤ ਯਸਤਾ
ਸੇਫਫੀਯਾਂ ਆਰ ਪ੍ਰਯਾਸੇਂ, ਫਰਫਾ ਮੇਗਨੀਯਾਂ, ਕਲਮਾਫ਼ਨੀਯਾ, ਫੁਰਕਨੀਯਾ, ਫੀਯਸ਼ਨੀਯਾਂ
ਯੰਗਨੀਯਾਂ ਆਰ ਕਸ਼ਮੀਰਨੀਯਾਂ ਜਵਾਫੇਰਮੇਂ ਜਫੀ ਆਫਫੇ ਫੀਯੇ ਅਫੀ ਫੇਕੇ ਫੇਕਰਕਾ
ਅਯਾਫਾ ਕਫੁ ਯਾ ਪਰਯੋਂਕਾ ਫਿਤਾਰਾ? ਮੇਫਯਯਤੀਯਾਰ ਫੇਕਾ ਆਫ ਮੇਯੁਫੀਸੇ ਫਯਾਨ-
ਤਕ ਆਫ, ਆਰ ਕਫੇਕਯ ਥਲਕਨੇ ਲਗਾ, ਪਰ ਯਯੇਰ ਅਪਨੇਫਫ ਥਾਂਯਾ; ਉਨਫੇਕਾ
ਫੇਕਯਤਾ ਆਫਤਾ ਆਰ ਸੈਰ ਕਰਤਾ ਫੁਲਾ ਆਯੇ ਥਲਾ, ਫੇਕੀਨ ਪਾਂਧ ਸੇ ਸੇਕਾ ਮਨਫੇ
ਫੇਕਾਯੇ. ਉਸਫੇਕਾ ਫੇਕੁ ਫੀਰ ਫੇਕੇ ਅਯ ਥਾਫੇ ਫੇਕੇ ਆਯੇ ਅਫ—ਫੇਕਾ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੀਯਯਨ
ਪਫੀਫੀ ਆਰ ਮੁਯਾ ਜਫਾਫ ਘੀਯਯਾ ਰਯਯਾਥਾ ਆਰ ਫੇਕਾ ਯੋਫੀਯੀ ਸਫਫਕੇ ਘੀ-
ਯੀਯੀ. ਫਾਫਨੇ ਮੁਯੇ ਮੇਕਨੇਫੀ ਫਸ਼ਾਰਤ ਫੀ; ਮੈਂ ਮੋਫੇਪਰ ਮੇਕਯਾ ਆਰ ਵੇਕਾ ਯੋਫੀ-
ਪਰ ਮੇਕੇ ਫੇਕਨੇ ਲਗੀ, ਫੇਕਾ ਮੇਕਾ ਅਯ ਫੇਕਨਾ ਫੇਕੇ ਸੇਕਾ ਅ ਲਰਕਰ ਕਫੇਕਾ.

ਮੈਨੇ ਮਫੇਕਾਫੀ ਮੁਯਯਾਂਫੀ ਆਰ ਅਫਫੇਕਾ ਫਯਸਾਫ਼ ਫਾਫਫਫੀਯਫੀ ਪੇਫਫੇਕੇ ਤਯਯਰੀ-

ਫੜੀ ਫੀਰ ਫੇੜਨੇ ਲਘਾ ਫੇ ਨਯਸੇ ਮੇਂ ਖਸ ਮੁਫ਼ਕੀ ਸਰਦਸੇਂ ਆਯਾ ਫਰਯੋਕ
ਮੰਤ੍ਰੀਯਮੇਂ ਧਰੀ ਫੇਘਾ ਫੇ ਨਯਯਨ ਮੁਸਾਫੀਰਘਾਨੇ ਘੋਰ ਫਮਾਰਨੇਂ ਘਾਫੀ ਘਨੀ
ਫੁਫ਼ ਫਯੇਂ ਘੋਰ ਘਾਫੀ ਫਰਯੋਕ ਘੋਫਫੇਫੇ ਮੁਤਯੋਧੁਨ ਫਯੇਂ ਫੇ ਘਯਰਮੀਰੀ ਮੁਸਾ-
ਫਰੇਂ ਘੋਰ ਮੋਫਫਾਨੇਂਫੀ ਫਰਨੇ ਫਯੇ; ਮੁਫ਼ਘੀ ਟੀਨ ਟੀਨ ਫੀਨ ਫਰ ਮੁਫ਼ਮਮੇਂ
ਗੁਫ਼ਰੇ, ਘੋਧੇ ਰੋਝ ਨਯ ੩੫੨੨ ਫੋਨੇ ਲਘਾ ਟਯਘੀ ਫੀਸੁਨੇ ਘੁਫ਼ੀਸੇ ਨ ਫਫਾ ਫੇ
ਨਯਯ ਘੋਰ ਭੁਤਨਾ ਅਸਘਾਯ ਉਸ ਮਫ਼ਾਨਮੇਂ ਥਾ ਸ਼ਾਫਰਯ, ਘਾਂਫੀ, ਫਾਫੀਨੇ
ਸੀਤਯਘਾਫੀ, ਮਯਫਫਾਫੀ, ਫੀਫਾਰਮੀਰੀ ਫੁਤਧਰਫੇ, ਘੀਫਯਨੇਂ ਸਾਘੇਘਾਨ, ਨਮਘੀਰੇ
ਫਧਰਘਫ, ਮਘਾਘੀਫਾਫ, ਘੋਫਫਾ ਟੋਸਫ ਘਾਫਾਘੋਸ਼, ਸੇਯਯਫ, ਘਾਫਰ, ਟਕਯੋ
ਗੁਫ਼ਤਫੀਯੋ ਗਯਨਫ ਘਾਧਤਫੀਯੋ ਘੋਰ ਫੇਗ ਫੇਗਯੇ, ਟਧੇਫੇ ਟਘਾਫ, ਰਫਾਘੀ ਘਾਫੀਯੋ
ਟਸ਼ਤਰੀਯਮਯੋ ਘਫਾਧਫੀ ਫਫ਼ੀਰ, ਟਘਾਮਘਾਯਸ਼, ਸਰਧੋਸ਼ ਸੀਘੀ ਘਯਾਨਧੋਸ਼ ਘਾ-
ਧਘੋਰੇ ਘਯਫਰੇ ਸੁਰਾਫੀ, ਧਾਨਫਾਨ, ਲਘਨ, ਘੋਗਫੇ, ਘਯੇਰੀ ਗੁਫਾਧਧਾਸ਼ ਫਿਫ ਸੋਝ,
ਆਫਾਧਾਧਾ, ਘੀਫਮਘੀ, ਸਘ ਘੇਰੇ ਫਧਾਧੇ ਫਾਘੇ ਫੇ ਧੇ ਟੁਮਫਾਰ ਮਾਫ ਫਯੇ ਘਾਫੋ
ਅਧ ਫੇ ਨਯਯੋ ਨਫੀ ਟੋ ਘੋਕ ਫੋਫਫੀਮੇਂ ਘਫ ਫਰਫਰ ਅਧਨੀ ਮੋਫਫੋਰ ਫਰੋ ਨਯਯ
ਟੁਮਫਾਰੀ ਘੁਫ਼ੀ ਫੋਘੀ ਫੀਰਨੇ ਧਧਤ ਲੀਯੋ ਨਫਧਯੋ. ਮੈਂਨੇ ਧੁੰਫੀ ਫੀਧਾ ਧਰ ਧੇ
ਫਯੇਰਫ ਫਯੇ ਫੇ ਨਯਯ ਮੁਯਸੇ ਫੜੀਰ ਟਨੇ ਟਨਫਾਸੇ ਧੇ ਸੁਫੁਕ ਫੁਧਾ ਟੋ ਅਧਸੇ
ਗਰੀਧ ਫਫ਼ਾਰੇਂ ਟੁਮਫਾਰੇ ਮੁਫ਼ਕਮੇਂ ਘਾਨੇ ਨਫੇ ਫੋਂਗੇ ਧਸ ਅਧਰ ਫਰਯੋਕਸੇ ਧਰੀ
ਮੋਫਫਾਨਫਰੀਫਾ ਟੋਰ ਰੇਫਫਾ ਫੋਘਾ ਟੋ ਮੁਧਫੀਫ ਘੇ ਫੀਸਾਧ ਧਰਧ ਫੋਟੇ ਫੋਂਗੇ.
ਧਸ ਫਯਫੀ ਫੋਫਫ ਫੇ ਭੁਫਫਾ ਧੇ ਸਰਫ ਫਯੇ ਫਫਾਂਸੇ ਘਾਧ ਘੋਰ ਫਧਸੀ ਫਯੇ ?
ਅਮਰ ਗਯੋਫਾਫਨ ਫੋ ਟੋਘੀ ਧਫਾ ਨ ਫਰੇ ਘੋਰ ਫਾਫੀਰਮੇਂ ਅਮਰ ਮਫੇਫਾਫੀ ਸਫ-
ਫਨਫਧਰ ਨੀਘਫ ਫੀਨਯੇ ਟੋ ਉਸਫੀ ਘਾਮਫ ਧਫਤ ਘਾਧਰਘੀ ਘਾਨੇਫੇ ਧਰਧਫੋਘੀ
ਫੀਫਾਧਫ ਨ ਫਰਫੀ ਫੋਘੀ ਘੋਰ ਧਰਧਯੋਘਾ ਟੋ ਫਧਾ ਫੀਫਰ ਫਯੇ, ਅਧਰ ਫਸਫਾ
ਧਧਾਨ ਮਫੇਫਾਫੀ ਫਧਾਨਸੇ ਸੁਧੁ ਟੋ ਘਾਫੀਰਨਘਾਫੋ, ਫਰਫ ਮੁਫ਼ਕੇ ਨੀਮ ਰੋਝਫਾ ਫਫੇ
ਘੋਰ ਭੁਧੁ ਧਫਾਂ ਨ ਧੋਫਫਧੁ, ਫੀਰ ਸਧ ਅਫਧਾਫ ਫਰੀਧਾਫਫ ਫਰਫੇ ਮਫੇਫਾਫੀ
ਧੀਫਮਫਮੇਂ ਧਫ਼ਰਨੇ ਫੀਫਘੀ ਧਾਰੇ ਫੀਮਰ ਫਾਫੀਰਫੁ ਅਧਨੇ ਫੀਫਫੀ ਸੁਰਾਫ ਧਾਫ.

ਧੇ ਸੁਨਫਰ ਮਫੇਫਾਨੇ ਅਧਨੀ ਫਧਾਨਸੇ ਫਫਾ ਫੇ ਅਧ ਨਧਾਨ ਅਧਰ ਟੁਯੋ
ਅਧਰਯੁ ਫਮਾਫ ਫਯੇ ਫੇ ਧੇ ਘਾਫੀਧਫਸੇ ਧਾਫੀਫ ਫੋ ਟੋ ਘਾਨਫੇ ਫੀਨਘੀ ਮੁਫ਼ਮ ਫਰ,
ਫਾਮਫੋ ਟੁਯੋ ਫੁਯੁਰਮੇਂ ਟਫਧ ਫਰਫਰ ਨੋ ਫੁਫ ਅਫਧਾਫ ਉਸ ਫੋਫਫ ਘੇ ਫਧਾਫਫਾ
ਫਯੇ ਘੇਫਮੋ ਫਾਫਫ ਫਫਾ ਨਯਯੋਘਾ ਮੈਂ ਧੇ ਟਸਫਫੀਧਾਫਰ ਅਧਨੇ ਫਸਿਫੀਫਾਧਨਫੇ
ਮਫ਼ਾਨਧਰ ਘਾਫਰ ਮੁਧਫੀਰ ਥਾ ਫੇ ਫਧ ਫਾਮ ਫੋ ਨੋ ਮੋਰਾ ਮਫਫਧ ਟਮਾਮ ਫੋ-
ਧਫਨੇਮੇਂ ਧਧਾਧਸਰਾ ਫਫ ਘੋਧੋਸ਼ੋ ਟੋਸ਼ ਧੋਸ ਧਫੇ ਫੁਯੋ ਘੋਧਯੋਫੇ ਸਰਧਰ ਧਰੇ
ਘਾਫਰ ਘੋਧੁਫ ਫੁਧਾ, ਘੋਧਾ ਫੇ ਫੁਯੁਰਸੇ ਧੇ ਉਫਫ ਧਾਸ ਧਧਾਧਫ ਫੁਧਾ ਫਯੇ,
ਫਸਫੋ ਟਨਾਫਫ ਫਰੋ ? ਭੁਫ ਧਫਤ ਮੋਰੇ ਸਾਮਨੇ ਘੋਧਾ ਟੋ ਧੋ ਧਾਸਸੇ ਫੀਧਾਧ
ਮੋਧਾਫਰ ਫੁਧਾ ਘੋਰ ੩੫ ਫਰ ਗਧ, ਭੁਤਨਾ ਧਸ ਸਫਾ ਧਾ ਫੀਧਾ ਧਾਫੀ ਫਿਨ
ਸਧੋਫੋਫੋ ਉਫ ਫੀਧਾ ਘੋਰ ਗੁਫਰੇ ਨਧਮਫ ਫੇਫਫਾ ਲੇਯਨ. ਧਾਰੇ ਨਧਧ ਘਾਫਾਧਾਧ
ਟਮਾਮ ਫੀਨਫਾ ਮੁਸਾਫੀਰ ਫਫਾ ਫੁਧਾ ਧੀਰਫਾ ਧਫਫਾ ਅਧਨੇ ਮਫੇਫਮੇਂ ਫਾਧੀਫ ਫੁਧਾ
ਘੋਰ ਮਾਫਫਾਧ ਫੀਧਾਨਧਾਨੇਮੇਂ ਅਧਨੇ ਮੁਸਾਫੋਘੋਫੋ ਸਾਧ ਲੇਫਰ ਨੀਫਫ ਧੋਫਾ,
ਉਸ ਧਫਤ ਫਾਧ ਘਾਧ ਘੋਰ ਮੁਯਸੇ ਫੇਫਨੇ ਲਘੀ ਫੇ ਅਧੋ ਧਾਫਫਾਫਫਾਫੀਨੇ ਧਾਫ
ਫਰਧਾਧਾ ਫਯੇ ਮੈਂ ਉਸਫੇ ਫਮਫਫ ਫੋਫੀਧਾ ਧੀਫਧਫੇ ਧਾਸਮੇਂ ਲੇਗਧ, ਰੋਸ਼ਨੀਫਾ

યે આલમ થા કે શમે કદરકે વહાં કદર ન થી ઓર પાદશાહી ફરશ પર મસ-
નદ મુગરરકે ખીછી મુરસઅકા તકીયા લગા હુવા ઓર ઉસ પર એક શામમાન
મેલયોંકી જહાલરકા જગમ ઇસતાદોં પર ખગ હુવા ઓર સામને મસનદકે જવા-
હીરકે દરખ્ત ફલપાત લગે હુએ ગોયા એન મએન કુદરતી હયે સોનેકી કયા-
રીયોંમે જમે હુએ ઓર દોનોં તરફ, દસ્તાસ્ત ઓર દસ્તામ પ શાગીરદ પેશ
ઓર સેજરાઇ દસ્ત ખસ્તા બાઅદબ આંખે નીચી કીયે હુએ હાઝીર થે ઓર
તવાયફ ઓર બાએનીકે સાજોંકે સરખનાએમુંતઝીર—યે સામાન ઓર યે તપ્યારી
કરરો કરકી દેખકર અકલ ઠીકાને ન રહી દાઇસે પુછા કે દીનકો વો એવાયશ
ઓર રાતકો યે અરાયશ કે દીન ઇદ રાત શખખરાત કહા આહીએ, બલકે
ફુનયામે પાદશાહે હકૂત ઇકલીમ કો યે એશ મયસ્સર ન હોગા, હમેશા યહી
સુરત રેહતી હયે ? દાઇને કહા કે હમારી મલેકાકા જીતના કારખાના તુમને
દેખા યે સખ ઇસી દસ્તુરીસે જરી હયે, ઇસમેં હરગીઝ બલલ નહીં, બલકે
અફઝું હયે, તુમ યહાં બેઠો મલેકા દુસરે મકાનમે તશરીફ રખતી હયેં જાકર
ખખર કરે. દાઇ યે કેહકર ગઇ ઓર ઉંઢી પાંચોં ફીર આઇ કે ચલો હુઝુ-
રમેં ખુલાયા હયે. બમજરીદ ઉસ મકાનમેં જાતેહી બીચકકર રેહ ગયા, ન
મઅલુમ હુવા કે દરવાજા કહાં ઓર દરો દીવાર કીધર હયે, ઇસવારતે કે
ચારોં તરફ કદે આદમકે બરાબર આઇને લગે ઓર ઉનકે પરદાઓંમે હીર
મોતી જડે હુએ થે, એકકા અકસ એકમેં નજર આતા તો યે મઅલુમ હોતા
કે જવાહીરકા સારા મકાન હયે, એક તરફ પરદા પડા થા ઉસકે પીછે મલેકા
બેઠી થી. વો દાઇ પરદેસે લગકર બેઠી ઓર મુઝેબી બેઠનેકા કહા, તખ દાઇ
ગલેઝકે ફરમાનેસે ઇસ તોર બયાન કરને લગી.—

કે સુત અય જવાનદાના, ચલતાન ઇસ ઇકલીમકા બડા પાદશાહ થા,
ઉનકે ઘરમેં સાત બેટીયાં પેદા હુઇ એક રોઝ પાદશાહને જશન ફરમાયા, યે
સાતો લડકીયાં સોલા સંગારકર બારેઅજરન બાલબાલ મોતી પીરોં પર પાદશા-
હકે હુઝુર કજ ખડી થી. સુલતાનકે કુછ જમેં આયા તો બેટયોંકે તરફ દેખ-
કર ફરમાયા, અગર તુમહારા બાપ પાદશાહ ન હોતા ઓર કીસી ગરીબકે ઘર
તુમ પેદા હોતી તો તુમહે પાદશાહઝાદી ઓર મલેકા કોન કેહતા ! ખુદાકા
થુકર કરો કે શાહઝાદયાં કેહજાતી હો તુમહારી યે સારી ખુશ્યાં મેરે દમસે
હયે. છે લડકીયાં એક જખાન હોકર બોલી કે જહાં પનાહ બે ફરમાતા હયે
બજા હયે ઓર આપ્હીકી સલામતીસે હમારી બચાઇ હયે, લેકીન એક મલેકા
બે સખ બેહનોંસે છોટી થી પર અક્લો શકરમેં ઉસ ઉમરમેંબી ગોયા સખસે
ખડી થી, ચુપકી ખડી રહી—ઇસ શરતખમેં બહેનોંકે શરીફ ન હુઇ, ઇસ
વાસ્તે કે યે કલમા કુદરકા હયે.

પાદશાહને નજરે ગજબસે ઉનકી તરફ દેખા ઓર કહા, કયું ખીખી તુમ-
કુછ ન બોલી, ઇસકી કયા બાઇસ હયે ! તખ મલેકાને આપને દોનોં હાથ રૂ-
માલસે બાંધકર અરઝ કી કે અગર જાનકી અમાન પાઉં ઓર તકરીર મઆફ
હો તો લૌડી અપને દીલકી ખાત ગુઝારીશ કરે. હુકમ હુવા કે કહે કયા કેહ-
તી હયે ! તખ મલેકાને કહા કે કીબલએ આલમ આપને સુના હયે કે સચ્ચી

ખાત કડવી લગતી હયે. સો ઇસ વકત મેં આપની કીદગીસે હાથ ધોર અ-
રજ કરતી હું. ઓર જો કુછ મેરી કીસમતમેં લીખને વાલેને લીખ્યા હયે ઉ-
સકા મીયાનેવાલા કોઇ નહીં, કીસુ તરહ નહીં ટલનેકા.

બૈત.

ખ્યાહ તુમ પાંચ ધીસો યા કે રખો સરળસુબુદ, ખાત પેશ આનેકી જો
કુછ હયે વો પેશઆની હયે.

જીસ પાદશાહ અલદઘતલાકને આપકો પાદશાહ બનાયા, ઉસીને મુજેબી
પાદશાહ જાદી કહેવાયા. ઉસકી કુદરતકે કારખાનેમેં કીસુકા ઇખત્યાર નહીં ચ-
લતા, આપકી જાત હમારી વલી અમત ઓર કીબલા વ કચળા હયે, હજ-
રતકી કરમ મુબારકકી ખાહકો અગર સુરમા કરે તો બળ હયે, મગર નસીબ
હરએકકે હરએકકી સાથ હયે ! પાદશાહ યે ખાત સુનકર તૈશમેં આઝે. ઓર
યે જનાબ દીલપર સખત ગીરાં મઅલુમ હુવા. બેઝાર હોકર ફરમાયા કે છોટા
મુંદ બડી ખાત, અબ ઇસકી યહી સજા હયે કે ગેહના પાતા જો કુછ ઉસકે
હાથ ગલેમેં હયે સો ઉતાર લો, ઓર એક મીયાનેમેં ચડાકર અપસે જંગલમેં
કે જહાં નામોનશાન આદમજાદકા ન હો વહાં ફેંક આવ. દેખે ઇસકે નસીબોમે
કયા લીખ્યા હયે ! બમુજબ હુકમ પાદશાહ કે ઉસઆધ્વી રાતમેં કે ઐન
આંધેરી થી, મલેકકો જોનીરે ભવરમેં પડી થી ઓર સીવાએ અપને
મહેલકે દુસરી જગા ન દેખી થી, બોઇ લેગકર એક મેદાનમેં કે જહાં
પરીદા પર ન મારતા ઇનસાનકા તો કયા ઝીકર હયે, છોડકર ચલે આઝે.

મલેકકે દીલપર અબજ હાલત ગુઝરતીથી કે એક દમમેં કયા થા ઓર
કયા હોગયા, શીર અપને ખુદકી જનાબમેં શુકર કરતી, ઓર કહેતી તુ અય-
સાહી બેનીયાઝ હયે જો ચાહા સો કીયા, જો ચાહતા હયે સો કરતા હયે,
ઓર જો ચાહેગા સો કરેગા, જબ તલક નયનોમે દમ હયે તુજસે નાઉમીદ
નહીં હોતી ઇસી આંદશેમેં આંખ લગ ગઈ, જીસ વકત સુખ્હો હોને લગી
મલેકકી આંખ ખુલ ગઈ તો પુકારી તે વઝુકે લીએ પાની લાવ ? શીર એક
ખારગી રાતકી ખાત ચીત યાદ આઇ કે તુ કહાં ઓર યે ખાત કહાં, યે કે-
હકર ઉઠકર તયમુમ કીયા ઓર દોગાના શુકરકા પડહા અય અછીઝ મલેક-
કી ઇસ હાલતકી ખબર સુનનેસે છાતી ફટતી હયે, ઉસ બોલે બાલે જી સે
પુછા ચાહીએ કે કયા કેહતા હોગા. ગરજ ઉસ મીયાનેમેં બૈડી હુઇ ખુદાસે
લવ લગા રહીથી, ઓર યે કખત ઉસદમ પડતીથી.

કખત.

જબ દાંત ન થે તબ દુધ દીઓ,
અબ દાંત દીયો કહા અન ન દેહ !
જો જલમેં થલમેં પાંખી પસકી,
સુધ લેત સો તેરીબી લેહયે;
કાહેકો સોંચ કરે મન મુરખ,
સોંચ કરે કુછ હાથ ન આઝે હયે;
બાનકો દેત અબાનકો દેત,
જહાંકો દેત સો તો કોબી દેહે.

सब हथे, नय कुछ बन नहीं आता तब पुछाही साह आता हथे, नहीं तो आपसी तहजीबें हरजेक लुकमान और पुचलीसीना हथे, नय पुछा के कारभानेका तमासा सुनो ? इसी तरह तीन दिन रात साह सुअर गये के भलेकाके मुहमे ओक पीलबी डुकर नहीं गछ, वो पुछसा पदन सुपकर कांटा होगया, और वो रंग जे कुंदनसा दमकता था सो हलदीसा बन गया, मुंह में ठेड़ी अंध गछ, आंभे पथरा मछ, मगर ओकदम अटके रहा था । नय तहज्ज सस, तब तलक आसकेको आता जाता था. योथे रोज सुपहोको ओक दुरवेश भीजरकीसी सुरत नुरानी येहरा रोशन दील आकर पेदा हुना, भलेकाके धस दालतमें देणकर जोला के अय भेटी, अगरये तेरा आय पादशाह हथे, सेकीन तेरी दीसमतमें येदी भीदा था, नय धस इकीर पुछेको अपना आदीम समज और अपने पेदा करनेवालेका रात दिन ध्यान रख, पुछा पुच करेगा और इकीरके क्यकोलमें जे बीकके दुकडे मौ-जुद थे ओकेके इगार रहे, और पानीकी तलाशमें शीरने लगा—देणा के ओक पुचा लगा हथे पर डाल रस्सी कहां उससे पानी बरे; योडे पते द-रतसे तोडकर दैना बनाया और अपनी सेली जोलकर इसमें आंधकर नी-हाला और भलेकाके कुछ पीलाया पीलाया; पारे दुक होश आय, इस मरदे पुछाने ओकस और भेयस जनकर अहोतसी तसल्ली देकर आतर नयअडी और आपसी राने लगा. भलेकाने नय गम प्यारी और दीलदारी इसकी भेहद हेभी, तब दिनकेभी मीजानको धसतकलाल हुवा. इस रोजसे दसी पीर मरदने यही मुकरर किया के सुपहोको बीक भांगनेके वारते सेहरमें नीकल ज-ता, जे दुकडा पारया पाता भलेकाके पास ले आता, और पीलाता—धस तारसे योडे रोज गुजरे, ओक दिन भलेकाने तेव सरमें डालने और कुंगी योटी करनेका दीवमें करद जे किया, जुंही मुंहआक जोले तो योटीमेसे ओक मोतीका दाना जोल आप्पहार नीकल पडा ! भलेकाने इस दरवेशको दीया और कहा के सेहरमें धसको भेय लाओ ! वो इकीर इस गौदरको भेयकर इसकी दीमत पादशाहजाहीके पास ले आया—तब भलेकाने लुकम किया के ओक मकान मयाशीक गुजरानके धस नजेह बनवावे. इकीरने कहा अय भेटी, नेओ दीवारकी जोदकर योडीसी मट्टी नभा करो, में ओक दिन पानी लाकर गारा करकर पुन्याद धरकीं दुरस्त कर दूंगा. भलेकाने इसके केहनेसे मट्टी जोदनी गुश्अकी नय ओक गज अमीक गज जोदा गया अभीनके नीचेसे ओक दरवा-जा नमुद हुवा ? भलेकाने इस दरवा साह किया, ओक पडा धर नयाहीर और अशरशीयोंशे मयमुर नजर आया ? भलेकाने पांय बार लय अशरशीयोंकी ले-कर शीर अंद किया, और मट्टी देकर उपरसे हवनार कर दीया, धतनेमे इकीर आया भलेकाने इरमाया के राज और भेयभार और कारीगर अपने काम के इसताह, और मजदुर नहद दरत जुलाओ, जे धस मकान पर ओक धमा-रत पादशाहना के ताके कसरका जुइत हो और कसरे नेयभांसे सय कत लेनवे, और सहेर पनाह और हील्हा व आगोआवली और ओक मुसाहीर आना लासानी हो, नहद तयार करे; सेकीन पेहले नहदा उनका ओक कागज

પરે દુરસ્ત કરકે હુજુરમે લાવે; જે પસંદ કીયા જાય. ફકીરને અયસેલી કાર-
 નુન કારકરદામીહોઈ લા હાઝીર કીએ. મતલબ ફરમાનેકે તઅમીર હમારતકી
 હોને લખી, ઝોર નૌકર ચાકર હર એક કારખાનેઝાતકે ખાતીર યુન યુનકર
 રહમીલ ઝોર ખાદીયાનત મુલાઝીમ હોને લખે. ઉસ હમારત આલીશાનકી ત-
 હયારીકી ખબર રહતા રહત પાદશાહ ઝીલ્લે મુખાહાનીકા જે કીલ્લાગાહ મલ-
 કાકે મે મોહામ્મી, સુનકર બહોત મુતઅજગમુખ હુએ, ઝોર હરએકસે પુછા કે
 યે કાન શખ્સ હયે જીસને યે મહેલાત બનાને શુરઅ કીએ હયે ? ઉસકી
 દૈશીયતહે કોઈ વાકીફ ન થા જે અરઝકરે, સબોને કાનોપર હાથ રખે; કે
 કોઈ મુલામ નહીં જાનતા કે ઇસકા બાની કાન હયે. તખ પાદશાહને એક
 અમીરકો બેગ, ઝોર પૈગામ દીયા કે મૈ ઉન મકાનોકે દેખનેકો આયા ચાહ-
 તાહું, ઝોર ચેબી મઅલુમ નહીં કે તુમ કહાંકી પાદશાહઝાદી હો ઝોર કીસ
 ખાનદાનસે હો ? યે સખ કૈશીયત દરયાફત કરની અપને તખ મનજુર હયે.
 જુહી મલેકાને યે ખુશ ખબરી સુની દીલમે બહોત શાદ હો કર અરઝી લી-
 ખા કે જહાંપનાહ સલામત, હુજુરકે તશરીફ લાનેકી ખબર સરફ ગરીબ
 ખાનેકે સુનકર નેહાયત ખુશી હાસીલ હુઈ, ઝોર સખબ હુરમત ઝોરઇઝત
 ઇસ કમતરીનકા હુવા, ઝડે તાલઆ ઇસ મકાનકે જહાં કદમ મુખારકકા ન-
 શાન પડે ઝોર વહાંકે રેહને વાલોપર દામને દૌલત સાચા કરે, ઝોર નઝરે
 તવજજનમે વો દોનો શાદ ઝોર સરફ રાઝ હોયે. યે લૌંડી ઉમ્મીદવાર હયે કે
 કલ રોઝ પંજશખા રોઝ મુખારક હયે ઝોર મેરે નજદીક બહોત બ-
 હેતર રોઝ નૌ રોઝસે હયે, આપકી ઝાત મુશાબ આફતાબકે હયે, તશરીફ
 ફરમાકર અપને નુરમે ઇસઝરરએ બેમીકદારકો કદરો મનઝેલત બખશીએ, ઝોર
 જે કુછ ઇસ આજીઝસે મયસ્સર હો સકે નોશગનન ફરમાઇયે, યે ઝૈન ગરીબ
 નવાઝી ઝોર મુસાફીર પરવરી હયે; ઝયાદા હદે અદબ ઝોર ઉસ ઉ-
 મદાકોબી તવાઝઅ કરકે રખસ્ત કીયા. પાદશાહને અરઝી પડી ઝોર કેહલા
 બેગ કે હમને તુમહારી દઅવત કુખુલદી, અલખતા આવેંગે. મલેકાને નોક-
 રોં ઝોર સખ કારપરદોઝોંકો હુકમ કીયા કે લવાઝેમા ઝીયાફતકા અયસે સ-
 લીકેસે તય્યાર હો, કે પાદશાહ દેખકર ઝોર ખાકર બહોત મહઝુઝ હોં. ઝોર
 અદના આઘા જે પાદશાહકી રીકાબમે આવેં સખ ખાપીકર ખુશ હોકર જા-
 વેં. મલેકાકે ફરમાનેસે ઝોર તાકીદ કરનેસે સખ કીસમકે ખાને સલોને ઝોર
 મીઠે ઇસ ઝાયકે કે તખાર હુએ, અગર બહરામનકી બેટી ખાતી તો કલમા
 પડતી કે જખ શામ હુઈ, પાદશાહ મુંડે તખત પર સવાર હોકર મલેકાકે મકા-
 નકી તશરીફ લાએ. મલેકા અપની ખ્યાન ખાસ સહેલીયાંકો લેકર ઇ-
 સતીકઆલકે વસ્તે અક્ષી જુહી પાદશાહકે તખતપર નઝર પડી ઇસ ઇસ
 આદબસે, મુજરા શાહના કીયા કે યે કાયદા દેખકર પાદશાહકો ઝોરબી હેર-
 તને લીયા ઝોર ઉમ્મી અંદાઝસે જુલુસ કરકર પાદશાહકો તખતે મુસ્સા પર
 લા બીઠાયા. મલેકાને સવા લાખ રખેકા અખુતરા તય્યાર કરવા રખ્યા થા
 ઝોર એકસો એક કીસ્તી જવાહર ઝોર અશરશી ઝોર રેશમી પશમીના ઝોર
 સુર ખાશી ઝોર તીલાહ ઝોર ઝરદોઝીકી લગા રખી થી ઝોર દો ઝંજીર

કીસા જોર દસસસ અરપ ઇચકો જોર ધમની મુરત્સાકે સાઝસે તપ્યાર કર ર-
ખેયે નઝર ગુઝરાને જોર આપ દોનો હાથ બાંધે રૂબરૂ ખડી રહી, પાદશાહને
બહોત મેહેરબાનીસે ફરમાયા કે તુમ કીસ મુલકકી શાહઝાદી હો જોર વહાં
કીસ સુરતસે આના હુવા ? મલેકાને આદાબ બજા લાકર ઇસતીમાસ કીયા કે
યે લૌડી વહી ગુનાહગાર હૈં જો ગઝબે મુલતાનીકે બાઇસ ઇસ જંગલમે પો-
હાંચી ઝોરખેસખ તમાશી ખુદાકહે જો આપ દેખતે હૈં. યે સુનતેહીપાદશાહકે
લહુને જોશ માત્ર ઉઠકર મોહબતસે ગલે લગા લીયા જોર હાથ પકડકે અપને
તખતકે પાસ કુસ્તી ખીલવાકર હુકમ બૈઠેકા કીયા. લૌડીન પાદશાહ હૈસન
જોર મુતઅજબ જીબ બૈઠે યે ફરમાયા કે પાદશાહ બેમમકો કહો કે પાદશાહ
ગાદયોંકો અપને સાથ લેકર જલ્દી આવે, યે જબ આગે, માં જોર બેહતોં-
ને મલેકાકો પેહલાના જોર ગલે મીલકર રોએ જોર શુકર કીયા. મલેકાને અ-
પની વાલેદા આર હેયોં હમશીરાંકે રૂબરૂ ઇતના કુછ નકદ જોર જવાહીર કે
ખજાના તમામ આલમકા ઉસકે પાસંગમે ન ચડે. ફીર પાદશાહને સખકો
સાથ ખીદકર ખાસા નૌશ જનન ફરમાયા, જબ તલક જહાંપનાહ જોરેહ
દૈસી તરફ ગુઝરી કહુ કહુ આપઆતે જોર કહુ મલેકાકોની અપને સાથ
મલેકોમે લે જતે. પાદશાહને જબ રેહવત ફરમાઇ, સલતનત ઉસ ઇક્લીમકી
મલેકાકો પોહાંચી ઉનકેસીવા દુસરા કોઇ લાયક ઇસ કામકે ન થા. અપ અ-
ઝીઝ સરેગુઝીશત યે હયે જો તુને સુની, પસ દોલતે ખુદાદાકો હરગીઝ જવાલ
નહીં હોતા. મગર આદમીકી નીયત દુસ્ત આહીએ, બલકે જીતના ખરચ કરે
ઉસમે ઇતનીહી બરકત હોતી હયે; ખુદાકી કુદરતમે તઅજબુજ કરતા દૈસી
મજહબમે રવા નહીં દાખને યે બાત કેહકર કહા, કે આપ અગર કરદ વહાંકે
જાનેકા જોર ઉસ ખખર લાનેકા દીલમે રખ તે હો તો જલ્દ રવાના હો.
મૈને કહા, ઇસી વકત મૈં જતાહું જોર ખુદા આહે તો જલ્દ ફીર આતા હું
આખીર રૂખરત હોકર જોર ફઝલે મલાહી પર નઝર રખકર ઉસ સીમતકો ચલા.

કીસા મલીક નીમરૂઝકે શાહઝાદેકા.

ખરસ દીનકે અરસેમેં દરજ મરજ ખીચતા હુવા શેહરે નીમરોઝમેં જ
પોહાંચા. જીતને વાહાંકે આદમી હઝારી જોર બઝારી નઝર પડે વો સીયાહ
પોશયે. જમસા અહવાલ સુનાયા અપની આંખોસે દેખા. કઇ દીનકે બઅદ
ચાંદ રાત હુઇ. પેહેલી તારીખ સારે ભોગ ઉસ શેહરકે છોટે બડે લડકે બાલે
ઉમરા પાદશાહ, જોરત મરદ એક મેદાનમેં જમઅ હુવે મંએબી અપની હા-
લત મે હૈરાન સર ગરદાન ઉસ કસરતકે સાથ અપને માલ મુલકસે જુદા ફ-
કીરકી સુરત બના હુવા ખડા દેખતા થા કે દેખ એ પરદએ ગૈબસે કયા હા-
ઝીર હોતા હયે. ઇતનેમેં એક જવાન ગાવ સવાર મુંહમેં કફ બરે હુવે બે-
લાશ ખરેશ કરતા હુવા જંગલમેંસે નીકલા. યે આજીઝ જો ઇતની મેહનત
કરકે ઉસકે અહવાલ દરયાશત કરનેકી ખાતીર ગયા થા દેખતેહી ઉસકે
હવાસ બાખતા હોકર હૈરાન ખડા રેહ ગયા. વો જવાં મરદ કદીમ કાથદેપર
જો જો કામ કરતા થા, સો કરકર ફીર ગયા. જોર ખલતક શેહરકી તરફ
મુતવજજા હુઇ. જબ મુજે હોશ આયા તખ મેં પસતાયા કે યે કયા તુજસે

હરકત હુઠ, અમ મહીનેબર ફીર રાહ દેખની પડી. લાચાર સળકે સાથ ચલા આયા, ઓર ઉસ મહીનેકો માહે રમઝાનકે માનીંદ એક એક દીન કરકે કાટા, બારે ફૂચરી ચાંદરાત આઠ તો મુજે ગોયા ઇદ હુઠ. ઉસ રોઝફીર પાદશાહ ખલકત સમેત વહીં બકર ઇખટ્ટે હુએ. તખ મેને દીલમે મુસમ્મગ ઇરાદા કીયા, કે અળકે બાર ને હો સો હો, અપને તઇં સંબાલકર ઇસ માનસએ અશ્વકો મઅલુમ કીયા ચાહીએ. નાગાહ વો જવાન બદસ્તુર ઝરદ બેલપર ઝીન બાંધે સવાર હો આ પોહંચા ઓર ઉતરકર દોંઝાનું હો બેઠા, એક હાથમે નંગી સૈર ઓર એક હાથમે બેલકી નાથ પકડે ઓર મરતયા ન ગુલામકો કીયા. ગુલામ હરએકકો દીનવાકર લે ગયા. આદમી દેખકર રોને લમે; ઉસ જવાનને મરતયાન ફેડા ઓર ગુલામકો એક તલવાર અયસી મારી કે સર જુદા હોમયા ઓર ઓર આપ સવાર હો કર મુઝા મેં ઉસકે પીછે જરદ કદમ બિઠાકર ચલને લગા. શેહરકે આદમીયોને મેરા હાથ પકડા ઓર કહા, યે કયા કરતા હયે કયું જનન જુનકર મરતા હયે, અગર અયસાહી તેરા દમ નાકમેં આયા હયે તો બહોતેરી તરહ મરનેકી હયે મર રહીયો. હરચંદ મેને મીનતકી ઓર ઝોરબી કીયા કે કીસુ સુરતસે ઉનકે હાથશે છુટું, પર છુટકારા ન હુવા, દોચાર આદમી લીપટ ગએ ઓર પકડે હુએ બરતીકી તરહ લે આએ, અજબ તરહકા કલક હુવા ફીર મહીનાબર ગુજરા. જબ વો મહીના તમામ હુવા ઓર સલખકા દીન આયા, સુખ્હોકો ઉસી સુરતસે સારે આલમકા વહાંકા ઇમદેહામ હુવા. મેં અલગ સભસે નમાઝકે વકત ઉઠકર આગેહી જંગલમેં ને એન ઉસ જવાનકી રાહપર ચા છુસકર છુપ રહા, કે યહાં તો કોઇ મેરા મજાહમ ન હોગા, વો શખ્સ ઉસી કાયદેસે આયા ઓર વહી હરકતેં કરકર સવાર હુવા ઓર ચલા મેને ઉસકા પીછ કીયા ઓર દોડતા હુવા ઉસકે સાથ હો લીયા.

ઉસ અઝીઝને આહટસે મઅલુમ કીયા કે કોઇ ચક્ષા આતા હયે, એક બારબી બાગ મોડકર એક નચરા મારા ઓર છુરકા, તલવાર ખીચકર મેરે સરપર આ પોહંચા, ચાહાતાચા કે હગલા કરે, મેને નીહાયત અદબસે જુકકર સલામ કીયા ઓર દોનોં હાથ બાંધકર ખત્ર રેહગયા. વો કાયદાદાન મુતકક્ષીમ હુવા કે અય ફકીર તુ નાહક મારા ગયા હોતા પર બચગયા, તેરી હયાત કુછ બાકી હમે, જા કહાં આતા હમે. ઓર જગત ખંજર મોત્યોંકા ઓર આવેજા લગા હુવા કમરમે નીકાલકર મેરે આમે ફેંકા, ઓર કહા, ઇસ વકત મેરે પાસ કુછ નકદ મોજુદ નહીં ને તુજે ફું, ઇસકો પાદશાહકે પાસ લેજા ને તુમ માંગેગા સો મીલેગા અયસી હચબત ઓર અયચા રોઆબ ઉસકા મુજપર ગલીબ હુવા કે ન બોલનેકી કુદરત, ન ચલનેકી તાકત, મુંહમેં છુધી બંધ ગઇ પાંચ બારી હોમએ ઇતના ફેલકર વો ગાઝી મરદ નચરા ભરતા હુવા ચલા, મેને દીલમે કહા હરએ આદા બાદ અબ રેહ જાના તેરે હકમેં જુરા હયે ફીર અયસા વકત ન મીલેગા, અપની જનસે હાથ ધોકર મેંબી રવાના હુવા ! ફીર વો ફીરા ઓર બડે મુઝસેસે દાટા ઓર મુકરર ઇરાદા મેરે કતલકા કીયા, મેને સર જુકા કીયા ઓર સોમંદ દીકે અય ફરતમ વકતકે અયસીહી એક

સૈદ મારકે સાથ દો હુકડે હો જાશે. એક તસમા બાકી ન રહે એક કોસ હો-
રાની એક તપાલીએ છુટાઈ. મેને અપની ગુનાહ મચાવ કીયા. વો મોલો
કે અવ સૈતાનકી સુરત કયુ અપના પુન નાહક મેરી મરદમપર મેડાતા હયે.
મુજેહ મુનેહગાર બનાતા હયે જા અપની રાહ લે, કયા તુજે તેરી જાન ભારી
પડી હયે ? મેને ઉસકા કહા ન માના એક કદમ આગે ધરા. ફીર ઉસને દીદા
એક દાનીસ્તા આના કાતીદી એક મેં પીછે લગ લીયા જતે જાતે દો કોસ
વો જાડી જંગલ તૈ કીયા.

એક ચાર દીવારી નજર આઈ, વો જવાન દરવાજેપર ગયા એક એક
નમરા મોહીય મારવો દરવાજા આપસે આપ ખુલ ગયા. વો અદર ગયા.
મેં બાહરકા બાહર ખડા રેહગયા. ધલાહી અબ કયા કરે. હયરાન થા. પારે
એક દમકે બઅદ ગુલામ આયા એક પૈગામલાયા કે ચલ તુજે રખર ખુલાયા
હયે. શાયદ તેરે સરપર અજલકા ફરીશતા આયા હયે, કયા તુજે કમળપતી
લખીયી મેને કહા જહે નસીય. એક બેધડકે ઉસકે સાથ અંદર બાગકે ગયા
આખીર એક મકાનમેં સેગયા. જહાં વો બેઠા થા. મેને ઉસે દેખકર ફરરાશી
સલામ કીયા. ઉસને ધશરત બેઠેકી કી મેં અદબસે દોઝાતું બેઠા—કયા,
દેખતાહું કે વો મરદ અકેલા એક મસનદનપર બેઠા હયે એક હથ્યાર ઝર-
ગરીકે આગે ધરે હયે. એક એક જાડ કમરદકા તૈયાર કર ચુકા હયે, જા
ઉસકે ઉંઠેકા વક્ત આયા તો જીતને ગુલામ ઉસ શહનશાનકે ગીરદોપેશ
હાઝીર થે, હુજરોમેં છુપ ગયે. મેંબી મારે વસવાસકે એક કોઠીમેં જા છુસા.
વો જવાન ઉંઠકર સખ મકાનકી કડયાં ચડકર બાગકે કોનેકે તરફ ચલા એક
અપની સવારીકે બૈલકો મારને લગા ? ઉસકે ચીલ્લાનેકી આવાજ મેરે કાન-
મેં આઈ કલેજ કાપને લગા. લેકીન ઇસ માજરેકે દરવાજા કરનેકે ખાતીર
યે સખ આફતોં નહી થી. ડરતે ડરતે દરવાજા ખોલકર એક દરખતકે ટહેનીકી
આડમે જાકર ખડા હુવા એક દેખને લગા. જવાનને વો સોટા જીરસે મારતા
થા સો હાથસે ઝલ દીયા, એક એક મકાનકા કુલ કુલેંસે ખોલકર અંદર
ગયા, ફીર વહાં બાહર નીકલકર નરગાનકી પીઠકર હાથ શીરાકર મુંહ ચુમા,
એક દાના ઘાસ ખીલાકર ધધરકો ચલા. મેં દેખતેહી જલ્દ દોડકર શીર
કોઠીમેં જા છુપા. ઉસ જવાને જંજીરેં સખ દરવાજોંકી ખોલદીં સારે ગુલામ
બાહર નીકલકર ઝેર અંદાજ એક ચીલમચી આફતાબા લેકર હાઝીર હુયે.
વો વઝુ કરકે નમાઝકી ખાતીર ખડા હુવા—જા નમાઝ અદા કર ચુકા પુકારા
વો દુરવેશ કહાં હયે ? મેં અપના નામ મુનતેહી દોડકર રખર જા ખડા હુવા
ફરમાયા કે બૈઠ. મેં તસલીમ કરકર બૈઠા. આસા આયા ઉસને તનાઉલ ફર-
માયા મુજેબી ઇનાયત કીયા મેનેબી ખાયા. જા દસ્તરખવાન ખડાયા
એક હાથ ધોએ ગુલામોકો રખરત દી કે જાકર સો રહો. જા કોઈ ઉસ
મકાનમેં ન રહા, તામ મુજસે હમકલામ હુવા એક પુછા કે અવ અજીઝ
તુજપર કયા અયસી આશત આઈ હયે જો તું અપની મૈતકો દુડતા શીરતા
હયે ? મેને અપના અહવાલ આગાઝસે અંજામતકે જો કુછ ગુઝરાથા તક-
સીલ વાર ખયાન કીયા એક કહા આપકી તવજજાસે ઉમીદ હયે કે અપની
સુરાદકો પોહચું.

ઉસને જે સુતતેહી એક ઠડી સાંસ ભરી ઓર ખેહોશ હુવા ઓર હો કેહને લગા, ખારે ખુદયા ઇસ્કે દરદસે કોન વાકીફ હયે, જીસને રંગે અલ-મ જોડો સોતમ ઉઘયાહો વહી ઇસકી લગત પેહજાને, ઇસ દરદકી કદર દર-દમંદ હો સો જાને.

ઐત.

આફતોંકો ઇસ્કી આશકસે પુછા ચાહીએ,

કયા ખબર શાસીકકો હયે, સાદીકસે પુછા ચાહીએ.

ખબર એકા કહમેકે હોશમે આકર એક આહે જીગર સોજ ભરી. સારા મકાન ગુજ ગયા, તબ મુજે યકીન હુવા કે યેલી ઇસી ઇસ્કી ખલામે ગીરજતાર હયે, ઓર ઇસી મરજકા ખીમાર હયે. તબ તો મૈને દીલ અલાકર કહા કે મૈને અપના અહવાલ સખ અરજ કીયા, અખ આપ તવજજી ફર-માકર અપની સર ગુઝીસ્તસે બદેકો મતલા કીજાએ તો ખમકદુર પેહલે જુ-મહારે વાસ્તે કોશીશ કરું ઓર દીલકા મતલખ કોશીસ કરકે હાથમે લાઉં અત્ર કીસ્સા વો આશક સાદક મુજકો અપના હમરાજ ઓર હમ દરદ જાન-કર અપના માજરા ઇસ સુતરસે ખપાન કરને લગા.

કે સુન અય અજીઝ, મૈં પાદશાહજાદા જીગર સોજ ઇસ ઇકલીમ નીમ-રોઝકાહું. પાદશાહ યઅને કીખલગાહને મેરે પૈદા હોનેકે ખબર નબુમી, રમ્માલ ઓર પંડીત જમઅ કરકે ફરમાયા કે અહવાલ શાહજાદેકે તાલોંકા દેખો ઓર ખાંચો ઓર જનમ પતરી દુસ્ત કરો, ઓર જો કુછ હોના હયે હકીકત પક્ષપલ, ઘડી ઘડી ઓર પેહર પેહર. દીન દીન, મહીને મહીને ખરસ ખરસકી મુશ્વસીલ હુજુરમે અરજ કરો. ખમુજીમ હુકમ પાદશાહકે સખને મુતફરીક હો અપને અપને ઇલમકી રસે ઠેરાયા, ઓર સાધકર છતમાસ કીયા કે ખુદા કે ફજતસે અયસી નેક સાઅત ઓર સુખ લગનમે શાહજાદેકા તવલુદ ઓર જનમ હુવા હયે કે ચાહીએ સીકંદરકીસો પાદશાહત કરે, ઓર નૌશરવાનસા ચાહીલ હો, ઓર જીતને ઇલમ ઓર હુનર હયે ઉન સખમે કામીલ હો, ઓર જીસ કામકી તરફ દીલ ઉસકા માઇલ હો વો ખખુખી હાસીલ હો. સખાવત ઓર શુખઅતમે અયસા નામ પૈદા કરે; કે હાતમ ઓર રસતમકો લોક જુલજાએ, લેકીન ચાહા ખરસ તલક સુરજ ઓર ચાંદકે દેખનેસે એક ખડા ખતરા તરફ આતા હયે, ખલકે યે વસવાસ હયે કે જુનીની ઓર સૌ-દાદ હોકર બહોત આદમ્યોંકા ખુન કરે ઓર ખટ્ટીસે ઘભરાવે, જંગલમે નીકલ જાવે ઓર ચરીદકે સાથ દીલ બેહલાવે કે રાત દીન આફતાખ માહ-તાખકો ન દેખે, ખલકે આસમાનકી તરફની નીગાહ ન કરને પાવે. જો છતની મુદદત ખેરો આશીયતસે કટે તો શીરસારી ઉમર સુખ, ઓર ચૈનસે સજાતન કરે.

જે સુનકર પાદશાહને ઇસલીએ ઇસ ખાગકી ખીનાદાલી ઓર મકાન હરએક તકશેકે ખનવાએ, મેરે તઈ તહખાનમે પલનેકા હુકમ કીયા, ઓર ઉપર એક ખુરજ નમદેકા તયાર કરવાયા તો ધુપ ઓર ચાંદની ઉસમેસે ન જાને, મૈં ઓર દાદ દુખ ઓર ખવાસે શુખામ નૌકર ચાકરોંકે સાથ ઇસ મો-

ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਖੁਸ਼ ਮਨ ਆਲੀਸ਼ਾਨ ਮੇਂ ਪਰਵਰੀਸ਼ ਪਾਨੇ ਲਗਾ ਐਕ ਉਰਤਾਦ
ਵਾਨਾ ਫਾਰਆਭੁਸ਼ਾ ਵਾਸਤੇ ਮੇਰੀ ਤਰਘੀਯਤਾ ਕੇ ਮੁਕਰਰ ਕੀਯਾ, ਤੇ ਤਅਲੀਮ ਕਰਐਕ
ਖਲਮ ਐਕ ਫੁਨਰਕੀ ਐਕ ਮਥਕ ਛੋਟਾਕਲਮ ਲੀਘਨੇਵੀਂ ਕਰੇ, ਐਕ ਜਵਾ ਪਨਾ-
ਕ ਛਮੇਸ਼ਾਂ ਮੇਰੇ ਅਘਰ ਅੰਗਾਂ ਰੇਹਤੇ, ਧੇ ਫਮਘਫਮਕੀ ਕੈਰੀਯਤ ਫੁਯੁਰਮੇਂ ਅੰਝ, ਹੋਵੀ.
ਮੈਂ ਉਸ ਮਨਾਨਕੇ ਆਲਮੇਂ ਦੁਨ੍ਹਾ ਜਨਨਕਰ ਘੀਕੋਨੇ ਐਕ ਰੰਗ ਐਰੰਗਕੇ ਖੁਲੋਂਸੇ
ਘੇਲਾ ਕਰਤਾ, ਐਕ ਤਮਾਮ ਜਵਾਂਕੀ ਨ੍ਯਮਤੇ ਆਨੇਕੇ ਵਾਸਤੇ ਮੈਘੁਦ ਰਹਤੀ, ਜੇ
ਵਾਹਤਾ ਸੋ ਆਤਾ, ਫਸ ਅਰਸਕੀ ਭਮਰ ਤਕ ਭੁਤਾਨੀ ਸੁਨਘਤੇ ਐਕ ਕਾਘੀਲਘਤੇ
ਵੀਂ ਤੇਫਸੀਲ ਕੀ.

ਐਕ ਫੀਨ ਉਸ ਗੁੰਘਕੇ ਨੀਘੇ ਰੋਸ਼ਨਵਾਨਸੇ ਐਕ ਖੁਸ਼ ਅਘਮਐਕਾ ਪਤਾ, ਤੇ
ਫੇਘਤੇ ਫੇਘਤੇ ਘਤਾ ਹੋਵਾ ਜਤਾ ਥਾ, ਮੇਨੇ ਥਵਾ ਤੇ ਉਸੇ ਛਾਥਸੇ ਪਤਝੁੰ, ਘੁੰ
ਘੁੰ ਮੇਂ ਛਾਥ ਲਾਂਘਾ ਕਰਤਾ ਥਾ ਤੋ ਵੋ ਭੰਘਾ ਹੋਵਾ ਜਤਾ ਥਾ ! ਮੈਂ ਫਧੇਰਾਨ
ਹੋਕਰ ਉਸੇ ਤਕ ਰਵਾ ਥਾ, ਵਫੀਐਕ ਆਵਾਭ ਕਫਕਫੇਕੀ ਮੇਰੇ ਕਾਨਮੇਂ ਆਭ, ਮੇਨੇ
ਭੀਸਕੇ ਫੇਘਨਕੇ ਅਰਫਨ ਭੋਭਾ, ਫੇਘਾ ਤੋ ਨਗਵਾ ਅੰਝਕਰ ਐਕ ਮੁਘਤਾ ਆਂਫਕਸਾ
ਨੀਕਲ ਰਵਾ ਫਧੇ, ਉਸਕੇ ਫੇਘੀਨੇਵੀਂ ਮੇਰੀ ਅਕਵੇ ਹੋਸ ਘਜਨ ਨ ਰੰਝੇਰ ਅਪਨੇ
ਤਥਾਂ ਸੰਭਾਲਕਰ ਫੇਘਾ ਤੋ ਐਕ ਮੁਰਸਸਾਕਾ ਤਘਤ ਪਰੀਭਫੇਫੇ ਕਾਧੇਘਰ ਮੋਅਥਕ
ਘਤ ਫਧੇ ਐਕ ਤਘਤਨਸ਼ੀਨ ਤਾਝ ਜਵਾਫੀਰਕਾ ਸਰਪਰ ਐਕ ਅੰਝਘਤ
ਕਾਧੇਰਾ ਪੇਫਨੇ, ਐਕ ਧਾਕੁਤਕਾ ਘਾਭਾ ਕੀਐ ਸਰਾਘ ਘੀਭ ਫੁਭ ਘੈਕੀ ਫਧੇ. ਵੋ
ਤਘਤ ਘੁਲਾਂਫੀਸੇ ਆਫੇਸਤਾ ਨੀਘੇ ਭਿਰਕਰ ਉਸ ਘੁਰਝਮੇਂ ਆਥਾ, ਤਘ ਕਿਸ ਪਰੀਨੇ
ਮੁਝੇ ਘਜਾਥਾ, ਐਕ ਅਪਨੇ ਨਭਵੀਕ ਘੀਭਾਕਰ ਆਨੇ ਘਾਰਕੀ ਕਰੇਨੇਲਘੀ. ਐਕ
ਮੁਝਸੇ ਮੁਝ ਲਗਾਕਰ ਐਕ ਜਮ ਸਰਾਘ ਗੁਲੇ ਗੁਥਾਘਕਾ ਮੇਰੇ ਤਥਾਂ ਪੀਭਾਥਾ, ਐਕ
ਕਵਾ ਆਫਮੀਭਾਫ ਮੇ ਵਰੀ ਹੋਵਾ ਫਧੇ ਲੇਕੀਨ ਫੀਲ ਫਗਾਰਾ ਗੁਝੇ ਵਾਹਤਾ ਫਧ ?
ਐਕਫਮਮੇਂ ਅਧਰੀ ਅਧਰੀ ਅੰਫਾਭਕੀ ਆਨੇ ਕੀਂ ਤੇ ਫੀਲ ਮੇਰਾ ਮਫਧ ਹੋਗਥਾ,
ਐਕ ਅਧਸੀ ਘੁਸੀ ਛਾਸੀਲ ਫੁਭ ਤੇ ਭੀਫਗਾਨੀਕਾ ਮਥਾ ਪਾਥਾ ਐਕ ਧੇ ਸਮਝ
ਤੇ ਆਝ ਗੁੰ ਫੁਨਘਾਮੇਂ ਆਥਾ. ਛਾਸੀਲ ਧੇ ਫਧੇ ਤੇ ਮੈਂ ਤੋ ਕਥਾ ਕਫੁੰ, ਕੀਸੁਨੇ ਧੇ
ਆਲਮ ਨ ਫੇਘਾ ਹੋਵਾ ਉਸ ਮਝੇਮੇਂ ਆਤੀਰ ਜਮਾਂਸੇ ਫਮਫੇਨੇਂ ਐਕੇ ਧੇ ਤੇ ਲ-
ਕਥਾਲਮੇਂ ਗੁਲੇਵਾ ਲਗਾ. ਅਘ ਖਸ ਛਾਫੇਸਐ ਨਾਗਵੀਨੀਕਾ ਮਾਝਰਾ ਸੁਨੇ ਤੇ ਵਫੀ
ਘਾਰ ਪਰੀਭਾਫਨੇ ਆਸਮਾਨ ਪਰਸੇ ਭਿਰ ਕਰ ਕੁਭ ਉਸ ਮਅਥੁਕਾਕੇ ਕਾਨਮੇਂ ਕਵਾ
ਸੁਨਤੇਵੀਂ ਉਸਕੇ ਐਫਰੇਕਾ ਰੰਗ ਅਫਲ ਮਥਾ, ਐਕ ਮੁਝਸੇ ਘੋਲੀ ਤੇ ਅਘ ਘਾਰੇ,
ਫੀਲ ਤੋ ਧੇ ਵਾਹਤਾ ਫਧ ਕਾਫ ਫਮ ਤੇਰੇ ਸਾਂਘ ਐਫਕਰ ਫੀਲ ਅਫੇਭਾਭ, ਐਕ
ਖਸੀ ਤਰਫ ਛਮੇਸ਼ਾ ਆਭ, ਥਾ ਗੁਝੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਲੇ ਜਭ, ਪਰ ਧੇ ਆਸਮਾਨ
ਤੋ ਸੁਘਸੇਫੇ ਐਕ ਜਮ ਆਰਾਮਸੇ ਐਕ ਘੁਸੀਸੇ ਨਵੀਂ ਰੇਫਨੇ ਫੇਥਾ, ਅਘ ਜਨਨ:
ਅਘ ਤੇਰਾ ਘੁਫਾ ਛਾਸੀਲ ਫਧ ਧੇ ਸੁਨਕਰ ਮੇਰੇ ਛਵਾਸ ਜਾਤੇ ਰਫੇ ਐਕ ਗੁਥੀ ਛਾ-
ਥਕੀ ਭੜ ਗਫ. ਮੇਨੇ ਕਵਾ ਤੇ ਅਘ ਅਘ ਫੀਰ ਕਘ ਮੁਥਾਕਤ ਹੋਯੀ ! ਧੇ ਕਥਾ
ਗੁਝੇ ਮਝਘਕੀ ਆਤ ਸੁਨਾਫ, ਅਝਰ ਜਵਾ ਆਵੇਗੀ ਵੋ ਭੀਫਾ ਪਾਥਗੀ, ਨਵੀਂ
ਤੋ ਮੁਝੇ ਮੁਰਵਾ ਫੇਘਕਰ ਸਘਤ ਪਸਤਾਥੇਗੀ ਥਾ ਅਪਨਾ ਫੀਕਾਨਾ ਐਕ ਨਾਮੋ ਨ-
ਸ਼ਾਨਘਤਾਥਾ ਤੇ ਮੈਂਫੀ ਉਸ ਪਤੇਪਰ ਫੁੰਝਤੇ ਫੁੰਝਤੇ ਅਪਨੇ ਤਥਾਂ ਗੁਭਾਰੇ ਪਾਸ
ਘੋਫਥਾਭ. ਧੇ ਸੁਨਕਰ ਵੋ ਘੋਲੀ, ਫੁਰਥਾਰ ਸੈਤਾਨਕੇ ਭਨ ਅਰੇ ਗੁਭਾਰੀ ਸਫੇ
ਅਰਤ ਸਾਥਕੀ ਭਮਰ ਹੋਵੇ, ਅਝਰ ਭੀਫੀ ਫਧ ਤੋ ਫੀਰ ਮੁਥਾਕਤ ਹੋਅਥੇਗੀ.

मैं उननोंके पादशाहकी भेरी हूँ, और कोहकाहमें रहती हूँ. ये कहकर तभीत उठीया और उस तरह उतरा था मुझमें होने लगा, नम्र तबक सा-
मने था तो मेरी और उसकी मार आंभें हो रही थीं, नम्र नजरोसे गा-
यभेरहा हुआ तब ये हालत हो गई के नयसे परीका साया होता हय; अ-
नम्र तरहकी उदासी दीलपर छागछ, अकसो होश इभरत हुवे, हुनया आं-
भोंके तले आंघेरी हो गई, हसन परेशान आरजार रीता, और सरपर भाक
उठाता कपडे हाउता, न आनेकी सुध न भले भुरेकी सुध.

मैत.

धस भस्केके जहीनत, क्या क्या भराभीयां हय,

दीलमें उदासीयां हय, और धज्तेराभीयां हय,

धस भराभीसे हाथ, और मोअदसीम भगरदार हुओ. उरते उरते पाद-
शाहके इभर गओ, और अरहकी के पादशाह जाहओ आमल यहांका ये हाल
मअलुम नहीं ये भुद भ भुद क्या गज्ज तुटा, जे उनका आरामऔर आ-
ना पीना सगके छुटा. तब पादशाह वजीर कमरामें साहेमे तदणीर, और
हरीम हाजीक मुनज्जुम साहीक, मुल्ता भीआने भुण दुरवेश साहीक, और
गज्जुम अपने साथ लेकर विस आगमें रोनाके अररोज हुओ. और भेकरारी
और नावाओ जारी देभकर उनकीनी हालत धज्तीरायक हो गई आगदीहा
होकर भे धभतीयार गलेसे लगा लीया और तदणीरके आतीर हुकम डीया. ह-
कीमोने कुचने दील अदले दीमागके वास्ते नुसभे लीभे, और मुहलाओने न-
कशो तअपीक पीनाने और पास रभनेका दीओ. हुआओ पड पकडकर हुंको
लगे. और नज्जुमी भोले के सीतारोकी गदहीशके सगभ ये मुरत पेश आर्ध
हय उसका सदका दीज्ये.

गरज हर कोछ अपने अपने धलमकी आते कहेता था, परमुनपर जे
शुजरती थी मेरा दीलही ननता था. कीसुकी सभ और तदणीर मेरी तकदीर
पहके कम न आछ, दीन पदीन दीवानगीका और हुवा, और मेरा पदन भे
आभेदाने कम और होयला. रात दीन अदीवाना सर पटकनांही पाकी रहा.
धसि हालतमें तीन साल शुअरे मोये परस ओक सौदागर सैरो सहर करता
हुवा आया और, हरओक मुल्कके तोहरे उमदा अज्जो मरीण नहां पनाह
हकी हुशुरमें लाया मुलाजमत हासीलकी. पादशाहने पढोत तवज्ज परगाध,
और अहवाल पुरसी उसकी करके पुछ के तुमने पढोत मुल्क देभे कहीं डा-
छ हकीम कागील नजर पडा, या कीसुसे मज्जुर उसका मुना उसने धलतेभा-
स डीया के डीअलओ आलम शुलामने पढोत सैर डी, लेकीन हिंदुस्तानमें
हरयाके भीम ओक पहाड है वहां ओक गोसांछ जटा धारीने अग्र मदीर
महादेवका और सींगत और आम पदी पहारहा पनाया हय उसमें
रहता हय. और उसका ओ कायदा हय के परसवे- दीन शीवरातके
रोज अपने घरथानसे नीकलकर हरयामें पेरता हय. और भुशी करता
है अशानानके पअद नम्र अपने आसन पर जाने लगता हय तब
भीभर और इरममं देश देश और मुल्कके आते हय जे दूर दूर दुरसे

આને હવે સે દરવાજા પર જમા હોને હય. ઉનકી જડી જીડ હોતી હય વે સુની છસે ધસ. જમાનેકા અફલાતુન કહા ચાહીએ; કાદર આર નજમ દેખતા હુવા આર હરએકકો તુસખા લીખકર દેતા હુવા ચલા જતા હય. ખુદાને અયસા દરતે શકા ઉસકો દીયા હય કે દયા પીનેલી અસર હોતા હય, આર વે મરજ બીલકુલ જતા રેહતા હય. ચે માનસ મેને બા-ચરમે ખુદ દેખા આર ખુદાકી કુદરતકો યાદ કીયા કે અયસે અયસે બહે પૈ-દા કીએ હય, અગર હુકમ હો તો શાહઝાદએ આલીશાનકો ઉસકે પાસ લેજા-કર ઉસીકો એક નઝર દીખાએ ઉમ્મીદ કરી હય કે જલ્દ શહાએ કામીલ હો, આર જાહીરમેબી ય તદખીર અચ્છી હય કે હરએક મુલકકી હવા ખાનેસે આર જાનજાકે આમોદાનેસે મીઝાજમે ફરહત આતી હય.

પાદશાહકોબી ઉસકી સલાહ પસંદ આઈ આર ખુશ હોકર ફરમાયા કે બહોત બેહતર. સાયદ ઉસકા હાથ રાસ આવે આર મેરે ફરજંદકે દીલસે વ-હશત જાવે. એક અમીર બાઇતખાર જહાં દીદા કાર આજમુદીકો, ઉસ તાજર-કો મેરી રીકાળમે તાઇયુનાત કીયા, આર અસખામે જુરૂરી સાથ કરદીયા. મઆસરસંનમ સવાર કરકર રખસ્ત કીયા—મનઝીલ જમનઝીલ ચલતે ચલતે ઉસ ઠીકાનેપર જા પોહયે. નષ્ટ હવા આર નવા દાના પાની ખાને પીનેસે કુછ મીઝાજ ઠેરા, લેકીન ખામેશીકા વે આલમ થા આર રોનેસે કામ દમ બદમ યાદ ઉસ પરીકી દીલસે જુલતી ન થી, અગર કબુ બોલતા તો એ પડતા.—

બેત.

ન જનું કીસ પરીકી લગી આંખ,

અબી તો થા બસા ચગા મેરાં દીલ,

બારે જગા હો તીને મહીને ગુઝરે તો ઉસ પહાડપર કરીખ. ચાર હજાર મરીઝકે જમ્મ હુએ, લેકીન સખ યહી કેહને થે કે અખ ખુદા ચાહે તો જો-સાંધ અપને મઠસે તીકલેગે આર સળકો ઉનકો ઉનકે ફરમાનેસે શહાએકુ લગી હોગી.

અલકીરસા છસ દીન વે દીન આયા તો સુખ્હોકો માનીદ આશતાબકે નીકલ આયા, આર દરયામે નકાયા આર પૈરા ખરા જાકર શીર આયા, આર બહુત બસમ તમાગ બદનમે લગાયા, વે જોરા બદન માનીદ અમારેકે રા-ખમે છુપાયા આર, માથેપર મૈલાગીરકા ટીકા લગાયા લગોઠ બાંધકર અજો-છા કાંધેપર ઝલા, બાલોંકા જુઝા બાંધા મુજોપર તાવ દેકર ચઝડિ જુતા પેહન આયા. ઉસકે ચેહરેસે થે મઅલુમ હોતા થા કે સારી દુનયા ઉસકે આંખે કુછ કહર નહીં રખતી—એક કલમદાન જઝાવ બગલમે લેકર એક એકકે તરફ દે-ખકર તુસખા દેતા હુવા મેરે નઝલીક આ પોહંચા, જખ મેરી આર ઉસકી ચાર નઝરે હુઈ તો ખજ રેહકર ગૈર કીયા આર સુજમે કેહને લગા કે હસારે સાચ આવે. મે હમસાહ હો લીયા; જખ સળકી નૌબત હો ચુકી તખ મેરે તાઇ બાગકે અંદર લે ગયા. આર એક ખુશકતા ખીલતત ખાનેમે સુજે દર-માયા કે ચહાં તુમ રહા કરો. આર આપ અપને દરયાનેમે ગયા. એક મીલ્લા મુજમે તો મેરે પાસ આયા આર આગેલી નીસબત મુજે ખુશ થયા. તખ

मुमकुशकर दरमाया के धस आगमे सैर किया करो, इस मेवेपर ७ असे आया करो, ओक कुली सीतीकी भाण्डुम बरी हुध ही के धसमेसे छ भाशे हमेशा बीजा तामा नौशब्दन दरमाया करो, ये केहकर वो तो यला गया, और मैने उसके केहतेपर आमत किया. हर रोज कुन्वत अदनमे और दरह-त दीवडा मअभुम होने लगी, लेकिन हजरते धरकडा कुछ असर न किया. इस पसीकी सुरत नजरोके आगे शीरती थी.

ओक रोज ताकमे ओक लुह कीतायकी नजर आछ. कितारकर देखा तो सारे छलाम हीना हुनयाके उसमे जमा कीये थे. गोया दरयाके कुजगे बर दीया था. हर घडी उस कीतायको पडा करता, धसमे हीकमत और तकसीरमे नीहायत कुन्वत अडम पोहयाछ. धस अरसेमे अरस हीन गया, शीर वही पुशीका हीन आया; जेगी अपने आसनपरसे उठकर आहोर नीकला. मैने सलाम कीया. उसने हलमदान मुजे छेर कडा साथ ययो. मैनी साथ हो लीया. नय द-रवाजेसे आहोर नीकला तो ओक आलम होया देने लगा. वो अभीर और सौ-दागर मुजे साथ देभकर गोसांछ के कंदमोपर गीरे, और अछाये सुकर कर-ने लगे, के आपकी तबज्जह मेरे छतना तो हुवा—वो अपनी आदतपर दरयाके घाट गया, और अशनान पुन ७स तरह हर साल करत था वैया कीया शीरते वकत बीमारोंको देपता बालता यला आताथा.

छत्तेशकन सौदाधियोंके जालमे ओक नवान पुन सुरत शकील के ओहसे पडे होनेकी ताकत उरमे नथी, सो नजर पडा. मुजको कडा के उसको साथ ले आव ससकी दार दरमन करके नय पीलवत आनेमे गया, वहां थोडीसी पोचरी उस नवानकी तराशकर याह के कनअगुरा जे भगअपर बैठा था, सो न-पुरसे उड लावे. मेरे म्यालमे गुजरा पार ओल उहा के अगर दस्त पनाह आगमे गरम करकर उसकी पीठपर रखये तो पुन हये, आपसे आप नीकल आवेगा, अगर खुं पीओगे तो भगअके गुदेका न छोडेगा;—शीर पौध जीदगीका हये. ये सुनकर मेरी तरफ देखा और चुपका सठ आगके डानेमे ओक दरपतकी जालीसे जटाकी लटकी गलेमे शंसी लगाकर रेह गया, मैने पास नजर जे देखा तो वाह वाह ये तो मरगया ! ये अचाना देभकर नेहायत अइसोस हुवा. लायार जमे आया के उसे गाउ हु. जुं दरपतसे जुदा करने लगा तो हो कुंछयां उसके जालोंकी लटामेसे गीर पडी. मैने वो कुंछयां उहा लीया, और उस गंजे पुशीका जमीनमे दूधन किया. वे दोनों कुंछयां लेकर सय कुनकुंमे लगाने लगा. छत्तेशकन हो हुनरोके तावे उन कुंछयोसे पुने, देखा तो जमीनसे छत तबक नयाहीर बरा हये, और ओक पट्टी मअभससे बडी सोनेके पत्तर लगे कुइल हुध ओक तरफ धरी हये. उसको जे पोला तो ओक कीताय देणी के उसमे धसमे आजग और हाज-रांत उन और परेयोकी, और इहोकी सुवाकात, और तसपीर आइतायकी गकीण लीपणी हये ! अयसी दौलत के हाथ लगनेसे नेहायत पुशी हासील हुध. और उनपर अमल करता सुरवा किया, दरवाजा पाराका ओल दीया. मैने उस अभीरको और साथयालोंको कडा के कीशतीयां भंगवाकर ये सय

नवाहीर. नकदो जूनस, ओर कीतामे नार कर ले. हीर में ओक नीयाडेपर आप सवार होकर पहलसे ओकरेको खाना दूवा. आते आते नवाहीर अपने मुहके पोहंचा. जहां नवाहीर पंजर दुध तो सवार होकर छसतक-यास कीया, ओर छसतीयाकसे ओकरा कलेजेसे लगा लीया. मैने कदमबोली कर कर कड़ा के छस आकसारको कदीम जाममे रेलनेका हुकम हो. वो ओले के अथ परपुरदार. वो मकान मेरे नजदीक मनहुस ठेरा, सेहाजा उसकी गर-मना ओर तप्यासी मौकुर की, अथ वो मकान लायक छनसानके नहीं रहा, ओर जस महेजमे ज याहे वहां उतरा. ओकतार थुं हये के छिन्नेमें कोछ नगा परांद करके मेरी आंखोके इयर रडे ओर पाछने जाग नयसा याहीजे वैसा तप्यार करवाकर सैरा तमाशा देभा करो. मैने जडोत जीदओर हट करके उस जामको नये सरसे तअमीर करवाया, ओर ओहीस्तके मानींद आ-रास्ताकर उसमें दाभीज दूवा. शेर इरामतसे जूनोकी तसभीरकी आतीरकी आतीर ओद्वेमे ओक ओर तरके हयेवानात करके हाजेरात करने लगा.

जय याहीस दीन पुरे दुजे, तय आध्दी रातको ओक अयसी आंधी बली के जडी जडी धमारनें भीर पर्डी, ओर दस जड पेडसे उभडकर कहीसे कहीं न पडे ओर परीजदोंका लशकर नमुह दूवा—ओक तप्त हवासे उतरा. उसपर ओक शप्स खानदार मोत्योंका ताज ओर पीलअत पेहने दुजे पैस था. मैने देपतेही जडोत मोअददज होकर सजाम कीया. उसने मेरा सजाम लीया ओर कड़ा के अथ अजीज, ये तुने क्या नाहक कंड मयाया हये! हमसे तुने क्या मुहोआ हये! मैने छलतीमास कीया के ये अजीज जडोत मुहद-तसे तुम्हारी ओटीपर आशक हये, ओर छस लीजे कहांसे कहां पराओ परता दूवा ओर जताज मुरा; अथ जीदमीसे जतंज आया हु. ओर अप-नी जनपर ओझाहुं जे ये काम कीया हये. अथ आपकी आतसे उम्मीदवारहुं के मुने हैरान ओर सरगरदानको अपनी तवज्जसे सरहराब कीजये, ओर उसके दीदारसे जीदमी ओर आराम जभशिये, तो जडा सवाय होगा! ये मेरी आरजु सुनकर ओझा आदमी पाकी ओर हम आतशी भश दोनोंमें मचाईकत आनी मुशकीज हये. मैने कसमपाछ के मै उनके देपनेका मुशताक हुं, ओर कुछ मतजय नहीं. हीर उसे तप्तनशीनने नवाय दीया के छनसान आपने कौलोकरारपर नहीं रेलता, गरकके वकत सय कुछ केहता हये, बेकीन याद नहीं रपता; ये जात में तेरे बलेके लीजे कडे सुनाताहु के अगर तुने कजु, करह कुछ ओर कीया तो वोनी तुनी पराय परता होवेजे, जसके, ओइ जनका हये. मैने हो जारा सौमंद यादकी के जसमें तरह ऐनकी पुराध होवे, वैसा काम हरमीज नहीं कंमा; मगर ओक नजरदेपता रहेगा. ये जाने होती थीं के अयानक वोपरी के जसका मजकुर था नेहायत हरसेसे जनाय कीये आ पोहंजी ओर पादशाहका तप्त वहांसे बसा अथ तय मैने जे धपत्यार उस परीका जनकी तरह जमलमे ले लीया ओर ये शेर पय.

जेत.

कहां जमर मेरे घर कथुं न आवे,
के जसके वास्ते जीजे हये जीसे.

उसी पुष्पीके आश्रममें आश्रम धस आश्रममें रहने लगे, भारे उरके कुछ और प्रभाव न करता, आश्रम भजे लेता और इकत देभा करता। वो परी मेरी हाथ करारके नीचाहनेपर दीक्षमें हैरान रहती और आगे वकत केहती के प्यारे तुमभी अपनी जातके जे सभ्ये हो, लेकिन ओके नसीहत में दो-स्त्रीकी राहमें कस्तीहु के अपनी कीताजसे अमरदार रहना, नहीं तो उन कीसी नहीसी दीन तुम्हें आशीस पाकर युक्त लेजओगे। मैंने कहा उसे मैं अपनी जनके अरागर रखाताहुं।

धर्तेशकन ओके राज रातका शैतानने वरमसाया; शहवतकी हालतमें दीक्षमें आया के जे कुछ होस हो कहांतके अपने तछ बांधु, छातीसे लगा दिया और करद मुआशेरतका किया। वही ओके आवाज आछके ये कीताज मुकदो दे के उसमें धसमें आक्रम हये जे अदमी नकर। उस मस्तीके आश्रममें कुछ होश न रहा। कीताज गगलसे नीकलकर जमैर जाने पेहछाने हवाले करदी और अपने काममें लगा। वो नाजनीन य मेरी नाहानीकी हरकत देखकर ओली के अय जालीम आभीर युका और नसीहत बुला।

ये कहकर मेहोश होमछ, और मैं उसके सराने ओके देव पज डुवा देभा के कीताज लीओ पज। याहा के पकडकर पुद भाई, और कीताज छीन लुं। धतनेमें उसके हाथसे कीताज दूसरा ले आगा। मैंने जे आहसुं याद कीओ ये सो पडना शुरू किया। वो उन जे पज था सो जैसे जन गया, लेकिन आहसोस के वो परी जरा होशमें न आछ वही हालत मेपुदीकी रही, तय मेरा दीक्ष बगसाया, सारा औश तदप्य हो गया।

उस राजसे आदमीयोसे नहरत दुध, धस जागके जोशमें पज रहता हुं, और दीक्षके मेहछानेकी जातीर ये भरतप्यान जमइका नउदर जनाया करताहुं, और हर महीने उस मैदानमें उसी जेलपर सवार होकर जया करताहुं, भरतप्यानका तोडकर युक्तामके भार जावताहुं धस उमीदपर के सय मेरी ये हालत देमे और आहसोस आवे; शायद काछ अयसा पुदाका जंदा मेरे हकमें होया करे तो मैंभी अपने मतलबका पोहोचुं। अय रक्षक मेरे गुनुं और सौदा-हकी ये हकीकत हये, जे मैंने तुजे केह सुनाछ।

मैं सुनकर आबदीदा हुवा और ओला के अय शाहजोदे, वाकछ तलजसे हर सुकरा, अय तेरी जातीर जंगल पहाडमें शीरंगा, और जं मुजसे होसकेगा सो कईगा। ये पापदा करके मैं उस जवानसे इशरत हुवा और पांय जरस तक सौदा धस वीरानेमें जाके छानता शीरं, पर सुराग न मिला। आभर उकताकर ओके पहाडपर अउगया। और याहा के अपने तछ गीरा हुं हकी हंसवी कुछ जाकी न रहे, वही ओके सवार पुरका पोश आ पोहया, और ओला के अपनी जन मत जो, थोडे हीनोके अयह तु अपने भकस-हसे कामयाब होगा। मैंने कहा के या साध अक्खाह तुम्हारे दीदार तो मय-स्सर हुओ अय पुदाके इजलसे उमीदवार हुं के पुशी और पुररभी हासील हो, और सय ना मुराह अपनी मुराहका पोहये।

जय दूसरा दरवेशमी अपनी सैरका कीस्ता केह युका, रात आभीर हो गछ, और वकते सुण्डे शुरू होनेपर आया पाहसाह आंजाह जपत युपका

आपने दौलत आपनेकी तरफ रवानाहुआ. भलेहमें पौह बहर नमान आसकी शीर बुझल आपनेमें न प्रीतअत हमेशा पेहनकर दीवाने आपमें तप्यपर नीकल गेहा, और हुकम डीया के यसावल नवे; और इकीर इवाने भकानपर वारीह हये उनको पाछकअत अपने साथ हुकुरमें ले आये.

अमुल्य हुकमके आजोयहार वहां गया. देखा तों आरों येनवा नहाऊ नहटका शीर हाथ मुंह पोकर आहते हये, के हसा करे और अपनी अपनी नहले, आजोयहारने कहा शाहज पादशाहने आरों सुरतोको याद इरमायाहये, मेरे साथ बसो. आरों दुरवेश आपसमें एक एकको तकनेलगे, और आजोयहारसे कहा, आया हम अपने दौलके पादशाह हये, हमें हुनयाके पादशाहसे क्या काम हये? वसने कहा के साध आस्वाह मुआका नहीं अगर बसो तो अच्छा हये. छतनेमें आरोंको याद आया के मौला सुरतुआ अलीने ने इरमाया था, सो अग पेश आया. पुश हुये और यसावलके हगराह बले. नग्य कीस्नेमें पौहजे और इयइ पादशाहके गये. आरों कलहरेने हुआ दी के आया तेरा बसा हो. पादशाह दीवाने आपसमें न बैठे और दोबार आपस अभीरोंको पुलाया, और इरमाया के आरों गुदडी पोशोको पुलायो. नग्य वहां गये तो हुकम बैठनेका, डीया, अहवाल पुरसीकी, और इरमाया के तुम्हारा कहांसे आनाहुवा! और कहांका घराहा हये भकान सुरशहोके कहां हये! उनहोने कहा के पादशाहकी उमरो दौलत जीयाहा रहे, हम इकीर हये, एक मुहदतसे आना भहोश छसी तरह सैर सहर करते शीरने हये; वो बसल हये के इकीरको नहां शाम दुध वही घर हये और ने कुछ हुनयामें ना पायेदार में देखा हये, सो कहां तक जयान करे! आजोयह जपतने जडोत तसल्ली की. और आपने मंगवाकर अपने इयइ नाशता करवाया. नग्य इरीग हुये, इरमाया के अपना मानरा तमाम जे कभोडरत मुजसे कडो के ने कुछ मुजसे तुम्हारी आतीर और भीदमत होसकेगी कसुर न करेगा. इकीरने नवाज दीया के हमपर ने कुछ भीता हये सो न हमें जयान करनेकी ताकत हये, और न पादशाहको उसके मुननेसे इरहत होगी, उसको भयाइ कीजये तज पादशाहने तजस्सुग डीया, और कहा के नहां सगको तुम भीसतरों पर बैठे अपना अपना अहवाल केह रहे थे वहां मैनी मौनुद था; युताये हो दुरवेशका अहवाल सुन युका हुं, अजके दोनो ने जाही हये वैनी कडे और बंद रोज जप्यातीरनमा सेरे पास रहे के कदम दुरवेशां रह जला हये. पादशाहसे ये बात सुनतेही भारे भौइके कापने लगे, और सर नीचे करके सुप रहे, ताकत जायाई की जाही न रही.

आजोयह जपतने नवाज दीया के अज छनमें भारे रोजाअके हवास नही रहे. ने कुछ भेले; इरमाया के छस नहानमें कछ क्षप्स अयसा न होगा के जसपर एक नेक वारेहात अज्जो गरीज न दुध होगी; बैडीन मैनेभी अयसा तमाशा देखा हये के पेहले मैही उसका जयान करताहुं तुम आतीर नमज सुनो. दुरवेशांने कहा पादशाह सलामत आपका अलताइ इकीरोके हाथपर अयासाही, हये घरशाह इरमायजे.

हीकायत पादशाह अआदमभतकी.

(आआदमभतने अपना अहवाल शुरू
कीया और कहा.)

इयाह.

अप शाही पादशाहका अपन मानरा सुनो,
मेने कुछ के मैने देणा हवे और मेने सुना सुनो,
देहताहुं मे इकीरोकी भीदमतमे सर बसर,
अहवाल मेरे भुग तरह दीव लगा सुनो.

रग मेरे कीजलगाहने वकत पाछे और मै तप्तपर पैदा तो ओत
आताम श्यामका था, और, सारा ओ मुहक इमका मेरे हुकममे था, ओक साल
इहा सैदागर अदमशानके मुलकसे आया, और असयाप तीज्जरतका पड़ोत
लागा, अजरतारोने मेरी हुजुरमे अजरकी के अयसा पडा तानर आनतक
अदेरमे नही आया. मैने उसे तलय इरमाया.

वो तोहदे हरओक मुलकके लायक मेरी नजरके लेकर आया, शीजवादेअ
हरओक अतस जेयाव नजर आया. सुनाये ओक उभीयामे ओक लालथा नेहा
नय भुशरंग और आनदार कडोकमत दुरत और वजनमे पांच भीसकावका,
मैने आवणुद सजतनतके अयसा लाव कबी नही देणा था, पसंद कीया.
सैदागरको पड़ोत सा मनयाग भंकरम दीया, और सनद राहदारीकी लीभी
के घरसे हमारे तमाम कलमरोमे कोछ भज्जालम मदमुलका नही, और नही
नज्जे धसिको आरामसे रमे, याकी पेदरेमे हाजीर रहे, उसका नुकसान अ-
पना नुकसान समझे वो तानर हुजुरमे दरगारके वकत हाजीर रहता, और
आदामे सजतनतसे भुग वाकीधथा तकरीर और भुश गोछ उसकी लायक सु-
ननेदी थी, और मै उस लावके जवादीर आनेसे भंगवाकर सरे दरगार
देणा करता—ओक रोज दीवानेयाम कीजे पैदा था, और उमरा अरकाने
होतत अपने पाओपर पडे थे, और हर मुलकके पादशाहोंके ओलखी मुगारक
यादीके आतीर जे आये थे वैली सज हाजीर थे—उस वकत मैने गवा-
शीक मअमुलके उस लावको भंगवाया. जवादीर आनेका दारोगा लेकर आया.
मे हाथमे लेकर तयरीइ करने लगा और इरमके ओलखीको दीया. उसने
देअकर तयस्सुग कीया, और जमाना सांजीसे सीहतको. उसी तरह हाथों
हाथ हरओकने लेकर देणा, और ओक जमान होकर ओले के कीजलजे आम-
लके छकालके आछस ये मयरसर हुता हवे, व छेला नकीसु पादसाहके पाख
आनतक अयसा रकम जेयहा नही लगा. उस वकतके मेरे कीजलगाहका
वजीर के मरहे दाना था, और उसी भीदमतपर सरइराजथा, वजीरकी चौकी-
पर पडाया आदाम जण लाया, और छलतीमास कीया के कुछ अरक कीया
आहताहुं अगर नून जप्पशी हो. मैने हुकम कीया के कहे! वो ओला कीज-

લાએ આશ્રમ, આપ પાદશાહ હયે, ઓર પાદશાહોસે બહોત બધદ હયે, એક પરચરકી ધતની તઅરીફ કરે, અગરચે રંગ ઢંગમે લાસાની હયે, લેકીન સંગ હયે, ઓર ઇસ દમ સખ મુલકોંકે એલચી દરબારમેં હાઝીર હયે, જળ અપને અપને શેહરોમેં જાવેગે અલખતતા યે નકલ કરેં ગે કે અજળ પાદશાહ હયે કે હરરોઝ રૂબરૂ મંગાતા હયે, ઓર આપ ઉસકી તઅરીફ કરકર દીખાતા હયે, પસ જો પાદશાહ યા રાજા યે અહવાલ સુનેગા અપની મજલીસમેં હસેગા. ખુદાવંદ એક અદના સૈદાગર નએશાપુરમેં હયે, ઉસને બારા દાને લાલકે હરએક સાત સાત મીસકાલકા હયે પટ્ટેમેં નસળ કરકર કુતેકે ગલેમેં ઝલ દીએ હયે! મુજે સુનતેહી ગુસ્સા ચડ આયા ઓર ખીસ-યાતા હોકર ફરમાયા કે ઇસ વઝીરકી ગરદન ન મારો. જલ્લાદોને વહીં ઉસકા લામ પકડ લીયા. ઓર ચાહ કે બાહેર લેજાવે.

ફરંગકે પાદશાહકા એલચી દસ્ત ખરતા રૂબરૂ ખડા હુવા, મૈને પુછા કે તેરા કયા મતલબ હયે! ઉસને અરઝકી કે ઉમ્મીદવારહું કે તકસીરસે વઝીરકી વાકફ હું મૈને ફરમાયા કે જુટ બોલતેસે ઓર બડા ગુનાહ કૌનસા હયે. ખુસુસન પાદશાહોંકે રૂબરૂ ઉસને કહા, ઉસકા દરોગ સાખીત ન હુવા, શાયદ જો કુછ કે અરઝકીવચ સચ હો; અમી બે ગુનાહકા કતલ કરના દુરસ્ત નહી; ઉસકા મૈને યે જવાબ દીયા કે હરગીઝ અકલમેં નહીં આતા કે એક તાબર કે નફેકે વાસ્તે શેહર બશેહર ઓર મુલક બ મુલક ખરાબ હોતા શીરતા હયે, ઓર કૌડી કૌડી જમા કરતા હયે સો બારા દાને લાલકે જો વઝનમેં સાત સાત મીસકાલકેહોં કુતેકે ગલેમેં લગાવે! ઉસને કહા ખુદાકી કુદરતસે તબ-જજુબ નહીં, શાયદકે બાશદ, અયસે તોહફે અકસર સૈદાગરોં ઓર ફકીરોંકે લાથ આતે હયે. ઇસ વાસ્તે કે યે દોનોં હરએક મુલકમેં જાને હયે, ઓર જહાંસે જો કુછ પાતે હયે સો લે આતે હયે. સલાહ વક્ત યે હયે કે અગર વઝીર અયસાહી તકસીરવાર હયે તો હુકમ કૈદકાહો, ઇસલીએ કે વઝીર પાદ-શાહોંકી અકલ હોતે હયે ઓર યે હરકત સમાતીનોંસે બદનુમા હયે કે અયસી બાતપર કે જુટ સચ ઉસકા અબી સાખીત નહીં હુવા. હુકમ કતલકા ફર-માએ, ઓર ઉસકી તમામ ઉમરકી ખીદમત ઓર નમકહલાલી ભુલ જાએ.

પાદશાહ સત્તામત, અગલે શેહરચારોંને બંદીખાને ઇસી સખળ ઇગ્દ કીએ હયે કે પાદશાહ યા સરદાર અગર કીસીપર ગજબનાક હોં તો ઉસે કૈદ કરે. કઇ દીનમેં ગુસ્સા જાતા રહેગા. ઓર બેતકસીરી ઉસકી ઝાહીર હોગી. પાદ-શાહ ખુને નાહકસે મહકુઝ રહેગે, કલકો રોઝે કીયામતમેં માખુઝ ન હોંમે. મૈને છતાના ઉસકે કાયલ કરનેકા ચાહા, મગર ઉસને અયસી મઅકુલ ગુર-તાગોકા કે મુજે લા જવાબ કીયા, તબ મૈને કહા તે ખૈર તેરા કેહના પી-ઝારા હુવા. મૈં ખુનસે ઉસકે દર ગુઝરા, લેકીન જીદાનમેં મુકબલદ રહેગા, અ-ગર એક સાલકે અરસેમેં ઇસકા સુખન રાસ્ત હુવા, કે અયસે લાલ કુતેકે ગલેમેં હયે, તો ઉસકી નજત હોગી. ઓર નહીં તો બડે અઝાબસે મારા જાએગા. ફરમાયા કે વઝીરકો પંડીત ખાનેમેં લેકર જાવો. યે હુકમ સુનકર એલચીને ઝમીન ખીદમતકી ચુમી ઓર તસલીમાતકી.

जय ये अजर वजीरके घरमें गछ, आह वावैसा मयी, और गातम-
सरा होगया. उस वजीरकी ओक भेटीथी अरस थैदा पंदरा की, जहोत पुण
सुरत और कपीत्र नवीस्ते. ज्वाहमें दुरस्त. वजीर उस को नीपट प्याज क-
रता था, और अजीज रभता था, सुनाये अपने दीवान आनेके पीछवाडे
ओक रंग भइल उसकी आतीर अनवा दीया था, और लउकीयां उमरेकी उ-
सकी पहिदमतमें और ज्वाशे शडीज उसकी मुसाहेमतमें रहतीं—उनसे हंसी
पुशी, जेला कुहा करती. धत्तेकाकन वजीरको भइपुस आनमें जेज वो लउ-
की अपने हमजोलीयोमें जैकी थी और पुशीसे शउयोका पीयाह रयाया था,
और दोलक पणवान लीये हुओ रतजगेकी तय्यारी कर रहीथी और कडाध
यडाकर गुलगुले और रहम तवती, और जना रहीथी, के ओक आरगी, जि-
सकी भा रोती पीटती सर पुले, पांच नगे भेटीके घरमें गछ. और दो लाथ
जिस लउकीके सरपर भारी, और डेहने लगी के काशके तेरे अहले पुहा अंधा
भेटा देता तो मेरा कजेज थंडा होता, और आपका रशीक होता. वजीर ज-
हाने पुछा अंधा भेटा तुम्हारे कीस काम आता ! जे कुछ भेटा करता वो
मैंनी कर सकती हुं. अम्माने जवाज दीया, जाक तेरे सरपर, आपपर ये
मुसीबत हये के पादशाहके इण्डे कुछ अयसी आतकी के अंदीआनेमें कैह
हुवा. जिसने पुछा के वो क्या आत थी, जरा मैंनी सुनु ! तज वजीरके कपीलेने
कहा के तेरे आपने शायद ये कहा के नैशापुरमें काछ सौदागरहये, उसने आरा अहद
लावे जे अहाके कुतेके पट्टेमें टांके हये पादशाहको आवर न हुवा, उसे जुट समज
और असीर कीया, अगर आनके दिन भेटा होता तो हरतरहसे काशीश करके छि-
स आतको तडकीक करता, और अपने आपको छुडाता, और पादशाहसे अरज
मारज करके मेरे आर्वीहको मुजबसी दीजताता. वजीरजहो जेली अम्मानन,
तकदीरसे लज नहीं जता धनसानको आहीजे के जजाजे नागदानीमें सजर
करे, और उम्मीदवार इजले जलाहीका रहे. वो करीम हये, मुशकिल कीमुकी
अटकी नहीं रभता, और रोना घोना पुण नहीं, मुआद हुशेमन इस तरे-
हसे पादशाहके पास लगावे, और युगकी आवे के आधस जीयाहा अइगी-
हा हो, जलके जहांपनाहके हकमें होआ करे, हम उसके आनाजह हये,
वो हमारा मालीक हने, वही गजय हुवा हये, और वही मेडेर्यान होगा
जिस लउकीने अयसी अकब्रमंदीकी आनेसे भाके समजया, तो कुछ इसको
सजरो—करार आया. तज अपने भइजमें गछ और सुपकी होरही. जज
रात हुई तो वजीर जहोने दादको पुजाया, जिसके लाथ पांच पडे जहोतसी
मीन्नतकी और रोने लगी, और कहा के मैं ये धराहा रभनीहुंके अम्मान-
नका तयनामुजपर न रहे और मेरा आप मुजबसी पावे जे तु मेरा रशीक
हो तो मैं नैशापुरको बलु और जिस तानरको उसके कुतेके गलेमें अयसे
लाज हये देपकर जे जनआवे तो उसको लेकर आऊँ और अपने आपको
छुडाऊँ पहिलेते. इस भरदने धनकार कीया. आपीर जहोत डेहनेसे सुननेमें
राजी हुवा. तज वजीरजहोने इरमाया, सुपके सुपके असज्ज सहरका दुर-
स्तकर और उनस तीनरतकी लायक नउरे पादशाहों के परीह कर और

ગુલામ નોકર ચાકર જીતને બુઝર હો. સાથ લે. લેકીન ચે જ્ઞાન કીમુખર ન ખુલે દાદને કુમુલ કીયા ઓર ઉસકી લાખારીમે લગા. જગ સખ અસખાખ મોહલકા કીયા, ઉઠે ઓર ખચરોપર બાર કરકર રવાના હુવા. ઓર વઝીર-ઝાદીલી લીખાસ મરદાના પેહનકર સાથ જમીલી--હરગીઝ કીસીકો ઘરમે ખખર ન હુધ. વઝીરકે મહેલમે ચરઆ હુવા કે વઝીરઝાદી ગાયખ હુધ હયે મત્મલુમ નહીં કયા હુધ.

આખીર બદનાચીકે ડરસે માને ખેટીકા ગુમહોના છુપાયા—ઓર વહાં વઝીરઝાદીને અપના નામ સૌદાગર બચ્ચા રખા. મંઝીલ બમંઝીલ અલતે અલતે નૈશાપુરમે પોહચે, ખુશી બ ખુશી કરવાંન સરામે જન ઉતરે, ઓર સખ અપના અસખાખ ઉતારા હજરકો હન્મામમે ગધ ઓર પોશાક પાકીઝા જગસે રમકે બાશીદે પેહનતે હયે પેહની, ઓર શેહરકી સૈરકે વારતે નીક-લી—આલે આલે ચોકમે પોહચી તો સૌરાહેપર ખડી હુધ એક તરફ દુકાન જોહરી નઝર પડી કે ખહોતસે જવાહીરકા ટેર લગ રહા હયે, ઓર ગુલામ લીખાસ શખેરા પેહને હુગે દસ્તબરતા ખડે હયે, ઓર એક શખસ જને સર-દાર હયે, બરસ પ્રસાસકી ઉસકી ઉમર હયે, તાલેમદો કીસી બીલીઅત ઓર નીમઆસ્તીન પેહને હુગે, ઓર કબ મુસાહેબ બાવબચા નઝદીક ઉસકે કુર-નીયોંપર બેઠે હયે, ઓર આપસમે ખાતે કર રહે હયે. વો વઝીરઝાદી જીસને અપને તખ્ત સૌદાગર મસહુર કીમાથા ઉસે દેખકર મુતઅબજજીલ હુધ, ઓર રીલમે સમજકર ખુશ હુધ કે ખુદા જીલ ન કરે; જીસ સૌદાગરકા મેરે બાપ-ને પાદશાહકે મઝકુર કીયા હયે, અગલખ હયે કે યહી હો, ચા ખુદા, ઇસકા અફવાલ મુજબર આહીરકર ઇત્તેફાકન એક તરફ જો દેખા તો એક દુકાન હયે, ઉસમે દો પીંજરે આહની લગે હયે; ઓર ઉન દોનોમે દો આદમી કૈદ હયે, ઉનકી મજબુકીસી સુરત હોરહી હયે, કે અમઝા ઓર હડકી બાકી હયે, ઓર સરકે બાલ ઓર નાખુવ બડગએ હયે, સર નીચે કીએ બેઠે હયે, ઓર દોહબચી બદ હૈઆત મુસલ્લેહ દોનોં તરફ ખડે હયે. સૌદાગર બચ્ચેકો અ-ખાખા આયા, લાહોલ પડકર દુસરી તરફ જો દેખા તો એક દુકાનમે ગાલીચે બીછે હયે, ઉનપર એક ચોકી ઉસપર મહેલા મખમલકા પડા હુવા એક કુતા જવાહીરકા પટલા ગલેમે ઓર સોનેકી ઝંજીરસે બંધા હુવા બેઠા હયે. દો ગુલામ મરદે ખુખસુરત ઉસકી ખીદમત કર રહે હયે, એક તો મેરઘલ જઝાબ દસ્તેકા લીએ દુસરા રમાલ તારકશીકા હાથમે લેકર મુંદ ઓર પાંત ઉસકા પોખ રહા હયે? સૌદાગર બચ્ચેને ખુખ જોર કરકર જો દેખા તો પટલે કુતેકે બારદાને લાલકે જગસે મુનેચે મૌજુદ હયે; શુકર ખુદાકા કીયા. ઓર રીકરમે ગયા કે કીસ સુરતસે ઉન લાલોકો પાદશાહકે પાસ લેખવ, કે કીમલકાકર અપને બાપકો છુઝાજી ચે તો ઇસ હંરાનીમે થા ઓર તમામ ખ-લકલ ચોક ઓર રાસ્તેકી ઉસકા હુસનો જમાલ દેખકર હૈરાનચી ઓર હક્કા પક્કા હો રહી થી, સખ આદમી આપસમે ચે ચરઆ કરતે ચે કે આજ તલક ઇસ સુરત ઓર શખીહકા ઇનસાન નઝર નહીં પડા. ઉસ ખચખચેલી દેખા, એક ગુલામકો લેજ કે તુ જાંકર બમીનત ઉસ સૌદાગર બચ્ચેકો મેરે પાસ ખુલા લા.

वे मुलाम आया ओर ज्यान्का पयाम लाया, के अगर मेहेरानी इ-
रमाओ तो हमारपुदावंद साहेबका मुशताक हवे, यलकर मुलाकात कीजये
सैदागर जम्मा तो ये साहता या ओला क्या मुझका जुंहीं ज्यान्के नजदीक
आया ओर उसपर ज्यान्की नजर पड़ी, ओक जरणी धक्की सीनेमें गड़ी.
ताओमके भातीर सरोकह उठा, लेकिन हवास आभता सैदागर जम्मेने दर-
याइत किया के अज ये दाममें आया आपसमें जगलगीर हुओ. ज्यान्ने
सैदागर जम्मेकी पेशानीको ओसा दीया ओर अपने जराजर पीठाया जहो-
तया तमझुक करके पुछा के अपने नामो नसजसे मुजे आगाह करो. कहाँसे
आता हुवा ओर कहाँका घरदा हवे ? सैदागर जम्मा ओला धस कमतरीन-
का पतन रंग, कहे कदीमसे धसतओलमें जुहो-याशकी हवे. मेरे कीजलेगाह
सैदागर हवे, अज ज सजज पीरीके लाकात सैरो सहरकी न रही; धसवा-
स्ते मुजे इअस्त किया हवे के कारोजार तीनरतका सीधुं; आज तलक मेने
कदम घरसे आहिर न नीकायाथा, ये पड़ेवाही सहर दरपेश हुवा, लेकिन धस
अजमके मुहमें आपके छजवाक, ओर जुजोयोका शोर हवे. मझ आपकी
मुजाकातकी आरजुमें यदां तक आयाहु.

जारे इज्जे छिजाहीसे पीहमते शरीरमें मुशररहु हुवा. ओर उससे किया-
दा पया; तमन्ता दीवकी जरआह जुहा सलागत रणे, अज यहाँसे कुज
इज्जा. ये सुननेदी ज्यान्काके अकबो होश जने रहे ओला के अज जर-
जद, अजरी जात मुजे न सुना, कोछ दीन गरीज जानेमें करम इ-
रमाओ. जता ये तो जताओ के तुम्हारा असज्जज ओर नौकर याकर कहाँ
हवे ? सैदागर जम्मेने कहा के मुसाशरीका घर सराहवे. उनहे वहां छोडकर
मैं आपके पास आयाहु. ज्यान्ने कहा, बह्यारजानेमें रेहना मुनासीज
नहीं, मेराधस शहरमें ओतजार हवे, ओर जज नाम हवे, जहद उनहे जू-
जवाओ, मैं ओक मदान तुम्हारे असज्जजके लीओ, जाली करेताहु, जे कुछ
छनस लाओडो सो मैं हेणु. अजरी तदगीरइज्जा के यही तुम्हे जहोतसा
नश मीले तो तुमजी पुछा होगे ओर मुजेजी अहरोज रेहनेसे अपना अ-
हसानमंद करोगे. सैदागर जम्मेने उपरा दीवसे उजर किया लेकिन ज्यान्ने
पीजीरान दिया ओर अपने जुमाशनेको हुकम किया के जारजदार जहद जे-
जे. कारवांसरासे धनका असज्जज मंगवाकर इज्जाने मदानमें रज्जजओ. सै-
दागर जम्मेने ओक जगी मुजाओ ओनके साथ करदीया के सज भासो मता
लहवाकर लेआओ, ओर आप शामतलक ज्यान्के साथ पैदा रहा. जज मु-
जरीका वकत होयुका ओर हुकान जजध तो ज्यान् घरको यजा, तज दोनों
जुजामोंमेंसे ओकने कुतेको जगलमें लीया, हुसरेने कुरसी ओर जालीया ज-
गलमें उठा लीया, ओर उर दोनों हाथरीयोय उस पीनरेओ मजदुरोंको स-
रपर दीया, ओर आप पांचो हथवार जांघे साथ हुओ. ज्यान् सैदागर ज-
म्मेका हाथमें लीओ जाते करता हुवा हवेलीमें आया.

सैदागर जम्मेने हेज्ज के मदान आलीशान लायक पादशाहों ओर अ-
भीरां के हवे लमे नखेर इरश यादनीका पीछा हवे ओर मसनदके इज्ज

અસખાળ એકકા ચુના હયે, કુતકેકી સંદલીની ઉસ જાએ ખીજાઇ, ઓર ખ્યાળ સૌદાગર બચ્ચેકો લેકર બેઠા. બેતકકલુક તવાઝા શરખકી છી, દોનો ખીનેલગે, જગ સરખુશ હુએ તખ ખ્યાળને ખાના માંગા, દસતરખ્યાન ખીજા ઓર દુનયાકી ન્યમત ચુની ગઇ. પેહલે એક લગરીમે ખાના લેકર સરખોશ તીલાઇ ઢાંકકર કુતેકે વાસ્તે લેગએ, ઓર એક દસતરખ્યાન ઝરખકતકા ખી-જાકર ઉસકે આગે ધરદી કુતેને સંદલીસે નીચે ઉતર જીતના પાસ રખાયા. જિતનાં ખાયા, ઓર સોનેકે લગનમે પાની પીયા, શીર ચોટીપર બેઠા. ગુલા-મોને રમાલસે હાથ સુંહ ઉસકા પાક કીયા. શીર ઉસ તખક ઓર લગનકો ગુલામ પીંજરેકે નજદીક લેગએ, ઓર ખ્યાળસે કુંજ માંગકર કુલ કરસકા ખોલા ઓર ઉન દોનોં ઇનકાનોંકો બાહેર નીકાલકર કઇ સોટે મારકર કુતેકા બુટા ઉન્હે ખીલાયા, ઓર વહી પાની પીલાયા. શીર કુલ બંદ કરકર કું-જયા ખ્યાળકે હવાલેકી. જગ યે સખ હોચુક તખ ખ્યાળને આપ ખાના શુરખ કીયા સૌદાગર બચ્ચેકો યે હરકત પસંદ ન આઇ, ધીન ખાકર હાથ ખાનેમે ન ઝાલા, હરખંદ ખ્યાળને મીનતકી, પર ઉસને ઇનકારકી કીયા. તખ ખ્યાળને સખખ ઉસકા પુછા કે તુમ કયું નહીં ખાને ! સૌદાગર બચ્ચેને કહા ને હરકત તુમહારી અપને તઇ બદતુમા મચલુમ હોતી હયે ઇચલીએ કે ઇનસાન અશરખુક મખલુકાત હયે ઓર કુતા નજસુક ઓન હયેપસ ખુદકે દો બદોંકો કુતેકે બુટા ખીલાના કીસ મજહબ. ઓર મીલજનમે રવા હયે ? ફકત યે મનીમત નહીં જનતેકે વૈ તુમહારે કેદમે હયે, નહીં તો ના ઓર તુમ જરાખર હયે. અખ મેરે તઇ શક આયા કે તુમ મુસલમાન નહીં, કયા જનતું કોનહો કે કુતેકો પુજતે હો, મુજે તુમહારા ખાના મકરહ હયે જખતકક યે શક દીલસે દુર ન હો.

ખ્યાળને કહા અય આયા. જો કુજ તુ કેદતા હયે વૈ મૈ સગજતાહું, ઓર ઇસી ખાતીર બદનામહું, કે ઇસ શહેરકી ખલકતને મેરા નામ “ખ્યાળ સગ પરસ્ત રખતા હયે, ઇસીતરેહ પુકારતે હયે, ઓર મશહુર કીયા હયે, લે-કીન ખુદકી લખનત કાશીરોંપર ઓર મુશરીકોંપર હુજયો કલમા પઝા ઓર સૌદાગર બચ્ચેકી ખાતીર જમખ કી. તખ ઉસને પુછા કે અખર મુસલમાન બદીલ હો તો ઇસકા કયા બાએસ હયે ? અયસી હરકતસે અપને તઇ બ-દનામ કીયા હયે. ખ્યાળને કહા અય ફરજંદ, નામ મેરા બદનામ હયે, ઓર દુનના મહસુલ ઇસ શહરમેં બરતાહું ઇસીવાસ્તે કે બેદ કીસીપર બાહેર નહો; અજગ યે માજસ હયે કે જો કોઇ સુને સીવા ગમ ઓર ગુરસેકે ઓર કુછ હાસીલ નહો તુંબી મુજે મચાફ કર, કે ન મુજમેં કુદરત કેહનેકી, ન તુજમેં તાકત સુનનેકી રહેગી.

સૌદાગર બચ્ચેને અપને દીરમેં જૌર કીયા કે મુજે અપને કામસે કામ હયે, કયાં ઝેર હયે જો મૈ નાહક મુજખીઝહું—બોલા ખૈર, અખર લાયક કેહનેકે નહીં હયે તો ન કહીએ. ખાનેમેં હાથ ઝાલા નીવાલા ઉઠાકર ખાને લમા. દો મહીને તક સૌદાગર બચ્ચા ઇસ હોશયારી ઓર અકલમંદીસે ખ્યા-ળકે સાથ ગુઝરાનકી કે કીસુપર હરગીઝ ન ખુલા કે યે ઓરત હયે; સખ

ਧੜੀ ਜਨਨੇ ਥੇ ਕੇ ਮਰਦ ਭਯੇ, ਐਰ ਯਾਗੋਯਦਾਰ ਰੋਜ਼ ਯਾਗੋਯਦਾਰ ਆਸੀ ਮੋਢਯਾਤ
 ਜੀਯਾਏ ਫੁਫ਼ ਕੇ ਐਕਦਮ ਅਪਨੀ ਆਂਧੋਂਸੇ ਯੁਧ ਨ ਕਰਤਾ. ਐਕਦੀਨ ਐਨ ਮਯੋ
 ਨਾਸ਼ੀਕੀ ਸੋਢਯਾਤਮੇਂ ਸੋਢਯਾਗਰ ਯਾਗੋਯਦਾਰ ਰੋਨਾ ਸੁਰਯ ਕੀਯਾ. ਯਾਗੋਯਦਾਰ ਦੇਖਤੇਫੀ
 ਆਤੀਰਦਾਰੀ ਕੀ, ਐਰ ਇਮਾਨਸੇ ਆਂਸੁ ਪੋਛਨੇ ਲਗਾ, ਐਰ ਸਯਾਯ ਰੋਨੇਕਾ ਖੁਛਾ।
 ਉਸਨੇ ਕਛਾ ਅਧ ਕੀਯਾ ਕਯਾ ਕਛੁ, ਕਾਕੇਸ਼ ਤੁਮ੍ਹਾਰੀ ਯੀਦਮਤਮੇਂ ਯਾਂਗੀ ਪੈਦਾ
 ਨ ਕੀਂ ਹੋਤੀ ਐਰ ਥੇ ਸ਼ਕਤਕਤ ਨੇ ਸਾਢੇਯ ਮੇਰੇ ਫੁਕਮੇਂ ਕਰਤੇ ਭਯੇ. ਨ ਕਰਤੇ ਅਧ ਹੋ
 ਮੁਖਕੀਯੇਂ ਮੇਰੇ ਪੇਸ਼ ਆਏ ਭਯੇ, ਨ ਤੁਮ੍ਹਾਰੀ ਯੀਦਮਤਸੇ ਯੁਧ ਹੋਨੇ ਭ ਯਾਧਤਾ ਭਯੇ,
 ਨ ਰੇਫਨੇਕਾ ਧਰਨੇਕਾ ਧਰਾ ਫੋਸਕਤਾ ਭਯੇ; ਅਧ ਜਨਨਯੁਧਰ ਫੁਫ਼, ਲੇਕੀਨ ਆਪਕੀ
 ਯੁਧਯਸੇ ਫਿਰਮੀਦ ਯੀਦਮਤੀ ਨਜ਼ਰ ਨਕੀਂ ਆਤੀ. ਥੇ ਯਾਤ ਸੁਨਕਰ ਯਾਗੋਯਦਾਰ ਧਾਪਤੀਯਾਰ
 ਅਧਸਾ ਰੋਨੇ ਲਗਾ ਕੇ ਫੀਯਾਕੀ ਯਾਂਧ; ਮਧ, ਐਰ ਯੋਧਾ ਕੇ ਅਧ ਤੁਰ ਅਧਸਾ ਅਧਸੀ ਯਯਦੀ,
 ਮਧ ਆਪਨੇ ਯੁਧ ਯਾਦੀਮਸੇ ਸੇਰ ਫੁਫ਼ ਕੇ ਫਿਰਸੇਫੀਲਗੀਰ ਕੀਯੇ ਜਨੇ ਫੋ? ਕਥੇ ਰਵਾਨਾ
 ਫੋਨੇਕਾ ਫੀਲਸੇ ਫੁਰ ਕਰੋ; ਜਯਾ ਤਥਕ ਮੇਰੀ ਯੀਦਮਤ ਭਯੇ ਵਫ਼ਾਤਕ ਰਹੇ, ਤੁਮ੍ਹਾਰੀ
 ਯੁਧਯਸੇ ਐਕ ਦਮ ਮੈਂ ਭੁਧਾ ਨ ਰਹੁੰਗਾ ਯਾਗੋਯਦਾਰ ਅਧਲਕੇ ਮਰ ਜਾਯੀਗਾ, ਐਰ ਫਿਰ
 ਮੁਖਕੇ ਫ਼ਾਰਸਕੀ ਆਯੋਧਯਾ ਯਾਧੋਤ ਯੁਧ ਐਰ ਮਧਾਸ਼ੀਕ ਭਯੇ, ਯੋਧਾਤਰ ਤੋ ਥੇ
 ਭਯੇ ਕੇ ਐਕ ਯਾਦਮੀ ਮੋਤਯਾਰ ਯੋਧਾਤਰ ਅਧਧ ਯਾਧੋਧਨੇਕਾ ਮਯੋ ਅਧਯਾਧ ਧੜੀ
 ਯੁਧਯਾ ਲੋ; ਨੇ ਫੁਫ਼ ਸਯਾਸੀ ਐਰ ਯਾਧਯਾਰਦਾਰੀ ਫਰਦਾਰ ਫੋ ਸੋ ਮੋਧਯੁਧ ਕਛੁ.

ਜਯਾ ਮਧਾਧ ਤੁਮ੍ਹਾਰੇ ਐਰ ਧਰਯਾਰ ਸਯ ਆਯੇ ਤਧ ਅਪਨੀ ਯੁਧੀਸੇ ਕਾ-
 ਯੋਧਾਰ ਯੀਯਨਰਤਕਾ ਕੀਯਾ ਕਰਯੇ ਮੈਂਨੇਫੀ ਧਿਸ ਉਮਰਮੇਂ ਜਯਾਨੇਕੀ ਯਯੋਤ ਸਧਯਾਂ
 ਯੀਂਯਾਫੁ, ਐਰ ਮੁਖਕ ਸ਼ੀਰਾਫੁ. ਅਧ ਯੁਧ ਫੁਫ਼ ਫ਼ਰਯਾਂਦ ਨਕੀਂ ਰਧਯਾਫੁ, ਮੈਂ ਤੁਯੇ
 ਯੋਧਾਤਰ ਅਪਨੇ ਯੋਧੇਸੇ ਜਨਨਯਾਫੁ, ਐਰ ਆਪਨਾ ਧੜੀ ਯਾਧ ਐਰ ਮੁਧਯਾਰ ਕ-
 ਰਤਾ ਜਯਾ ਤਥਕ ਭੁਧਾਫੁ ਐਕ ਫੁਕਕਾ ਯਾਨੇਕੁ ਅਪਨੇ ਫਾਧਸੇ ਫੋ, ਜਯਾ ਮਰਨਯੋ
 ਤੋ ਯਾਧਯਾ ਫੀਨੇ, ਐਰ ਸਧ ਮਾਧੋ ਧਤਾ ਮੇਰਾ ਫੀਨਯੋ. ਤਧ ਸੋਢਯਾਗਰ ਯਾ-
 ਧੋਯੇਨੇ ਜਯਾਧ ਫੀਯਾ ਕੇ ਫੁਫ਼ੀਕਤਮੇਂ ਸਾਢੇਯਨੇ ਯਾਧਸੇ ਜੀਯਾਏ ਮੇਰੀ ਜਯਯਾਰੀ
 ਐਰ ਆਤਰਦਾਰੀ ਕੀ ਕੇ ਤੁਯੇ ਮਧਾਧ ਮੁਖ ਗਯੇ, ਲੇਕੀਨ ਧਿਸ ਆਸੀਕੇ ਯਾਧੀ-
 ਫਨੇ ਐਕ ਸਾਧਕੀ ਇਧਰਤ ਫੀ ਥੀ, ਯਾਗਰ ਫੇਰ ਲਗਾਯੀਗਾ ਤੋ ਵੈ ਧਿਸ ਪੀਰੀਮੇਂ
 ਰੋਤੇ ਰੋਤੇ ਮਰਨਯੋਯੇ ਪਸ ਰਜਮਫੀ ਪੀਧਰਕੀ; ਯੁਧਾਨੁਧੀ ਯੁਧਾਕੀ ਭਯੇ, ਅਧਰ
 ਤੋ ਮੁਧਸੇ ਨਾਸ਼ਕ ਫੋਯੇ ਤੋ ਮੈਂ ਫਰਤਾਫੁ ਕੇ ਸਾਧਫ ਯਯਫੋਧਾ ਨ ਕਰੇ. ਕੇ ਫੋਨੇਕਾ
 ਜਯਾਨਮੇਂ ਯੁਧਾਕੀ ਰਫ਼ਮਤਸੇ ਮਫ਼ਕਯਫੁ; ਅਧ ਆਪਕੀ ਸ਼ਕਤਕਤ ਭਯੇ ਕੇ ਯਾਂਧੇਕਾ
 ਫੁਕਮ ਕੀਯੇ ਕੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾ ਕੀਯਲਗਾਧਕਾ ਯਧ ਲਾਯੇ, ਐਰ ਫੁਕੇ ਪੀਧਰਸੇ ਯਧ
 ਫੋਯੇ, ਐਰ ਸਾਢੇਯਕੀ ਯਧਯਨੇਕਾ ਅਧਯੋ ਸੁਕਰ ਜਯਾ ਤਥਕ ਦਮਮੇਂ ਦਮ ਭਯੇ
 ਮੇਰੀ ਯਧਧਨਧਰ ਭਯੇ, ਐਰ ਅਪਨੇ ਮੁਖਕਮੇਂ ਜਾਯੀਗਾ ਤੋ ਫਰਦਮ ਫੀਯੋਯਨਸੇ
 ਯਾਧ ਕਛੁਯਾ ਯੁਧ ਮੁਧਯਯੋਧਯਯਯਯਯ ਭਯੇ, ਸਾਧਫ ਸ਼ੀਰ ਕੋਧ ਅਧਸਾ ਸਧਯਾ
 ਫੋ ਕੇ ਕਧਯੋਸੀ ਫਾਸੀਯ ਕਛੁ.

ਯਾਗੋਯਦਾਰ ਯਾਗੋਯਦਾਰ ਆਸੀ ਯਾਨੇਂ ਲੋਧ ਮੀਰਯੀ ਲਗਾਕਰ ਯਾਗੋਯਦਾਰ
 ਸੁਨਾਧ ਕੇ ਯੋਧਾਧ ਲਾਯਾਰ ਫੋਫ਼ਰ ਫੋਧੋਤ ਯਾਧਨੇ ਲਗਾ. ਅਧਯਸਕੇ ਉਸਧਰ ਸੋਧਤਾ
 ਐਰ ਫ਼ਰੇਧਤਾਧਾ ਕੇਫਨੇ ਲਗਾ. ਯਾਧਾ ਅਧਰ ਨਧਮ ਫੀਂ ਰੇਫਨੇ ਫੋ ਤੋ ਮੈਂਫੀ ਤੁ-
 ਮ੍ਹਾਰੇ ਸਾਧ ਯਧਯਾਫੁ ਮੈਂ ਤੁਯੇਕਾ ਅਪਨੀ ਜਨਨਕੇ ਯਧਯਾਰ ਜਨਨਯਾਫੁ ਪਸ ਜਯਾ
 ਜਨਨ ਯਧੀ ਜਯੇ ਤੋ ਯਾਧੀ ਯਧਨ ਫੀਸ ਕਾਮ ਆਯੇ; ਅਧਰ ਤੁ ਧਸੀਮੇਂ ਰਜਮ

मंद हथे तो यल और मुन्नेली ले यल—सौदागर जय्येसे ये केहकर अप-
नीनी तय्यारी सहरकी करने लगा और गुमास्तोडे दुकम कीया के जाल्परदा-
रीकी शीकर जलदी करो. जय्य ज्वाण्डे यलनेकी जय्यर मशकु डुर दुध, तो
पडांके सौदागरोने सुनकर सगने धरादा सहरका कीया ? ज्वाण्ड सगपरस्त गंज
और जवाहीर भेथुमार नौकर गुलाम अनीगत तोहके, असग्यामे खालना ज-
हातसा साथ लेकर शेडेरके जालेर तांमु, कनात, सरापरदे और सुतुं जडे क-
रवाकर उसमे दाणील हुआ—जतने तुज्जानर थे सो अपनी अपनी जीसातके
मुवाक्षीक मात्र सौदागरीका लेकर हमराह हुआ.

पुनः ओकर लखकर होमया. ओक दीन जेगनीका पीठ देकर वहांसे कुय
कीया—दुआरें डिठांपर खलीने असग्याजके, और जय्यरांपर सहुक नकरो ज-
वाहीरके लाह पांयसो गुलाम जंगी, और इमी आलाक साहेजे शमखीर अर-
णी और ताजी थोडांपर सवार होकर यले. सजके पीछे ज्वाण्ड और सौदागर
जय्या जीवजने क्षमेश पेदने सुजपावपर सवार, ओक जुगदादी उटपर
कसा, उजपर कुता गसनदपर सोया हुआ, और इन दोनों कैदियोंका पीछे-
मे उडसे लटकाओ हुआ रवाना हुआ. उस मंजीजमे पोहचने तो सज
सौदागर ज्वाण्डकी जारगालमे जाकर हाजीर होते, और दरबारजानपर जाना
जने शराज पीने; ज्वाण्ड सौदागर जय्येके साथ डितेकी जुगीमे थुकर पु-
हाका करता. कुय दर कुय यज्ञा जता था.

जारे ज जैरो आदीशीयत नजदीक कुसतुनतुनीयाके आ पोहच्ये, जालेर
शेडेरके मुकाम कीया. सौदागर जय्येने कडा अय कीजताओ. अगर इजस्त
ही जजने तो मै जहर मां जापका हेथुं, और मकान साहेजके वास्ते जाली
कडं, जय्य भीकजे मुजारकमे आवे तय शेडरमे जाधयो. ज्वाण्डने कडा
तुम्हारी जातीर तो मै यहां आया, अज्ज भीक जुलकर मेरे पास आवो,
और अपने नजदीक मेरे उतरनेका मकान हो. सौदागर जय्या इजस्त होकर
अपने घरमे आया, सज वजीरके मडेजके आदमी हैरान हुआ के ये भरद
कौन धुस आया ? सौदागर जय्या यजने जेरी वजीरकी अपनी मांके पावोंपर
ज गीरी रोध, और जेली के मै तुम्हारी जलहुं. सुनतेही वजीरकी जेगज
जाल्यां हेने लगी के अय कमजान्त तु जडी कहुआ हथे, अपना मुह तुने
काता कीया, जानदानको इसका कीया, हमतो तेरी जनको रोपीटकर सजपर
करके तुजसे हाथ धो जैडे थे; ज यली ज. तय वजीर आदीने सरशे पगडी
उतारकर ईंक दी, और जेली अय अज्जा जन. मै जुरी जगा नहीं गल,
कुछ जदी नहीं की, मगर जमुज्ज तुम्हारे दरमानेके जालाके फुजानेके वास्ते
ये सज तजवीज की, अज्जहमदोलीस्लाह के तुम्हारी हुआकी परकतसे, और
अज्जहाहके करमसे पुस काम करके जाधहुं, के नैशापुरसे उस सौदागरको मया
कुतोके उसके गलेमे वो जारा लास हथे, अपने साथ लाधहुं और तुम्हारी
अमानतमेजी जीतायत नहीं की, सहरके लीजे भरदाना जेस कीया हथे.
अज्ज ओक रोजका काम जाली हथे, वो करके क्षीजालाहाहको कैद जानेसे फुज-
तीहुं और अपने घरमे जाती हुं; अगर दुकम हो तो शीर आउं, और

એક રોજ બાહેર રેલકર ખીંદમતમે આવે. ગાને જળ મચ્છલુમ કીયા કે મેરી બેટીને મરહોંકા કામ કીયા, ઓર અપને તહ સગ તરેહ સલામત ઓર મહ-
કુઝ રખ્યા હયે. ખુદાકી દરગાહમે નાક ધીસતી કી ઓર ખુશ હોકર બેટીકા
છાતીસે લગા લીયા, ઓર મુહ ચુમા, બલાએલી, દુઆએ દી, ઓર રખસ્ત
કીયા કે તુ જો મુતાસીમ જાને, સો કર મેરી ખાતીર જમચા હુઝ. વઝીર-
આદી શીર સૌદાગર અચા બનકર ખવાજા સગ પરસ્ત પાસ ચલી. વહાં ખવા-
જાકો બુદાદા ઉસકી અજબસકે શાક હુઝ, બેઇખતીયાર હોકર કુચ કીયા. ઇતે-
ફાકન નઝદીક શેહરકે ઉધરસે સૌદાગર અચા બતાયા, ઓર ઉધરસે ખવાજા
આતાયા એન રાહમે મુઝાકાત હુઝ. ખવાજાને દેખનેહી કહા, બાબા મુજ
બુદેકો તનહા છોડકર કહાં ગયાયા! સૌદાગર અચા બેલા આપકી ઇબ્જત
લેકર અપને ઘર ગયાયા? આખીર મુઝાઝીમતકે ઇશતીયાકને વહાં રેલને ન
દીયા આકર હાઝીર હુવા. શેહરકે દરવાઝેકે ઉપર દરવાઝે કીનારે એક બાગ
સાએદાર દેખકર ખીમા ઇસતાદ કીયા, ઓર વહીં ઉતરે. ખવાજા સૌદાગર
અચા બાહમ બેઠકર શરાબો કમાય ખાને પીને લગે. અશરકા વકત હુવા સૈર
તમાશેકે ખાતીર ખાનેસે નીકલકર સંદલીયોંપર બેઠે. ઇતેફાકન એક ચોખદાર
પાદશાહી ઉધર આ નીકલા. ઉતકા લશકર, ઓર નશીસ્તો બરખારત દેખકર
અચાએ હો રહા, ઓરદીલમે કહા, શાયદ એલચી કાંસી પાદશાહકા આયા
હયે; ખજા તમાશા દેખતાયા. ખવાજાકે નૌકરને ઉસકો આગે બુલાયા, ઓર
પુછા કે તુ કૌન હયે! ઉસને કહા, મૈં પાદશાહકા મીર શીકારહું. નૌકરને
ખવાજાસે ઉસકા અહવાલ કહા. ખવાજાને એક ચુલામકો કહા, કે જંકર ઉસ
ચોખદાર કો કેહ, કે હમ મુસાશીર હયે, અગર જી ચાહે તો આવો બેઠો,
કહવા કલીયાન હાઝીર હયે. જળ મીરશીકારીને નામ સૌદાગરકા મુના જળ-
ઝીયાદા મુતઅજબજળ હુવા, ઓર તખસ્સુમકે સાથ ખવાજાકી મજલીસમે
આયા. લવાઝીમ ઓર શાનો શૌકત, ઓર સીપાહી ચુલામ દેખે; ખવાજા
ઓર સૌદાગર બચ્ચેકો સલામ કીયા. ઓર મરતબા કુતેકા દેખકર હોશ ઉસકે
જાતે રહે ઓર ફૈશાન રેહગયા ખવાજાને ઉસે બીડલાકર કહવેકી ઝીયારતકી.
ચોખદારને નામો—નશાન ખવાજાકા પુછા; જળ રખસ્ત માંગી તખ ખવાજાને
કમ આન ઓર કુછ લોહકે ઉસે દેકર ઇબ્જત દી.

સુખ્હો જળ પાદશાહકે દરબારમે હાઝીર હુવા. દરબારીયોંસે ખવાજા, ઓર
સૌદાગર બચ્ચેકા ઝીકર કરને લગા. રહતે રહતે મુજકો ખચર હુઝ; મૈને મી-
રશીકારીકો રખર તલબ કીયા, ઓર સૌદાગરકા અહવાલ પુછા! ઉસને જો
કુછ દેખાયા સો અરઝ કીયા. સુનનેસે કુતેકે તબ્દુલકે, ઓર દો આદમીયોંકે
પાંજરમે ફેદ હોતેકી ખફગી આઇ; મૈને ફરમાયા કે જો મરહુમ તાબર વાજે-
ખુશ કતલ હયે. કઇ જલ્લાદોંકો હુકમ કીયા કે જલ્દ જાઓ, ઉસ બેટીનકા સર
કાટલાવો. કઝાકર વહી એલચી ફરંગકા, દરબારમે હાઝીરયા હંસા મુજે આ-
રબી ગુસ્સા ઝીયાદા હુવા. ફરમાયા કે અચ બેઅદબ પાદશાહોંકે હુઝુરમે જો
સખખ હાંત ખોલને અદબસે બાહેર હયે. બેબ હંસનેસે રોના બેહતર હયે.
ઉસને ઇલતીમાસ કીયા કે જહાં પનાહ, કઇ ખાતે ખ્યાલમે ચુઝરી લેહાઝ.

श्रीदत्ता जीसा, पेड़से ये के वजीर सया हये. अण कैंदभातिसे रेखाध पावेगा. हुसरा ये के पादशाह पुने नाहकसे उस वजीरके जय्ये, तीसरा ये के कीजल-
मे आधमते मे सयण, ओर भेतकसीर उस सौदागरके हुकम कतलका कीया
धन हरकतोसे तयजगुण आया के ओक भेवकुइके डेहनेसे आप हर दीसुके
हुकम कतलका कर गैहते हये. पुदा जने, भेव हकीकत उस ज्वाणका अह-
वाल क्या हये ! किसे हुजुरमे तलय कीजये ओर उसकी वारेहात पुछीये
अगर तकसीरवार हैरे, तय मुणतार हो जे मरजीमे आवे उरसे मुलुककीजये
जय अवेजनीन धसतारहसे समजया. मुज्जेबी वजीरका डेहना याद आया. प-
रभाया के जहदी सौदागरका उसके भेटे के साथ ओर वो कुता, ओर दोनों
पींजरे हाजीर करे योपहार उसको पुदानेको हौटे. वै ओकदम सयको हुजुर-
मे से आये, इगरे तलय कीया. पेड़से ज्वाण ओर उसका पीसर आया.
दोनों बीयास दाभेरा पेड़ने हुये, सौदागर जयेका ज्वाण देणनेसे सय अ-
दना आवा हैरान हुये. ओक ज्वाण सुनेरी ज्वाणदीरसे बारा हुवा के हरओक
रकमकी जेतने सारे भकानको रैशन करदीया ? सौदागर जय्या हाथमे से
आया, ओर मेरे तयतके आगे रय दीया. आद्याय कोरनीशात जय्य लाकर
जय्य हुवा. जय्यननेबी जमीन युमी, ओर होया करने लग्ग. धस गोयाधसे
भोलता आ के गोया पुलपुले हजर दारतां हये. मैने उसकी बीयाकातको ज-
होत पसंद कीया, बेकीन धतायकी इसे कहा के अय शैतान आदमीकी सुस्त
पुने ये क्या जय्य रैलाया हये ! ओर अपनी नादमे कुन्वा भोद्य हये ? तेरा
क्या दीन हये, ओर ये कैत आधन हये ? कीस पैगमणरकी उम्मत हये ?
अगर काशीर हये तोबी ये यसी हरकत की हये ! ओर तेरा क्या नाम हये
के तेरा ये काम हये ? उसने कहा कीजलये आधमकी उमरो होलत यकी रहं,
मुसामका दीन ये हये के पुदा ओक हये, उसका कोछ शरीक नहीं, ओर मो-
हम्मद मुसतवा सख्खाहो अलेहे व आलेहीका कलमा पउताहुं, ओर उसके
जय्यद पारा धमाकको अपना पेशवा जनताहुं, ओर आधन मेरा ये हये के
पांचो पकतकी नमाज पउता हुं, रोजा रयताहुं, हज्जबी करके आया हुं, ओर
अपने भावसे पांचवा बीरसा उकात होताहुं, ओर मुसलमान डेहलाताहुं, ले-
कीन आदीरमे ये सारे ज्ये जे मुज्जेमे बरे हगे उनके सयणसे आप नई
पुश हुये हये, ओर तमाम जय्यकुल्लहमे जदनाम हो रहाहुं, उसका ओक
सयण हये के आदीर नहीं कर सकता. हरयंद सग परस्त भशहुर हुं. ओर
हुना महसुस होताहुं. ये सय कुपुल कीयाहये, पर दीनका भेद कीसुसे नहीं क-
हा. धस जदनेसे मेरा गुस्सा जीयाद्य हुवा, ओर कहा मुज्जे तु ज्वाणोंमें पुसला
ता हये, मै नहीं माननेका जय्य तलक धस युमराहीकी हसीन मयकुल अ-
रज न करे के मेरे दीनकी तसदीही हो; तयतक जनसे न जयेगा, नहीं तो
उसके कसासमे तेरा पेट याक करवाडगा तो सयको आइ होके पारे दीगर
कोछ दीने मोहम्मदीमे इसाद न अवे. ज्वाणने कहा अय पादशाह, मुज्जे
कमजपतके पुनसे दरमुजरकर, ओर जतना भाव मेरा हये के जीनती, ओर
मुमारेसे आहुर हये सयको जपत करले, ओर मुज्जे ओर मेरे भेटेको अपने

तप्तके तसद्वृत्त करके छोड़े, और जननप्रसीकर. मैंने हंसकर कहा के अथ
 भेदकुह, अपने भावकी तमा मुझे दीजाता हये, सीवासय भोवनेके अथ
 तेरी मुपलेमी नही. ये सुनतेही ज्ञानकी आंभोसे भेधप्रतीकार आंसु टप-
 कने लगे, और अपने भेटके तरङ्ग देपकर ओक आहवरी और भोला के
 भये तो पादशाहके इपर गुनाहगार ठेरा भार नङ्गगा, अथ क्या कहें तुम्हें
 कीसुका सोपु ! भयेने कहा अथ भकरार, अस अथ विरर पड़ोत कीये, ने
 केहना हरे नन्द केह, तथ तो उस मरदने कदम पड़ाकर तप्तके पास आकर
 पाये तप्तके ओसा दीया और सीकतो सना करके भोला के अथ शहीनशाह,
 अगर हुकम कलका मेरे हकमें न होता सथ मुसीबतें सहेता, मगर अथ
 भावना न कहेता, लेकिन जन सथसे अछुत हय, कोछ आपसे कुन्वेमें नही
 गीरता, पस जनको अथाना वल्लय हये, और तरक करना वाछयका भीवाइ
 हुकमें पुडा हय, और ने मरजीये मुबारकमें यही हय तो सर गुजीस्त धम
 पीरे अमरकी सुनी पेदले हुकम होके वे दोनों कइस जनमें हो आदमी केह
 हये हुकूममें लाकर रफ्फे. भये अपना अहवाय केहता हूं अगर कहीं जूट
 हूं तो विससे पुछकर मुझे कायल कीजये, और धनसाइ प्रमाणये. मुझे ये
 यात विसकी, पसंद आछ. पीनरेके मंगवाकर दिन दोनोंको पालेर नीकलकर
 ज्ञानके पास पडा डीया. विसने कहा अथ पादशाह ये मरद ने सीधे पालु
 हय सोगुलामका पग बाछ हये, और ने जवे पालु पडा हये वो मंगला
 बाछ हय, मैं धन दोनोंसे छोटा हूं-मेरा आप मुलके दारसका सैदागर था,
 जथ मैं यादा परसका हुवा तथ कीजोगाहने वक्षत पाछ, जथ इनके ये-
 हलुमसे शरागत हुये तो ओक रोज धन दोनों बाधयोने मुझे कहा के अथ
 आपका भाव ने कुछ हये तक्सीम करले, इसका दीव ने यादें सो काम
 करें. मैंने सुनकर कहा अथ बाधयो, ये क्या यात हय, मैं तुम्हारा गुलाम
 हूं. बाधयारेका दावा नही रफ्फता. ओक आप मरगया तुम दोनों मेरे पा-
 पकी जगा मेरे सरपर कायम हो, ओक नाने पुशक यादता हूं, इसमे जी-
 दमी अशर करे, और तुम्हारी जीदमतमे हाजीर रहूं; मुझे हीरसे पकरेसे
 क्या काम हये, तुम्हारे आगेके ग्युटेसे पेट भरगा और तुम्हारे पास रहूंगा
 मैं लडका हूं; कुछ पडा लीजाबी नही जनता, मुजसे क्या हो सकेगा, अबी
 तुम मुझे तरणीयत करो. ये सुनकर जवाय दीया के तु यादता हय अपने
 साथ हमें अराय और मोहताज करें भये सुपका ओक गोशेमें जकर राने
 लमा शीर दीवको समनया के बाछ आभीर पुजइग हय, मेरी तयलीमके
 आतीर अरम नुमाछ करते हय के कुछ सीपे-धसी अदेशेमें सो गया. सु-
 ष्ठीको ओक ध्यादा काजीका आया और मुझे काजीके पास लेगया वहां देखा
 तो ये दोनों बाछ हाजीर हये. कहे के कयुं आपने आपका चारसा पोटकर
 नही लेता ! मैंने धरमें ने कहाया वहांबी वही जवाय दीया. बाछोंने
 कहा, अगर ये यात अपने दीवसे केहता हय तो हमें लाहयवा लीपडे के
 आपके भावो असयायसे मुझे कुछ धलाका नही तयबी भयेने ये समन के
 ये दोनों मेरे जडे बाछ हये मेरी नसीहतके चारसे केहते हय के आपका भाव

લેંદર બેઠા સફર ન કરે, યમુજીય ઉનકી મરજીકે ફારકતી બ મોહર કાઝી
મેને લીખ દી, વો રાઝી હુએ; મેં ધરમે આયા હુસરે દીન મુજસે કેહને લગે
ક અય બાધ, વે મકાન જસમેં તુ રેહતા હયે, હમેં દરકાર હય, તુ અપને
વાસ્તે ઝોર જગા લેકર જા રેહ. તમ મેને દરયાફત કીયા કે વે બાપકી હ-
વેલીમેલી રેહના ખુબ નહીં લાચાર ઇસકા ઉઠ જાનેકા કીયા. જહાંપનાહ જમ
મેરા બાપ જતાથા તો જસ વકત સફરસે આતા તો હરએક મુલકકા તોહકા
ખતકરીખ સોગાત લાતા વો મુજે દેતા, ઇસ, વાસ્તે કે છોટ બેટકા હર કોઇ
ઝીયાંદા પ્યાર કરતા હયે મેને ઉનકો બેચકર થોડીસી પુજા બાહમ પોહંચાઈ
થા, જીસીમે કુછ ખરીદો ફરોખત કરતા. એકબાર એક લોંડી મેરે ખાતીર
તુરકસ્તાનસે મેરા બાપ લાયા, એક વકત થોડે લેકર આયા ઉનમેસે એક બ-
હેરા નાગકે મવાફીક ચાલાક થા. વોલી મુજે દીયા મયે અપને પાસસે દાના
ગાસ ઉસકા કરતા થા આખીર બાધયોંડી બેમુરુબતી દેખ બેચકર એક હવેલી
ખરીદ કી, વહાં જા રહા. યે કુતાબી મેરે સાથ ચલા આયા, વાસ્તે ઝુરૂરી-
યાતકે અસખાખ ખાનદારીકા જમખ કીયા; ઝોર દો ગુલામ ખીદમતકે ખાતીર
મોત્ર લીએ, ઝોર બાપકી પુજાસે એક દુકાન બાઝારીકી કરકે ખુદાકે તવકક-
લપર બેઠા. અપની કીસમતપર રાઝી થા; અગરએ બાધયોંને બદ ખુલકી કી.
પર જો ખુદા મેહેરબાન હુવા તો ત્રીન ખરસકે અરસેમેં અયસી દુકાન જ-
માકે મંચ સહેમે ખેતિખાર હુવા—જમ સરકારોમેં જો તોહકા ચાહતા સો
મેરીહી દુકાનસે જાતા, ઉસમેં બહોતસે રૂપએ કમાએ, ઝોર નીલાયત પ્રસાગતસે
ગુઝરાન કરને લગા હરદમ જનામે બારીમેં શુકરાના કરતા. ઝોર આરામસે રે-
હતા—યે કબજા અકસર અપને અહવાસપર પડતા.—

કબ્જા.

રહે કયું નારજન, વત ઇં છુનાહી કાળ,
એકતેસે મહારાજન, ઝોર કોનકો સરાહીએ,
રહે કયું ન બાઈ વાત ઇં કહુ ન બસાઈ.
એક તુહી હય સહાઈ ઝોર કોન પાસ જાઈએ.
રહે કયું ન મીતર સુતર આડોં જામ,
એકરાવરે ચરનકે નેહકો નીબાઈએ,
સસાર હય રહા, એક તુ હય અનુહા,
સખ સુમેજે અગુઠા એક તુ ન રહા ચાહીએ.

ઈતિહાસન જુમેકે રોઝે મયે અપને ધર બેઠાથા કે એક ગુલામ મેરા સો-
દે મુત્તરકો બાઝર ગયાથા બચદ એક દમકે રોતા હુવા આયા. મેને સબખ
પુજા કે તુજે કયા હુવા ! ખદા હોકર જોલા કે તુજે કયા કામ હય, તમ ખુ-
શી મનાઓ, લેકીન કયામતમેં કયા જવાબ દોજે ! મેને કહા. અય હયસી અયસી
કમા બજા તુજપર નાઝીલ હુક કે ઉસને કહા, યે મજમ હય કે તુમ્હારે બડે બાધયોં-
કી ચાક કે ચોરાહેપર એક પહુદીને મુશકે બાધી હય. કમઝીયાં મારતા હયે
કે અગર મેરે રૂપએ ન દોજે તો મારતે મારતે મારહી ઝાલુંગા, પસ મુજે
સવાજનો હોગા, બજા તુમ્હારે બાધયોંકી યે નોખત ઝોર તમ બે રીકર હો

ये आत अम्मी नहीं लोग क्या कहेंगे ! ये आत गुलामसे सुनती ही बहुत
नेस भास नगें पांच आकरही तरह होडा और गुलामोंका कडा नकद रूपसे
लेकर आये—जुंही वहां गया देखा तो जे कुछ गुलामने कडाथा सय हय,
उनपर भार पड रही हय ! हाडीमके आहोडो कडा के वास्ते जुंहीके जरा रे-
हमओ, मैं यहुदीसे जुंहु के अपरी कया तकरीर की हय, ये केहकर मैं
यहुदीके नकदीक गया और कडा, आज देखे आदीना हय, कयुं धनके भार
पीडाता हय ! उसने नयाय दीया, अगर हीमायत करने हो तो पुरी करो,
मनके धन रूपसे हवामे करो नहीतो आपने बरकी राह हो मेने कडा कैसे
रूपसे हस्त आवेज नीडास मैं रूपसे अभी मीन होता हुं । उसने कडा द-
स्तआवेज हाडीमके पास देआया हुं धनमे मेरे दोनों गुलाम हो अदरे ले-
कर आये, हजार रूपसे मेने यहुदीके दीये और भाधयांके धुआया धनकी
बेह सुरत होगधयां के अदनसे नगे जुमे प्यासे अपने हमसह घरमें लाया.
दरगीज धनसे ये न कडा के धतना भास आपका तुमने कया किया; सायद
शरमांदा हो. मसलीकाजने कुछ न कडा, हमामे गुस्स करवा कर नछपोशाक
पेदना जाना पीडाया. अब पादशाह. ये दोनों मांगुद हय पुछीये के सय
केहता हुं या कोछी यात जुद हय ! जेर नया कछ दीनके अयाद भारकी ध-
जसे अडास हुये.

जेक रोज मेने कडा अब भाधयो, अब घर शहरमें तुम मे अतेआर
हो गयेहो, अदतर ये हय के अदरोज सहर करो. ये सुनकर रुप होरहे मेने
मअलुम कीया के राजी हय. सहरकी तछरीकरने लगा, पल पलतल आरम-
दारी और सवारी की शीकर करके पीस हजार रूपसेके उनस तीजरेतकी
परीद की. जेक कइथा सोदागरीका जुआरेके जाताथा, उनके साथ करदीया.
अयाद जेक साजके वा करवां शीर आया, धनकी जेर अगर कुछ न पाछ—
आआर जेक आसनासे कसमे देकर पुछा ? उसने कडा, नया जुआरेमें गये
जेको जुवेजानेगे तजाम भास हार दीया. वयांकी नजरकशी करता हय.
जुवारी जे नगरम होते हय उनकी पीदमत करता हय अतरीक जैरातके
कुछ देते हय, और दूसराभास जेअरसेसकी लउकीपर आसक हो अपना
भास सास सहर कीया. अब वोह जेअजानेकी टहेल कीया करता हय, क-
इनेके आदमी मसलीके नही केहते के तु शरमांदा होगा ये अहवाल उस
सम्भसे सुनकर मेरी अनया हालत हुं, भारे शीकरके नींद जुम जाती
रही, अदे राह लेकर करद जुआरेका कीया नया वहां पोहंया तो हुंडांडकर
अपने मकानमें लाया, गुस्स करवाकर नछ पोसाक पेदनाछ, और उनकी
पीजमके उहसे जेकजात मुहपर नही रणी—शीर भास सोदागरीका उनके
वास्ते परीद और धरादा घरका कीया. नया नकदीक नजेशापुरके आया तो
जेक गांवमें गया भासो असयाय धनके सीपुरद करके मैं घरमें आया, मस
दीये के मेरे आनेकी अगर कीमुका नहो—अयाद हो दीनके मशहूर कीया
के मेरे भाध सरहरसे आये हय, कल उनके मसलीकआसके आतीर नडिमा,
सुन्हेको आहोके यहुं, जेक आदमी उसी गांवका मेरे पास आया, और

करीयाई करने लगा । मैं उसकी आवाज सुनकर आहरे नीकला, तो उसे रो-
ता देखकर पुछा के कथुं जारी करता हये ? वो बोला के तुम्हारे आधयोके
तखसे हमारे बन्धुटे गये, काशके उनका तुम वहां छोडकर न आते. मैने
पुछा क्या मुसीबत गुजरी ? बोलाके रातको डाका आया, उनका भाबो अस
आप लुटा, ओर हमारेभी घर लुटे गये । मैने अइसोसझी ओर पुछा के
आम ने दिनां कहां हये ? कहा शहरसे आहरे नगे अरामोअस्तां गैडे हये.
यही हो ज्येडे कपडेके साथ लेकर गया, पडेनाकर घरमें लाया, लोग सुनकर
बितके हेपनेके आतेये. ओर ये मारे शरमींदगीके आहरे नीकलतेये. तीन म-
हाने छसीतरेड गुजरे, मैने अपने दोलमें गौरकी के कणतक ये दोनों कानेमें
झपकर गैडे रहगे, जने जनेतो धनके अपने साथ सहरमें लेयलुं. बाध
येसिकहा, अगर इरमाधमे तो ये शीदरी आपके साथ यसे ? ये आगोश
रह. शीर बवाजीमा सहरका ओर जूनस सौदगरीकी तछयार करके यला ओर
उनका साथ लीया. जूसवकत आसकी जकात देकर क्षीतीपर यगया. लंजर
कहा तो नाव चलनेलगी, ये कुत्ता कीनारेपर सोरहाया, जल योंका ओर ज-
हाजके मंजधारमें देणा. हयेरान होकर बोंका, ओर दर्यामें डूब पडा, ओर
नीरने लगा. जल मने देणा तो छोटी पनसोछ, दौडादी, जारे रागके बेगर
नीरानीपर पोहंयाया. ओक मदीना दर्यामें फिर आशीयतसे गुजरा. मेरा मं-
जवा बाध मेरी लौंडीपर आशक हुवा. ओकहीन गडे बाधसे केहने लगा के
अंतेबाधकी भीन्नत करनेसे जडी शरमींदगी हासीत हुध, छसका छलान
क्या करे ? जडेने जवाग दीया के ओक सत्राह दीलमें ठैराध हये, अगर
अनआवे तो जडी जात हये. आप्पीर दोनोने मसहलत करके तणवीज की
के छसे मार जले, ओर सारे भाबो असआपके भावीक अपन होवे. ओक
हीन में जहाजकी कांठीमें सोताया, ओर लौंडी पांव दाय रहीथी, के मं-
जवा बाध आया ओर जलहीसे मुगे जगाया. मैं हज्जजकर योंका, ओर
आहरे नीकला. ये कुत्ताभी मेरे साथ हो लीया. देणा तो गज बाध जहाज-
की पाउपर हाथ टेककर जडा तमासा दर्याका देख रहा हये ? ओर मुगे
पुकारता हये मैने पास नजर कहा अंतरतो हये, बोला अज्ज तरेडका त-
माशा हो रहा हये, के दर्याध आदमी मोत्योंकी सीपां. ओर मुगे के दरपत
हाथमें लीजे नासते हये ! अगर ओर काछ अयसी जात प्लीहाई अकल
कडैता तो मैं न मानता. जडे बाधके केहनेका रास्त जना, हेपनेका सर जु-
आकर हरयंद नीगाहकी कुछ नजर न पडा, ओर वो यही केहता रहा के अ-
ज देणा । लेकिन कुछ हो तो हेपुं छसमें मुगे गारील पाकर मंजबे बाधने
भीछेसे आकर अयानक अयसा धका दीया के मैं ओछअतीयार पानीमें गीर
पडा, ओर वेराने घाने लजे, ओर कहा अरे लोगों दौडो, हमारा बाध दर-
यामे डूबा ! छतनेमें नाव जड गध, ओर दर्याकी लहरे मुगे कपसे कही
लेगध, जातेपर जाते जाताया, ओर मौज्जेमें यलानताया. आप्पीर थक गया
मुदाके याद करता था कुछ जस न यासता था, ओक आरगी क्षीसी बीजपर
हाथ पडा, आप्प बोलकर देणा यही कुत्ता हये. शाबद जस हम मुगे दर-

ધામે ડાલા, મેરે સાથ ચેલી કુદા, ઝોર તીરતા હુવા મેરે સાથ લપટા ચલા-
 નતાથા. મેં ઉસકી હમ પકડલી અલ્લાહને ઉસકો મેરી ઝીંઘીકા સખખ
 કીયા; સાતદીન ઝોર રાત યે સુરત ચુઝરી આઠવે દીન કીતારે જ લગે:
 તાકત મુતલક ન થી-લેટે કરવટે ખાકર જુલું અપને તથે ખુશકીમે ડાલા:
 એક દીન બેહોશ પદા રહા, તો દુસરે દીન કુતેકી આવાઝ કાનમે ગઈ તો
 હોશમે આયા ખુદાકા શુકર ખખ લાયા; ધધરકધર દેખને લગા, દુરસે નશાન
 શેહરકા નઝર આયા, લેકીન કુવત કહાંકે ધરાદા કરે લાચાર દોકદમ ચલતા
 શીર જતા. ઇસી હાલતસે શામતક કોસબર રાહ કાઢી ખીચમે એક પદા
 મીઠા, રાતકો વહાં ગીર રહા, સુન્હોકો શેહરમે દાખીલ હુવા-જખ ખાઝારમે
 અથા તો નાનખાઇ, ઝોર હલવાઇકી દુકાંને નઝર આઇ દીલ તરસને લગા,
 ન પાસ પેસા, જો ખરીદ કરે, ન જી ચાહે કે મુક્ત માંગુ, ઇસી તરહ અ-
 પને દીલકો તસલ્લી દેતા હુવા કે અગલી દુકાનસે લુગા ચલા જતા થા આ-
 ખીર તાકાત ન રહી ઝોર પેટમે આગ લગી, નજદીક થા કે રહ બદનસે
 નીકસે; નાગાહ દો જવાનકો દેખા કે લીખાસ અજમકા પેહને હાથ પકટે
 ચલે આને હયે. ઉનકો દેખકર ખુશ હુવા કે યે અપને મુલ્લકે ધનસાન હયે,
 શાયદ આશના સુરત હો, ધનસે અપના અહવાલ કહુંગા. જખ નઝદીક આઝે
 તો મેરે દોનો ખીરાદર હકીકી યે! દેખકર નીપટ શાદ હુવા, શુકર ખુદાકી કીયા
 કે ખુદાને આખર રખ લી, જૈરકે આજે હાથ ન પસારા; નજદીક જાકર સ-
 લામ કીયા, ઝોર બડે બાઇકા હાથ ચુમા. ઇન્હોંને મુજે દેખતેલી શોરો ગુલ
 કીયા, મંજલે બાઇને તમાચો મારા કે મૈં લુખડાકર ગીર પડા બડે બાઇકા
 હમન પકડો કે શાયદ યે હોમાયત કરેગા, ઇસને લાત મારી ! ! ગરજ દો-
 નોંને મુજે ખુખ મારા, ઝોર હઝરત યુસુફકે બાઇયોંસા કામ કીયા. હરચદ
 મૈંને ખુદાકે વાસ્તે નહીં મારને કી આજેઝી કી, મગર હરંગીઝ રહમ ન ખા-
 યા. એક ખતકત જમા હુઇ; સખને પુછા ઇસકા કયા ગુનાહ હયે ! તખ
 બાઇયોંને કહા, યે હસમઝાદા હમારે બડે બાઇકા નોકર થા સો ઉસકો દરયા-
 મેં ડાલ દીયા, ઝોર માલો અસગાખ સખ લે લીયા ! હમ મુદદતસે તલાશમે
 યે આજ ઇસ સુરતસે નઝર આયા ? મુજસે પુછતે યે કે અથ જાલીમ, યે
 કયા તેરે દીલમે આયા કે હમારે બાઇકા ખપાયા, કયા ઉસને તેરો તકસીર
 કીથી ? ઉસને તુજસે કયા બદ મુલુક કીયા થા ? કે અપના મુખતાર ખના-
 યા થા શીર ધન દોનોંને અપને ગરબાન ચાક કર ડાલે. ઝોર બેઇખતીયાર
 જુટજુટ બાઇકી ખાતીર રોતે યે, ઝોર લાત મુકકી મુજપર કરતે યે, ઇત-
 નેમે હાકીમકે આદે આઝે, ઇનકો કહા કે કયું મારતે હો ? ઝોર મેરા હાથ
 પકડકર કોતવાલકે પાસ લે ગઝે. યે દોનોંબી સાથ ચલે, ઝોર હાકીમસેબી
 યહી કહા ખતોર રશવકતકે કુછ દેકર ઇનસાફ ચાહા નાહકકા દબવા કીયા
 હાકીમને મુજસે પુછા યે હાલતથી કે મારે જુખ, ઝોર મારખીટકે તાકત ગો-
 યાઇ કો ન થી. સર નીચે કીઝે ખડા થા, કુછ મુંહસે જવાબ ન નીકલા. હા-
 કીમકો યકીન હુવા કે યે મુકરર ખુતી હય ? ફરમાયા કે ઇસે મેદાનમે લે
 જાકર સુલી દો ? જહાં પનાહ મયે રૂપઝે દેકર ઇનકો યહુદીકી કેદસે છુડાયા

था. उसके धक्का धक्का होनेवाली रीति में अरब करके मेरी जानका उन्हें दीया ? ये दोनों हाज़ीर हथियानसे पुछने के मैं घरमें कुछ तक्षायत देवता हूँ ? और मुझे से मन्त्रे—जन्म दारको देखा हाथ जीहगीसे घाँवों रीतमें इस कुत्तेके कोष्ठ में रातनेवाला न था. इसकी ये हालत थी के दरजोंक पाँचपर दोटता, और गीहवाला था. कोष्ठ लकड़ी, कोष्ठ पथरसे मारता. लेकिन ये उस जगहसे न सरकता, और मैं इसकी जगह जगह हुआ पुत्रको देवता था के इस वक्तमें तेरी जातके रीत में कोष्ठ नहीं, जे आते आवे और मुझे भोगनाहको जगह, अथ तुम्ही जगहवे तो जगह हूँ. ये कहकर कतमा शहादतका पत्रकर लक्षण कर गीर पडा. पुत्रकी हीकमतसे उस शहरके पादशाहको कुछ नकी गीमारी कुछ, रमभाष और हकीम जमा हुये, जे धनान करने ये दायदामें न होता था. एक पुत्ररगने कहा के सगसे ओहतर ये दसा हथिये के मोहताजोंको कुछ पुरत करे और जदीवानोंको आजाद करे; दवासे दुआओं जगह असर हथिये वही पादशाही जोगदार जदीवानोंकी तरफ होउ. छत्तेकाकन एक उस मैदानमें आ नीकला. छत्तेकाकन देभकर मजलुम डीया के डीसीको सुली बडाते हथिये. ये सुनतेही घोडेका घोडेके नछेदीक लाकर तखवारसे तनावे काट दी. हाडीमके प्यादा घांटा, और नसीहतकी के अयसे वक्तमें पादशाहकी ये हालत हथिये, तुम पुत्रके जदेका कतब करते हो, और मुझे छुडा दीया ?? तब ये दोनों भाघ शीर हाडीमके पास गये, और मेरे कतबके वास्ते कहा ! हाडीमने तो इशवत भाघ थी, जे जे ये कहते थे सो वो करता था, कौतवालने उनसे कहा के आतीर जमा रणयो अथ मैं इसे अयसा केद करता हूँ के आपसे आप भारे लुभोंके जे आभोदना भर जगह; डीसीको जगह न हूँ. मुझे पकड लाओ, और एक गोशेमें रणभा. उस शहरसे आहरे कोस ओकपर ओक पहाड था के हजरत सुलेमानके वक्तमें देवाने एक कुत्रा तजोतारीक उसमें जोदा था, उसका नाम जीहाने सुलेमान कहते हथिये जसपर जग गजग पादशाही होता तो उसे वहां केद करते, वो पुत्र जगह भर जाता. अलकीरसा रातको सुपके ये दोनों भाघ, और कौतवालके सीपाही मुझे उस पहाडपर लेगये और उस गाशमें जलकर अपनी आतीर जमा करके शीरे. अथ पादशाह ये कुत्रा मेरे साथ जगह मुझे कुवेमें गीराया तब इसकी मुहूरपर लेट रहा मैं आंदर ओहोश पडा था, जस गीजान हीहाने आया तो मैने अपने तछे मूरदा प्याल और उस मकानको जार समज धसमें हो शप्पोंकी आवाज जान पडी के कुछ आपसमें जान करते हथिये, मजलुम डीया नकीरमुनकर हथिये, मुझसे सवाल करने आये हथिये. मुर मुराट रस्सीकी सुनी, जयसे डीसीने कहां लटकाध मैं हथिये रतमें था जमीनको टोलाता तो हडीमां हाथमें, आध, जगह ओक सायतके बीपरबीपर मुंह बलानेकी आवाज मेरे जानमें आध, जयसा कोष्ठ कुछ जाता हथिये ? मैने पुछा के अथ पुत्रके जदो, तुम कैत हो, पुत्रके वास्ते जतावे हसे और ओले, ये जीहान मेहतर सुलेमानका. और हथिये कैदी हथिये. मैने उनसे पुछा के मैं जता हूँ ? गील पुत्राकर हसे, और कहा अथ तबक तो जीह हथिये, पर अथ भरेगा. मैने कहा. तुम जे जाते हो सो क्या हथिये, जे हो

सो मुन्नेनी थोड़ासा हो. तब अश होकर आसी जगाम दीया. और कुछ न दीया? वो आ पीकर सो रहे. मैं मारे ओह और नातानीके गशमें पड़ा जाता था, और पुद्दाको याद करता था. कीजलमें आलम सात दिन दर्यामें और धतने दिन बाधयोके ओहतानके समय दानाभी मयस्सर न आया आ-साया वो आनेके पहले मारपीट आध, और अपने जीहानमें इसा के सुरत देवाधकी मुतलक जगामें न आतीथी, आणीर जन कंदीकी नौगत पोह-थी, कभी हम आताथा कभी हम नीकलजता था, लेकिन कभीकभी आध्दी रा-तको ओक शम्स आता और पानीकी सुराही डोरीमें आंधकर लटका होता. और पुकारता वे दोनों आदमी जे मेरे पास कैदजानिमें कैद थे सो ले लेते, और आने पीते. उपरससे कुत्तेने हपेसा ये अहवाल देप्ते देप्ते अकल दौड़ा के उस तरफ ये शम्स आगे नान कुत्तेमें लटका होता हये तुभी अ-यसी झीकरकर के कुछ उस ओकसको जे मेरा आनीह हये उसे पोहये तो जगदा हम जये ये जगल करके शहरमें गया, नान आधकी दुकानमें मुंदेरपर गीरहागीरहा नान घेरे थे, कुटी मारकर ओक कुबया मुंदमें लीया, और आगा, लोग पीछे दौड़े पथर मारते थे, लेकिन उसने नानको न छोड़ा. आदमी थ-ककर झीरे शहरके कुत्ते पीछे लगे, धनसे लज रोटीको जयाया उस कुत्तेपर आया, और नानको अंदर उतार दिया? रोज रोशन था, मैने रोटीको अपने पास पड़ी देणा, और कुत्तेकी आवाज सुनतेही कुत्तेको उठा लीया, और ये कुत्ता रोटी टेककर पानीकी तलाशमें गया कीसी गांवके कीनारे ओक झुडीया-की झोंपडी था हीलीया और जदना पानीसे बरा हुआथा, और वो पीरज न दातनी थी—कुत्ता कुत्तेके पास गया, आहाके बोटेका उठाने, औरतने मना-कीया बोटा उसके मुंहसे छुटकर धोपर गीरा तो मटका फुटा. आकी आसन-भी कुत्ते पानी जड़ेयला; झुडीया लकड़ी लेकर मारनेको उठी ये उसके दामनमें लीपट गया उसके पांवपर मुंह मलने, और पहाडकी तरफ दौड गया, ही-उसके पास आकर कभी रस्सी कितना, कभी डोड मुंहमें लेकर इसको दीया-ता, और मुंह कदमोपर रगरता और आदरका पक्षो पकडकर भीयता. पु-दने उस औरतके दीजमें रहम दीया, के डोड रस्सीको लेकर उसके हमराग गयी, ये उसका पक्षो पकडे घरसे जाहें होकर आगे होलीया. आणीर उ-सको पहाडपर ले आया. औरतके जेमें कुत्तेके उस दरकतसे धलदाम हुआ के उसका धनी मुकरर धस गारमें गीरहातार हय, शायद उसकी आतीर पानी खादता हय. गरज पीरजनको ये हुआ गारके मुंहपर आया औरतने बोटा पानीको भरकर रस्सीसे लटकाया, मयेने वो आसन ले लीया, और नानको दु-कडा आया. हो तीन छुट पानी पीया, धस पेटके कुत्तेको राजी कीया पुद्दाको सुकर करके ओक कीनारे भेठा, और पुद्दाकी रहमतका मुंतजीर था के अज देम ये क्या होता हये. ये हयवान मेज्जान धस तोरसे नान लाता, और झुडीयाके हाथ पानी पीसताता। जज बडीयारेने देणा के कुत्ता हमेशा रोटी लेजता हये; तरत आकर मुकरर कीया के जज धसे देप्ते ओक कुबया उसके आगे ईके देने अगर वो औरत पानी न लाती तो ये उसके आसन दौड

ગલતા—લાચાર વેળી હરરોઝ એક મુરાહી પાની દે જતી. ઇસ રહીકને આ-
ગો નાનસે મેરી ખાતીર જમા કી, ઓર આપ જીદાનકે મુંદપર પડા રેહતા.
ઇસ તરહ છે મહીને ચુઝરે. લેકીન જો આદમીનું અયસે જીદાનમે રેહકે ઓર
ફુનયાકી હયા ઉસકો ન લગે ઉસકા કયા હાલ હો. નીરાપોસ્તો ઉસતુખાં મુ-
જમે બાકી રહા જીદગી વગ્યાલ હુમ, જીમે આવે કે યા ઇલાહી યે દમ ની-
કલ જાવે તો બેહતર હયે.

એક રોઝ રાતકો વે દોનોં કહદી સોનેયે મેરા દીલ ધગરાયા, બેઇખતી-
ચાર રોને લગા, ઓર ખુદાકી દરગાહમે નાક ધીસની કરને લગા. પીછલે પેદ-
રદો કયા દેખતાહું કે ખુદાકી કુદરતસે એક રસ્સી ગારમે લટકી, ઓર આ-
વાઝ સુની કે અય કમખખત બદ નસીખ દોરીકા સર અપને હાથમે મઝમુત
બાંધ ઓર યહાંસે નીકલ ! મૈને સુનકર દીલમે ખ્યાલ કીયા કે આખીર બાઠ
મુજપર મેહેરબાન હોકર લહુકે બેશસે નીકાલને આએ ? નીહાયત ખુશીસે
ઉસ રસ્સીકા કમરમે ખુજ કસા કીસીને મુજે ઉપર ખીચા, રાત અયસી અ-
ધેરી થી કે જીસને મુજે નીકાલા ઉસકો મૈને ન પેહચાના કે કોન હયે; જખ
મેં બાહેર આયા તખ ઉસને કહા જો જલ્દ આ, યહાં ખડે હોનેકી જગા ન-
હી; મુજમે તાકત તો ન થી, પર મારે ડરકે ગીરતા પડતા નીચે આયા દેખા
તો દો ઘોડે કીન બધે હુએ ખડે, ઉસ શખ્સને એકપર મુજે સવાર કીયા,
ઓર એકપર આપ ચડ લીયા, ઓર આગે હુવા જતે જતે દરીઆપર પોહ-
હયા તો સુખહો હો ગઇ ઇસ શહેરસે દમ બારા કોસ નીકલ આએ ઉસ જ-
વાનકો દેખા કે બના હુવા દીરા બખતર પેહને ચાંદ આઇને બાંધે ઘોડેપર
સવાર હય; મેરી તરફ ગઝબકી નજરોંસે ધુરકર ઓર હાથ અપના દાંતોંસે
કાટકર તલવાર મીઆનસે ખીચી, ઓર ઘોડેકો બગર મુજપર ચલાઈ; મૈને
અપને તઈ ઘોડેસે નીચે ગોરા દીયા, ઓર આજેઝી કરને લગા ઓર કહા,
મૈ બેતકસીરહું મુજે કયું કતલ કરતા હય ! અય સાહેબે મુરજવત વયસે જી-
વાનસે મેરે તંબ તુને નીકાલા, અખ યે બેમુરજવતી કયા હય ! ઉસને કહા,
સચ કેહ તુ કોન હય ! મૈને જવાબ દીયા કે મુસાફીરહું નાહકકી બલા ગી-
રકતાર હોગયાયા, તુમહારે તસદ્દુકસે બારે જતા નીકલાહું; ઓર બહોત બાને
ખુશામંદકી કી.

ખુદાને ઉસકે દીલમે રહમ દીયા, તલવારકો મીઆનમે રખ્યા, ઓર બોલ્યા
બેર ખુદા જો ચાહે સો કરે, જા તેરી જાન બખશી કે જલ્દ સવારહો યહાં
તવકકુદકા મકાન નહીં, ઘોડેકો આગે બડકાયાં ઓર ચલે, રાહમેં અરસોસ
ખાયા થા, ઓર ચલતા જતા થા, દો પેહરતક એક જઝીરેમે જા પોહચે,
યહાં ઘોડેસે ઉતર મુજેબી ઉતારા, જીન ઘોડોંકી પીઠસે બોલા, ઓર ચરનેકો
જોડ દીયા. અપનીબી કમરસે હથ્યાર બોલગાલે, ઓર બેઠા. મુજસે બોલા અય
બદનસીખ, અખ અપના અહવાલ કેહ કે મઅલુમ હો કે તુ કોન હય મૈને
અપના નામોનીશાન બતાયા, ઓર જો કહ મુસીબત ચુઝરી થી સો ઉસે
આખીર તક કહી. ઉસ જવાનને જખ મેરી સર ચુઝીસ્ત સખ સુની ઓર
મુખાતીય હુવા કે અય જવાન અખ મેરા માનસા સુન.

ਉਸਨੇ ਕਛਾ ਮੈਂ ਭੇਰ ਘਾਟੇ ਦੇਸਕੇ ਰਾਜਾਈ ਖੇਤੀ ਹੁੰ, ਆਰ ਵੇ ਮਘੜ ਨੇ
 ਭੀਖਾਨੇਮੇਂ ਕੈਦ ਕਰੇ, ਉਸਕਾ ਨਾਮ ਅਫਰਾਮਦ ਹੁਯ ਮੇਰੇ ਪੀਤਾਕੇ ਮਤਰੀਯ ਖੇਟਾਂ ਕਰੇ
 ਐਕੇ ਰੋਜ਼ ਮਹਾਰਾਜਨੇ ਫੁਕਮ ਦੀਯਾ ਕੇ ਉਤਨੇ ਰਾਜ ਆਰ ਕੁੰਬਰ ਕੰਧ ਮੇਦਾਨਮੇਂ
 ਭੜਕੀਏ ਨੀਚੇ ਨੀਕਲਕਰ ਟੀਰ ਅੰਢਾੜੀ, ਆਰ ਯੋਗਾਨਯਾਤਰੀ ਕਰੇਂ ਤੋ ਫਰਐਕਕਾ
 ਕਸਥੋ ਫੁਨਰ ਛਾਡੀਰ ਛੋ. ਮੈਂ ਰਾਜੀਕੇ ਨੀਰੀ ਨੇ ਮੇਰੀ ਮਾਤਾ ਥੀ, ਉਤਾਰੀਪਰ
 ਆਨਭਵਮੇਂ ਘੋੜੀ ਥੀ, ਆਰ ਛਾਧਕਾਂ ਸੇਫਲੀਯਾਂ ਛਾਤੀਰ ਥੀ, ਲਮਾਥਾ ਦੇਖਤੀ ਥੀ,
 ਯੇਂ ਦੀਵਾਨਕਾ ਖੇਟਾ ਸਯਮੇਂ ਯੁਗ ਸੁਰਤਥਾ ਘੋੜੇਕੇ ਡਾਕਾ ਦੇਹੇਕਰ ਕਸਥ ਕਰ ਰਛਾਥਾ,
 ਮੁਝਕੇ ਨੇਛਾਪਤ ਪਸੰਦ ਆਯਾ ਆਰ ਦੀਵਸੇਂ ਉਸਪਰ ਫਰੇਕਤਾ ਹੁਛ. ਮੁਫਦਤ ਤਲਕ
 ਯੇ ਆਤ ਖੁਪੀ ਰਹੀ. ਆਖੀਰ ਨਯ ਅਭੋਤ ਐਕਰਾਰ ਹੁਛ ਤਯ ਛਾਧਸੇਂ ਕਛਾ, ਆਰ
 ਅਭੋਤਸਾ ਧਨਆਮ ਦੀਯਾ. ਵੇ ਉਸ ਨਾਨਕੇ ਕੀਸੀ ਨ ਕੀਸੀ ਫਯਸੇਂ ਯੋਸ਼ੀਛਾ
 ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਕੇ ਆਛ. ਤਯ ਵੇਲੀ ਮੁਝੇ ਆਛਨੇ ਲਗਾ ਅਭੋਤ ਦੀਨ ਖਸ਼ ਤੋਰਸੇਂ
 ਯੋਗੋ ਆਰਾਮਮੇਂ ਕਟੇ.

ਐਕੇ ਰੋਜ਼ ਯੋਛੀਛਸੇਂਨੇ ਆਛੀ ਰਾਤਕੇ ਹਥਧਾਰ ਯਾਂਯੇ ਆਰ ਮਛੇਲਮੇਂ ਆਤੇ
 ਦੇਖਕਰ ਉਸੇ ਪਕੜਾ, ਆਰ ਰਾਜਨੇ ਉਸੇ ਫੁਕਮ ਕਤਕਕਾ ਕੀਯਾ. ਸਯ ਅਰਕਾਨ ਦੋ-
 ਲਤਨੇ ਕੈਦ ਸੁਨਕਰ ਨਾਨ ਅਯਸ਼ੀ ਕਰਵਾਛ, ਤਯ ਫਰਮਾਯਾ ਕੇ ਉਸਕੇ ਭੀਖਾਨੇ ਮੁਲੇ-
 ਮਾਨਮੇਂ ਡਾਕਛੋ ਆਰ ਦੁਸਰਾ ਨਵਾਨ ਨੇ ਉਸਕੇ ਹਮਰਾਫ਼ ਗੀਰਫ਼ਤਾਰ ਕਰੇ, ਵੇ ਅੇ-
 ਧੁਨਾਛ ਹਯ, ਉਸ ਰਾਤ ਵੇਲੀ ਸਾਥ ਥਾ ਦੋਨੋਕੇ ਉਸ ਕੁੰਬੇਮੇਂ ਛੋੜ ਦੀਯਾ. ਆਨ
 ਟੀਨ ਘਰਸੇਂ ਹੁਐ ਕੇ ਵੇ ਫ਼ਸੇਂ ਹਯ ਮਗਰ ਕੀਸਨੇ ਨਹੀਂ ਫਰਯਾਕਤ ਕੀਯਾ. ਕੇ ਯੇ
 ਨਵਾਨ ਰਾਜਕੇ ਛਰ ਕਥੁੰ ਆਯਾਥਾ. ਯੁਛਨੇ ਮੇਰੀ ਸ਼ਰਮ ਰਾਖ਼ੀ, ਉਸਕੇ ਸ਼ੁਕਰਾਨੇਕੇ
 ਅਫਲੇ ਮੇਨੇ ਅਪਨੇ ਉਪਰ ਛਾਤੀਮ ਕੀਯਾ ਕਰੇ ਕੇ ਅਨ ਆਰ ਪਾਨੀ ਉਸਕੇ ਪੋਛ-
 ਯਾਯਾ ਕਰੇ. ਨਯਸੇਂ ਅਛਵਾਡੇਮੇਂ ਐਕੇ ਦੀਨ ਆਤੀ ਹੁੰ. ਆਰ ਆਛ ਦੀਨਕਾ ਯਾਨਾ
 ਧਯਾਟਾ ਦੇ ਯਾਤੀਹੁੰ.

ਕਤਕੀ ਰਾਤ ਯਾਯਮੇਂ ਦੇਖਾ ਕੇ ਕੋਛ ਆਛਮੀ ਕੇਲਤਾ ਕਰੇ ਕੇ ਸ਼ੀਤਾਯੀ ਉਛ
 ਆਰ ਘੋੜਾ ਨੇੜ ਕਮੰਦ ਆਰ ਕੁਛ ਰੁਪੇ ਅਰਥਕੇ ਵਾਰਨੇ ਲੇਕਰ ਉਸ ਘਾਰ ਪਰਯ
 ਆਰ ਉਸ ਐਥਾਰੇਕੇ ਵਛਾਂਸੇਂ ਨੀਕਾਲ, ਯੇ ਸੁਨਕਰ ਯੈਕ ਪਈ, ਆਰ ਯੁਥ ਛੋਕਰ
 ਮਰਦਨਾ ਭੇਸ ਕੀਯਾ, ਆਰ ਐਕੇ ਸੰਫੁਕਥਾ ਨਵਾਛੀਰ ਆਰ ਅਸ਼ਰਫ਼ੀਸੇਂ ਅਰਵੀਯਾ
 ਫੀਰ ਯੇ ਘੋੜਾ ਆਰ ਕਪੜੇਕਾ ਨੇੜ ਲੇਕਰ ਵਛਾਂ ਗਛ ਕੇ ਕਮੰਦਸੇਂ ਉਸੇ ਘੀਯੁੰ, ਤੇਰੇ
 ਨਸੀਯਨੇ ਅਥਸੀ ਕੈਦਸੇਂ ਖਸਤਰਛ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਯਾ, ਆਰ ਮੇਰੇ ਖਸ਼ ਕਰਤਯਸੇਂ ਕੋਛ
 ਵਾਡੀਛ ਨਹੀਂ, ਸਾਧਕ ਵੇ ਕੋਛ ਦੇਵਤਾਥਾ ਕੇ ਤੇਰੀ ਮੁਯਥੇਂਸੀਕੀ ਯਾਤਰੀ ਮੁਝੇਲੀ
 ਨਵਾਯਾ, ਐਰ ਨੇ ਮੇਰੀ ਕੀਸਮਤਮੇਂ ਥਾ ਸੋ ਹੁਥਾ-ਯੇ ਯੋਲਕਰ ਪੁਰੀ ਕਥੋਰੀ, ਮਾ-
 ਸਕਾ ਸਾਜਨ ਐਂਗੁਛੇਸੇਂ ਯੋਲਾ. ਪਛੇਲੇਂ ਸ਼ਕਕਰ ਨੀਕਾਲਕਰ ਐਕੇ ਕਟੋਰਮੇਂ ਘੋਲਾ,
 ਆਰ ਅਰਕ ਐਫਸੁਕਕਾ ਉਸਮੇਂ ਡਾਕਕਰ ਮੁਝੇ ਦੀਯਾ. ਮੈਨੇ ਉਸਕੇ ਛਾਧਸੇਂ ਲੇਕਰ ਪੀ-
 ਯਾ-ਫੀਰ ਯੋਛਸਾ ਨਾਸ਼ਤਾ ਕੀਯਾ, ਅਥਛ ਐਕੇ ਸਾਅਤਕੇ ਮੇਰੇ ਤਛ ਛੁੰਗੀ ਅਥਵਾ
 ਫਰਥਾਮੇਂ ਲੇਗਛ, ਕਥਾਂਸੀਯੇ ਮੇਰੇ ਸਰਕੇ ਯਾਲ ਕਤਰਕੇ ਨਾਯੂਨ ਵੀਯੇ ਫੀਰ ਨਛੀਛਾ-
 ਕਰ ਕਪੜੇ ਪੇਛਨਾਯੇ, ਨਯੇਸਰਸੇਂ ਆਛਮੀ ਯਨਾਯਾ. ਮੈਂ ਦੁਗਾਨਾ ਸ਼ੁਕਰਕਾ ਰੁਪਾਈਯਲਾ
 ਛੋਕਰ ਪੜਨੇ ਲਗਾ. ਵੇ ਨਾਛੀਨ ਮੇਰੀ ਉਸ ਫਰਕਤਕੇ ਦੇਖਤੀ ਰਹੀ. ਨਯ ਨਮਾ-
 ਝਸੇਂ ਫ਼ਾਰੀਮ ਹੁਥਾ ਤਯ ਯੁਛਨੇ ਲਗੀ ਕੇ ਯੇ ਤੁਨੇ ਕਥਾ ਡਾਗ ਕੀਯਾ? ਮੈਨੇ ਕਛਾ
 ਉਸ ਯਾਛੀਕਨੇ ਸਾਰੀ ਅਲਕਤਕੇ ਪੈਦਾ ਕੀਯਾ, ਆਰ ਤੁਝਸੀ ਮਛਯੁਯਸੇਂ ਮੇਰੀ ਘੀ-

हमल करवाध और तेरे दीवको मुनपर मेहेरमान किया, और वयसे जीहानसे छुड़ाया उसकी जात सासरीक हये, उसकी मैने धयादत की, और पदमी वन साया, और शुकर अदा किया. ये जात सुनकर डेहने लगी के तुम मुसलमान हो! मैने कहा शुकर अवबमदोलीव्हाह. वो भोली भेरा तुम्हारी पातोसे पुश हुवा मेरेतधनी सीपाओ, और कबमा पडाओ. मैने दीवमे कहा शुकर पुशका के हमारे दीनो धमानमे सरीक हुध, गरज मेने साधसाहा धव्ज-व्हाह मोहम्मद रसुलव्हाह पडा और उसेनी पडाया.

शीर वहांसे घोटोंपर सवार होकर दम दोनों बले-रातको कहीं इतरते तो जीकर दीनो धमानका करती, और पुश होते-धसी तरह हो महीने तलक सभो रोज बले गये; आभीर ओक वीजायतमे पोहच्ये के दरमीयान सरदर मुलके मेरवाह, और अरहीपडे थी ओक शेडेर नजर आया के आयाहीमे धरातभोलसे पडा और आगे हवा जहोत अम्हणी और मचारीक थी; पाहशाह वहांका नौशेरवानसे जीयादा आदल, और रघयतपर देणकर दीव नीपट साह हुवा, ओक हवेसी परीह करके जहोतस्त मुकरर की जग कध दीनमे रंजे सहरसे आसुदा हुमे, कुय असजान दुरस्त जर्री करके इस पीपीसे मचारीक सरा मोहम्मदीके नेकाह किया, और रेहने लगा; तीन सालमे वहांके जडे छोटेसे भीत गुलकर अनेजार जहम पोहचाया और तीमरतका हाह देवाया, आभीर वहांके सज सौदागरोंसे जउगया.

ओक रोज वजीर आजमकी पीहमतमे सलामके लीये यत्रा; ओक मैदानमे भीड जसकुहाहकी देपी दीससे पुछा के कयुं धतना धजहेहाम हये, मयजुम हुवा हो शम्सोंको जीना और योरी करने पकडा हये, और सायद पुनबी किया हये, उनको संगसार करनेको लाये हये. सुननेही मुन्ने अपना आदवाल पाह आया के ओक दीन मुन्नेनी धसी तरह सुली बजानेके लाये गये थे, पुहाने जया लीया, लेकीन ये कौन हये के अयसी जलामे गीरइतार हये-भीडको वीरकर अंदर घुसा, देणा तो यही मेरेहेनों बाध हये के जधे सरोपा पुश्चे उनको लीये जने हये; उनकी सुत देपनेही पुनने जेश किया, और कलेज नला; सीपाधयोको ओक मुंडी अशररीयां ही ओरकहा के ओक सायतके तहम्बुल करो शीर वहांसे घोटोको दौडकर हाकीमके घर गया, ओक दाना याकुत जेगहाकी नजर गुजराना, और धनके छुटकारेकी दरभास्त की. हाकहा, ओक शम्स धनका मुहदध हये. और धनके गुनाह साणीत हुमे हये. और पाहशाहका हुकम होयुका हये लामारहुं जारे जहोत भीन्नत और आन्जीसे हाकीमने मुहदधका पुसवाकर पांच हजार रुपयेपर राखी किया के वो हयवा पुनका मयाह करे. मैने रुपये गीन दीये, और लाहयवा लीजया दीया, और अयसी जलामे रेहाध दीववाध, जहांपनाह धनसे पुछीये के मै सय डेहताहुं या गुठ जकता हुं वो दोनों बाध शरमीह हो सर नीये कीये जडे थे; और उनको छुडकर घरमे लाया हम्भाम करवाया लीयास पेहनवाया, दीवान आनेमे महान रहेनेको दीया. उस भरतमे अपने कभीलेका धनके रुपय व कियाधनकी पीहमत किया करता, और धनके साथ जाना जाता; सोनेके

पकत घरमें जाता. तीन अरसतक धनकी आतीरदारीमें गुजरे, और धनसेभी
 कुछ हरकत अर्थात् वादेअ न हुआ, के आयेस रंछणीका होवे. जे मैं कहीं
 सचर होकर जाता तो ये घरमें रहते. छत्तेहाकन वो भीभी नेक अर्थात् एक
 हीन हज्जाम को गध थी, जय दीवान्मानेमें आध तो कुछ भरद नजर न
 पडा, इसने पुरका उतारा, शायद ये मंजला बाध लेता हुआ जंगता था द-
 पनेही आशक पडे बाधसे रहा. दोनोंने मेरे मार जलनेकी आहम सलाहकी।
 मैं धंस हरकतसे मुतलक अगरे न रफ्तार था. के अर्थात् दीक्षमें कहेताथा अ-
 लहमदोहीहलाह धंस भरतमें अर्थात् धनके धनहोने कुछ अयसी आत नकी, अर्थात्
 धनकी वजे इस्त हुआ, शायद गैरतको काम इरगाया. एक रोज अर्थात् आता
 आनेके पडे बाध साहेब आबदीहा हुआ, और अपने वतनकी तअरीफ और
 धरानकी भुजीयां अयान करने लगे ये सुनकर दूसरेभी राने लगे मैंने कहा
 अगर धरादा वतनका हये तो अदतर मैं तागे मरजीकेहुं मेरीभी यही आ-
 रजु हये अर्थात् धनशाअवला हो तआला मैंभी आपकी रीकायमें यक्षता हुं
 इस भीभीये दोनों बाधियोंकी उदासीका मजकुर कहा और अपना धरादाभी
 कहा. वो आकीला ओली के तुम जने लोकीन क्षीर कुछ दगा करनां याहने हये !
 ये तुम्हारे जनके दुश्मन हये तुमने सांप आसतीनमें पासे हये और उन-
 की दोस्तीका बरोसारपते होले ७ याहसेा करो, लेकिन मुजीयोसे अर्थात्
 रहे, अदर तकदीर. थोडे अरसेमें तप्यारी सशरकी करके जेमा मैदानमें हस-
 ताद किया. पडा कड़ेला जमा हुआ, और मेरी सरदारीपर रज्जी हुआ, अर्थात्
 सामत देपकर कड़ेला रवाना हुआ, लेकिन धनके तरफसे अपने जनीय मे
 होंशीयार रोज और सय सुरतमें इरमांअरदारी और दीक्ष जेध उनकी करता
 एक मंजीक्षमें मंजले बाधने जीकर किया के एक कोस धंस मकानसे एक
 यशमा नरी हये, मानीद सलसगीलके और मैदानमें पुधर कोसों तलक लाला व
 नाश्मान नरगीसो गुलाब फुलरही हये, हकीकतमें अर्थात् मकान सैरक हये, अगर
 अपना धनकीयार होता तोकन वहां नकरदीक्षको आराम देते, और मांदगीभी दूर होती।
 मैं ओला के साहेब मुअतार हो इरमाओ तो कनके हीन मुकाम करें, और सैर करते
 श्रीर ये ओले के अजीबे अदतर मैंने हुकम किया के सारे अर्थात् पुकारदे
 के कन मुकाम हये, और आवरवीका कहा के हाजरी तरफ अतरेदकी तहयार
 कर, कन सैरको यक्षेमें जय सुल्हा हुआ, उनदोनों पीरादराने कपडे पहनकर
 कमर बांधकर मुजे याद दीलाया के जल्द थडे थडे यक्षीये और सैर हा-
 जये मैंने सवारी मांगी, वो ओले के प्यादापा जे मजा सैरका होता हये
 सो सवारीमें नहीं मअलुम होता हये नौकरोंको कहदे के घोड़ोंको पीछे ले-
 जने. दोनों गुलाबोंने क्लीयान, और कहेवादान लेकर साथ हुआ. राहमें तीर
 आंछाजी करते हुआ यक्षे जनेथे—जय कड़ेलेसे दूर नीकनगये एक गुलाबको
 जेहोने कीसी कामको जेग. थोड़ी दूर आगे अउकर दूसरेकोभी इसके अर्थात्
 नेको इअस्त किया. कमगज्जी जे आध, मेरे मुंहमें जयसे कीसीने मोहोर
 देदी. जे वो याहने ये सो करते ये और मुजे आतोंमें सीये जनेथे, म-
 गर ये कृता साथ रहे गया—हम जेहोत दूर नीकन गये, न यशमा नजर

आया, न बुझार मगर ओक मैदान पुरणार था वहां मुझे पेशाबकी दान-
त हुई पेशाब करनेको जे जैसा, पर पीछे अमक तलवारकीसी देणी, शीरकर
देया तो मंजले बाध साहेबने मुझपर तलवार मारी के सर मेरा दोपारा
होगया. जय मैने जोला के अय आधीम मुझे क्युं मारता हवे ? अउं आ-
धने शानेपर तलवार मारी; दोनों जम्म कारी लगे, जेहोश होकर गीर पड़ा,
तय धन दोनों जेरहमेने मेरे तई धायल ओर यकना चुर कर दीया. ये
कुत्ता मेरा अहवाल देखकर धनपर दौड़ा, इसकोनी लहुलुदान कराया अयह
उन्होंने अपने हाथोंसे अपने पदोंमें जम्मोंके नशान कीये, ओर सरोपा
परदना कइलेमें जये ओर आहीर डीया के हराभीयोंने उस मैदानमें हमारे
बाधका शहीद डीया, ओर हमनी उनसे लउकर जम्मी हुये अय यहाँसे
नरही कुय करे नही तो कइलेपर चोर लोग हमलाकर सजको लुट लेवेगे.
कइलेके लोगोंने पददुयोंका नाम जे सुना तो वही धपराकर कुय डीया, ओर
यल नीकले मेरे कणीलेने धनकी भुगीयां ओर सुलुक सय मुनेये जे जे
मुझसे दगाये कीयेये वो सय मानश उसे मयलुमथा—जय ये अहवाल
उन हराभोरोंमें सुनी, उसी वकत जंजरसे अपने तई मार जला.

अय दुरवेशो उस जगण सगपरस्तने जय अपनी हकीकत ओर मुसी-
बत धसतरहसे यहाँतक जयानकी के सुनतेही मुझे जेधपतीयार राना आया
वो सौदागर देखकर डेहने लग के डीपलये आलम अगर जेअदणी न हो-
ती तो परदना होकर सास जहन जोलकर आपका दीपजाता, तीसपरबी
अपनी गीरेजान मोढे तलक याक करके दीपाया. हकीकतमें जगुज जम्मके
आर जंगल तन उसका साणीत न था. मेरे हुजुर सरसे पगडी उतारी जो-
परीमें अयसा जड़ा गड़ा था के ओक अनारसमुया उससे समावे अरकाने
दीवत जतने हाजीरये सजने अपनी आंभे जंद करली ताकत देखनेकी नरही
शीर जगण जोला के पादशाह सलामत जय ये जग अपनी दानीरतमें
मेरा काम तमाम कर चुके शीर यले जये ओक तरफ मैं ओर ओक तरफ ये
कुत्ता जम्मी पड़ा था. लहु धतना जहनसे गया के मुतलक ताकत ओर होश
कुछ जाकी नही क्या जतनुं हम कहां अटका रहा था के जता था. उस
जगा मैं पड़ा था वो रोहरे सरदीपकी सरहद थी. ओर ओक रोहरे जडोत
आयाह उसके करीब था. उस रोहरेमें जड़ा पुत जाना था वहांके पादशाह-
की ओक जेरी थी सो नोदायत कुपुल चुरत ओर साहेजे जमाल अकसर
पादशाह ओर शादाजदे उसके घरकमें जराय ये वहां रसम हीनगकी न
थी. इस वारने वो लउकी तमाम हीन हम सोहजतोंके साथ सैरो शीकार
करती करती. हमसे नजदीक ओक पादशाही जाग था. उस रोज पादशाहसे
धनजत लेकर उसी जागमें आछी थी; सैरकी जातीर उस मैदानमें शीरती
आ नीकली कछ जवासेनी साथथी जहां मैं पड़ा था वहां आछी मेरा आह
करना सुनकर पास जडी हुई. मुझे इस हालतमें देखकर वो जागी ओर
शाहअदीसे कहा के ओक भरद ओर ओक कुत्ता लहुमें हुया हवे—उनसे ये
सुनकर मेरे नजदीक आछ अइसोस जाकर जोली देयो तो कुछ जान जाकी

હયે. ! દો આર દાધયોને ઉતારકર દેખા ઓર અરઝ કી અખતકતો છતા હયે. તુરત ફરમાયા કે આહેસ્તાસે આર પાધપર સુન્નાકર બાગમે લેયલો વહાં સેજ-કર સરકારી જરારાહ મેરે ઓર મેરે કુત્તેકે ધલાનકે ખાતીર બહોત તાકીદકી ઓર ઉમ્મીદવાર ઇનઆમ ઓર બખશીશકા કીયા. ઉસ હજબનમે સારા બ-દન મેરા પોછપાછકર ખાકો ખુનસે પાક કીયા ઓર શરાબસે ઘોકર ઝખ્મો-કા ટાંકે દેકર મરહમ લગાવા ઓર બેદ મુસ્કકા અરક પાનીકે બદલે મેરે હ-લકમે ડાલા. મલેકા આપ મેરે પાસ બેઠી રેહતી ઓર મેરી ખીદમત કરતી ઓર રોઝ દોચાર વકત કુછ શોરઆયા શરાબત અપને હાથસે પીલાતી. બારે મુજે હોશ આયા તો દેખા કે મલેકા નેહાયત અરસોસસે કેહતી હયે કે કીસ અલીમ ખુખ્વારને તુજપર યે સીતમ કીયા બડે ખુનસેબી નડરા ! બચાદ દસ રોઝકે અરક શરાબત ઓર માખુમકી કુચ્વતસે મૈને આંખ ખોલી; દેખા તો હંદરકા અખાડા મેરે આસપાસ જમઅ હયે ઓર મલેકા સીરાને ખડી હયે-એક આહ બરી, ઓર ચાહાકે કુછ હરકત કરે તાકત ન પાઈ. શાહઝાદીને મેહરબાનીસે બોલી કે અય શખ્સ, તું ખાતીર જમઅ રખ, રંઝદા મતહો, અગરચે કીસી જાલીમને યે તેરા હાલ કીયા, લેકીત બડે ખુતને મુજકો તુજ-પર મેહરબાન કીયા હયે, અબ અચ્છા હો બચગા. કરામ ઉસ ખુદાકી કે જો ચાહુંદ ઓર લા શરીક હયે, મંએ ઉસે દેખકર શીર બેહોશ ગયા. મલેકાનેબી દરવાજા કીયા, ઓર યુલાબ પાશસે યુલાબ અપને હાંથસે છીડકા, ખીસ દી-નકે અરસેમે ઝખ્મ બર આએ, આંશુર કરવાએ—મલેકા હમશા રાતકોજઅ સગ સોબનતે તમ મેરે પાસ આતી; ઓર ખીલા કુછ પીલા ચલી બનતી.

ગરઝ આલીસવે દીન ગુસલ કીયા; પાદશાહ ઝાદી નેહાયત ખુશ હુધ, હ-જબનકો ઇનામ બહોતસા દીયા, ઓર મુજકો પોશાક પેહનવાદ. ખુદાકે ફ-જતસે ઓર મલેકાકી બખરગીરી ઓર કોશીશસે તન દુસ્ત હોયા, ઓર બ-દન નેહાયત તયાર હુવા, ઓર કુતાબી ફરમા હોગયા—હરરોઝ મુજે શરાબ પીવાકર બાને સુનતી ઓર ખુશહોતી મૈબી નઈ નહ નકલે ઓર કહાનીયા, કેહકર ઉસકે દીલકો બેહલાતા—એક દીન પુછને લગી કે અ-પના અહવાલ કો બયાન કરો કે તુમ કોન હો, યે વારેદાર તુમપર કયુંકર હુધ ? મૈને સારા માનસા અબ્વતસે આખીર તક કેહ સુનાયા. વો સુનકર રોને લગી ઓર બોલી કે અબ મૈ તુજસે અયસા સુલુક કરેંગી કે અપની સારી મુસીબત ભુલ જાએગા. મૈને કહા ખુદા તુમહેં સલામત રખ્મે, તુમને નએ સરસે મેરી જાન બખશી કી હય, અબ મૈ તુમહારાહું, વારતે ખુદાકે ઇસી તરહ મુજપર હમેશા મેહરબાનીકી નઝર રખીયો.

અરઝ તમામ રાત મેરે પાસ આઢેલી બેઠી રેહતી—જઅ મલેકા ઉઠ જતી, ઓર મૈ તનહા રેહજતા તો તહારતકર કોનેમે છુપકર નમાઝ પડલેતા—એક-બાર અયસા ઇતેફાક હુવા કે મલેકા અપને બાપકે પાસ ગઈ થી, મૈ ખા-તીર જમઅસે વઝુ કરકે નમાઝ પડ રહાથા કે યકાએક શાહઝાદી દાઇસે બો-લતી હુધ આઇ કે દેખે વો અજમી કયા કરતા હય, સોતા હય યા જગતા હય, મુજે મહાલ પર જો નદેખા તો તઅજબુખમે હુધ, દાઇસે પુછા અય

दाध वो कहां गया कीन्हीसे दीव तो। नहीं लगाया। तमाम भक्षनमें मेरी तमाश की, आप्पीर जहां मैं नमाज पढ़ाया यहां आ नीकली। उस बड़कीने कभी नमाज न देणी थी, सुपके पड़ी देणाही, जण मेने नमाज तमाश करके होआके लीओ दाध। उड़ाया और सीजदेमे गया तो भेछभतीयार पीज पीलाकर हसी, और भोली, क्या ये आहमी सौदाग होगया, ये कयसी कयसी हरकते कर रहा हय ? मैं हसनेकी आवाज सुनकर दीवमें उठा। भले का आगे आकर पुछने लागी के अय अजमी, ये तुं क्या करता हय ? मैं कुछ जवाब नदेसका, हतनेमें दाध भोली, आवाजेंहुं, तेरे सफे जूँ, मुझे ये भयलुभ होता हय के ये सप्स मुसलमान हये और लात मनातका दुशमन हये अन देमे पुछाओ पुंजता हये ? भलेकाने ये सुननेकी दाधपर दाध मारा, और जहोत गुरसे दुध के मैं क्या मनतीथी के ये तुरह हय, और हमारे भुजोंसे सुनकीर हये तभी हमारे जुतके गजणमें पड़ा था। मेने नाहक इसकी परवरीसकी, और अपने घरमें रम्प्या; ये केहती दुध यली गध। मैं सुनतेकी जहदास दुवा के देपीओ अण क्या सुलुक करे। मारे पाइके नींद नहीं आतीथी। सुजोतके भेछभतीयार रोया कीया; आंसुओंसे मुँह धोया; तीन रात और दीन छीसी भेछभतरमें रोते गुजरी, हरगीज डरार न आया। तीसरे रातको भलेका शराबके नशेमें बकसुर होकर और दाधको साग लीओ हुने मेरे भक्षनपर आछ गुरसेमे लरी दुध और तीरो कमान दाधमे लेकर जाहरे अमनके कीनारे पैडी। दाधसे पीयाला शराबका मांगा पीकर कहा, वो अजमी जे हमारे 'जुतके गजणमें' गीरहतार दुओ सो मुरा या आपतक होता हय ? दाधने कहा जलाओहुं, कुछ हम आकी हय। भोलीके अण वो हमारी नजरोसे गीरा, लेकीन कहा के जाहरे आवे, दाधने मुझे पुकारा मैं दे ज, देभुं तो भलेकाका येहरा मारे गुरसेके तमतमा रहा हये, और सुरण हो गया हय, इह काजीगमें न रही। सलाम कीया और दाध बांधकर पड़ा दुवा। गजणकी नीगाहसे मुझे देभकर दाधसे भोली अगर मंथ छस दीनके दुशमनके तीरसे मार तो मेरी जता पड़ा तुत मयाइ करेगा या नहीं ? ये मुजसे पड़ा गुताह दुवा हय, मेने उसे अपने घरमें रम्पकर आतीरदारीकी दाधने कहा छसमें तक्सीर क्या हय, कुछ दुशमन बनकर तुमने नहीं रम्प्या, तुमने इसपर तरस आया। तुमको नेकीके छवज नेकी सीजेगी, और वो अपनी जदीका सगरा जडे जुतसे पाओगा। ये सुनकर कहा, दाध उसे भेकनोके हुकम करे। दाधने मुझे छशारत की के भेक ज; मंथे पैठगया भलेकाने ओक जम शराबका पीया, और दाधसे कहा, छस कमजभतकोली ओक पीयाला देतो आसानीसे मारा जावे। दाधने जम दीया तो मेने पीलाया, और सलाम कीया—हरगीज मेरी तरह नीगाह नकी मगर कन अंभीयोसे योरी देभतीथी। जण मुझे नशा अत्र कुछ शेर पडने लागी, छसमेसे ओक भैत येनी पडी।

भैत.

काजुमें हुं मैं तेरे, जो अण छया तो शीर क्या;

भंजर तले कीन्हीने, दुक हम लीया तो शीर क्या.

ਸੁਨਕਰ ਫਸੀ ਔਰ ਫਾਇਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੋਪਕਰ ਯੋਧੀ ਕਥਾ ਸੁਣੇ ਨੀਂਦ ਆਈ
ਹੁਣ ? ਫਾਇਰੀ ਖਰਕੀ ਪਾਕਰ ਕਠਾ ਤੇ ਛਾਂ ਮੁਠਪਰ ਪ੍ਰਵਾਯਨੇ ਗਲਥਾ ਡੀਥਾ ਹੁਧ
ਥੋਂ ਤੋਂ ਇਸ਼ਤ ਹੋਕਰ ਨਵਨ੍ਨਮ ਵਾਸੀਏ ਹੁਧ. ਯਥਾਏ ਐਕ ਫਮਕੇ ਮਲੇਕਾਨੇ ਪੀ-
ਯਾਲਾ ਰਾਜਮਕਾ ਮੁਠਸੇ ਮਾਂਗਾ ਮੇਂ ਨਵਨ੍ਨ ਖਰਕਰ ਇਧਰ ਲੋਗਯਾ, ਐਕ ਆਫਸੇ
ਮੇਰੇ ਛਾਥਸੇ ਲੋਕਰ ਪੀਲੀਯਾ. ਤਾਯ ਮੇਂ ਕਦਮੋਂਧਰ ਗੀਲ ਮਲੇਕਾਨੇ ਛਾਥ ਮੁਠਪਰ
ਮਾਰਾ ਔਰ ਤੇਫਨੇ ਲਗੀ ਤੇ ਅਧ ਨਹੀਲ, ਹਮਾਰੇ ਯਤੇ ਯੁਤਮੇਂ ਕਥਾ ਯੁਰਾਧ ਟੋਪੀ
ਨੇ ਅਧਯ ਯੁਫਾਧੀ ਯਫਾਧੀ ਕਰਤਾ ਹਥੇ ?

ਮੈਂ ਨੇ ਕਠਾ, ਚੰਨਸਾਫ਼ ਸੁਰਤ ਹੁਧ ਟੁਕ ਗੈਰ ਫਰਮਾਧਐ, ਤੇ ਯਫਾਧੀਏ ਲਾਧਕ
ਥੋਂ ਯੁਫਾ ਹੁਧ ਤੇ ਭੁਸਨੇ ਐਕ ਫੁਰੇ ਪਾਨੀਸੇ ਟੁਮਸ਼ਾ ਮਫਯੁਧ ਪੇਫਾ ਡੀਥਾ ਔਰ
ਥੋਂ ਫੁਰੇਨੋ ਨਮਾਲ ਫੀਯਾ ਤੇ ਐਕ ਆਨਮੇ ਹਯਾਰੋ ਚਨਸ਼ਾਨੋਂਏ ਫੀਲਕੋ ਫੀਨਾਨਾ
ਕਰਗਲੋ; ਯੁਤ ਕਥਾ ਘੀਫ਼ ਹੁਧ ਤੇ ਫੋਧੀ ਡੀਲਕੀ ਪੁੰਯ ਕਰੇ ? ਔਰ ਪਥਰਕੋ
ਲੰਗਤਰਾਸ਼ੀਨੇ ਖੜਕਰ ਸੁਰਤ ਯਨਾਧ ਔਰ ਐਕਫੁਫੇਏ ਵਾਰਤੇ ਨਵਲਾ ਪੀਛਾਯਾ ਹਥੇ,
ਭਨਕੋ ਸੈਤਾਨ ਖਰਾਧ ਕਰਤਾ ਹੁਧ ਥੋਂ ਪਥਰਕੋ ਯੁਫਾ ਨਨਤੇ ਹਥੇ ਭੁਸਕੋ ਅ-
ਪਨੇ ਛਾਥਸੇ ਯਨਾਐ ਉਸਕੇ ਆਗੇ ਸਰ ਯੁਕਾਤੇ ਹਥੇ, ਔਰ ਹਮ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈ
ਭੁਸਨੇ ਹਮੇਂ ਯਨਾਯਾ ਹੁਧ ਹਮ ਉਸੇ ਮਾਨਤੇ ਹੁਧ ਉਨਕੇ ਵਾਰਤੇ ਫੋਝਯ, ਔਰ ਹ-
ਮਾਰੇ ਵਾਰਤੇ ਨਨਤ ਯਨਾਯਾ ਹੁਧ ਅਗਰ ਪਾਫ਼ਸ਼ਾਫ਼ਾਫ਼ੀ ਫਮਾਨ ਯੁਫਾਪਰ ਲਾਥੇ
ਤਾਯ ਉਸਕਾ ਮਯਾ ਪਾਥੇ, ਔਰ ਹਕ ਔਰ ਆਤੀਲਮੇਂ ਫਰਕਮਨੇ, ਔਰ ਯੁਤ ਪਰ-
ਨੀ ਗਲਤ ਸਮਝੇ ਯਾਰੇ ਨਯਸੀ ਨਸੀਫਨੇ ਸੁਨਕਰ ਉਸ ਲੰਗਫੀਲਕਾ ਫੀਲ ਮੁਲਾ-
ਧਮ ਹੁਧਾ, ਯੁਫਾਏ ਫੁਝਲੋਕਰਮਸੇ ਰੋਨੇਲਗੀ ਔਰ ਯੋਧੀ ਅਥਯਾ ਮੁਠੇਯੀ ਅਪਨਾ
ਫੀਨ ਸੀਯਾਯੋ. ਮੈਂ ਨੇ ਕਲਮਾ ਪਗਯਾ, ਸੀਫਕ ਫੀਲਸੇ ਪਯਾ ਔਰ ਤੋਯਾ ਅਸਤ-
ਗਧਾਰ ਕਰਕਰ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੁਧ. ਤਾਯ ਮੇਂ ਉਸਕੇ ਪਾਂਧ ਪਯਾ. ਸੁਧਹੋ ਤਕ ਕਲਮਾ
ਪਾਫ਼ੀ ਔਰ ਅਸਤਗਧਾਰ ਕਰਤੀ ਰਹੀ ਫੀਰ ਤੇਫਨੇ ਲਗੀ ਤੇ ਨਵਲਾ ਮੈਂ ਨੇ ਤੋਂ
ਮਧਾਰਾ ਫੀਨ ਕਯੁਲ ਡੀਥਾ, ਲੋਫੀਨ ਮਾਂਯਾਪ ਕਾਫੀਰ ਹੁਧ, ਉਨਕਾ ਕਥਾ ਫਲਾਨ ਮੈਂ ਨੇ
ਕਠਾ ਟੁਮਫਾਰੀ ਯਲਾਸੇ ਨ ਨਵਸਾ ਕਰੇਗਾ ਵਧਸਾ ਪਾਵੇਗਾ. ਯੋਧੀ ਤੇ ਮੁਠੇ ਅਥਾਏ
ਯੇਏਸੇ ਮਨਸੁਧ ਡੀਥਾ ਹੁਧ ਔਰ ਥੋਂ ਯੁਤਪਰਸਤ ਹੁਧ, ਕਲਕੋ ਯੁਫਾ ਨ ਪ੍ਰਵਾਸਤਾ
ਸਾਫੀ ਹੋ ਔਰ ਥੋਂ ਕਾਫੀਰ ਮੁਠਸੇ ਮੀਲੇ ਉਸਕਾ ਨੁਤਫਾ ਮੇਰੇ ਪੇਟਮੇਂ ਫੁਰੇ ਨਵੇ
ਤੋਂ ਯਫੀ ਕਯਾਫਨ ਹਥੇ ਉਸਕੀ ਫੀਕਰ ਅਯੀਸੇ ਡੀਥਾ ਯਾਫੀਐ ਤੇ ਫਸ ਯਲਾਸੇ
ਨਨਤ ਪਾਫ਼ੇ. ਮੈਂ ਨੇ ਕਠਾ ਟੁਮ ਯਾਤ ਤੋਂ ਯੁਧ ਕੁਫੇਤੀ ਹੋ ਨੇ ਮੀਯਾਯਮੇਂ ਆਥੇ
ਸੋ ਕਰੋ. ਯੋਧੀ ਤੇ ਮਥੇ ਅਧ ਧਫਾਂ ਨ ਝੁੰਗੀ, ਕਫਾਂ ਨੀਕਲਨਫੁੰਗੀ. ਮੈਂ ਨੇ ਯੁਧ
ਡੀਲ ਸੁਰਤਸੇ ਯਾਗਨੇ ਪਾਯੋਗੀ, ਔਰ ਕਫਾਂ ਨਯੋਗੀ ? ਨਵਾਧ ਫੀਯਾ ਤੇ ਪੇਫਲੇ
ਟੁਮ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਸੇ ਨਯੋ. ਮੁਸਲਮਾਨੋਂਏ ਸਾਥ ਸਰਾਮੇਂ ਨਾਰਹੋ. ਨੇ ਸਧ ਆ-
ਫੀ ਸੁਨੇ ਔਰ ਟੁਮਪਰ ਯੁਮਾਨ ਨ ਲੋਨਵੇ ਟੁਮ ਵਫਾਂ ਡੀਸ਼ਤੀਯੋਂਫੀ ਤਲਾਸਮੇਂ
ਰਹੋ, ਨਵਾਯ ਅਨਮਫੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਥਲੇ ਤਾਯ ਮੁਠੇ ਯਧਰ ਡੀਯੋ ਫਸਵਾਸੇ ਫਾਧਕੋ
ਅਕਸਰ ਟੁਮਫਾਰੇ ਪਾਸ ਲੋਨ ਕਰੰਗੀ ਨਧ ਟੁਮ ਕੁਫਲਾ ਲੋਨੇਯੇ ਤਾਯ ਮੇਂ ਨੀਕਲ-
ਕਰ ਆਫੁੰਗੀ, ਔਰ ਡੀਸ਼ਤੀਪਰ ਸਧਾਰ ਲੋਕਰ ਅਫੀਨਫੁੰਗੀ ਤਾਯ ਫੀਨ ਯੇਫੀਨੋ ਕਮ-
ਯਧਫਾਏ ਛਾਥਸੇ ਮੁਧਲਸੀ ਪਾਫੁੰਗੀ. ਮੈਂ ਨੇ ਕਠਾ ਟੁਮਫਾਰੇ ਨਨੇ ਫਮਾਨਕੇ ਫੁਰਧਾਨ
ਕਥਾ ਨਵਲਾ ਥੋਂ ਤੋਂ ਕਠੇ ਤੇ ਫਾਧਕੋ ਕਥਾ ਕਰੇਗੀ ਯੋਧੀ ਤੇ ਉਸਕਾ ਫਲਾਨ ਸਾਫਲ
ਹਥੇ ਐਕ ਪੀਯਾਥੇਮੇਂ ਫੁਰੇ ਪੀਲਾਫੁੰਗੀ, ਧਫੀ ਸਲਾਫ ਮੁਕਰਰ ਹੁਧ.

ਨਯ ਚੀਨ ਹੁਵਾ, ਮੈਂ ਕਾਰਵਾਸਰਮੇਂ ਗਯਾ, ਐਕ ਫੁਜ਼ਰਾ ਡੀਰਾਐ ਲੇਕਰ ਉਸਮੇਂ
 ਜਾਂ ਰਹਾ ਉਸਡੀ ਯੁਧਾਧਮੇਂ ਫਕਤ ਵੀਸਾਵਡੀ ਆਰਯੁਪਰ ਭੁਤਾਥਾ ਨਯ ਫੋ ਮਛੀਨੇ-
 ਮੇਂ ਸੈਫਾਗਰ ਝਮਸ਼ਾਮ ਆਰ ਖਸਫ਼ਾਨਕੇ ਨਯਯਾ ਹੁਐ, ਖਰਾਫਾ ਕੁਥਕਾ ਤਰੀਕੀ ਰਾ-
 ਫਸੇ ਡੀਯਾ ਆਰ ਅਪਨਾ ਅਸਯਾਯ ਨਫਾਯਪਰ ਘਡਾਨੇ ਲਗਾ. ਐਕ ਨਯਾ ਰੇਫਨੇਸੇ
 ਆਕਸਰ ਆਸਨਾ ਸੁਰਤ ਫੋ ਗਧੇਧੇ ਸੁਯਸੇ ਕੇਫਨੇ ਲਗੇ ਕੇ ਅਯ ਸਾਫੇਯ ਧੁਮਯੀ
 ਘਲੋ, ਘਡਾਂ ਕੁਫਰਤਾਨਮੇਂ ਕਯਤਕ ਰਹੋਂਗੇ ਮੈਂਨੇ ਨਯਾਯ ਫੀਯਾ ਕੇ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਕਯਾ
 ਫਧੇ ਜੇ ਅਪਨੇ ਵਤਨਕੋ ਜਭਿ ਐਕ ਘਡੀ ਲੈਂਡੀ, ਐਕ ਕੁਤਾ, ਐਕ ਸੰਫੁਕ ਪੀ-
 ਸਾਤਮੇਂ ਰਖਤਾ ਫੁੰ ਅਗਰ ਥੋਡੀਸੀ ਨਯਾ ਐਠ ਰੇਫਨੇਕੋ ਫੋ, ਆਰ ਉਸਕਾ ਡੀਰਾਯਾ
 ਸੁਕਰ ਕਰੋ ਤੋ ਮੇਰੀ ਆਤੀਰਯਮਾਫੋ. ਸੈਫਾਗਰਮੇਂ ਐਕ ਡਾਫਡੀ ਮੇਰੀ ਫਵਾਲੇ ਡੀ.
 ਮੈਂਨੇ ਉਸਕੇ ਡੀਰਾਐਕੇ ਝਪਐ ਲਰਫੀਐ. ਫੀਰ ਘਡਾਂਸੇ ਨੀਕਲਕਰ ਫਾਧਕੇ ਫਰ ਗਯਾ.
 ਆਰ ਫਡਾ ਫਧ ਅਯ ਅਯਮਾ, ਧੁਯਸੇਂ ਝਪਸਤ ਫੋਨੇ ਆਯਾਫੁੰ, ਅਯ ਵਤਨਕੋ
 ਜਭਾ ਫੁੰ ਅਗਰ ਤੇਰੀ ਮੇਫੇਰਯਾਨੀਸੇ ਐਕ ਨਯਰਮਲੇਕਾਕੋ ਫੇਯਲੁੰ ਤੋ ਘਡੀ ਆਤ
 ਫਧੇ. ਆਰੇ ਫਾਧਨੇ ਕੁਯੁਲ ਡੀਯਾ, ਮੈਂਨੇ ਫਡਾ ਮੈਂ ਰਾਤਕੋ ਫਲਾਨੇ ਮਛਾਨ ਪਰ ਘਡਾ
 ਰਹੁਗਾ. ਯੋਲੀ ਅਯਯਾ. ਮੈਂ ਧੇ ਕੇਫਕਰ ਸਰਮੇਂ ਆਯਾ, ਸੰਫੁਕ ਪੀਛੇਨੇ ਉਫਾਕਰ
 ਨਫਾਯਮੇਂ ਲਾਯਾ. ਆਰ ਨਾਯੁਫਾਕੋ ਸੋਂਪਕਰ ਫਡਾ, ਕਲ ਫਰਕੋ ਅਪਨੀ ਕਨੀਯਕੋ
 ਲੇਕਰ ਆਭਗਾ, ਨਾਯੁਫਾ ਯੋਲਾ ਨਫਦ ਆਧ ਧੋ, ਸੁਯਫੋ ਫਮ ਲੰਗਰ ਉਫਾਵੇਂਗੇ.
 ਮੈਂਨੇ ਫਡਾ ਯਫੋਤ ਯੁਯ ਨਯ ਰਾਤ ਫੁਧ ਤੋ ਉਸੀ ਮਛਾਨਪਰ ਨਫਾਂ ਫਾਧਸੇ ਵਾ-
 ਧਫਾ ਡੀਯਾਥਾ ਘਡਾਂ ਜਫਰ ਘਡਾ ਰਹਾ. ਪਫੇਰ ਰਾਤ ਗਯੇ ਮਫੇਲਕਾ ਫਰਵਾਯਾ ਯੋਲਾ.
 ਆਰ ਮਲੇਕਾ ਮੈਲੇ ਫਧਕੇ ਪਫੇਨਕਰ ਐਕ ਪੇਟੀ ਨਯਾਫੀਰਕੀ ਲੀਐ ਹੁਐ ਆਫੇਰ
 ਆਧ. ਧੋ ਪੇਟੀ ਮੇਰੇ ਫਵਾਲੇ ਡੀ, ਆਰ ਸਾਥ ਘਲੀ. ਸੁਯਫੋਕੇ ਫੋਤੇਫੀ ਫਮ ਡੀ-
 ਨਾਰੇ ਫਰਯਾਕੇ ਪੋਫਯੇ. ਐਕ ਆਮਯੋਟਪਰ ਸਵਾਰ ਫੋਕਰ ਨਫਾਯਮੇਂ ਜਾ ਉਤਰੇ; ਧੇ
 ਕੁਤਾਯੀ ਸਾਥ ਥਾ, ਨਯ ਸੁਯਫੋ ਯੁਯ ਰੈਸ਼ਾਨ ਫੁਧ, ਲੰਗਰ ਉਫਾਕਰ ਰਵਾਨਾ ਹੁਐ.
 ਯ ਆਤੀਰਯਮਾ ਘਲੇ ਜਭੇਧੇ, ਐਕ ਘੰਫਰਮੇ ਆਵਾਯ ਤੋਪੋਂਕੀ ਆਯੀ! ਸਯ ਫ-
 ਧੇਰਾਨ ਆਰ ਫੀਕਰਮੰਫ ਹੁਐ. ਨਫਾਯਕੋ ਲੰਗਰ ਡੀਯਾ, ਆਰ ਆਪਸਮੇਂ ਘਰਯਾ ਫੋ-
 ਨੇ ਲਗਾ ਕੇ ਕਯਾ ਸਾਫਘੰਫਰ ਕੁਧ ਫਗਾ ਕਰੇਗਾ, ਤੋਪ ਛੀਤਨੇਕੀ ਕਯਾ ਸਯਯ ਫਧੇ.
 ਫਫੇਕਾਕਨ ਸਯ ਸੈਫਾਗਰੋਂਕੇ ਪਾਸ ਯੁਯ ਸੁਰਤ ਲੈਂਡੀਯਾਂਥੀ, ਸਾਫਘੰਫਰਕੇ ਯੋਫਸੇ
 ਕੇ ਸੁਯਾਫਾ ਛੀਨਲੇ ਸਯਨੇ ਕਨੀਯੋਂਕੇ ਸੰਫੁਕਮੇ ਘੰਫ ਡੀਯਾ; ਮੈਂਨੇਯੀ ਅਯਸਾਫੀ ਡੀ-
 ਯਾ ਕੇ ਅਪਨੀ ਸਾਫਯਾਫੀਕੋ ਸੰਫੁਕਮੇਂ ਯੀਫਾਕਰ ਕੁਫਲ ਲਗਾਫੀਯਾ. ਫਸ ਅਰਸੇਮੇਂ
 ਸਾਫਘੰਫਰ ਐਕ ਸੁਰਾਯਪਰ ਯਮਯਾ ਨੌਕਰ ਘਾਕਰ ਐਫਾ ਹੁਵਾ ਨਯਰ ਆਯਾ. ਆਤੇ
 ਆਤੇ ਨਫਾਯਪਰ ਘਡ ਆਯਾ. ਸਾਧ ਉਸਕੇ ਆਨੇਕਾ ਸਯਯ ਧੇ ਥਾ ਕੇ ਪਾਫਸਾ-
 ਫਕੋ ਫਾਧਿ ਕੇ ਮਰਨੇਕੋ ਆਰ ਮਲੇਕਾਕੇ ਗਾਯਯ ਫੋਨੇਕੀ ਨਯ ਘਯਰ ਮਯਲੁਮ ਫੁਧ
 ਤੋ ਮਾਰੇ ਗੈਤਰਕੇ ਉਸਕਾ ਤੋ ਨਾਮ ਲੀਯਾ, ਮਗਰ ਸਾਫਘੰਫਰਕੋ ਫੁਕਮ ਡੀਯਾ, ਮੈਂਨੇ
 ਸੁਨਾ ਫਧੇ ਕੇ ਅਯਮੀ ਸੈਫਾਗਰੋਂਕੇ ਪਾਸ ਲੈਂਡੀਯਾਂ ਯੁਯਸੁਰਤ ਫਧੇ, ਮੈਂ ਸਾਫਯਾਫੀਕੇ
 ਵਾਸਤੇਫੀਕੇ ਲੀਯਾ ਘਫਫਾਫਾਫੁੰ ਧੁਮ ਉਨਕੋ ਰੋਕਕਰ ਭੁਤਾਨੀ ਲੈਂਡੀਯਾਂ ਨਫਾਯਮੇਂ ਫੋਂ
 ਹੁਯੁਰਮੇਂ ਫਾਯੀਰ ਕਰੋ. ਉਨਫੋਂ ਫੇਯਕਰ ਜੇ ਪਸੰਫ ਆਵੇਂਗੀ ਉਨਕੀ ਡੀਮਤ ਫੀਜਯ-
 ਧੇਯੀ ਨਫੀਤੋ ਵਾਪਸ ਕਰੇਂਗੇ. ਯ ਸੁਯਯ ਫੁਕਮ ਪਾਫਸਾਫਕੇ ਸਾਫਘੰਫਰ ਫਸਲੀਐ
 ਆਪ ਨਫਾਯਪਰ ਆਯਾ. ਮੇਰੇ ਨਫਫੀਕ ਐਕ ਆਰ ਸਯਸਥਾ ਉਸਕੇ ਪਾਸਯੀ ਐਕ
 ਯਾਫੀ ਯੁਯਸੁਰਤ ਸੰਫੁਕਮੇਂ ਘੰਫੀ ਸਾਫਘੰਫਰ ਉਸੀ ਸੰਫੁਕਪਰ ਆਯਰ ਐਫਾ, ਆਰ

ਲੈਂਡੀਯੋਂਕੋ ਨੀਕਲਵਾਨੇ ਲਗਾ ਮੈਨੇ ਖੁਦਕਾ ਧੁਕਰ ਦੀਆ ਭਾਥਾ ਆਦਿਸ਼ਾਹਯੋਂਕੋ ਮ-
ਭੁਕਰ ਨਹੀਂ.

ਮਰਯੁਤੀ ਲੈਂਡੀਯਾਂ ਮੀਲੀ ਭਨਕੁ ਸ਼ਾਹਯੰਦਰਕੋ ਆਦਿਮੀਯੋਨੇ ਨਾਵਪਰ ਭਯ-
ਯ, ਆਰ ਖੁਦ ਸ਼ਾਹਯੰਦਰ ਭੁਸ ਸੰਫੁਕਪਰ ਯੈਕਥਾ ਉਸਕੋ ਮਾਥੀਕਸੇਭੀ ਫਾਂਸਤੇ ਫਾਂ-
ਸਤੇ ਪੁਛਾ ਕੇ ਤੇਰੇ ਪਾਸਭੀ ਲੈਂਡੀਯੀ ? ਉਸ ਅਫ਼ਮਦ ਕਛਾ ਆਪਕੋ ਕਫ਼ਮੋਂਕੀ
ਸੈਯੰਦ ਮੈਨੇਫੀ ਯੇ ਕਾਮ ਨਹੀਂ ਕੀਯਾ, ਸਭੋਨੇ ਤੁਮਫ਼ਾਰੇ ਊਸੇ ਲੈਂਡੀਯਾਂ ਸੰਫੁਕਮੇਂ
ਖ਼ੁਪਾਯ ਫ਼ਯੇ ! ਸ਼ਾਹਯੰਦਰਨੇ ਯੇ ਯਾਤ ਸੁਨਕਰ ਸਯ ਸੰਫੁਕੋਂਕਾ ਯਫ਼ਾਯ ਲੇਨਾ ਧੁਰ
ਕੀਯਾ. ਮੇਰੋਭੀ ਸੰਫੁਕ ਯੋਥਾ ਆਰ ਮਥੇਕੋਕੀ ਨੀਕਲਕਰ ਸਯਕੋ ਸਾਥ ਲੇ ਗਯਾ.
ਅਯਯ ਤਰੇਫ਼ਕੀ ਮਾਧੁਸੀ ਫੁਯ ਕੇ ਕਭੀ ਅਧਸੀ ਫ਼ਰਕਤ ਪੇਸ਼ ਨ ਆਯ ਕੇ ਤੇਰੀ
ਯਨ ਤੋ ਮੁਫ਼ਤਮੇ ਗਯ, ਆਰ ਮਥੇਕੋਸੇ ਫ਼ੇਯੀਯੇ ਕਯਾ ਸੁਲੁਕ ਕਰੇ. ਉਸਕੀ ਧੀਕਰਮੇਂ
ਅਪਨੀਭੀ ਯਨਕਾ ਊਰ ਯੁਯਗਯਾ. ਸਾਰਾ ਫ਼ੀਨ ਆਰ ਰਾਤ ਖੁਦਸੇ ਫ਼ੋਯਾ ਮਾਂਗਤਾ
ਰਫ਼ਾ. ਯਯ ਧੁਰ ਫੁਯ ਤੋ ਸਯ ਲੈਂਡੀਯੋਂਕੋ ਸਵਾਰ ਕਰਕੇ ਫ਼ੇਰ ਲਾਯੇ ਸੈਯਾਯਰ
ਖ਼ੁਸ਼ ਫੁਯੇ, ਅਪਨੀ ਅਪਨੀ ਕੁਨੀਯੋਂਕੋ ਫ਼ੀ. ਸਯ ਆਯ ਮਗਰ ਯੇਕ ਮਥੇਕਾ ਉ-
ਸਮੇਂ ਨਥੀ. ਮੈਨੇ ਪੁਛਾ ਕੇ ਮੇਰੀ ਲੈਂਡੀ ਨਹੀਂ ਆਯ ਯਸਕਾ ਕਯਾ ਸਯਯ ਫ਼ਯੇ ?
ਉਫ਼ੋਨੇ ਯਵਾਂਯ ਫ਼ੀਯਾ ਕੇ ਫ਼ਮ ਵਾਧੀਫ਼ ਨਹੀਂ, ਸ਼ਾਯਫ਼ ਪਾਫ਼ਸ਼ਾਫ਼ਨੇ ਪਸੰਦ ਕੀ ਫ਼ੋ-
ਯੀ ! ਸਯ ਸੈਯਾਯਰ ਮੁਯੇ ਤਸਫ਼ੀ ਆਰ ਫ਼ੀਲਾਸਾ ਫ਼ੇਨੇ ਲਗੇ ਕੇ ਯੈਰ ਯੇ ਫੁਯ
ਸੋ ਫੁਯਾ, ਅਯ ਗਮਯੀਨ ਮਤ ਫ਼ੋ, ਉਸਕੀ ਕੀਮਤ ਫ਼ਮ ਸਯ ਮੀਲਕਰ ਤੁਯੇ ਯ-
ਰਫ਼ੇਯੇ. ਮੇਰੇ ਫ਼ਵਾਸ ਯਾਯਤਾ ਪੋਗਯੇ—ਮੈਨੇ ਕਛਾ, ਅਯ 'ਮੈਂ' ਅਯਮ ਨਹੀਂ ਯ-
ਨੇਕਾ. ਕੀਯਤੀ ਵਾਲੋਸੇ ਕਛਾ, ਯਾਰੋ ਮੁਯੇਭੀ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਲੇਯਲੋ, ਕੀਨਾਰੇਪਰ ਉ-
ਤਾਰਫ਼ੀਯੇ. ਵਯ ਰਾਯੀ ਫੁਯੇ, ਮੈਂ ਯਫ਼ਾਯਸੇ ਉਤਰਕਰ ਧੁਰਾਯਮੇਂ ਆ ਯੈਫ਼ਾ. ਯੇ ਕੁ-
ਤਾਭੀ ਮੇਰੇ ਸਾਥ ਯਲਾ ਆਯਾ, ਯਯ ਯੰਦਰਮੇਂ ਆਯਾ ਤੋ ਯੇਕ ਸੰਫੁਕਯਾ ਯਵਾ-
ਫ਼ੀਰਕਾ ਯੇ ਮਥੇਕਾਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਲਾਯ ਥੀ ਉਸੇ ਤੋ ਰਯ ਲੀਯਾ, ਆਰ ਸਯ
ਅਸਯਾਯ ਸ਼ਾਹਯੰਦਰਕੋ ਨੈਕਰੋਂਕੋ ਫ਼ੀਯਾ ਆਰ 'ਮੈਂ' ਯਸੁਸੀਮੇਂ ਫ਼ਰ ਕਫ਼ੀ ਧੀਰਨੇ ਲ-
ਗਾ. ਸ਼ਾਯਫ਼ ਯਯਰ ਮਥੇਕਾਕੀ ਪਾਓ, ਲੇਕੀਨ ਫ਼ਰਯੀਯ ਸੁਰਾਯ ਨ ਮੀਲਾ, ਆਰ ਨ
ਯਸਿ ਯਾਤਕਾ ਪਤਾ ਪਾਯਾ, ਯੇਕ ਰਾਤਕੋ ਕੀਸੀ ਮਕਰਸੇ ਪਾਫ਼ਸ਼ਾਫ਼ਕੇ ਮਫ਼ੇਯਮੇਂ ਗਯਾ,
ਆਰ ਫ਼ੁਯਾ ਪਰ ਕੁਯ ਯਯਰ ਨ ਮੀਲੀ. ਕਰੀਯ ਯੇਕ ਮਫ਼ੀਨੇਕੇ ਸ਼ਫ਼ੇਰਕੇ ਕੁਯੇ ਆਰ
ਮੋਫ਼ਫ਼ੇ ਯਨਮਾਰੇ, ਆਰ ਉਸ ਗਮਯੇ ਕਰੀਯ ਮਰਨੇਕੇ ਪੋਫ਼ਯਾ, ਆਰ ਸੈਯਾਯਸਾ
ਧੀਰਨੇ ਲਗਾ. ਆਯੀਰ ਅਪਨੇ ਫ਼ੀਯਮੇਂ ਯਯਾਲ ਕੀਯਾ ਕੇ ਗਾਧੀਯ ਫ਼ਯੇ, ਸ਼ਾਹਯੰਦਰਕੇ
ਫ਼ਰਮੇਂ ਮੇਰੀ ਸ਼ਾਫ਼ਯਾਫ਼ੀ ਫ਼ੋਯੇ, ਨਹੀਂ ਤੋ ਆਰ ਕਫ਼ੀ ਨਹੀਂ. ਸ਼ਾਹਯੰਦਰਕੀ ਫ਼ਵੇਲੀਕੇ
ਯੀਰਫ਼ੋਪੇਸ਼ ਫ਼ੇਯਤਾ ਧੀਰਤਾਯਾ ਕੇ ਕਫ਼ੀਸੇਭੀ ਯਨੇਕੀ ਰਾਫ਼ ਪਾਓਤੋ ਯੰਦਰ ਯਯਯ
ਯੇਕ ਯਫ਼ਰਵ ਨਯਰ ਪਯੀ ਕੇ ਮਵਾਧੀਕ ਆਮਫ਼ੋਰਕਤ ਆਫ਼ਮੀਕੇ ਫ਼ਯੇ, ਮਗਰ ਯਯੀ
ਲੋਫ਼ੇਕੀ ਉਸਮੇਂ ਯਯੀ ਫ਼ਯੇ ਯੇ ਕਯਫ਼ ਕੀਯਾ ਕੇ ਯਸ ਯਫ਼ਰਵਕੀ ਰਾਫ਼ਸੇ ਯਲੁੰ ਕਪਫ਼ੇ
ਯਫ਼ਨਸੇ ਉਤਾਰੇ ਆਰ ਉਸ ਨਯਸ ਕੀਯਯਮੇਂ ਉਤਰਾ ਫ਼ਯਾਰ ਮੇਫ਼ਨਤਸੇ ਉਸ ਯਯੀਕੋ
ਤੋਯਾ, ਆਰ ਸੰਯਾਸਕੀ ਰਾਫ਼ਸੇ ਆਰ ਮਫ਼ੇਯਮੇਂ ਗਯਾ; ਆਰ ਆਰਤੋਂਕਾ ਲੀਯਾਸ ਯ-
ਨਾਕਰ ਫ਼ਰਤਰਕ ਫ਼ੇਯਨੇ ਯਾਗਨੇ ਲਗਾ. ਯੇਕ ਮਕਾਨ ਸੇ ਆਯਾਯ ਮੇਰੇ ਯਾਨਮੇਂ ਪਯੀ
ਯਯਸੇ ਕੋਯ ਸੁਨਾਯਤ ਕਰ ਰਫ਼ਾ ਫ਼ਯੇ; ਆਗੇ ਯਕਰ ਫ਼ੇਯਾ ਤੋ ਮਥੇਕਾ ਫ਼ਯੇ ਕੇ ਅ-
ਯਯ ਫ਼ਾਸਤਸੇ ਰੋਤੀ ਫ਼ਯੇ, ਆਰ ਨਕ ਧੀਸਨੀ ਕਰ ਰਫ਼ੀ ਫ਼ਯੇ ਆਰ ਖੁਦਸੇ ਫ਼ੋਯਾ
ਮਾਂਗਤੀ ਫ਼ਯੇ ਕੇ ਸਫ਼ਕੇਸੇ ਅਪਨੇ ਰਸੁਯਕੇ ਆਰ ਉਸਕੀ ਆਯੋਪਾਕੇ ਸੁਯੇ ਯਸ ਕੁ-

ਦਰਸਤਾਨੇ, ਨਜ਼ਰ ਦੇ ਆਰ ਉਸਨੇ ਮੁੜੇ ਖੁਸ਼ਵਾਸ਼ੀ ਸਾਫ਼ ਆਖਾ। ਫਿਰ ਉਸੇ
 ਐਕਥਾਰ ਪੇਰੀਯਤਸੇ ਮੀਤਾਯੋ। ਮੇਂ ਦੇਖਨੇਹੀ ਦੌੜਕਰ ਪਾਂਧਰ ਗੀਰ ਪਤਾ। ਮਲੇਖਨੇ
 ਮੁੜੇ ਮਲੇ ਲਗਾਯਾ। ਫਿਰ ਦੋਨੋਪਰ ਐਕਥਾਰ ਐਕਥਾਰੀ ਆਸਰ ਹੋਯਾ, ਜਲ ਫ-
 ਵਾਸ ਆਯਾ ਫੁੱਲੇ; ਤਲ ਮੇਂ ਕੋਰੀਯਤ ਮਲੇਖਸੇ ਪੁੱਛੀ ? ਵੋ ਯੋਲੀ ਸਾਫ਼ਪੰਦਰ
 ਜਲ ਲੋਂਡੀਯੋਂਡੀ ਕੀਨਾਰੇਪਰ ਲੇਗਾਯਾ ਮੇਂ ਪੁਰਸੇ ਥੀ ਦੋਆ ਮਾਂਗਤੀਥੀ ਤੇ ਕਈ
 ਮੇਰਾ ਸ਼ਾਹਸ਼ਾ ਨਡੀ, ਆਰ ਮੇਂ ਪੇਡਛਾਨੀ ਨ ਆਓ, ਆਰ ਤੇਰੀ ਜਨਪਰ ਆਖਤ
 ਨ ਆਵੇ, ਵੋ ਆਖਸਾ ਸਾਤਾਰ ਫਿਰ ਤੇ ਫਰਗੀਤ ਕੀਮੁਨੇ ਨ ਦਰਖਾਸ਼ਤ ਕੀਥਾ ਤੇ ਯੇ
 ਮਲੇਖਾ ਫੁੱਲੇ ਸਾਫ਼ਪੰਦਰ ਫਰਯੋਕਤਾ ਜਨਯਰੇ ਅਰੀਫ਼ਾਰੀ ਦੇਖਤਾਥਾ, ਜਲ ਮੇਰੀ ਆਖ
 ਫੁੱਲ ਮੁੜੇ ਪਸੰਦ ਕਰ ਤੇ ਗੁਪਤੁਪ ਆਪਨੇ ਘਰ ਲੇਯਾ ਦੀਯਾ, ਆਰ ਦੁਸਰੇਤੋ ਪਾਦ-
 ਸ਼ਾਹਕੀ ਫੁੱਲਰਮੇ ਸੁਯਰਾਨਾ। ਮੇਰੇ ਆਪਨੇ ਜਲ ਓਨਮੇਂ ਮੁੜੇ ਨ ਦੇਖਾ। ਲਯਕੋ ਰ-
 ਅਸਤ ਕੀਥਾ ਯੇ ਲਯ ਫੁੱਲ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਕੀਥਾਥਾ, ਅਲ ਖੁੰ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕੀਥਾ ਫਿਰ
 ਤੇ ਪਾਦਸ਼ਾਹਕੀ ਆਖਤ ਆਖਤ ਆਖਤ ਆਖਤ ਆਖਤ ਆਖਤ ਆਖਤ ਆਖਤ ਆਖਤ ਆਖਤ
 ਮੇਰੇ ਮਰਨੇਕੀ ਅਧਰ ਸਾਰੇ ਮੁਲਕਮੇਂ ਓਤੀਗੀ ਤੋ ਆਖਤਾਗੀ ਪਾਦਸ਼ਾਹਕੀ ਨ ਹੋਵੇ।
 ਲੇਕੀਨ ਮੇਰੇ ਅਲ ਫਿਰ ਅਲਯਮੇਂ ਫੁੱਲ ਤੇ ਸਾਫ਼ਪੰਦਰ ਮੁੜੇ ਆਰ ਫਰਾਫਾ ਦੀ-
 ਲਮੇਂ ਰਖਤਾ ਫਿਰ ਆਰ ਫਿਰ ਲਾਥ ਲੋਨੇਤੋ ਯੁਲਾਤਾ ਫਿਰ, ਮਾਂਧ ਸਾਧੀ ਨਡੀ
 ਹੋਤੀ ਅਲਯਮੇਂ ਆਖਤਾ ਫਿਰ। ਅਲਯਮੇਂ ਮੇਰੀ ਰਾਮਾਂਦੀ ਮਾਂਧਰ ਫਿਰ। ਲੀਫਾਯਾ
 ਯੁਪ ਲੇ ਰੇਖਤਾ ਫਿਰ। ਪਰ ਫਿਰਲਾਨ ਫੁੱਲ ਤੇ ਪਸ ਤਰੇਫ਼ ਕਛਾਂਤਕ ਨੀਲੇਗੀ ਲੋ ਮਾਂਧ-
 ਨੇਲੀ ਫੁੱਲੇ ਮੇਂ ਫੇਰਾਥਾ ਫਿਰ ਤੇ ਜਲ ਮੁੜੇ ਫੁੱਲ ਆਰ ਕੁਝ ਕਰੇਗਾ ਤੋ ਮਾਂਧ
 ਅਪਨੀ ਜਨ ਦੁੱਗੀ। ਆਰ ਅਰ ਲੁੱਗੀ ਲੇਕੀਨ ਤੇਰੇ ਮੀਲਨੇਸੇ ਐਕ ਆਰ ਤਦਪੀਰ
 ਦੀਲਮੇਂ ਸੁਯਰਾਨੀ ਫਿਰ ਪੁਰਾ ਆਫੇ ਤੋ ਲੀਯਾ ਫਿਰ ਪੀਕਰੇ ਦੁਸਰੀ ਕੋਛ ਤਰੇਫ਼ ਮੁ-
 ਅਲੇਸੀਕੀ ਨਕਰ ਨਡੀ ਆਤੀ ਫਿਰ। ਮੇਰੇ ਕਛਾ ਦਰਮਾਯੋ ਤੋ ਵੋ ਕੋਨਸੀ ਤਦ-
 ਪੀਰ ਫਿਰ ? ਤੇਫ਼ਨੇ ਲਗੀ, ਅਗਰ ਤੁ ਮੇਫ਼ਨਤ, ਆਰ ਕੋਛੀਫ਼ ਕਰੇ ਤੋ ਲੇਖਕੇ, ਮੇਰੇ
 ਕਥਾ ਮਾਂਧ ਦਰਮਾਯਰਦਾਰਫੁੱਲ, ਅਗਰ ਫੁੱਲ ਕਰੇ ਤੋ ਜਲਤੀ ਆਗਮੇਂ ਕੁਝ ਪਤ੍ਰ, ਆਰ
 ਲੀਯੀ ਪਾਓ ਤੋ ਤੁਮਹਾਰੀ ਅਸਮਾਨਪਰ ਅਲਾ ਆਓ ਜੋ ਕੁਝ ਦਰਮਾਯੋ ਲੋ ਅਲ-
 ਲਾਓ, ਮਲੇਖਨੇ ਕਛਾ ਤੁ ਅਤੇ ਲੁੱਲਕੇ ਲੁੱਲਪਾਨੇਮੇਂ ਜਲ ਆਰ ਉਸ ਜਲਾ ਯੁਤੀਯਾਂ
 ਉਤਾਰਤੇ ਫਿਰ ਵਛਾਂ ਐਕ ਕਾਲੋ ਤਾਟ ਪਤਾ ਰੇਖਤਾ ਫਿਰ, ਫਿਰ ਮੁਫ਼ਕੀ ਲਲਮ ਯੇ
 ਫਿਰ ਤੇ ਜੋ ਕੋਛ ਮੁਫ਼ਕੀਸ ਆਰ ਮੋਫ਼ਤਾਯ ਹੋ ਜਤਾ ਫਿਰ ਉਸ ਜਲ ਵੋ ਟਾਟ
 ਆਓਕਰ ਆਓਤਾ ਫਿਰ, ਧੰਡਾਂਕੇ ਲੋਗ ਜੋ ਭੀਯਾਰਤ ਕੋ ਜਨਤੇ ਫਿਰੇ ਮਨਾਫ਼ੀਕ ਅਪਨੇ
 ਮਕਫ਼ਰਕੇ ਉਸੇ ਫੇਰੇ ਫਿਰ, ਜਲ ਦੋ ਆਰ ਦੀਨਮੇਂ ਮਾਲ ਜਲਾ ਹੋਤਾ ਫਿਰ ਤਲ ਪੁ-
 ਜਾਰੀ ਐਕ ਆਲਯਤ ਅਤੇ ਲੁੱਲਕੀ ਲਲਕਾਰਸੇ ਫੇਰ ਉਸੇ ਰਖਸਤ ਕਰਤੇ ਫਿਰੇ ਵੋ
 ਤਲੰਗਰ ਹੋਕਰ ਅਲਾ ਜਤਾ ਫਿਰ, ਕੋਛ ਨਡੀ ਮਾਲੁਮ ਕਰਤਾ ਤੇ ਯੇ ਕੋਨ ਆ ਤੁ-
 ਲੀ ਜਕਰ ਉਸ ਪਲਾਸਕੇ ਨੀਲੇ ਐਕ ਆਰ ਫਾਥ ਮੁੱਲ ਅਪਨਾ ਯੁਲ ਤਰੇਫ਼ ਲੁੱਲਕੇ
 ਆਰ ਕੀਮੁਨੇ ਨ ਆਲ, ਅਲਫ਼ ਤੀਨ ਦੀਨਕੇ ਅਲਫ਼ਮਨ ਆਰ ਲੁੱਲ ਪਰਲਾ ਦਰਖਾਸ਼ਤ
 ਫੁੱਲੇ ਆਲਯਤ ਫੇਰ ਰਖਸਤ ਕਰੇ ਤੋ ਤੁ ਵਛਾਂਸੇ ਫਰਗੀਤ ਨ ਓਛ ਜਲ ਨੇਕਾ
 ਯਤ ਮੀਲਤ ਕਰੇ ਤਲ ਤੁ ਆਲਯੋ ਤੇ ਮੁੜੇ ਰਖੀਯਾ ਪੈਸਾ ਕੁਝ ਦਰਕਾਰ ਨਡੀ ਮੇਂ
 ਮਾਲਕਾ ਲੁੱਲਾ ਨਡੀ ਨਡੀ। ਮੇਂ ਮਲੁਮਫੁੱਲ ਪੀਯਾਫੇਕੋ ਆਖਾਫੁੱਲ ਅਗਰ
 ਅਲਫ਼ਮਨੀਕੀ ਮਾਲਾ ਮੇਰੀ ਦਾਫ਼ ਫਿਰੇ ਤੋ ਅਫ਼ੇਤਰ ਨਡੀ ਤੋ ਅਲ ਲੁੱਲ ਮੇਰਾ
 ਫਿਰਲਾਫ਼ ਕਰੇਗਾ। ਆਰ ਉਸ ਆਖੀਮਲੇਲੀ ਅਲਾ ਲੁੱਲ ਮੇਰੀ ਪੀਯਾਫੇਕੋ ਪੋਫ਼ਯੋਗਾ।

जगतक वो माता जराहमनोंकी आप तेरे पास न आवे जहोतेस कोस पुन-
हको मनावे लकीन तु राजीन हुण्यो. आप्पीर लायार होकर वो भुद तेरे
नजदीक आवेगी, वो जहोत जरी हये दोसो आलीस जराहकी उमर हये, ओर
छातीस भेटे उसके जने हुने पुतजानेके सरदार हय ओर उसका जडेपुतके
पास जडा दरम हये; छस सज्जसे उसका छतना जडा हुकम हय के छतने
छोटे जडे छस मुक्कके हये उसके केहनेको अपनी सखादत जनते हय जे
वो हरमाती हय. ज सरो यश्म मानते हये उसका दामन पकडकर कहीयो के
अय माध अगर मुज मजलुम मुसाद्रीरका छनसाइ करेगी तो मै जडे पुत-
की भीहमतमे टकरे गाइगा. आप्पीर वो रहम जाकर तुजसे मेरी शीहारस
करेगी. जय वो तेरा अहवाल पुछे तो कहीयो के मै अजमका रहनेवाला
हुं. जडे पुतकी जीवारतकी जातीर ओर तुम्हारी अदालत सुनकर कलेकोसोसे
यहां आयाहु कछ दीनो आरामसे रहा. मेरी जीजीजी मेरे साथ आध थी;
वो जवान हय ओर सुरत शीकलबी अच्छी हये, ओर आंभ नाकसे दुर-
स्त हैं मजलुम नहीं के उसे शाहजंदरने कयुंकर देया जजओर मुजसे छीन-
कर अपने घरमे जल दीया, ओर हम मुसलमानोंका ये काओदा हये के जे
नामहराम ओरतको देणे या छोनले तो पाण्य हये के उसको छसतरह जने
मारजाले, ओर अपनी जेड को से, नही तो जाना पीना छोडदे, कयुं के
जगतकवो छता रहे वो ओरत जावीहपर हसम हये. अय यहां लायार
होकर आयाहु; देपुं तुम क्या छनसाइ करतीहो जय मलेकाने मुजे ये सज
सीया पडा दीया. मै इप्पस्तहो, उसी ताजघनकी राहसे नीकला ओर वे
लोहोकी नली इर लगादी.

सुजहो होतेही पुतजानेमे गया, ओर सीयाह पदास ओडकर भेडा.
तीन रोजमे छतना इपीया, ओर अशररी कपडा मेरे पास जमय हुवा के देर
लग गया ! येथे दीन जराहमन जजन करते हुये गाने जजाने भीजयत
मेरे पास लेआये, ओर इजसत करने लगे, मै राजी न हुवा, ओर होहार
जडे पुतकी दी के "मै कुछ गदाछ करने नहीं आया अगर छनसाइके लीये जडे
पुत ओर जराहमनोंकी माताके पास आयाहुं, जगतक अपनी फद कोन
पाडिगा, यहासे न जडिगा" वो सुनकर उस जुहोके पास गये, ओर मेरा
अहवाल जमान डीया, जयह उसके ओक पुतपरस्त आया, ओर मेरेतछ
कहा के यज तुजे माता पुलाती हये, मै वही कलाराक सरसे पांवतक ओडे
हुये डेरेमे गया; देया ओक जडाडि सीगा सनपर छसमे लाल अलमास
मोती मुंगा लगा हुवा हये. जडा पुत भेडा हये ओर ओक कुरसी जरीनपर
परस मयकुल भीछाये उसपर ओक जुहीया सीयाहपोश मसनह तकये लगा-
ये, ओर दो लडके हसयारा जराहके जडीशानो शौकतसे उसके पास भेटे हये,
मुजे आगे पुलाया मै आगे गया, ओर अदयसे उसके तापतके पाओके
ओसा दीया, शीर उसका दामन पकड लीया, उसने मेरा अहवाल पुछा ? मेने
उसी तरेह छसतरह मलेकाने कहाया जहीर डीया.

सुनकर मोली के क्या मुसलमान अपनी ओरतोंका परहेमे रजता हये ?

મેને કહા હાં, તુમ્હારે બચ્ચોંકી ખેર હો, યહી રસમ કદીમસે હમારેમે ચલી આતી હય. ખોલી કે તેરા અચ્છા મજબૂબ હય મંચ અબી હુકમ કરતીહું કે શાહબંદર ઓર તેરી જોર આકર હાજીર હોતે હંચ. ઓર ઉસ હરામખોરકો અયસી સજા દેતીહું કે પારે દીગર અયસો હરકત ન કરે, ઓર સખદા નસી-હતહો, ઓર ડરે. અપને લોગોસે પુછને લગી કે શાહબંદર કોન હયે, ઉસકી કયા મળલ હય કે ખીગાની ઓરતકો બઝોર છીન લેતા હયે ? લોગોને કહા ફલાના શમ્સ હય. યે સુનકર ઉન દોનોં લડકોંકો જો પાસ ખેડેયે ઉસે શરમા-યા કે જલદી ઇસ શમ્સકો સાથ લેકર પાદશાહકે પાસ લેગ્ગઓ. ઓર કહો કે માતા ફરમાતી હય કે હુકમ બડેબુતકા યે હય કે શાહબંદર અદમીયોં-પર ઓરો અખરદસ્તી કરતા હયે. સુચાએ ઇસ ગરીબકી ઓરતોકો છીન લીયા હયે, ઉસકી તકસીર બડી સાખીત હુધ જલ્દ ઉસ ગુમ રાહકા માફો અસ-બાબ ખપ્ત કરકર ઇસ તુરકકે હમારે મન્જુર હયે. હવાલે કર, નહીં તો આજ રાતકો તેરી ખાનાખરાખી હોગી, ઓર હમારે મજબૂમે પડેગા. વો દોનોં લડકે ઉઠકર દેવઝસે બાહર આએ ઓર સવાર હુએ. સખ પડે સંજા બગ્ગતે, ઓર આરતી ગાતે જુલોંમે હો લીએ. ગરજ વહાંકે બડે છોટે જહાં ઉન લડકોંકા પાંચ પડતા વહાંકી મીટડી તખરરક જનકડ ઉઠામેતે, ઓર આંખોંસે લગાને. ઇસી તરેહ પાદશાહે કીલ્લેતક ગએ. પાદશાહકો ખબર હુધ, તખ નગે પાંચ ઇસતીક્યાલકે ખાતીર નીકલ આયા, ઓર ઉમેકો બડી તોફાનો તાજીમસે લે-ગ્ગકર અપને પાસ તખ્તપર ખીઠાયા, ઓર પુછા કે આજ કયું તશરીફ શર-માના હુવા ? ઉન દોનોં જરામન બચ્ચોંને માંકી તરફસે જો કુછ સુન આએયે સો કહા, ઓર બડે બુતકી ખફગીસે પાદશાહને સુનતેહી શરમાયા કે બહોત ખુશ, ઓર અપને નોકરોંકો હુકમ કીયા કે ચંદ સીપાહી જાવે ઓર શાહ-બંદરકો ઓર ઉસ અવરતકો જલ્દ હુઝુરમે હાજીર કરે, મેં તકસીર ઉસકી તખવીઝ કરકે સજા હં.

યે સુનકર મંચે અપને દીઝમે ધખરાયા કે યે ખાત તો અચ્છી નહી હુધ, અગર શાહબંદરકે સાથ મલેકકોબી લાવે તો પરદાશાહ હોગા, ઓર મેરા કયા અહવાલ હોગા ! દીઝમે નીયાહત ખોદઝદા હોકર ખુદાકી તરફ રજુઅકી, લેફીન મેરે મુંહપર હવાઇયાં ઉડને લગી, ઓર બદન કાંપને લગા. લડકોંને મેરા રંગ દેખકર દરયાફત કીયા કે યે હુકમ ઇસકી મરજીકે મવાશીક ન હુવા વહી ખફા ઓર બરહમ હોકર ઉડે, ઓર પાદશાહકો ગુસ્સેસે કહા, અય મ-રદક તુ દીવાના હુવા હયે, જો શરમાંબરદારીસે બડે બુતકે નીકલા ઓર હમારે બચનકો જુઠ સમજા ? જો દોનોંકો ખુદાકર તહકોક કીયા આહતા હ-યે ? અબ ખબરદાર તુ મજબૂમે બડે બુતકે પડા હમને તુજે હુકમ પોહંચા દીયા અબ તુ જાન, ઓર બડા બુત જાને, ઇસ કેહનેસે પાદશાહકી અજબ હાલત હુધ કે હાથ જોડકર ખડા હોમયા, ઓર સરસે ખાંવતક રાશા હોમયા મીનત કરકે મનાને લગા. વો દોનોં હરમીઝ ન બેડે, લેફીન બડે રહે. ઇસ-મે જીત ને અમીર ઉમરાવ હાજીર યે સખ એક મુંહ હોકર બદમોઈ શાહબં-દરકી કરને લગે કે વો અયસાહી હરામઝાદ બદકાર હયે ઓર પાપી હયે

અયસી હરકતો કરતા હયે કે હુઝુરમે પાદશાહકે કયા અરજ કરે ને કુછ બરાહમનોંકી માતાને કેહલા બેગમ હયે ફરસ્ત હયે, ઇસવાસ્તે કે હુકમ બડે ખુતકા હયે દરોગ કયું કર હોગા. પાદશાહને જળ સખકી જાયાની એકહી ખાત સુતી અપને કેહનેસે અહોત ખીજલ ઓર નાદીમ હુવા. જદ્દ એક ખીલઅત પાકીઝા મુજેદી, ઓર હુકમનામા અપને હાથસે લીખ ઉસપર મોહોરકરકે મેરે હવાલે કીયા, ઓર એક રકકા બરાહમનોંકી માતાકો લીખખા, ઓર જવાહીર, ઓર અશ્વરશીયાંકે ખવાન લડકોંકે રખર રખકર રકસત કીયા. મેં ખુસીખખુ-શી ખુતખાનેમેં આયા, ઓર ઉસ ખુદીયાકે પાસ ગયા પાદશાહકા ખત ને આયાથા ઉસકા મજમુન યે થા, અલકાખ કે બઅદ બંદગી ઇજાજે નીયાઝ લીખકર લીખખા થા કે મવાશીક હુકમ હુઝુરકે ઇસ મરદે મુસલમાનકો ખી-દમત શાહબંદરકી મુકરર હુધ, ઓર ખીલઅત દી ગધ, અખ યે ઉસકે કતલ કરનેકા મુખતાર હયે ઓર સારા માલો અસખાખ ઉસકા ઇસ તુરકકા હુવા ને ચાહેસો કરે, ઉમ્મીદવારહું કે મેરી તકસીર મઆફ હો બરાહમનોંકી મા-તાને ખુશ હોકર ફરમાયા કે નૌખતખાનેમેં ખુતખાનેકી નૌખત બજે, ઓર પાંચસો સીપાહી બરકદાંઝ ને નીહાયત ચલાક, ઓર હોશીયાર થે મેરે સાથ કરદીએ, ઓર હુકમ કીયા બંદરમેં જાકર શાહબંદરકો ગીરફતાર કરકે ઇસ મુસલમાનકે હવાલે કરો. જુસ તરેહકે અજાબસે ઇસકા જુઆહે ઉસે મારે, ઓર ખબરદાર સીવા ઇસ અઝીઝકે કોઈ મહેલસરામેં દાખીલ ન હોવે, ઓર ઇસકે માલો ખજાનેકો અનામત ઇસકે સોપુરદ કરે. જળ યે બખુશી રખસ્ત કરે ર-સીદ, ઓર સાશી નામા લેકર શીર આવે, ઓર એક પોશાક બડે ખુતકી સ-રકારસે મેરે તઈ દેકર સવારી કરવાકર વીદાય કીયા.

જળ મેં બંદરમેં પોહંચ્યા; એક આદમીને જાકર શાહબંદરકો ખબર કી. વોહ હયેરાન બેઠાથા કે મયેં જા પોહંચ્યા ગુરસાતો દીલમેં ભરની રહાથા દે-ખતેહી શાહબંદરકો તલવાર ખીંચકર અયસી ગરદનમેં લગાધકે ઉસકા સર અલગ ખુદાસા ઉડ ગયા, ઓર વહાંકે ગુમાસ્તે ખજાનચી, મુશરફ, દારોગોંકો પકડવાકર સખ દફતર ખેત કીએ, ઓર મયેં મહેલમેં દાખીલ હુવા. મલેકા-સે મુલાકાતકી, આપસમેં ગલે લગકર રોએ, ઓર શુકર ખુદાકા કીયા. મયેંને ઉસકે, ઉસને મેરે આંસુ પોછે, શીર બાહેર મસનદપર બયેઠકર અહેલકારોંકો ખલઅતેં દેકર અપની અપની ખીદમતોંપર સખકો બહાલ કીયા. નૌકર ઓર ગુલામોંકો સરફરાઝીદી. વો લોગ ને દેવલસે મેરે સાથ આવેથે, ઉન્હોંકો ઇ-નામો બખશીશ દેકર, ઓર ઉનકે જમાદાર રીસાલેદારકો જોડે પેહનાકર ર-ખસત કીયા, ઓર જવાહીર બેશકીમત, ઓર નકદ અહોતસા પાદશાહકી નઝ-રકી ખાતીર ઓર થાન નુરબાશી ઓર શાલખાશી ઓર ઝરેહાઝી ઓર જીનસ તોફે હરએકકે ઓર મવાશીક હરએક ઉમરાવકે દરજે ઓર સખ બરાહમન ઓર પુત્રરીકી ખાતીર તનકસીમ કરનેકે લીએ, બદરજે અપને સાથ લેકર બઅદ એક હફતેકે મંચે ખુત કહેમેં આયા, ઓર ઉસ માતાકે આગે બતરીક ભેટકે રખખા, ઉસને એક ઓર ખીલઅત સરફરાઝીકી મુજે બખશા, ઓર ખીતાબ દીયા. શીર પાદશાહકી દરબારમેં જાકર પેશકશ ગુઝરાની, ઓર ને ને જુલ્મો

इसाद शाहजदरने छन्द कियाथा उसके मौजूद करनेकी आतीर अरुकी. इस समयसे पादशाह, और अभीर, सैदागर सभ मुजसे राजी हुये, जहोत नवाजीरां मुजपर दरमाध और भीलमत, और घोडा देकर मन सभ जगहिर छ नायतकी, और आगर दुरमत जपशी. जय पादशाहके हुजुरसे जाहेर आया. शाहीरह पेशांका, और अडेलकारोंका छतना कुछ देकर राजी किया केसभ मेरा कलमा पडने लगे. भरज मये जहोत मुशहाल होगया, और नीलमत मैने आसभसे उस मुहकमे मलेकासे अकद जांधकर रहने लगा, और फुदाकी जहगी करने लगा. मेरे छनसाहके जाधस रघयत परज सभ मुशीधी. महीनेमे अकेजार अतुआनेमे और पादशाहके हुजुरमे आताज्जता. पादशाह रोजजरोज जीयादा सरदराजी दरमाता आभीर मुसाडेजतमे मुजे दाभील किया. मेरी जे सजाह कोछ काम नकरताथा; नीलमत जेशीकरीसे मेरी जीहगी गुजरने लगे, मगर फुदाही ज्वनता हये, अकसर अदेशा छन होनों बाधयोका दीजमे आता के वो कहां होवेगे, और जोसतरह होवेगे, जयद मुदहत होजरसके अके काइला सैदागरोंका मुहक जेज्यादसे उस जदरमे आया. वय सभ करद अजमका रफनेये, उनहोने ये आहा के दरीयाकी राहसे अपने मुहकको जवे वहांका कायदा ये था के जे काइला आता उसका सरदार सैगात, और तोहका हरजेक मुहकमे मेरे पास लाता और नजर गुजरान करता. दुसरे रोज मै उनके मकानपर जता, और अके हीस्सा जतरीक महुसुलके उसके भालसे लेता, और परवानगी कुअजा होता. छसीतरेह वो सैदागर अरजाद केजी मेरी मुलाकातके आये, और जे जहा तोहका मेरे पेशकश किया. दुसरेदीन मै उनके जेमेमे गया, देखा तो हो आदमी दूटे पुराने कपडे पहने हुये गहरी लुक्या सरपर उठाकर मेरे इंगर लाते हये. जयद जेजनेके शीर उका लेजते हये, और जदी मेदनत, और भीदमत कर रहे हये. मैने जुज पडेछान कर जे देखा तो मेरे येडी होनों बाध हये। उसवकत गैरत, और हमीयतने न आहा के उनको छस-तरेह भीदमतजारीमे देजु. जय मै अपने घरको यत्रा; आदमीयोका कहा के उन होनों शप्सोंका लेते आव. जय उनको लेआये शीर मैने लीयास, और पोशाक जनवादी, और अपने पास रफ्या. छन जजजातोने शीर मेरे भारनेका मनसुजा करकर अकेरोज आधीरातमे सभको गाशीलपाकर योरांकी तरेह मेरे सरपर आन पोहये. मैने अपनी ज्वनके उरसे बांधीदारोंका दर-वाजेपर रफ्या था और ये कुता वहादार मेरी आरपाध के नीचे सोताथा. जुंकी उनोने मीयानसे तलवारें पीछी. के पेहले कुतेने भोंककर उनपर क-मला किया, उसकी आवाजसे सभ जजपडे; मैनेजी जजराकर योंका. आद-मीयोने उनको पकडा, गजलुभ हुवा के आपकी आतेधरीह हमे. सभ जज-नतीयां देनेलगे के जाजजुद छस आतीरदारीके ये क्या क्या हरकत उनसे ज-हुरमे आध.

पादशाह सलामत तजतो मैजी उरा, मसल मुशहूर हये के अके जता, हो जता, तीसरी जता मादरज्जता दीलमे यकी सलाह ठहोरी के अज छ-नको कैद केइ, लेकीन अगरे जदीआनेमे, रफ्या तो छनका केन जजजरीरां

રહેગા, ભુખ પીયાસસે મરજાએજે, યા કોઇ ઓર સોંગ લાવેજે. ઇસવાને પોંજરેમે રખા હયે કે હમેશા મેરી નજરોંકે તલે રહે. તો મેરી ખાતીર જમા રહે; મુખાદા આંખોંસે બચાકરે કુછ ઓર મકર કરે. ઓર ઇસ કુતેકી આબરૂ, ઓર આલી દરજેકા બાએસ ઇસકી વફાદારી ઓર નમકલવાલી હયે. સુબહાનતઅલ્લાહ આદમી બેવફા બદતર, હયેવાને બાવફાસે હયે, મેરી યે સ-રમુઝીસ્તથી બે હુઝુરમેં અરઝકી, અબ ખવાહ કતલ કીજાએ. યા બનખખ-શી કીજાએ મૈને સુનકર ઉસ જવાન બાઇમાનપર આકરીનકી, ઓર કહા કે તેરી મુરબતમેં કુછ ખતલ નહીં, ઓર ઇનકી બેહયાઇ, ઓર હસમઝાદ-ગીમેં હરગીઝ કુસુર નહીં સય હયે કુતેકી દુમકા બારા બરસ ગાડો તોબી તેડીકી તેડી, ઉસકે બઅદ મૈને હકીકત ઉન બારા લાલકી કે ઉસ કુતેકે પ-ટ્ટમેંયે પુછી ? ખવાબ બોલ્લા કે પાદશાહકી સદોખીસ્ત સાલકી ઉમરહો, ઉ-સી બંદરમેં જહાં મૈં હાકીમથા, બઅદ તીનચાર સાલકે એકરોઝ બાલખાનો-પર મહેલકે વાસ્તે સૈર તમાશે દરીયા વ સેહરાકે જા બેઠાથા, ઓર હરતરફ દેખતાથા. નાગાહ એક તરફ જંગલમેં કે વહા શાહ રાહ ન થી. દો આદ-મીકી તસવીરસી નઝર આઇ કે ચક્ષેખતે હયે, દુરખીનસે દેખા તો અજબ તરફકે ઇનસાન હીખાઈ હીએ. મોબદારોંકો ઉનકે ખુલાનેકે વાસ્તે દોડાયા. જબ વો આએ તો મઅલુમ હુવા કે એક અવરત, ઓર એક મરદ હયે; અવર-તકો મહેલસરામેં મલેકાકે પાસ બેજ હીયા, ઓર મરદકો રૂબરૂ ખુલાયા; દેખા તો એક જવાન બરસ બીસ યા બાવીસકા, દાહાડી મુછ આગ્રાઝ હએ, લે-કીન ધુપકી ગરમીસે ઉસકે ચેહરેકા રંગ તલેકાસા કાલા હોરહા હયે, સરકે બાલ, ઓર હાતોંકે નાખુન બઝકર બન માનુસકી સુરત બન રહા હયે, ઓર એક લાકઠા બરસ ચારકા કાંધેપર ઓર દો અસતીન કુડતેકી બરી હુછ હએ-કલકી તરેહ મલેમેં ડાલે, અજબ સુરત ઓર અજબ વજા ઉસકી દેખી. મૈને નીહાયત હઓરાન હોકર પુછા અય અઝીઝ, તુ કૌન હએ, કોનસે મુલકકા બાશીદા હએ, ઓર યે કયા તેરી હાલત હએ ? વો જવાન બેઇખતીયાર રોતે લગા, ઓર વો હમીઆની બોલકર મેરે રૂબરૂ ઝમીનપર રખખી, ઓર બોલા અલજુ અલજુ ખુદાકે વાસ્તે કુછ ખાનેકો દો, મુદદતસે ઘાંસ ઓર બનસ પતીયાં ખાતા ચલા આતાહું, એક ઝરા કુવત મુજમેં બાકી નહીં રહી. મૈને વહીં નાન, શરાબ, કપાળમગવા હીયા, વો ખાને લગા, ઇતનેમેં ખવાબસરા મહેલસે કઈ ચએલીયાં ઉસકે કપીલીકે પાસસે લે આયા. મૈને ઉન સંબકો ખુલવાયા હરએક કીમતકે જવાહીર દેખેં કે એક એક દાના ઉનકા ખીરાજ સંતતનતકા કહા ચાલીએ ! એકસે એક અન મોલ ડોલમેં ઓર તોલમેં ઓર ઉનકી બેત પડેસે સારા મકાન રોશન હોગયા ! જબ ઉસને દુકકા ખાયા, ઓર જમ દારૂકા પીયા, ઓર દમ લીયા હવાસ બજાહુએ તબ મૈને પુછા કે યે પરચર તુજે કહાં હાય લગે જવાબ દીયા કે મેરા વતન વીલાયત આ-ઝરઆબબાન હયે, લાકપનમેં ધરખાર માં બાપસે જુદા હોકર બહોત સખતીયાં. બેચી ઓર એક મુદદત તલક ઝીંદા દર ગોરખા, ઓર કઇબાર મલેકુલમૌતકે પંજેસે બચાહું. મૈને કહા અય મરદે આદમી મુશ-સીલ કહે તો મઅલુમહો-

તખ વો અપના અહવાલ ખયાન કરને લગા કે.—

મેરે આપકા સૌદાગર પેશાયા; હમેશા સફર હીંદુસ્તાન, રમોશામ, ચીનો ખુતન ફરંગ કા કરતા. જખ મૈં દસ ખરસકા હુવા, તો આપ હીંદુસ્તાન ચલા, મુજે અપને સાથ લે. જનનેકો ચાહા, હરમંદ વાલેદાને ખાલાને ઓર કુહીને કહા કે અબી યે લડકા હએ, લાયક સફરકે નહીં હુવા, વાલીદને ન માના ઓર કહા કે મૈં ખુદા હુવા હું, અગર યે મેરે રખડ તરખીયત ન હોગા તો યે હસરત ગોરમે લેખડેગા; મરદ બચ્યા હએ; અખ ન સીખેગા તો કખ સીખેગા ? યે કેહકર મુજે ખવાહમખવાહ સાથ લીલા; ઓર રવાના હુવા ખૈરો આશીયતસે રાહ કટી—જખ હીંદુસ્તાનમે પોહએ; તો કુછ અનસ વહાં બેચી; ઓર વહાંકી સૌગાત લેકર ઝેરખાદકે મુલકકો ગએ; યેલી સફર બખુખી હુવા; વહાંલી ખરીદો ફરોખત કરકે જહાજપર સવાર હુએ કે જલદી વતન કો પોહએ; ખાદ એક મહીનેકે એક રોઝ આંધી ચલી તુફાન આયા; ઓર મેહ મુસલાધાર ખરસને લગા; સારા ઝમીનો આસમાન ધુવાધાર હોગયા. ઓર પટવાડ જહાજકી દુટગઠ; મોઅદ્દમ નાખુદા સર પીટને લએ; દસ દીન તલક હવા ઓર મૌજ જધરચાહતીથી વહાં લેખતીથી. ગયારવેં રોઝ એક પહાડે ટકર ખાકર જહાજ પુરએ પુરએ હોગયા. નહીં મઅલુમ હુવા કે આપ ઓર અસખાખ કહાં ગયા; મએને અપનેતઈ એક તખ્તેપર દેખા તીન દીન રાત વો બેઝા બે ઇખતીયાર ચલા ગયા; ચૌથે દીન કીનારેપર જો લગા મુજમેંદકત જન ખાકીથી; ઉસપરસે ઉતરકર હઝાર મેહનતો મશકકત ઉઠાકર ખારે ઝમીનપર પોહયા. દુરસે ખેત નજર આએ; ઓર બહોતસે આદમી વહાં જમાયે; લેકીન સખ સીયાહ શામ ઓર નગે માદરજાદ મુજસે કુછ ખોલે. લેકીન મૈંને ઉનકી ઝખાન મુતલક ન સમઝી—વો ખેત ચનોંકા થા; વો આદમી આગકા અલાવા જલાકર ખુટોકે હોલે કરતેયે; ઓર ખાતેયે; ઓર કઈ એક ધરબી વહાં નજર આએ; શાયદ ઉનકી ખુરાક પહીયે; ઓર વહાં બસ નેયે; મુજેબી હશારા કરને લગે કે તુબી ખા. મૈંનેબી એક મુઠી ઉખાડકર બુતે. ઓર ખાયા થોડાસા પાની પીકર સો રહા.

બઅદ થોડી દેરકે જખ જગા તો ઉનમેંસે એક શખ્સ મેરે નજદીક આયા; ઓર રાહ દીખાને લગા મએને થોડેસે ચને ઓર ઉખેડ લીયે ઓર ઉસ રાહપર ચલા. એક કહેદરંત મૈદાનથા, ગોયા સેહરાએ કીયામતકા નમુના કહા ચાહીએ; વહી ચને ખાતા હુવા ચલા જતાથા. બઅદ ચાર દીનકે એક કીલા નજર આયા; જખ પાસ ગયા તો એક કોટ દેખા બહોત ખુલંદ તમામ પથ્થર કા ઓર દરવાઝા એક સંગકા તરાશા હુવા એક કુદલ બડાસા જડાથા; લેકીન વહાં ઇનસાનકા નશાન નજર ન પડા. વહાંસે આગે ચલા એક દીવા દેખા કે કિસકી ખાક સુરમેકે રંગ સીયાહ થી.

જખ ઉસ ટેલેસે પાર હુવા તો એક શહેર પડા બહોત બડા આસખાસ શહેરપનાહ ઓર જ બખ ખુરજ, એક તરફ શહેરકે દરીયાથા કિસકા બડા પાટથા. જતે જતે દરવાઝેપર બયા; ખીસમીલાહ કહેકર કદમ અંદર રખખા. એક શખ્સકો દેખા. પોશાક અહલે ફરંગકીસી પેહને હુએ કુરસીપર બૈઠા.

હવે, જુદી ઉસને મુજે અજનબી મુસાફીર દેખા; ઓર મેરે મુંહસે ખીસહ-મીલ્લા સુની; પુકારા કે આગે આવ. મૈને જનકર સલામ કીયા; નેહાવત-મેહે-રયાનીસે સલામકા જવાબ દીયા. તુરત મેઝપર પાઉં રોટી; મસકા; ઓર મુ-રમકા ક્યાબ ઓર શરાબ રખકર કહા પેટભરકર ખાઓ. મૈને થોડાસા ખા-યા; ઓર પીયા ઓર જેખબર હોકર સોયા.

જબ રાત હોગઇ તબ આંખ ખુલી હાથ મુંહ ધોયા. ફીર મુજે ખાના ખીલાયા ઓર કહા અય ખેટા; અપના અહવાલ કહો ? જો કુછ મુજપર ચુઝારાથા સો કેહ સુનાયા તબ બોલા કે યહાં તું કયું આયા મએને દીક હોકર કહા, શામદ તુ દીવાના હયે, મૈને જઅદ મુદદતબડી મહેનતકે છે મહીનીકે અબ બસતીકી સુરત દેખી હએ, ખુદાને યહાં તલક પોહંઆયા, ઓર તુ કે-હતા હએ કયું આયા ! કેહને લગા અબ તો આરામકર, કલ જો કેહના હોગા સો કહુંગા.

જબ સુખ્હો હુધ તો બોલા કે કોઠડીમેં ફાવડા ચલની ઓર તોખરા હય ખાહેર લે આ. મૈને દીલમેં કહા ખુદા જાને રોટી ખીલાકર મુજસે કયા મેહ-નત કરવાએગા. લાચાર વો સબ નીકાલકર ઉસકે રખર લાયા તબ ઉસને ફરમાયા કે ઉસ ટીલેપર જા ઓર એક ગઝકે મવાશીક ગડા ખોદ વહાંસે જો કુછ નીકલે ઇસ ચલનીસે છાન જો ન છન સકે ઉસે તોખરેમેં બરકર મેરે પાસ લા, મંચે વો સબ ચીઝેં લેકર વહાં ગયા ઓર ઉતનાડી ખોદકર છાન છુનકર તોખરેમેં ઝાલા, દેખા તો સબ જવાહીર રંગ ખેરંગકે હયે ! ઉનકી જ્નેતસે આખે ચુધીયાં ગઇ ? ઉસી તરહ તોખરેકો મુંહલગ લખા લખ બરકર ઉસ અઝીઝકે પાસ લેકર ગયા. દેખકર બોલા કે જો ઇસમેં ભરા હયે તુ લે ઓર યહાંસે જા, કે ઇસ શહેરમેં તેરા રેહના ખુબ નહીં. જવાબ દીયા કે સાહેબને આપને જોનીબમેં બડી મેહેરબાની કી કે ઇતના કુછ કંકર પથ્થર દીયા લેકીન મેરે કીસ કામકા જબ ભુખા હોઝગા તો ઇતકો ચખા...સકુંગા, ન પેટ ભરેગા પસ અગર ઓરબી દો તો મેરે કીસ કામ આવેગે ! વો મરદ હંસા ઓર કેહને લગા કે મુજકો તુજપર અફસોસ આતા હયે કે તુબી હમારે માનીંદ મુદકે અજમકા રેહતેવાલા હયે, ઇસલીએ મંચે મના કરતાહું, નહીં તો તુ જાન, અગર ખવાહન ખવાહ તેરા ચે કરદ હય કે શહેરમેં જાઉં તો મેરી અંગુઠી લેતાબ, જબ બાઝારકે ચીકમેં જાવે તો એક શખ્સ સુફીદ રેશ વહાં ખેઠા હોગા, ઓર ઉસકી સુરત શકલ મુજસે બહોત મીલતી હય, વો મેરા બડા બાઈ હયે ઉસકો ચે અંગુઠી દીજયો તો વો તેરી ખબરગીરી કરેગા, ઓર જો કુછ વો કહે ઉસી મવાશીક કામ કીજયો નહીં તો મુફત મારા જા-એગા, ઓર મેરા હુકમ યહીં તલક હય, શહેરમેં મેરા દખલ નહીં.

મૈને વો અંગુઠી ઉસે લેલી, ઓર સલામ કરકે રખસ્ત હુવા-શહેરમેં ગયા. તો બહોત ખાસા શહેર દેખા કુચા ઓર બાઝારસાફ, ઓરત વમદ બેહીનખ આપસમેં ખરીદો ફરોખત કરતે, સબ ખુશ લીખાસ હયે. મંચે સૈર કરતા હુવા જબ સોકકે ઓરાહેપર પોહંઆ. વહાં અપસા ઇઝદહામ થા કે થાલી ફેકી ચે તો આદમીઓંકે સરપર ચલી જાએ ખલકતકી ચે બીડથી કે રાહ.

ਅਥਵਾ ਮੁਸਲੀਮ ਥਾ ਨੌਘ ਕੁਝ ਜੀਤ ਕਮੇ ਕੁਝ ਮਥੇ ਦੜਕਮ ਖੜਕਾ ਕਰੇਗਾ ਕੁਝ ਆਮੋ ਜਥਾ ਆਰੇ ਉਸ ਅਜੀਝਕੋ ਦੇਖਾ ਤੇ ਐਕ ਯੋਧੀਪਰ ਯੋਧਾ ਹਯੇ. ਆਰ ਐਕ ਨੌਧਾਵ ਕੁਰਸੀ ਝਰਨੀਯਾਰ ਸਾਮਨੇ ਧਰੀ ਹਯੇ; ਮੇਨੇ ਜਾਕਰ ਸਵਾਮ ਹੀਥਾ ਆਰ ਯੋ ਮੋਹਰ ਦੀ, ਯੁਰਸੇਕੀ ਨਝਰਸੇ ਮੇਰੀ ਤਰਫ਼ ਦੇਖਾ ਆਰ ਯੋਧਾ, ਕਥੁੰ ਤੁ ਖਥਰ ਆਥਾ ਆਰ ਅਪਨੇ ਤਥ ਯਥਾਮੇਂ ਯਥਾ ? ਮੇਰੇ ਯੋਧਕੁਝ ਆਖਨੇ ਤੁਯੇ ਮਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਯਾ ਥਾ ! ਮੇਨੇ ਕਹਾ ਉਠੋਨੇ ਤੋ ਕਹਾ ਲੇਕੀਨ ਮੇਨੇ ਨਹੀਂ ਮਾਨਾ ਆਰ ਤਮਾਮ ਕਯੇ-ਹੀਯਤ ਅਪਨੀ ਖਯਨੇਦਾਸੇ ਖਯਨੇਛਾਤਕ ਕੇਹ ਸੁਨਾਯ. ਯੋ ਯਥਸ ਉਠਾ ਆਰ ਮੁਯੇ ਸਾਥ ਲੇਕਰ ਅਪਨੇ ਧਰਤੀ ਤਰਫ਼ ਯਥਾ ਉਸਕੋ ਮਕਾਨ ਪਾਦਸ਼ਾਹੋਂਕੇ ਮਕਾਨਸਾ ਦੇਖ-ਨੇਮੇ ਆਯਾ ਆਰ ਯਥੋਤਸੇ ਨੋਕਰ ਆਕਰ ਉਸਕੇ ਥੇ. ਨੌਘ ਘੀਲਰਨਮੇਂ ਜਾਕਰ ਯੋਧਾ ਤੋ ਯ ਮੁਲਾਮੀਯਤ ਯੋਧਾ ਤੇ ਅਧ ਫ਼ਰਜ਼ੰਦ ਥੇ ਕਥਾ ਤੁਨੇ ਨਾਧਾਨੀ ਕੀ ਤੇ ਅਪਨੇ ਪਾਂਧਸੇ ਗੋਰਮੇਂ ਆਥਾ, ਕੋਧਲੀ ਕਮਯਯਤ ਯਸ ਟੀਲਸਮਾਨੀ ਸ਼ੇਹਰਮੇਂ ਆਤਾ ਹਯ ? ਮੇਨੇ ਕਹਾ, ਅਪਨਾ ਅਹਵਾਲ ਪੇਸ਼ਤਰ ਕੇਹ ਯੁਠਾਛੁੰ, ਅਯਤੋ ਕੀਸ-ਮਤ ਲੇ ਆਯ, ਲੇਕੀਨ ਸ਼ਖ਼ਕਕਤ ਫ਼ਰਮਾਕਰ ਧਠਾਂਕੇ ਰਸਮੋ ਰਾਹਸੇ ਆਗਾਛ ਕੀਯੇ ਤੋ ਮਅਲੁਮ ਕਰੇਂ ਤੇ ਯਸ ਵਾਸਤੇ ਤੁਮਨੇ ਆਰ ਤੁਮਹਾਰੇ ਆਖਨੇ ਮੁਯੇ ਮਨਾ ਕੀਯਾ.

ਤਯ ਯੋ ਨੌਧਾਂ ਮਰਦ ਯੋਧਾ ਤੇ ਪਾਦਸ਼ਾਹ ਆਰ ਤਮਾਮ ਰਥਸ ਯਸ ਸ਼ੇਹਰਕੇ ਸਾਂਢੇ ਛੁਯੇ ਹਯੇ. ਅਨੌਘ ਤਰਫ਼ਕਾ ਉਨਕਾ ਧੀਨ ਆਰ ਮਝਯਯ ਹਯੇ ਧਠਾਂ ਯੁਤ ਆਨੇਮੇਂ ਐਕ ਯੁਤ ਹਯ ਤੇ ਸ਼ੇਤਾਨ ਉਸਕੇ ਪੇਟਮੇਂਸੇ ਨਾਮ ਆਰ ਯਾਤ, ਆਰ ਧੀਨ ਛਰਕੀਸੀਕਾ ਯਯਾਨ ਕਰੇਗਾ ਹਯ, ਪਸ ਜੇ ਕੋਧ ਗਰੀਯ ਮੁਸਾਫ਼ੀਰ ਆਤਾ ਹਯ ਪਾਦ-ਸ਼ਾਹਕੋ ਯਥਰ ਛੋਨੀ ਹਯੇ ਉਸੇ ਉਸ ਦੇਵਲ ਮੇਂ ਲੇਜਨਤਾ ਹਯ ਆਰ ਯੁਤਕੋ ਸੀਯਦਾ ਕਰਵਾਤਾ ਹਯ, ਅਗਰ ਸੀਯਦਾ ਕੀਯਾ ਤੋ ਯੋਧਤਰ ਨਹੀਂ ਤੋ ਯੋਧਾਰੇਕੋ ਦਰਧਾਮੇਂ ਧੁਮੋ ਦੇਤਾ ਹਯ ਅਗਰ ਯੋ ਯਾਛੇ ਤੇ ਦਰਧਾਸੇ ਨੀਕਲਕਰ ਆਗੇਤੋ ਆਲਤ ਆਰ ਯੁਸੀਐ ਉਸਕੇ ਲੰਘੇ ਛੋਜਨੇ ਹਯੇ ਅਧਸੇ ਤੇ ਝਮੀਨਮੇਂ ਲਗਜਨੇ ਹਯ; ਆਰੇ ਯੋਧਕੇ ਯੋ ਛਰਗੀਝ ਯਲ ਨਹੀਂ ਸਕਤਾ ! ਅਧਸਾ ਕੁਝ ਟੀਲਸਸੁਮ ਯਸ ਸ਼ੇਹਰਮੇਂ ਯਨਾਯਾ ਹਯੇ ਮੁਯਕੋ ਤੇਰੀ ਜਵਾਨੀਪਰ ਰਫ਼ਮ ਆਤਾ ਹਯੇ, ਮਗਰ ਤੇਰੀ ਆਤੀਰ ਐਕ ਤਫ਼ਥੀਰ ਕਰੇਗਾਛੁੰ ਤੇ ਯਥਾ ਕੋਧ ਧੀਨਤੋ ਤੁ ਭੁਤਾ ਰਹੇ, ਆਰ ਉਸ ਅਯਾਯਸੇ ਯਥੇ ਮੇਨੇ ਪੁਛਾਥੇ ਕਥਾ ਸੁਰਤ ਤਜਵੀਝ ਕੀ ਹਯੇ ਧਰਸ਼ਾਛੋ ! ਕੇਹਨੇ ਲਗਾ, ਤੁਯੇਛ ਕਦ ਯੁਧ ਕਰੇਛ ਆਰ ਵਜੀਰਕੀ ਲਾਡੀਸੇ ਤੇਰੀ ਸ਼ਾਹੀ ਕਰੇਗਾ ਫੁੰਗਾ. ਮੇਨੇ ਕਹਾ ਵਜੀਰ ਅਪਨੀ ਲਾਡੀ ਮੁਯ ਮੁਸਲੀਸਕੋ ਕਥੁੰ ਕਰੇਗਾ ? ਮਗਰ ਨੌਘ ਧਨਕਾ ਧੀਨ ਕੁਯੁਲ ਕਰੇਂ ਸੋ ਥੇ ਮੁਯਸੇ ਨ ਛੋਲਕੇਗਾ. ਕੇਹਨੇ ਲਗਾ ਯਸ ਸ਼ੇਹਰਕੀ ਥੇ ਰਸਮ ਹਯੇ ਤੇ ਜੇ ਕੋਧ ਯਸ ਯੁਤਕੋ ਸੀਯਦਾ ਕਰੇ ਅਗਰ ਫ਼ਕੀਰ ਛੋ ਆਰ ਪਾਦਸ਼ਾਹਕੀ ਯੇਰੀ ਮਾਂਗੇ ਤੋ ਉਸਕੀ ਯੁਸੀਕੀ ਆਤੀਰ ਹਯਾਥੇ ਕਰੇਂ, ਆਰ ਉਸੇ ਰੰਭਾ ਨ ਕਰੇ ਆਰ ਮੇਰਾਯੀ ਪਾਦਸ਼ਾਹਕੇ ਨਝੀਕ ਐਤਯਾਰ ਹਯੇ ਆਰ ਅਜੀਝ ਰਘਤਾ ਹਯੇ ਆ ਸਯ ਅਰਥਨ ਅਕਾਥੀਰ ਧਠਾਂਸੇ ਮੇਰੀ ਕਫ਼ਰ ਕਰੇਂ ਹਯ ਆਰ ਦਰਮੀਆਨ ਐਕ ਛਫ਼ਤੇ ਤੇ ਦੋ ਧੀਨ ਯੁਤਯਾਮੇਮੇਂ ਝੀਧਾਰਤਕੋ ਜਨੇ ਹਯ, ਆਰ ਯਥਾਦਤ ਯਯਲਾਥੇ ਹਯੇ, ਯੁਨਾਯੇ ਕਲ ਸਯ ਜਮਅ ਛੋਵੇਯੇ ਮੈਂ ਤੁਯੇ ਲੇਜਯੋਗਾ; ਥੇ ਕੇਹਕਰ ਘੀਥਾ ਪੀਥਾਕਰ ਸੁਥਾਥਾ.

ਨੌਘ ਸੁਯਛੋ ਕੁਝ ਤੋ ਮੁਯੇ ਸਾਥ ਲੇਕਰ ਯੁਤਯਾਨੇ ਕੀ ਤਰਫ਼ ਯਥਾ, ਧਠਾਂ ਜਾਕਰ ਜੇ ਦੇਖਾ ਤੋ ਆਧਮੀ ਆਥੇ ਜਨੇ ਹਯੇ, ਆਰ ਪਰਸ਼ਟੀਸ਼ ਕਰੇਂ ਹਯੇ. ਪਾਦ-ਸ਼ਾਹ ਆਰ ਅਥੀਰ ਯੁਤਕੇ ਸਾਮਨੇ ਪਾਤੀਸਾਂਕੇ ਪਾਸ ਸਰ ਨੇਂ ਕੀਐ ਅਧਯਸੇ

ਦੋਹਾਂਨੂੰ ਭੇਜਏ, ਆਰ ਨਾਯਾਵੀਗ ਲੜੀਆਂ, ਆਰ ਲੜਕੇ ਯੁਧ ਧੁਰਤ ਨਯਸੇ ਫੁਰੇ।
 ਗੀਲਮਾਂ ਆਰੋਂ ਤਰਖ਼ ਸਖ਼ ਆਂਧਰ ਅਤੇਥੇ ਤਯ ਵੇ ਅਜੀਯ ਮੁਯਸੇ ਫਮ ਕਲਾਮ
 ਫੁਵਾ ਕੇ ਅਯ ਮਧੇ ਜੇ ਕਛੁ ਸੋ ਕਰ ਮੇਨੇ ਕੁਯੁਲ ਕੀਯਾ ਕੇ ਆੇ ਫ਼ਰਮਾਵੇ ਸੋ
 ਯਯਯਾਫ਼ਿ. ਆਵਾ ਕੇ ਪੇਛੇ ਪਾਦਸ਼ਾਹਕੇ ਛਾਧ ਪਾਂਧਕੋ ਯੋਸਾ ਦੇ ਆਫ਼ ਉਸਕੇ ਵਜੀ-
 ਰਕਸ਼ ਫਾਮਨਪਕਤ ਮੇਨੇ ਵਧਸਾਢੀ ਕੀਯਾ. ਪਾਦਸ਼ਾਹਨੇ ਪੁਛਾ ਕੇ ਫ਼ਾਨਫਧ ਆਰ ਕਯਾ
 ਕੇਛਤਾ ਫਧ ? ਉਸ ਮਰਨੇ ਕਛਾ ਧੇ ਨਯਾਨ ਮੇਰੇ ਰੰਨੇਮੇਂ ਫਧ ਪਾਦਸ਼ਾਹਕੀ ਕਫਮ
 ਯੋਸਾਫ਼ੀ ਆਰਯੁਮੇ ਫੁਰਸੇ ਆਯਾ ਫਧੇ ਫਸ਼ ਤਵਕਕਾਪਰ ਕੇ ਵਜੀਰ ਫਸ਼ਕੋ ਅਪਨੀ
 ਯੁਵਾਮੀਮੇਂ ਸਰਯੁਲੰਫ਼ ਕਰੇ ਅਗਰ ਫੁਕਮ ਯੁਤ ਕਵਾਂਫ਼ਾ ਆਰ ਮਰਜੀ ਫੁਯੁਰਕੀ ਫੇਯੇ.
 ਪਾਦਸ਼ਾਹਨੇ ਕਛਾ ਕੇ ਫਮਾਰਾ ਮਯਫਧ ਆਰ ਫਾਨੋ ਆਫ਼ਤੇ ਕੁਯੁਲ ਕਰੇਗਾ ਤੋ ਮੁਯਾ-
 ਰਕ ਫਧ. ਵਡੀ ਯੁਤਯਾਨੇਕਾ ਨਕਫਾਰ ਯਾਨਾ ਯਯਨੇ ਲਗਾ. ਮੁਯੇ ਆਕ ਯੀਲਯਤ
 ਯਾਰੀ ਪੇਛਨਾਫ਼ ਆਰ ਆਕ ਰਸ਼ੀ ਰੀਯਾਫ਼ ਮੇਰੇ ਗੱਲੇਮੇਂ ਡਾਲਕਰ ਯੀਯਤੇ ਫੁਯੇ
 ਯੁਤਕੇ ਸੀਂਗਸਨਕੇ ਪਾਸ਼ ਲੇਯਕਰ ਰੀਯਫ਼ਾ ਕਰਵਾਕਰ ਯਯਾ ਕੀਯਾ. ਯੁਤਸੇ ਆਵਾਯ
 ਨੀਕਵੀ ਕੇ ਅਯ ਯਯਾਯਯਾਫ਼ੇ ਯੁਧ ਫੁਵਾ ਕੇ ਤੁ ਫਮਾਰੀ ਯਫ਼ਗੀਮੇਂ ਆਯਾ. ਅਧ
 ਫਮਾਰੀ ਰਫਮਤ ਆਰ ਫਨਾਯਤਫ਼ਾ ਉਮੇਫਧਾਰ ਰਫ਼ੇ ਧੇ ਸੁਨਕਰ ਸਧ ਯਲਕਤਨੇ
 ਸੀਯਫ਼ਾ ਕੀਯਾ, ਆਰ ਯੀਨਪਰ ਲੋਫ਼ਨੇ ਲਗੇ ਆਰ ਪੁਫ਼ਰੇ ਫਨ ਫਧੇ ਕਧੁੰ ਨ ਫੋ,
 ਤੁਯ ਅਧੇਫ਼ੀ ਫ਼ਾਕਰ ਫੋ ਨਧ ਸ਼ਾਮ ਫੁਧ, ਪਾਦਸ਼ਾਹ ਆਰ ਵਜੀਰ ਸਫ਼ਾਰ ਫੋਕਰ
 ਵਜੀਰਕੇ ਮਫ਼ੇਲੇਮੇਂ ਫਾਯੀਲ ਫੁਯੇ ਆਰ ਵਜੀਰਕੇ ਯੇਤੀਫ਼ਾ ਅਪਨੇ ਤੋਰਕੀ ਰੀਤਰਸਮ
 ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਫਵਾਲੇ ਕੀਯਾ ਆਰ ਯਫ਼ੋਤਸਾ ਫਾਨ ਫੇਫ਼ੇਯ ਫੀਯਾ, ਆਰ ਯਫ਼ੋਤ ਮੀਯਤ
 ਕਰਨੇ ਲਗੇ ਕੇ ਯਯਯਧ ਫੁਕਮ ਯਤੇਯੁਤ ਕੇ ਉਸੇ ਤੁਮਫ਼ਾਰੀ ਯੀਫਮਤਮੇਂ ਫੀਯਾ ਫਧੇ,
 ਆਕ ਮਫ਼ਾਨ ਫੇਂ ਫਮ ਫੋਨੀਫ਼ਾ ਰਯਯਾ. ਉਸ ਨਾਯੀਫ਼ਾ ਮੇਨੇ ਫੇਯਾ ਤੋ ਉਸਕਾ
 ਯੇਨ ਨਯਾਯ ਮਾਨੀਫ਼ ਪਰੀਫ਼ਯਾ ਜੇ ਜੇ ਯੁਯੀਯਾਂ ਪਫਮਨੀਫ਼ੀ ਸੁਨਾਯਨੀਫ਼ੀ ਫੇ
 ਆੇ ਸਧ ਉਸਮੇ ਮੋਯੁਫਧੀ ਯਫ਼ਰਾਗਤ ਤਮਾਮ ਮੇਨੇ ਸ਼ੋਫਧਤਫ਼ੀ, ਆਰ ਮਯਾ ਉ-
 ਫਯਾ. ਸੁਯਫ਼ੋਕੇ ਗੁਸਲ ਕਰਕੇ ਪਾਦਸ਼ਾਹਕੇ ਸੁਯਰੇਫ਼ਾ ਗਯਾ ਪਾਦਸ਼ਾਹਨੇ ਯੀਲਯਤ
 ਫੀਯਾਫ਼ੀਫ਼ੀ ਫਨਾਯਤਫ਼ੀ ਆਰ ਫੁਕਮ ਫ਼ਰਮਾਯਾ ਕੇ ਫਯੇਸ਼ਾ ਫਰਯਾਰਮੇਂ ਫਾਯੀਰ ਰਫ਼ਾਕਰੇ.
 ਆਯੀਰਕੋ ਯਯਫ਼ ਆਫ਼ਰੋਯਕੇ ਪਾਦਸ਼ਾਹਕੀ ਸੁਸਾਯੋਫ਼ਤਮੇਂ ਫਾਯੀਲ ਫੁਵਾ ਪਾਦਸ਼ਾਹ
 ਮੇਰੀ ਸੋਫਧਤਸੇ ਨੇਫਾਯਤ ਯੁਸ਼ ਫੋਤੇ, ਆਰ ਅਯਸਰ ਯੀਲਯਤ ਆਰ ਫਨਾਮ ਫ-
 ਨਾਯਤ ਕਸ਼ਤੇ ਅਗਰਧੇ ਫੁਨੀਯਾਕੇ ਮਾਲਸੇ ਮੇਂ ਗਨੀਯਾ. ਫਸ਼ ਵਾਰਤੇ ਕੇ ਮੇਰੇ ਕਧੀਲੇ
 ਕੇ ਪਾਸ਼ ਫਤਨਾ ਨਕਫੋ ਯਨਸ ਆਰ ਨਯਾਫ਼ੀਰਯਾ ਕੇ ਯਸਕੀ ਫਰ ਨਧੀ, ਫੋ ਸਾ-
 ਲਤਕ ਯਫ਼ੋਤ ਅਯੇਸ਼ਾ ਆਰਾਮਸੇ ਗੁਯਰੀ ਫਫ਼ੋਫ਼ਾਕਨ ਵਜੀਰਯਾਫ਼ੀਫ਼ਾ ਪੇਟ ਰਫ਼ਾ, ਨਧ
 ਸਤਵਾਸਾਲ ਫੁਵਾ ਆਰ ਅੰਗਨਾ ਮਫ਼ੀਨਾ ਗੁਯਰਕਰ ਫੀਨ ਪੁਰੇ ਫੁਯੇ ਫਾਧ ਨਯਾਨੇ
 ਆਧ ਤੋ ਮਰਾ ਫੁਵਾ ਲੜਕਾ ਪੇਟਮੇਸੇ ਨੀਕਲਾ ਉਸਕਾ ਯਫ਼ਰ ਵਜੀਰਫ਼ੀਫ਼ਾ ਯਯਾ
 ਵੋਯੀ ਮਰ ਯਧ ਮੇਂ ਮਾਰੇ ਗਮਕੇ ਫੀਵਾਨਾ ਫੋ ਗਯਾ ਕੇ ਆਫ਼ਤ ਕਯਾ ਮੁਯਪਰ ਫੁਟੀ
 ਉਸਕੇ ਸੀਰਾਨੇ ਯੇਫ਼ਾ ਰੋਤਾਯਾ.

ਆਕਯਾਰਯੀ ਰੋਨੇਕੀ ਅਵਾਯ ਸਾਰੇ ਮਫ਼ੇਲੇਮੇ ਯੁਯਫ਼ ਫੁਧ ਆਰ ਯਾਰੋਂ ਤਰਖ਼ਸ਼ੇ
 ਅਧਰਨੇ ਆਨੇ ਲਗੀ. ਜੇ ਆਫ਼ੀਯੀ ਸੋ ਆਕ ਧਧਾ ਮੇਰੇ ਸਰਪਰ ਮਾਰਤੀਯੀ ਆਰ
 ਅਪਨੀ ਕੁਸ਼ ਆਰ ਕੁਨਕੋ ਨੰਗਾ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਸੁਕਾਯੀਲ ਯਧੀ ਰਫ਼ੋਤੀ ਆਰ ਰੋਨਾ
 ਸ਼ਰ ਕਰਤੀ। ਫਤਨੀ ਰਡੀਯਾ ਨਯਮਯ ਫੁਧ ਕੇ ਮੇ ਉਨਕੀ ਨਯਯਮੇਂ ਫੁਪ ਗਯਾ, ਨਯ-
 ਫ਼ੀਫ਼ ਥਾ ਕੇ ਯਨ ਨਯੇ.

ਘਟਨੇਮੇ ਫੀਸੀਨੇ ਪੀਛੇਸੇ ਆਕਰ ਗੀਰੇਆਨ ਮੇਰਾ ਆਕਰ ਥਸੀਯਾ ਦੇਖਾਤੋ
 ਧੜੀ ਮਰਦੇ ਅਯਯੀ ਹੋ ਕੇ ਉਸਨੇ ਮੇਰੀ ਸਾਥੀ ਕਰਵਾਈਥੀ ਸੋ ਕਹੇਨੇ ਲਗਾ ਅਯ
 ਅਫਮਕ, ਤੁਨੇ ਧੇ ਕਥਾ ਆਤਕੀ, ਮੇਨੇ ਕਛਾ ਮੇਰੀ ਪਾਦਸ਼ਾਹਤ ਗਧ. ਆਰਾਮ ਆਨਾਦ-
 ਰੀਯ ਗਯਾ ਆਰ ਤੁੰ ਕਹੇਤਾਛੇ ਕਥੁੰ ਗਮ ਕਰਤਾ ਫਯੇ? ਧੋ ਅਯੀਯ ਛਾਂਸਕਰ ਆਲਾ, ਅਯ
 ਤੁੰ ਅਪਨੀ ਮੋਤਕੀ ਆਲੀਰ ਰੋ, ਮੇਨੇ ਪਛੇਲੇਛੀ ਤੁਨੇ ਕਛਾਥਾ ਕੇ ਸ਼ਾਧਫ ਧਸ ਸ਼ਫੇਰਮੇ
 ਤੇਰੀ ਅਯਲ ਤੁਨੇਕੋ ਲੇਆਧ ਹੋ, ਧਧਸਾਛੀ ਛੁਧਾ, ਅਯ ਸੀਧਾ ਮਰਨੇਕੇ ਤੇਰੀ ਰੇਛਾਧ
 ਨਛੀ. ਆਪੀਰ ਲੋਗ ਮੂਨੇਕੋ ਪਕੜਕਰ ਯੁਨ ਆਨੇਮੇ ਲੇ ਗਯੋ. ਦੇਖਾ ਤੋ ਪਾਦਸ਼ਾਹ
 ਆਰ ਅਮੀਰ ਚੰਤੀਸ ਫਾਰੇਕੇ ਰਚਧਤ ਪ੍ਰਯਨ ਵਛਾਂ ਹੋ ਆਰ ਵਯੀਰਯਾਛੀਕਾ ਮਾਸੋ ਅ-
 ਸਯਾਧ ਸਯ ਧਰਾ ਹੋ, ਨੇ ਅੀਯ ਦੇਖਨੇਮੇ ਆਤੀ ਹੋ ਸੋ ਲੇਤਾ ਹੋ ਆਰ ਉਸਕੀ
 ਫੀਮਤਕਾ ਰੁਪੀਧਾ ਧਰੇਤਾ ਹੋ ਗਰਨ ਸਯ ਅਸਯਾਧ ਫੇਰੁਪੀਧੇ ਛੁਯੋ ਫਿਨ ਰੁਪੀਧੇਕਾ
 ਨਵਾਛੀਰ ਅਰੀਫ ਗਯਾ ਆਰ ਐਕ ਸੰਫੁਕਯੇਮੇ ਧੰਫ ਫੀਧਾ ਆਰ ਐਕ ਸੰਫੁਕਯੇ-
 ਨਾਨ ਛਲਧਾ ਆਰ ਗੋਰਤਕੇ ਫਯਾਧ ਆਰ ਮੇਧੇ ਯੁਯਾਫੇਤਰ ਯਛੇਤਕੀ ਆਨੇਕੀ ਅੀਯ
 ਲੋਕਰ ਲਰੀ, ਆਰ ਉਸ ਧੀਯੀਕੀ ਲਾਸਕੋ ਐਕ ਸੰਫੁਕਯੇ ਰਧਕਰ ਧੋ ਸੰਫੁਕ ਐਕ
 ਫਿਟਪਰ ਲਫਾ ਫੀਧਾ ਆਰ ਮੂਨੇ ਸਵਾਰ ਫੀਧਾ; ਆਰ ਸੰਫੁਕਧਾ ਨਵਾਛੀਰਕਾ ਮੇਰੀ
 ਯਗਲਮੇ ਫੀਧਾ ਆਰ ਸਾਰੇ ਧਰਾਫਮਨ ਆਗੇਆਗੇ ਫਯਯਨ ਕਰਨੇ; ਆਰ ਸਯ ਯ-
 ਨਨੇ ਅਯੇ; ਆਰ ਪੀਛੇ ਐਕ ਯਲਕਤ ਸੁਧਾਰਕਯਾਫੀ ਫੇਲਤੀ ਸਾਧ ਫੁਧ ਧਸ਼ੀ
 ਤੋਰਸੇ ਉਸੀ ਫਰਵਾਯਲਸੇ ਕੇ ਮੇਂ ਪਛੇਲੇ ਰੋਯ ਆਧਾਧਾ ਸ਼ਫੇਰਕੇ ਯਾਫਰ ਨੀਕਯਾ.

ਨਯ ਉਸ ਫਾਰੋਗੋਫੀ ਨਯਰ ਮੂਨੇਪਰ ਪਫੀ ਰੋਨੇ ਲਗਾ ਆਰ ਆਲਾਕੇ ਅਯ
 ਕਮਯਯਤ; ਅਯਲ ਗੀਰਤਾ ਮੇਰੀ ਆਤ ਨ ਯੁਨੀ ਆਰ ਉਸ ਸ਼ਫੇਰਮੇ ਨਯਕਰ
 ਮੂਫਤ ਅਪਨੀ ਯਨ ਫੀ ਧਰਮੇ ਕੁਧ ਮੇਰੀ ਤਕਸੀਰ ਨਛੀ ਮੇਨੇ ਮਨਯ
 ਫੀਧਾਧਾ ਉਸਨੇ ਧੇ ਆਤ ਕਛੀ ਲੇਫੀਨ ਮੇਨੋ ਫਕਾ ਯਕਾ ਹੋ ਰਛਾਧਾ ਨ
 ਯਯਾਨ ਧਾਰੀਫੇਤੀਧੀ ਕੇ ਨਵਾਧਫੁ ਨ ਆਸਾਨ ਯਨਧੇ ਕੇ ਅਯਯਗ ਕਥਾ ਹੋਤਾ ਫਧ
 ਆਪੀਰ ਉਸ ਫੀਲੇਕੇ ਪਾਸ ਉਸਕਾ ਮੇਨੇ ਪਛੇਲੇ ਰੋਯ ਫਰਵਾਯ ਅਧ ਥਾ ਵਛਾਂ
 ਲੇ ਗਯੋ ਆਰ ਯਛੇਤਸੇ ਆਫਮੀਧੋਨੇ ਮੀਯਕਰ ਫੁਲਫੁਲਕੋ ਆਲਾ ਆਰ ਤਾਯੁਤ ਆਰ
 ਸੰਫੁਕ ਅੰਫਰ ਲੇਅਯੇ. ਐਕ ਪੰਫੀਤ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਆਧਾ; ਆਰ ਸਮਯਛਾਨੇ ਲਗਾ ਕੇ
 ਆਫਮੀ ਐਕਫੀਨ ਯਨਮ ਪਾਤਾ ਹੋ; ਐਕ ਰੋਯ ਮਰਨਤਾਛੇ; ਫੁਨੀਧਾਛੀ ਧੜੀ ਯੁਰਾ-
 ਫਛੇ, ਅਧ ਧੇਛ ਤੇਰੀ ਅਧਰਤ; ਆਰ ਲਛਾ ਆਰ ਆਲੀਸ ਫੀਨਕੀ ਯੁਰਾਕ ਆ-
 ਨੇਕਾ ਮੋਯੁਫ ਹੋ, ਧਸਕਾ ਲੇ; ਆਰ ਧਛਾਂ ਰਹੇ. ਨਯ ਤਲਕਯਯਯੁਤ ਤੁਨੇਪਰ ਮੇਫਰ-
 ਯਾਨ ਹੋਵੇ, ਮੇਨੇ ਗੂਰਸਾਮੇ ਆਛ ਕੇ ਉਧ ਯੁਤਪਰ ਆਰ ਵਛਾਂਕੇ ਰੇਛਨੇ ਧਾਲੋਪਰ
 ਆਰ ਉਸ ਰੀਤ ਰਸਮਪਰ ਲਯਨਤ ਕੁਛੁ ਆਰ ਉਸ ਧਰਾਫਮਨਕੋ ਧਯੋਲ ਅਕੜਮਾਰ
 ਕਰ ਨੀਕਾਫਫੁ ਘਟਨੇਮੇ ਧੜੀ ਮਰਦੇ ਅਯਯੀ ਅਪਨੀ ਨਯਾਨਮੇ ਮੂਨੇ ਮਨਾ ਫੀਧਾ
 ਕੇ ਧਧਰਫਾਰ ਫਰਗੀਯ ਫਯਮਤ ਮਾਰ ਅਗਰ ਕੁਧਕੀ ਆਲਾਨੋ ਧਸੀਯਕਤ ਤੁਨੇ ਨ-
 ਲਾਵੇਗੇ ਯੇਰ ਨੇ ਤੇਰੀ ਫੀਸਮਤ ਮੇਧਾ ਸੋ ਛੁਧਾ, ਅਧ ਯੁਫਕੇ ਕਰਮਛਾ ਫਮੀਫਵਾਰ
 ਰਛੇ; ਸ਼ਾਧਫਅਧੀ ਤੁਨੇ ਧਛਾਂਸੇ ਉਤਾਨੀਛਾਲੇ ਆਪੀਰ ਸਯ ਮੂਨੇ ਤਨਛਾ ਛੋੜਕਰ
 ਉਸ ਫੀਸਾਰਸੇ ਯਛਾਰ ਨੀਕਾਲੇ, ਆਰ ਫਰਵਾਯ ਸ਼ੀਰ ਧੰਫ ਕਰਫੀਧਾ ਉਸਯਕਤ ਮੇਂ
 ਅਪਨੀ ਤਨਛਾਧ ਆਰ ਯੇਕਸੀਪਰ ਯੇ ਫਯਯਤੀਧਾਰ ਰੋਧਾ, ਆਰ ਉਸ ਅਧਰਤਕੀ ਲਾ-
 ਸਪਰ ਲਾਤੇ ਗਾਰਨੇ ਲਗਾਕੇ ਅਧ ਮਰਫਾਰ, ਅਗਰ ਤੁਨੇ ਉਥੇਛੀ ਮਾਰਨਾਧਾ ਤੋ ਸਾਫੀ
 ਫੀਸਲੀਯੋਛੀ ਆਰ ਪੇਛੇਸੇ ਕਥੁ ਰਛੀਧੀ ਮਾਰ ਮੁਕਰਰ ਧੂਪ ਛੋਰਛਾ ਧਸਮੇ ਫੀਨ ਅਯ

ਘੋਰ ਭੁਖ ਮਰਮ ਛੁਢ ਸਰਕਾ ਲੇਜ ਪੜੇ ਲਗਾ ਘੋਰ ਘਟਘੁਟੇ ਮਾਰੇ ਝੁਝ ਤਨਸੇ
 ਨੀਕਲੇ ਲਗੀ; ਭੁਖ ਦੇਖਤਾਥਾ ਤੋ ਮੁਰਹੋਡੀ ਛੁਡੀਆਂ ਘੋਰ ਸੰਦੁਕ ਜਵਾਬੀਰਕੇ ਘੋ-
 ਤਸੇ ਪੜੇਥੇ. ਤਾਪ ਕਠ ਸੰਦੁਕ ਪੂਰਨੇ ਲੇਕਰ ਨੀਘੇ ਉਪਰ ਰਘੇ ਤੇ ਦੀਨਕਾ ਧੁਪਸੇ ਘੋਰ
 ਜਾਤੀ ਸ਼ਯਾਮਸੇ ਪਾਵਾਪ ਹੋ ਪੀਰ ਪਾਨੀਤੀ ਤਵਾਸ਼ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਐਕੇ ਤਰਫ਼ ਜਰਾ
 ਨਜ਼ਰ ਆਯਾ ਕੀਲੇਕੇ ਦੀਵਾਰੇ ਪਥਰਕਾ ਤਰਾਸ਼ਾ ਛੁਟਾ ਧੜੇ ਤੇ ਸੁਫੇਕੇ ਭ੍ਰਮਾਸ਼ੀਰ ਛੇ
 ਪਾਰੇ ਕਠ ਦੀਨ ਖਸ ਪਾਨੀ ਘੋਰ ਆਨੇਸੇ ਝੀਵਗੀ ਛੁਢ ਆਪੀਰ ਅਯਾਕਾ ਤਮਾਮ
 ਛੁਟਾ ਮੇਂ ਗਮਰਾਘ ਘੋਰ ਘੁਫਾਤੀ ਜਨਾਘਮੇ ਝਰੀਘਾਫ਼ਤੀ ਵੇ ਅਧਸਾ ਕਰੀਮਛੇ ਤੇ
 ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਕੀਲੇਕਾ ਘੁਫਾ ਘੋਰ ਐਕੇ ਮੁਰਹੋਡੇ ਲਾਘੇ ਉਸਕੇ ਸਾਥ ਐਕੇ ਪੀਰਮਰਦ
 ਆਯਾ ਜਾਪ ਕਿਸੇਘੀ ਛੋੜਕਰ ਗਘੇ ਧੇ ਦੀਨਮੇ ਆਯਾਕੇ ਉਸ ਘੁਫੇਕੇ ਮਾਰਕਰ ਉਸਕੇ
 ਆਨੇਕਾ ਸੰਦੁਕੇ ਸਾਥ ਲੇਵੁੰ. ਸੰਦੁਕਕਾ ਪਾਘਾ ਛਾਥਮੇ ਲੇਕਰ ਉਸਕੇ ਪਾਸ ਗਘਾ ਵੇ ਘੀਮਾਰਾ
 ਸਰਯਾਨੁਪਰ ਧਰੇ ਹੋਰਾਨ ਘੋਡਾਥਾ ਮੇਨੇ ਪੀਛੇਸੇ ਆਕਰ ਉਸਕੇ ਸਰਮੇ ਅਧਸਾ ਗਾਰਾ
 ਤੇ ਮਗਯਾਕਾ ਘੁਫਾ ਨੀਕਲ ਗਘਾ ਘੋਰ ਮਰਗਘਾ ਤਮਾਮ ਘੁਰਾਕੇ ਲੇਕਰ ਮੇਂ ਆਨੇ ਲਗਾ
 ਸੁਫ਼ਤ ਤਕ ਧੜੀ ਮੇਰਾ ਕਾਮਥਾ ਤੇ ਜੇ ਝੀਵਾ ਮੁਰਹੋਡੇ ਸਾਥ ਆਤਾ ਉਸੇਮੇ ਮਾਰਯਾ-
 ਤਾ ਘੋਰ ਆਨੇਕਾ ਅਸਥਾਘ ਲੇਕਰ ਘੜਗਰਾਤ ਆਤਾ ਘਗਾਤ ਝੀਵਨੀ ਸੁਫ਼ਤਕੇ ਐਕੇ
 ਮਰਤਘਾ ਐਕੇ ਲੜਕੀ ਤਾਘੁਤਕੇ ਮਰਤਕੇ ਆਘਾ ਮੇਰਾਤ ਕੁਝਲ ਸੁਰਤਘਾ ਮੇਰੇ ਤਵਨੇ
 ਨ ਆਫ਼ਾ ਤੇ ਉਸੇ ਮਾਰੇ ਮੇਰੇ ਮੇਰਾ ਘੋਰ ਮਾਰੇ ਝਰੇ ਘੋਰਾਸ ਹੋਗਘ. ਉਸ-
 ਕਾਘੀ ਸੋਗਾਨ ਉਘਾਤ ਮੇਰਾਤ ਮੇਰਾ ਲੇ ਆਘਾ ਲੇਕੀਨ ਐਕੇਲਾ ਨ ਆਤਾ ਜਾਪ
 ਘੁਘ ਲਗਤੀ ਆਨਾ ਮੇਰਾਤ ਲੇਜਤਾ ਘੋਰ ਸਾਥਮੀਲਕਰ ਆਤਾ ਜਾਪ ਉਸ
 ਅਧਰਤਨੇ ਹੋਘਾ ਤੇ ਮੁਰੇ ਮੇਰੇ ਸਾਥਸ ਨਛੀ ਸਤਾਤਾ ਦੀਨ ਘਦੀਨ ਦਫ਼ਸ਼ਤ ਉਸਤੀ
 ਕਮ ਛੁਢ ਘੋਰ ਆਰਾਮ ਹੋਤਾ ਅਥਾ ਮੇਰੇ ਮਕਾਨਮੇ ਆਨੇ ਜਨੇ ਲਗੀ ਐਕੇਰਾਯ
 ਉਸਕਾ ਅਫ਼ਵਾਜ਼ ਘੁਘਾ ਤੇ ਤੁੰ ਤੇਨ ਛੇ ਉਸਨੇ ਜਵਾਘ ਦੀਘਾ ਤੇ ਮੇਰਾਦਸ਼ਾਫ਼ਕੇ ਪਾਸ
 ਪਕੀਲਕੀ ਘੇਰੀਕੁੰ ਅਪਨੇ ਅਥਾਕੇ ਘੇਰੀਸੇ ਮੇਰੀ ਸਾਦੀਛਮਥੀ ਰਾਘੇ ਉਤੀਕੇ ਦੀਨਾਉਸੇ
 ਕੁਝਜਕੀ ਘੀਮਾਰੀ ਛੁਢ ਅਧਸਾ ਦਰਦ ਸੇ ਤੜਪਨੇ ਲਗਾ ਤੇ ਐਕੇ ਆਨਕੀ ਆਗਮੇ
 ਮਰਗਘਾ ਸੁਝੇ ਤਾਘੁਤਕੇ ਸਾਥ ਲਾਕਰ ਧਵਾਂ ਛੋੜਗਘੇ ਪੀਰ ਉਸਨੇ ਮੇਰਾ ਅਫ਼ਵਾਜ਼ ਘੁਘਾ
 ਮੇਨੇਘੀ ਤਮਾਮੋਂ ਕਮਾਜ ਘਾਘਾਨ ਕੀਘਾ ਘੋਰ ਕਛਾ ਘੁਫਾਨੇ ਤੁਝੇ ਧਵਾਂ ਮੇਰੀ ਆਤੀਰ
 ਲੇਜ ਛੇ ਵੇ ਮੁਸਕੁਰਾਕਰ ਘੁਪਕੀ ਹੋ ਰਛੀ ਖ਼ਸ਼ੀ ਤਰਫ਼ ਕਠ ਦੀਨਮੇ ਆਪਸਮੇ
 ਮੋਢਘਾਤ ਝੀਘਾਫ਼ ਛੁਢ ਮੇਨੇ ਉਸੇ ਅਰਕਾਨ ਮੁਸਲਮਾਨੀਕੇ ਸ਼ੀਘਾਕਰ ਕਲਮਾ ਪੜਾਘਾ
 ਘੋਰ ਰਘੁਕਰਕੇ ਸੋਢਲਾਨਕੀ ਵੇਘੀ ਲਾਮੇਜ਼ਾ ਛੁਢ ਐਕੇ ਘੇਟਾ ਪੇਫ਼ਾ ਛੁਟਾ ਗਰੀਘ ਤੀਨ
 ਘਰਸਕੇ ਉਸੀ ਸੁਰਤਸੇ ਘੁਝਰੀ ਜਾਪ ਲੜਕੇਕਾ ਦੁਫ਼ ਘੜਾਘਾ ਐਕੇ ਰਾਯ ਘੀਘੀਸੇ ਤੇ
 ਛਾਕੇ ਧਵਾਂ ਕਘਾਤਕਕ ਰਛੇਘੇ ਘੋਰ ਕੀਸ ਤਰੇਛ ਧਵਾਂਸੇ ਨੀਕਝੇਘੇ? ਵੇ ਘੋਤੀ ਨੀਕਲੇ,
 ਨਕੀਤੋ ਐਕੇ ਰਾਯ ਘੁਝੀ ਮਰਜ਼ਘੇਘੇ ਸੁਝੇ ਉਸਕੇ ਕੇਛੇਨੇਸੇ ਘੋਰ ਅਪਨੇ ਰਛੇਨੇਸੇ
 ਕਮਾਜ ਰੀਕਕਤ ਆਘ ਰੇਤੇ ਰੇਤੇ ਸੋਗਘਾ. ਐਕੇ ਸਾਥਸਕੇ ਘਾਘਾਮੇ ਹੋਘਾਕੇ ਕਛੇਤਾ
 ਛੇ ਪਰਨਾਫ਼ੇਕੀ ਰਾਫ਼ਸੇ ਨੀਕਲਤਾ ਛੇ ਤੋ ਨੀਕਲ ਮੇਰੇ ਘੁਸ਼ੀਕੇ ਘੋਂਕ ਪੜਾ ਘੋਰ ਉਸ
 ਅਧਰਤਕੇ ਕਛਾ ਤੇ ਕੋਛੇਕੀ ਸ਼ੀਘੇ ਘੋਰ ਮੇਘੇ ਜੇ ਪੁਰਾਨੀ ਸੰਦੁਕਮੇ ਛੇ ਸੋ ਜਮਅ
 ਕਰਕੇ ਲੇਆਵੇ ਤੋ ਉਸਨੇ ਕੁਸਾਫ਼ਾ ਕਰ.

ਧਰਯ ਮੇ ਉਸ ਮੋਰੀਕੇ ਸੁਫ਼ਪਰ ਮੇਘ ਰਘਕਰ ਪਥਰੇਸੇ ਅਧਸਾ ਠੋਕਤਾ ਤੇ
 ਘਕਘਾਤਾ ਐਕੇ ਘਰਸਕੀ ਮੋਢਨਤਮੇ ਵੇ ਸੁਰਾਘ ਖ਼ਤਤਾ ਘੜਾ ਛੁਟਾ ਤੇ ਆਫ਼ਮੀ ਨੀਕ-
 ਲ ਸਾਫ਼ੇ. ਘਾਫ਼ ਉਸਕੇ ਮੁਰਹੋਡੀ ਆਸਤੀਨੇ ਮੇਂਸੇ ਅਝੇ ਅਝੇ ਜਵਾਬੀਰ ਸੁਨਕਰ

બરે ઝોર સાથ લેકર કિસી રાત્રે હમ તીનો બાહર નીકલે ખુદકા શુકર કીયા ઝોર બેટકા કાંધેપર બીઠવાયા એક મહીના હુવા હે કે સરે રાહ છોડકર મારે ડરકે જંગલ પહોંચી રાહ ચલા આતા હું જળલુખ લગતી હે તળ ધાસ પાન ખાતાહુ તાકત બાત કરનેકી મુજમે નહી હે યે મેરી હકીકત હએ જો તુમને સુની. પાદશાહ સલામત મેને ઇસકે હાથપર તરસ ખાયા ઝોર હમામ કરવા કર અચ્છા લીયાસ પહેનવાયા ઝોર નાચન બનાયા ઝોર મેરે ઘરમે મલેકાસે કંઈ લડકે પેદા હુએ લેકીન છોટપનમે મર મરગયે. એક બેટા પાંચ બરસકા હો કર જનત બરહક તસલીન હુવા ઇસ ગમમે મલેકાનેબી વ-શત પાંચ મુજે કમાલ ગમ હુવા વો મુલક બગેર ઉદાસ હોગયા ઇ-રાદા અજમકા કીયા પાદશાહસેકે અરજ કરકે ખીદમત શાહબંદરકી ઉરાજ વાનકો દીલવાદી, ઉસ અરસેમે પાદશાહબી મરગયા. ઇસ વફાદાર કુતેકો ઝોર સખ બાલ ખજાના લેકર નએશાપુરમે આ રહા; ઇસ વાસ્તે કે મેરે ભા-ઇઓંકે અહવાલસે કોઈ વાકીફ ન હોવે. મયે ખવાજન સંગપરરત મશહુર હુવા ઝોર ઇસ બદનામીમે દુગના મહમુલ આજતક પાદશાહ ઇરાનકી સરકારમે બરતાહું.

ઇતેફાકન યે સૌદાગર બચ્ચા વહીં આયા ઉસકે વસીલેસે જહાંપનાહકા કદમબોસ હુવા. મેને પુછા કે કયા યે તુમહારા ફરજંદ નહીં? ખવાજને જ-વાબ દીયા, કીંબલએ આલમ યે મેરા બેટા નહીં. આપહીકી રમ્યત હય, લેકીન અબ મેરે માલીક ઝોર વારસ જો કુછ કહીએ સો યે હય ! યે સુન-કર મેને સૌદાગર બચ્ચેસે પુછા કે તું કીસ તાજરકા લડકા હયે, ઝોર તેરે માં બાપ કહાં રહેતે હયે? ઉસ લડકેને ઝમીન ચુમી ઝોર જનકી અમાન માંગી, ઝોર બોલા કે યે લૌંડી સરકારકે વઝીરકી બેટી હયે, મેરા બાપ હુજુ-રકે અતાબમે ખસજબ ઉસ ખવાજકે લાલોંકો પડા ઝોર હુકમ થું હુવા કે, અગર એક સાલતક ઉસકી બાત કુન્સીનસીન નહો ગીતો જનતસે મારા બચ્ચે-ગા. મેને યે સુનકર યે બેસ બનાયા ઝોર અપને તંઈ નએશાપુરમે પોહચા-યા. ખુદને ખવાજકો જમઆ ફૂતા ઝોર લાલાંકી હુજુરમે હાજીર કીયા. આ-પને તમામ અહવાલ સુનવાયા ઉમ્મેદવાર હું કે મેરે ખુદે બાપકી લુખલસી હો. યે બયાન વઝીરઝાદીસે સુનકર ખવાજને એક આહકી, ઝોર બે ટપ્પતી-યાર ગીર પડા. જમ ઉસપર શુભાચ છીડકાગયા, તળ હોશમે આયા ઝોર બોલા કે હાય કમબખ્તી ઇતની દુરસે યે રંજે મેહનત ખીચકર મયે ઇસ આરજુસે આવાયા કે ઇસ સૌદાગર બચ્ચેકો અપના ફરજંદ કરંગા ઝોર અપને માલો મતાકા ઉસકા હીજા નામા લીખડંગા તો મેરા નામ રહેમત ઝોર સા-લ આલમ ઇસે ખવાજઝાદા કહેગા, સો મેરા ખીયાલ ખામ હુસ, ઇસને ઝો-રત હોકર મુજ મરહેપીરકો ખરાબ કીયા, મયે રંડીકે ફરેખમે પડા, અબ મે-રી વોકહવત હુઇ, ઘરમે રહે ન તીરથ ગએ, મુંડ મુઝા રજીહત લયે. અલકી-રસા મુજે ઉસકી બેકારી, ઝોર નાલા ઝારીપર રહમ આયા ખવાજકો નજ-દીક બુલાયા ઝોર કાનમે મુઝદા ઉરકે વસલકા સુનાયા કે ગમગીન મત હો મ-સીસે તેરી શાદી કરહેગે ખુદ આહે તો તેરી અવસાદ હોગી. ઇસ ખુશ ખ-

ਭਰੀਏ ਸੁਨਨੇਸੇ ਭਲੇ ਉਪੇਸ਼ਾ ਤਸਵੀ ਫੁੱਲ, ਤਯ ਮੈਨੇ ਕੁਝ ਕੇ ਵਜੀਰ ਆਈਏ
ਗਏਲਮੇ ਲੇਨਯੋ, ਆਰ ਵਜੀਰ ਫਾਂ ਕੁਝਆਨੇਮੇਸੇ ਲੇਨਯੋ ਆਰ ਹਮਮਾਮੇ ਨਹੀ-
ਲਾਯੋ ਆਰ ਪੀਯਾਅਤ ਸਰਸਾਭੀਫੀ ਪੈਢਨਾਯੋ, ਆਰ ਨਲਦੀ ਮੇਰੇਪਾਸ ਲਾਯੋ।

ਉਸ ਵਕਤ ਵਜੀਰ ਆਯਾ, ਲਯੇ ਫ਼ਰਸ਼ਤਕ ਕਿਸਕਾ ਖਸਤਕਯਾਲ ਫ਼ਰਸ਼ਾਯਾ, ਆਰ
ਯੁਯੁਰਮ ਨਨਕਰ ਗਏ ਲਗਾਯਾ, ਆਰ ਨਯੋ ਸਰਸੇ ਕਲਗਦਾਨ ਵੀਯਰਤਕਾ ਖਨਾਯਤ
ਫ਼ਰਮਾਯਾ, ਆਰ ਯਵਾਨਕੋਲੀ ਨਾਗੀਰ ਮਨਸਾਯਦੀਯਾ, ਆਰ ਸਾਅਤ ਨੇਕ ਦੇਖਕਰ ਵ-
ਜੀਰਯਾਦੀਸੇ ਨੀਕਾਫ਼ ਪਤਾਕਰ ਮਨਸੁਯਾ ਫੀਯਾ। ਕੁਝ ਸਾਲਮੇਂ ਹੋ ਯੋਟੇ, ਆਰ ਐਕ
ਯੋਟੀ ਕਿਸਕੇ ਧਰਮੇਂ ਪੈਢਾ ਫੁੱਲ—ਸੁਨਾਯੇ ਯਾਤ ਯੋਟਾ ਮਥੇਕੁਤਯੁਨਰ ਫੁੱਲੇ, ਆਰ
ਫ਼ੋਰਾ ਫ਼ਮਾਰੀ ਸਰਕਾਰਕਾ ਸੁਯਤਾਰ ਫੁੱਲੇ। ਅਯ ਫ਼ਰਵੇਸ਼ਾ ਮੈਨੇ ਖਸ ਲੀਯੇ ਯੇ ਨਕਲ
ਤੁਮਫ਼ਾਰੇ ਸਾਮਨੇ ਯਯਾਨਫੀ ਕੇ ਕਲਫੀ ਰਾਤ ਹੋਂ ਫ਼ੀਰੀਫੀ ਸਰਸੁਯਸ਼ਤ ਮੈਨੇ ਸੁਨੀ ਥੀ,
ਅਯ ਤੁਮ ਫ਼ੋਨੀਯੀ ਨੇ ਯਾਫੀ ਰਫ਼ੇ ਫ਼ੋ ਯੇ ਸਮਯੇ ਕੇ ਫ਼ਮ ਉਸੀ ਮਥਾਨਮੇਂ ਯੋਟੇ
ਫੁੱਲੇ, ਸੁਯੇ ਆਪਨਾ ਯਾਦੀਯ, ਆਰ ਫ਼ਮ ਧਰਕਾ ਆਪਨਾ ਤਕੀਯਾ ਨਨੀ, ਯੇ ਵ-
ਸਤਾਸ ਆਪਨੀ ਆਪਨੀ ਸੈਰਕਾ ਆਫ਼ਵਾਲ ਕਫ਼ੋ, ਆਰ ਅਫ਼ਰੋਜ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਰਫ਼ੋ।

ਸੈਰ ਤੀਸਰੇ ਫ਼ਰਵੇਸ਼ਾਫੀ.

ਨਯ ਫ਼ੀਰੀਯੋ ਪਾਫ਼ਸ਼ਾਫ਼ੀ ਤਰਫ਼ਸੇ ਯਫ਼ੋਤ ਯਾਤੀਰ ਫ਼ਾਰੀ ਦੇਯੀ ਤੋ ਕਫ਼ਨੇ ਲਯੇ
ਕੇ ਯੈਰ, ਨਯ ਤੁਮਸੇ ਗਫ਼ਾਯੋਫੀ ਫ਼ਿਲਸ਼ਤਕਾ, ਤੋ ਫ਼ਮ ਫ਼ੋਨੀਯੀ ਆਪਨਾ ਮਾਨਰਾ
ਯਯਾਨ ਕਰਨੇ ਫੁੱਲੇ, ਸੁਨੀਯੋ। ਤੀਸਰਾ ਫ਼ਰਵੇਸ਼ਾ ਕੋਟ ਯਾਧਕਰ ਯੈਫ਼ਾ, ਆਰ ਆਪਨੀ
ਸੈਰਕਾ ਯਯਾਨ ਫ਼ਸਤਰਫ਼ ਕਰਨੇ ਲਗਾ।—

੩ਯਾਧ

ਆਫ਼ਵਾਲ ਫ਼ਮ ਫ਼ੀਰਕਾ ਅਯ ਫ਼ੋਰਤਾਂ ਸੁਨੀ, ਯਯਾਨੇ ਨੇ ਸੁਨਪਰ ਯੀਤੀ ਫੁੱਲੇ
ਯਾ ਫ਼ੋਰਤਾਂ ਸੁਨੀ। ਨੇ ਕੁਝ ਕੇ ਸਾਫ਼ੇ ਫ਼ਰਕਨੇ ਸੁਨਸੇ ਫੀਯਾ ਸੁਲੁਕ; ਤਫ਼ਸੀਲਵਾਰ ਕੇ-
ਫ਼ਤਾਫ਼ੁੰ ਕਿਸਕਾ ਯਯਾਂ ਸੁਨੀ।

ਕੇ ਯੇ ਕਮਤਰੀਨ ਪਾਫ਼ਸ਼ਾਫ਼ਾਫ਼ਾ, ਅਯਮਥਾ ਫੁੱਲੇ, ਮੇਰੇ ਵਲੀਯੁਲਨਯਾਮਤ ਵਫ਼ਾਫ਼ੇ
ਪਾਫ਼ਸ਼ਾਫ਼ ਯੇ, ਆਰ ਲੀਯਾ ਮੇਰੇ ਕੋਫ਼ ਫ਼ਰਯੰਫ਼ ਨਫ਼ੀ ਰਯਤੇਯੇ ਮੈਂ ਨਯਾਨੀਫ਼ੇ ਆ
ਫ਼ਮਮੇਂ ਮੁਸਾਫ਼ੇਯੋਫ਼ੇ ਸਾਥ ਅਯਪਤਾ, ਗੰਭੁਫ਼ਾ, ਸ਼ਤਰੰਯ, ਤਯਤਾ, ਨਰਫ਼ ਯੇਫ਼ਾ ਕਰ-
ਤਾ, ਆਰ ਸਵਾਰ ਫ਼ੋਕਰ ਸੈਰੀ ਸ਼ੀਯਰਮੇਂ ਗਯਾਗੁਲ ਰੇਫ਼ਤਾ ਐਕ ਫ਼ੀਨਕਾ ਯੇ ਮਾਨਰਾ
ਫੁੱਲੇ ਕੇ, ਸਵਾਰੀ ਤਯਯਾਰ ਕਰਵਾਕਰ, ਆਰ ਸਯ ਯਾਰ ਆਸ਼ਨਾਯੋਫ਼ਾ ਲੋਕਰ ਮੈਫ਼ਾਨਕਾ
ਤਰਫ਼ ਨੀਕਫ਼ਾ। ਯਾਤ, ਕਯੁਨਰ, ਫ਼ੀਰਨ ਯਾਸ਼ਾ ਸੁਰ ਯਾਯ, ਤੀਤਰੀਯਰ ਉਤਾਫ਼ਾਫ਼ੁਯ ਫ਼ਰ
ਨੀਕਲਗਯਾ; ਅਯਯਾ ਤਰਫ਼ਕਾ ਐਕ ਕਤਾ ਯਫ਼ਾਰਕਾ ਨਯਰ ਆਯਾ ਕੇ ਯਧਰ ਨੀਗਾਫ਼
ਯਾਤੀਯੀ ਫ਼ੋਸੀਂ ਤਯਕ ਸਯਯਾ, ਆਰ ਫ਼ੁਲੋਂਸੇ ਯਮੀਨ ਲਾਲ ਨਯਰ ਆਤੀਥੀ, ਯੇ
ਫ਼ੈਸ਼ੀਯਤ ਦੇਖਕਰ ਥੋਡੀਫੀ ਯਾਯੇ ਯਲ ਫੀਯਾ ਆਰ ਕਫ਼ਮ ਯਕਫ਼ਮ ਸੈਰ ਕਰਨੇ ਫੁੱਲੇ
ਅਥੇ-ਨਯਤੇਯੇ, ਨਾਗਾਫ਼ ਉਸ ਸਫ਼ੇਯਮੇਂ ਦੇਯਾ ਕੇ ਐਕੇ ਕਾਫ਼ਾ ਫ਼ਰਨ ਉਸਪਰ ਯਰਯਫ਼ਤ-
ਫ਼ੀ ਯੁਯ ਆਰ ਫ਼ੁੰਗਰ ਸੋਨੇਫ਼ੇ ਯਰਫ਼ਾਫ਼ੀ ਪਟੇਮੇਂ ਲਟਕੇ ਫੁੱਲੇ, ਅਥੇਮੇਂ ਪਡੇ ਫੁੱਲੇ
ਯਾਤੀਰ ਨਯਸੇ ਉਸ ਮੈਫ਼ਾਨਮੇਂ ਕੇ ਨਫ਼ਾਂ ਖਨਸਾਨਕਾ ਫ਼ਾਯਥ ਨਫ਼ੀ, ਪਰੀਫ਼ਾ ਪਰ
ਨਫ਼ੀ ਮਾਰਤਾ, ਯੋ ਸ਼ੀਰਤਾ ਯਾ। ਫ਼ਮਾਰੇ ਥੋਡੀਫੀ ਆ ਫ਼ਟ ਪਾਕਰ ਯੈਫ਼ਾ ਫੁੱਲਾ, ਸਰ
ਉਫ਼ਾਕਰ ਦੇਯਾ, ਆਰ ਆਫ਼ੇਰਤਾ ਆਫ਼ੇਰਤਾ ਅਯਾ। ਸੁਯੇ ਉਸਕੇ ਦੇਯਨੇਸੇ ਯੇ ਸ਼ੈਕ ਫੁੱਲਾ

के रक्षाकोसे कहा, तुम यही पड़े रहो, मैं उसे छूता पकड़ूंगा। जपरद्वार तुम वदम आगे न आओ, और मेरे पीछे न आओ। मेरा घोड़ा नेहायत सुरतो आलाक था के कुछ पार दरनोंके उपर दौड़ाकर उनही चौकड़ी बुझाकर हाथोंसे पकड़ पकड़ लीको ये, उसके पीछे दौड़ाया। वो देखकर छलांगे भरने लगा, और हवा हुआ, और घोड़ाभी हवासे जाते करता था, लेकिन उसकी गरदको न पोंह'या वो घोड़ाभी परीना परीना होगया, और मेराभी जग मारे पीयासके सुभने लगी, पर कुछ पस न बला; शाम होने लगी, और मैं क्या जानुं कहाँमे कहाँ नीकल आया लाचार होकर उसे बुझवा दिया, तर-डीशमेंसे तीर नीकात्रकर सीधेमें जेउकर भीस गांधी और अस्लाखोअकगर केहकर मारा। पारे पेहलाही तीर उसके पांजमें लगा, तग वो लगउता हुआ पहाउके दामनकी तरफ बला। द्वीरभी धोउपरसे उतर पड़ा, और पीयास उसके पीछे लगा उसने कोहका धरादा डीया। और मैनेभी उसका साथ डीया; कुछ उतार अजावके बाद, ओक गुमगज नजर आया, जग पास पोंह'या तो ओक पाग और अशमा देभा। वो दरमतो नजरोसे गायग हो गयाथा। मैनी जहोत थक गया, हाथ पांव धोने लगा। ओक पारंगी आवाज रानेकी उस गुमगजके अंदरसे मेरे कानमें आछ, जगसे के कोछ केहता हये के अय जग्गे, उसने तुजे तीर मारा, मेरी आहका तीर उसके कलेन्नेमें लगीयो, वो अपनी ज-वानीसे हल न पावे मैं ये सुनकर वहां गया। देभा तो ओक जुअरग सुदीद-रेश पोशाक पेहने ओक मसनदपर बैठा हये, औरत दरन उसके आगे लेटा हये उसकी टांगसे ये तीर पनीयता हये, और जद होया होता हये मैने स-लाम डीया, और हाथ जेउकर कहा के हजरत सलामत, ये तदसीर नादानीस्ता हस गुलामसे हुछ, मैं ये न जानताथा, जुदाके वारते मआइ करो। वो ओत्रा के जेअपानके तुने सताया हये अगर अनगने ये दरकत तुजसे हुछ, अस्लाह मआइ करेगा।

मैं पास नजर बैठा, और तीर नीकलने लगा, जहोत देखेबाद वो तीर नीकला और जगममें भरदम भरकर छोड दीया। द्वीर हाथ धो धाकर उस पीर भरदने कुछ जाना जे उस वकत मौजुद था मुजे भीलाया। मैने आपीकर ओक चार पाछपर लणीतानी, मांदगीके सगग जुग पेटभरकर सोया; उस नींदमें आवाज आहो जरीडी कानमें आछ आपे भलकर जे देखताहुं तो उस मकानमें न वो जुदा हये, न कोछ और हये, अकेला मैं पलंगपर लेटाहुं, और वो दालान जाली पड़ा हये-आरो तरफ हयेरान होकर देखने लगा ओक कोनेमे परदा पड़ा नजर आया; वहां नजर उसे उहाया देभा तो ओक तप्त भीछा हये, और उसपर ओक परीजद औरत पारस बौदा ओककी आहताण कीसी सुरत, और जुअई दोनों तरफ छुटीं हुछ हराता येदरा प्ररंगी लीयास पेहने हुजे, अजग अहासे देखती हये, और वो जुअरग अपना सर उसके पांवपर धरे जेअपनीयार री रहा हये, और होशो हवास जो र-हा हये; मैं उस पीर भरदका ये अहवाल उस नाजनीनका हुरतो जमाल देखकर मुरज गया, और मुरदेकी तरफ जेअन होकर गीर गया वो पीर भरद मेरा ये

ਛਾਤਰ ਦੇਖਕੇ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਯੁਕਤਾਯਕਾ ਲੇਆਯਾ, ਐਰ ਮੁਯਪਰ ਧੀਤਕਨੇ ਲਗਾ, ਜਯ ਮੈਂ ਫੋਸ਼ਮੇਂ ਆਯਾ ਤੋ ਉਠਕਰ ਉਸ ਮਯਯੁਕਤੇ ਮੁਕਾਯੀਲ ਨਕਰੇ ਸਲਾਮ ਕੀਯਾ, ਉਸਨੇ ਫਰਸ਼ੀਯ ਛਾਥ ਨ ਉਛਾਯਾ, ਐਰ ਨ ਛੋਂਟ ਛੀਯਾਯਾ ? ਮੈਨੇ ਕਛਾ ਅਯ ਯੁਕਤਾਯਨ, ਛਤਨਾ ਯੁਕਰ ਕਰਨਾ, ਐਰ ਜਵਾਯ ਸਲਾਮਤ ਨ ਫੋਨਾ ਕੀਸ ਮਯਯਯਮੇਂ ਦੁਰਸਤ ਛਯੇ.

ਐਤ.

ਕਮ ਯੋਲਨਾ ਅਛਾ ਛਯੇ, ਫਰਯੰਦ ਪਰ ਨ ਛਤਨਾ;
ਮੁੰਦਯਯੇ ਅਸਮੇ ਆਸ਼ਕ, ਤੋਲੀ ਵੋ ਮੁੰਛ ਨ ਯੋਲੇ.

ਵਾਸਤੇ ਉਸ ਯੁਛਾ ਕੇ ਯੋਸਨੇ ਤੁਯੇ ਯਨਾਯਾ ਛਯੇ, ਕੁਛਤੋ ਮੁੰਛਸੇ ਯੋਲ ਫਰਸ਼ੀ ਯੋਕ ਸਯਯਯਸੇ ਵਛਾਂ ਆ ਨੀਕਲੇ ਛਯੇ, ਮੇਛਮਾਨਕੀ ਆਤੀਰ ਯੁਕਰ ਛਯੇ । ਮੈਨੇ ਯਛੋਤਰੀ ਯਾਤੇਂ ਕੀ, ਪਰ ਵੋ ਯੁਤਕੀ ਤਰਛ ਯੁਪਕੀ ਸੁਨਾਕੀ ਤਯ ਤੋ ਮੈਨੇਯੀ ਆਯੋ ਯਤਕਰ ਛਾਥ ਪਾਂਵਪਰ ਯਲਾਯਾ—ਜਯ ਪਾਂਵਕੋ ਛੋਤਾ ਤੋ ਸਯੁਤ ਮਯਯਲੁਮ ਛੁਵਾ ਕੇ ਪਥਯਰਸੇ ਛਸਲਾਮਕੋ ਤਰਾਸ਼ਾ ਛਯੇ, ਐਰ ਆਯਰਨੇ ਛਸਕੋ ਯਨਾਯਾ ਛਯੇ. ਤਯ ਉਸ ਪੀਰਮਰਛ ਯੁਤਪਰਸਤਸੇ ਯੁਛਾ ਕੇ ਮੈਨੇ ਤੇਰੇ ਫਰਨਕੇ ਪਾਂਵਮੇਂ ਤੀਰ ਮਾਰਾ, ਐਰ ਤੁਨੇ ਛੰਕਕੇ ਛਕਕੇ ਨਾਵਕਸੇ ਮੇਰਾ ਕਲੇਯ ਛੇਛਕਰ ਵਾਰ ਪਾਰ ਕੀਯਾ, ਤੇਰੀ ਛੋ-ਆ ਕੁਯੁਲ ਛੁਛ, ਅਯ ਉਸਕੀ ਕੈਸ਼ੀਯਤ ਮੁਛਰਸ਼ੀਲ ਯਯਾਨ ਕਰ ਕੇ ਯੇ ਤੀਲਰਸੁਮ ਕੁਯੁ ਯਨਾਯਾ ਛਯੇ, ਐਰ ਯਸਤੀਕੋ ਛੋਤਕਰ ਜੰਗਲ ਪਲਾਤ ਕੁਯੁ ਯਸਾਯਾ ਛਯੇ. ਤੁਯਪਰ ਨੇ ਕੁਛ ਯੀਤਾ ਛਯੇ ਮੁਯਸੇ ਕਛੇ. ਜਯ ਉਸਕਾ ਯਛੋਤ ਪੀਛਾ ਲੀਯਾ, ਤਯ ਉਸਨੇ ਜਵਾਯ ਦੀਯਾ. ਕੇ ਛਸ ਯੁਤਨੇ ਮੁਯੇ ਯਰਾਯ ਕੀਯਾ, ਕਯਾ ਤੁਯੀ ਸੁਨਕਰ ਯਰਾਯ ਛੁਵਾ ਆਛਤਾ ਛਯੇ? ਮੈਨੇ ਕਛਾ ਲੋ ਅਯ ਯਛੋਤ ਯਾਤੇਂ ਨ ਯਨਾਯੋ, ਮਤਲਯਕੀ ਯਾਤ ਕਛੋ, ਨਛੀਂ ਤੋ ਮਾਰ ਤਾਛੁੰਗਾ. ਸੁਯੇ ਨੇਛਾਯਤ ਫਰਪਯੋ ਫੇਯਕਰ ਯੋਲਾ ਅਯ ਜਵਾਨ, ਛਕਤਯਾਯਾ ਫਰਯੋਕ ਛਨਸਾਨਕੋ ਛਸਕਕੀ ਆਂਯਸੇ ਮਛਕੁਯ ਰਯੋ ਫੇਯ ਤੋ ਛਸ ਛਸਕਨੇ ਕਯਾ ਕਯਾ ਆਛਤੇਂ ਯਰਪਾ ਕੀ ਛਯੇ, ਛਸਕਕੀਛੇ ਮਾਰੇ ਆਰਤ ਆਵੰਛੇ ਸਾਥ ਸਤੀ ਛੋਨੀ ਛਯੇ, ਐਰ ਅਪਨੀ ਨਤ ਯੋਨੀ ਛਯੇ. ਫਰਛਾਛ, ਮਯਤੁਕਾ ਕੀ-ਰਸਾ ਸਯਕੋ ਮਯਯਲੁਮ ਛਯੇ, ਤੁ ਛਸਕੇ ਸੁਨਨੇਸੇ ਕਯਾ ਰਲ ਪਾਵੇਗਾ ਮੈਨੇ ਜਵਾਯ ਦੀਯਾ ਯਸ ਅਯ ਅਪਨੀ ਫੋਰਤੀ ਤਛੇਕਰ ਰਯਯੋ. ਛਸ ਵਕਤ ਮੁਯੇ ਤੁਮ ਅਪਨਾ ਦੁਸ਼ਮਨ ਸਮਯੋ, ਅਯਰ ਨਾਨ ਅਯੀਯ ਛਯੇ ਤੋ ਸਾਛ ਸਾਛ ਕਛੋ.

ਲਾਯਾਰ ਛੋਕਰ ਆਂਸੁ ਭਰਲਾਯਾ, ਐਰ ਛੇਛਨੇ ਲਗਾ ਮੁਯ ਯਾਨਾ ਯਰਾਯਕੀ ਯੇ ਛਕੀਕਤ ਛਯ ਕੇ ਯਛੇਕਾ ਨਾਮ ਨੇਮਾਨ ਸਛਯਾਛ ਛਯ, ਮੈਂ ਯਤਾ ਸੈਛਾਗਰ ਥਾ, ਛਸ ਸੀਨੇਮੇਂ ਤੀਯਰਤਕੇ ਸਯਯ ਛਛਤਯਕਲੀਮਕੀ ਸੈਰ ਕੀ, ਐਰ ਸਯ ਪਾਛਸ਼ਾਛਾਂਕੀ ਪੀਛਮਤਮੇਂ ਰਸਾਛ ਛੁਛ—ਯੋਕਯਾਰ ਯੇ ਯਯਾਛ ਯਮੇਂ ਆਯਾ ਕੇ ਤਮਾਮ ਮੁਲਕ ਤੋ ਸ਼ੀਸ਼, ਲੇਕੀਨ ਜਕੀਰਯੋ ਰੰਗਕੇ ਤਰਛ ਨ ਗਯਾ, ਐਰ ਵਛਾਂਕੇ ਪਾਛਸ਼ਾਛ ਐਰ ਰਛ-ਯਤ ਸੀਪਾਛੀਕੋ ਨ ਫੇਯਾ ਐਰ ਰਾਛੋ ਰਸਮ ਵਛਾਂਕੀ ਕੁਛ ਫਰਯਾਛਤ ਨ ਛੁਛ ਯੋਕ ਵਕਤ ਵਛਾਂਯੀ ਨਨਾ ਆਛੀਯੋ ਐਰ ਰਸ਼ੀਛਾਂਸੇ ਸਲਾਛ ਲੇਕਰ ਛਰਾਛ ਪਕਕਾ ਕੀਯਾ, ਐਰ ਨੇ ਕੁਛ ਤੋਛਕਾ ਸਵਗਾਤ ਵਛਾਂਕੇ ਲਾਯਕ ਥਾ ਲੀਯਾ, ਸ਼ੀਰ ਯੋਕ ਕਾਸ਼ਸਾ ਸੈ-ਛਾਗਰਾਂਕਾ ਜਮਾਕਰ ਜਛਾਯਪਰ ਸਵਾਰ ਰਵਾਨਾ ਛੁਵਾ. ਛੁਵਾ ਨੇ ਮਵਾਸ਼ੀਕ ਪਾਛ ਤੋ ਕਛ ਮਛੀਨੋਮੇਂ ਉਸ ਸ਼ਹੇਰਮੇਂ ਨ ਫਾਯੀਲ ਛੁਵਾ, ਸ਼ਹੇਰਮੇਂ ਤੇਰਾ ਲਗਾਯਾ ਅਨਯ ਸ਼ਹੇਰ ਫੇਯਾ ਕੇ ਕਾਛ ਸ਼ਹੇਰ ਉਸਕੀ ਯੁਯੀਕੋ ਨ ਪੋਛੰਯਤਾਥਾ ਫਰਯੋਕ ਆਯਾਰ ਕੁ-ਯੇਮੇ ਪੁਯਤਾ ਸਤਕੇ ਯਨੀ ਛੁਛ, ਛੀਤਕਾਯ ਕੀਯਾ ਛੁਵਾ, ਸਛਾਛ ਆਯਸੀ ਕੇ ਕਛੀਂ

એક તીનકા નજર ન આયા, ઓર મકાન રંગ બેરંગકે ઓર સતકો રસ્તોપર કદમચકદમ રોશની ઓર શહેરકે બાહર બાગ થે કે જનમે અભયબ ગુલખુટે ઓર મેમે નજર આએ કે શાયદ બહેતકે ઓર કહી ન હોજે જે વહાંકો ત-ચારીક કહે સો બેજન હયે. મરજ સૌદાગરોંકે આનેકા ચરચા હુવા. તે એક ખ્યાળ સરા મોતેપર સવાર હોકર, ઓર કંઈ ખીદમતગાર સાથ લેકર કાફલેમે આયા ઓર બેપારીયોંસે પુછા કે તુમહારા સરદાર કોનસા હય ? સબોંને મેરે તરફ ઇશારા કીયા. વો મહેલી મેરે મકાનમે આયા—મેં તાઝીમ બખ્શાયા, બાદમ સલામ અલેકુમ હુમ ઉસકે મસનદપર બીસકર તકીયા ખીડસે લગાયા. બચ્ચા ઉસકે મેંને પુછા કે સાહેબકે તશરીફ સાનેકા કયા બાઇસ હયે ફરમા-ઇએ ? જવાબ દીયા કે શાહઝાદીને સુના હયે કે સૌદાગર આએ હયે ઓર બહોત જનસ લાએ હયે, ઇસલીયે મુજકે હુકમ કીયા કે જાકર ઇસકે હુઝુરમે લેઆઓ, પસ તુમ જે કંઈ અસબાબ લાયક પાદશાહીકી સરકાર કે હો સાથ લેકર ચલો, ઓર સચ્ચાદત આસતાના બોસીડી હાંસીત કરો. મેંને જવાબ દીયા કે આજ તો માંદગીકે બાઇસ કાશીરહું. કલ જનો માલસે હા-ઝીરહું, જે કંઈ ઇસ આઝીઝકે પાસ મોજુદ હયે સો નજર શુઝરાનુંગા જે પસંદ આવે માલ સરકારકા હયે, યે વાયદા કરકે ઇતર પાન દેકર રૂખરત કીયા, ઓર સળ સૌદાગરોંકે અપને બુલાકર જે જે તોલફા જસકે પાસથા સો લેલીયા ઓર જે મેરે ઘરમે થા વોબી લીયા ઓર મુખ્તોકે વકત દરવાઝેપર પાદશાહી મહેલકે હાઝીર હુવા. બખ્શારોંને મેરી બખર હુઝુરમે ચરજ કી. હુકમ હુવા કે હુઝુરમે લાઓ—વહી ખ્યાળસરા નીકલા ઓર મેરા લાથ લાથમે લેકર દોસ્તીકી રાહસે બાતે કરતા હુવા લેચલા. પેલલે એક મકાન આલીશાન મેં લેગયા. અય અઝીઝ, તુ બાવર ન કરેગા, યે આલમ નજર આયા કે જોયા પર કાટકર પરીયોંકો છોડ દીયા હયે, જસ તરફ દેખતાથા નજર ગડ જનતી-થી. પાંચ ઝમીનસે ઉખડે જતે બજોર અપને તઈ સંભાલતા હુવા રૂખર પો-હંચા. જુહી પાદશાહ ઝાદીપર નજર પડી તો મશકી નવખત હુમ, ઓર લાથ પાંચમે રાશા હોગયા. બહર સુરત સલામ કીયા. દોનોં તરફ દસ્તારસ્ત ઓર દસ્તચપ સફચપ નાઝનોંનાંને પરી ચેહરા દસ્તખરતા ખડીયા. મેં જે કંઈ કીસમ જગાહીર ઓર પારચા પોશાકી, ઓર તોલફા અપને સાથ લેગયાથા પેશ કીયા. જાજ કંઈ કીશતીયા હુઝુરમે ચુનીગઇ, અઝાજસકે સબ જનસ લા-યક પસંદકે થી; ખુશ હોકર ખાનસામાનકે હવાલેકો ઓર ફરમાયા કે કીમત ઇસકી બ મુજબ ફરફે કલ દીબલવેગી મેં તસલીમાત બખ્શાયા ઓર દીક્-મે ખુશ હુવા કે ઇસબાનેસે કલબી આના હોગા.

જાજ રૂખસત હોકર બાહર આયા તો સૌદાગરકો તરેહ કહેતા કુછતા, ઓર મુંદસે કુચ નીકલતા થા. ઇસી તરેહ સરાદમે આયા, લેકીન હવાસ બખ્શ નયે, સબ આશના દોસ્ત પુછતે લગે કે તુમહારી કયા હાલત હયે ? મેંને કહા, ઇતની આમદોરફતસે મરમી દીમાગમે ચગમઇ હય; મરજ વો સત તર-પતે કરી. ફજરકે શીર જાકર હાજર હુવા, ઓર ઉસી ખ્યાળસરાકે સાથ મ-હુંદમે પોહંચા વહી આલમ જે કલ દેખાયા નજર આયા. પાદશાહઝાદીને

મુજે દેખા ઝોર હઝોકે આપને આપને કામપર રૂખસત કીયા. જળ દોષ ન રહા તખ ખીલવતમે ગઇ, ઝોર મુજે તલખ કીયા. જળ મે વહાં ગયા, તખ બેઠેનિકા હુકમ કીયા. મેં આદાખ બાળકાકર બેઠા. ઉમ્મને ફરમાયા કે ચહાં જો તુ આયા, ઝોર ચે અસગાખ લાયા, ઉમ્મને નજા કીતના મંજુર હયા! મેને અરઝ કી કે આપકે કદમ દેખનેહી બડી ખવાહીશયી શો ખુદાને મયસ્મર કી. આખ મેને સખ કુછ પાયા, ઝોર દોનોં જલ્દાનકી સચ્ચાદત હાંસીલ હુછ હુછ, ઝોર કીમત જો કુછ ફેરરીસ્તમેં હયે, નીસકી ખરીદ હયે ઝોર નીસક નફા હયે, ફરમાયા જો કીમત તુને ફેરરીસ્તમેં લીખી હયે સો ધનાયત હોગી બક્ષકે ઝોરબી ધનામ દીયા બતએગા. બશરતે કે એક કામ તુજસે હોસકે તો હુકમ કરે. મેને કહા કે ગુલામકા જનોગાલ અગર અરકારકે કામ આવે તો મેં આપની કીસમતકી ખુબી સમજુ, ઝોર આંખોસે કરે, ચે મુનકર કલમદાન યાદ ફરમાયા એક રૂકકા લીખા ઝોર મોત્યોકે દરમીયાનમેં રખકર એક રમાલ શખ નામ ઉપર લપેટકર મેરે હવાલે કીયા, ઝોર એક અંગુઠી નશાનીકે વાસ્તે ઉંગલીસે ઉતાર દી ઝોર કહા કે ઇસ તરફકા એક બગ બાગ હયે દોલકુશા હુસકા નામ હયે, વહાં તું બનકર એક શખસકે ખુશરવ નામ દારોગા હયે ઉસકે હાથમેં ચે અંગુશતરી દીજયો ઝોર હમારે તરફસે સલામ કહીયો, ઝોર ઇસ રૂકકે જવાબ માંગીયો, લેકીન જલ્દ આઇયો; અગર ખાના વહાં ખાઇયો તો પાની ચહાં પીજયો, ઇસકા ધનામ તુજે અયસા દુગી કે તુ દેખેગા.

મેં રૂખસત હુવા ઝોર પુછતા પુછતા ચલા; કરીબ દો કોસકે જળ ગયા વો બાગ નઝર પડા, જળ પાસ પોહંચા તો એક અઝીઝ મુજકો પકડકે દરવાઝેમેં બાગકે લેગયા. દેખા તો એક જવાન શેરકીશી સુરત સોનેકી કુરસીપર ઝરહે દાઉદી પેહને ચાર આઇના બાંધે ફોલાદી ખુદ સરપરધરે નેહાયત શાનોશોકતસે બેઠા હયે, ઝોર પાંચસો જવાન તખયાર ઢાઝ તખવર હાથમેં લીયે ઝોર તરકશ કમાન બાંધે, મુસતયદ બડે હય. મેને સલામ કીયા તો મુજે નઝદીક ખુશાયા, મેને વો અંગુઠી દી ઝોર ખુશામદકી રાહસે મીડી મીડી બાતે કરને લગા ઝોર વો રમાલ દીખાયા, ઝોર રૂકકેબી લાનેકા અલવાલ કહા ઉસને સુનતેહી ઉંગલી દાંતોસે કાટી ઝોર સર ધુનકર બોલા, શાપદ તેરી મૈત તુતકો લેઆઇ હયે. ખેર બાગકે અંદર જલસરકે દરખતમેં એક પીંજરા આલની લટકા હય, ઉમ્મમેં એક જવાન ફેદ હયે, ઉસકો ચે ખત દેકર જવાબ જલ્દ લેકર શીરચા. મેં શીતાબ બાગમેં ધુસગયા બાગ દયાથી ગોયા છોતેછ બેહોસ્તમેં ગયા! હરએક ચમત રંગબેરંગકા ધુત્ત રહાથો, ઝોર જવારે છુટ રહે ચે, જનવર ચહ ચહે માર રહે ચે, મેં સીધા ચલા ગયા. ઝોર ઉસ દરખતમેં કફસ દેખા ઉસમેં એક જવાન હસીન નઝર આયા. મેને આદબસે સર બુકાયા, ઝોર સલામ કીયા ઝોર વો ખત પીંજરેમેં બલ્લીકી રાહસે દીયા. વો અઝીઝ રૂકકા બોલકર પડને લગા ઝોર મુજસે મુશતાકવાર અલવાગ મલેકાકા પુછને લમા અબી બાતે તમામ ત હુઇ થી કે એક ફાજ જાગીયોહી નમુદ હુઇ ઝોર ચારોં તરફસે મુજપર આ દુદી ઝોર બેતહાશા બરંથી તખતાર મારને લયે

એક આદમીકી પીસાત કયા એક દમમેં મુજકો જખમી કર દીયા ! મુને કુછ અપની સુખમુખ ન રહી. શીર જે હોશ આયા તો અપને તંધ ચાર પધપર પાયા કે દો પીસવાદે ઉઠાકર લીયે જનને હયે ઓર આપસમેં કેહતે હયે કે ઇસ આદમીકી લાશકો મેદાનમેં ફેંકદી કુતે કંવે ખાયેગે. દુસરા બોલા અગર પાદશાહ તલકીક કરે ઓર યે ખચર પોહયે તો છતા ગડવાવે ઓર બાલ બન્ચોંકો કોલુમેં પીસવાદે કયા હમે અપની જનન બારી પડી હયે જે અય-સી નામાકુત હરકત કરે. મૈને યે ગફલેગો મુનકર દોનોં યાજુજ માજુજસે કહા કે વાસ્તે ખુદાકે મુજપર રહમ કરો. અબી મુજમેં એક રકમ જનન બા-કી હયે જમ મરનકંગા તમ જે તુમહારા છ ચાંડે સો કીજયો મુરદા બ-હરને જીંદા લેકીન યે તો કહોકે મુજપર યે કયા હકીકત પીતી મુજે કંયુ મારા ઓર તુમ કોન હો વાત્રા મીતતા કહે મુનાઓ તમ ઉન્હોંને રહમ ખાકર કહા વો જવાન જે કહસમેં જંદ હય સો યહાંકે પાદશાહકા બતીજન હય. ઓર પેહેલે ઉસકા બાપ તખ્તનશીન થા રેહલતકે વકત યે વસીઅત અપને બાપકો કાકે અબી મેરા બેટા જે વારીસ ઇસ સલ્તનતકા હય લડકા ઓર બેશકર હયે. કારખાર પાદશાહતકા ખેરખવાલી ઓર હોશચારીસે તુમ કીયા કીજયો જમ યે બાત્રાગ હો. તમ અપની બેટીસે શદી ઇસકી કર દીજયો ઓર મુખતાર તમામ મુલક ઓર ખજાનેકા કીજયો—ય કેહકર ઉન્હોંને વફાત પાછ ઓર સ-લ્તનતકો નવખત છોંટે બાઇ પર આઇ. ઉસને વસીયતપર અમલ ન કીયા બ-લકે દીવાના ઓર સૈદાઇ મશહુર કરકે પીજરેમેં ડાલ દીયા ઓર ચોકી પેહરા ચારોં તરફ બાગકે રખી હયે કે પરીંદા પર નહીં માર સકતા. કઇ મરતબે ઝંડર હજાહજ દીયા હયે. લેકીન જીંદગી જખરદસ્ત હય અસર નહી કીયા અબ વો શહજાદી ઓર એ શાહજાદા આશક ઓર મઅથુક બન રહે હયે, વો ધરમેં બેકરાર, ઓર યે કહસમેં તડપતા હયે; જમ તેરે હાથસે શૈકકાનામા ઉસને ભેજ, યે ખચર હરકારોંને 'પાદશાહકોં પોહંઆઇ. હબશીયોંકી શૈજ ભેજ, ઓર તેરા યે હાલ કીયા, ઓર, ઉસ જવાન કૈદીકે કતલકી વઝીરસે તદખીર પુછી ? ઉસ નમકહરામને મલેકકો રાઝી કીયા હયે કે ઉસ બેગુનાહ-કો પાદશાહકે હુજુર અપને હાથસે શાહજાદી મારગલે ? મૈને કહા ચલો મરતે મરતે યેલી તમાશા દેખલે. આખીર રાઝી હોકર વો દોનોં, ઓર મૈં એ જ-ખમી ચુપકે એક જોશમેં જંદકર ખડે હુએ, દેખા તે તખ્ત પર પાદશાહ બૈસા હયે ઓર મલેકકે હાથમે નંગી તલવાર હયે. ઓર શાહજાદેકો પીજરે-સે બાહર નીકાલકર ખડા કીયા મલેકા જલાદ બનકર શમશીર યરાહના લીચે હુએ અપને આશકકો કતલ કરનેકો આઇ. જમ નઝદીક પોહંઆ, તલવાર ફેંકદી, ઓર ગલેમેં ચીમટગઇ; તમ વો આશક બોલા કે અમસે મરનેપર મૈં રાઝીકું યહાંબી તેરી ચારજુ હયે, ઓર વહાંબી તેરી તમન્ના રહેગી, મ-લેકા બોલી કે મૈં ઇસ બલ્દાનેસે તેરે દેખનેકા આઇપી. પાદશાહ યે હરકત દે-ખકર સખ્ત બહરમ હુવા, ઓર વઝીરકો દાંટા કે તુ મુજે યે તમાશા દીખ-લાનેકો લાયા થા ! મહેલી મલેકકો જુદા કરકે મહેલમે લેગએ. વઝીરને ખશ હોકર તલવાર ઉઠાઇ, ઓર પાદશાહજાદેકે ઉપર દોડા કે એકલી વારમેં કામ

ઉસ ખેચારેકા તમામ કરે. ચાહા કે તેગા ચલાવે, ગૈયસે એક તીર તાગહાની ઉસકી પેશાનીપર લગા. આરખાર હોગયા, ઓર વો ગીરપડા ! પાદશાહ યે વારે દાત દેખકર મહેલમેં ધુસ ગયા, જવાનકો શીર પીંજરમેં બંદ કરકર બાગમેં લેગએ. મૈબી વહાંસે નીકસા, રાહમેંસે એક આદમી મુજે ખુલાકર મલેકાકે હુ-જુર લેગયા, મુજે ધાયલ દેખકર એક જરરાહકો ખુલાયા. ઓર નેલાયત તાકી-દસે રરમાયા કે ઇસ જવાનકો જલદ ચંગા કરકર ગુમલ શકાકાદે, યહી તેરી મેહનત હયે; ઉસકે અચ્છા કરતેમેં જીતની કોશીશ કરેગા વધસાહી ઇનામ, ઓર સરકરાઝી પાએગા.

ગરજ વો જરરાહ બમુજબ ઇરશાદ મલેકાકે મેકેનત કરકે એક ચીલ્લેમેં નહીલા ધુલાકર મુજે હુજુરમેં લેગયા. મલેકાને પુછા, અબતો કુછ કસર બાકી નહીં રહી ? મૈને કહા કે આપકી તવજ્જુમે અબ તનદુસ્ત હું. તબ મલેકાને એક ખીલચાત, ઓર બહોતસે રૂપીએ જો દરમાએ થે, બલકે ઉસસે દોચંદ ચાતા કીએ ઓર રૂબસ્ત કીયે. મને વહાંસે સગ્ગ રશીક ઓર નૌકર ચાકરોકો લેકર કુચ કીયા.

જબ ઇસ મુકામપર પોહંચા, તબ સગ્ગકો કહા તુમ અપને વતનકો જાઓ, ઓર મૈને ઇસ પહાડપર યે મકાન, ઓર ઉસકી સુરત બનાકર રેહના મુકરર કીયા; નૌકર, ઓર ગુલામોકો મવાફીક હરએકકી કદરકે રૂપીએ દેકર આઝાદ કીયા. ઓર યે કેહદીયા કે જગતલક મેં જીતા રહું, મેરે ખાને પીનેકી ખબર ગીરી તુમહેં જરૂર હયે; આગે મુખતારહો-અબ વહી અપની નમક હલાલીસે મેરે ખાનેકી ખબર લેતે હયે, ઓર મૈં બખાતીરજગા ઇસ ખુતકી પરસ્તીશ કરતા હું. જબ તત્તક જીતાહું, મેરા યહી કામ હયે, યે મેરી સરખુઝસ્ત હયે જો તુને સુની.

યા કુદરા મૈને જબ યે કીરસા સુનતેહી કજની ગલેમેં ડાલી, ઓર ફકી-રોંકા લીઆસ કીયા, ઓર ઇશનીયાકમેં મુઢકે ફરંગકે દેખનેકો રવાના હુવા કીતને એક અરસેમેં જંગલ પહાડોંકી સેર કરતા હુવા મજતું ઓર ફરહાદકી સુરત બનગયા, આખીર મેરે શૌકને ઉસ શહેર તલક પોહંચાયા હર ગલી કુ-એમેં દીવાનાસા ફીરને લગા. અકસર મલેકાકે મહેલકે આસપાસ રહા કરતા, લેકીન કોઇ ખાત અયસી નયની જો વહાંતત્તક રસાઇ હો. અજબ હયેશની થી કે જીસવાસ્તે યે મેહનતકશી કરકે ગયા, વો મતલબ હાથ ન આયા. એક દીન બજારમેં ખડાથા કે એક બારગી આદમી બાગને લગે ઓર દુકાનદાર દુ-કાને બંદકરકે ચલે ગએ. યા વો રવનક થી યા સુનસાન હોગયા એક તરફસે એક જવાન રસ્તમકાસા કહ્લા શેરકાસા જબડા, યું જતા હુવા તલવાર દો દો-સ્તી જાડતા જરેહખખતર ગલેમ, ટોપા 'સરપર ઓર તમચેકી જોડી કમરમેં લગી હુધ, કૈશીકી તરહ જુમતા ચલા આતા થા ઓર ઉસકે પીછે દો ગુલામ બન્તાતકી પોશાક પેહને એક તાખુત મખમલી કાશ્તાનેસે મઝાહુવા સરપર લીએ ચલે આતે હયે ? તમાશા દેખકર સાથ ચલનેકા કરદ કીયા. જો આદમી મેં નજર પડતા, મુજે મતા કરતા લેકીન મૈં કબ સુનતા થા રશતા રહતા વો જ-વાં મરદ એક આલી શાન મકાનમેં ચલા, મૈબી સાથ હુવા, ઉસને શીરતેહી

ચાહકે એક હાથ મારે, ચોર મુજે દો તુકડે કરે. મૈને કસે કસમ દો કે મેંબી
 યહી ચાહતાહુ, મેં અપના ખુન મચાદુ કીયા, કોસી તરહ મુજેઈસી કી દશીકે
 અઝાબસે છુકાદે કે નેહાયત તંગ આયાહુ, મેં જનજનકર તેરે સામને
 આયા હું દેર મતકર, મુજે મરનેપર સાખીત કદમ દેખ કર ખુદને
 કસકે દીઝમેં રહમ ઝાલા, ચોર ગુસ્માબી કમ હુવા, બહોત તયજજ
 ચોર મેહેરયાનીસે પુછા કે તું કૈન હયે, ચોર કયું. અપની જીંદગીસે
 ખેઝાર હુવા હયે! મૈને કહા કરા બેઠો તો કહું, મેરા કીસ્સા બહોત
 દુરદરાઝ હયે, ચોર ઇસ્કકે પંજમેં ગીરદતારહું, ઇસ સગળસે લાચારહું. યે સુ-
 નકર કસને અપની કમર ખોલી, ચોર હાથ મુંડ ધોધાકર કુછ નાશતા કીયા,
 ચોર મુજેબી ઇનાયત હુવા. જળ ફરાગત કરકે બેઠા, તળ બોલા કહે તુજ-
 પર કયા ગુઝરી? મૈને સગ વારેદાત કસ પીર મરદકી, ચોર અપને વંદાં જન-
 નેકી કહે સુનાઈ. પેહલે સુનકર રોયા, ચોર યે કહા કે ઇસ કમળખતને કીસ
 ઇસકા ધન્ધાલા, લેકીન ખૈર તેરા ઇલાજ મેરે હાથમેં હયે, અગલગલ હયે કે
 કસ આસીકે સગળસે તુ અપની મુસદકો પોદાયે, ચોર તુ અદેશા ન કર, ખાતીર
 જમારખ, ચોર હજજનમકો ધરમાયા કે ઇસ્કી હજજનમત કરકે હમમાગ કરવાને
 એક બેઠા કપડેકા ગુલાગને લાકર પેહનાયા. તળ મુજસે કેદને લગાકે યે તા-
 ખુત બે તુને દેખા કિસી શાદઝાદે મરદુમકા હયે, બે પીંજરેમેં કેદ થા, કિસ-
 કો દુસરે વઝીરને આખીર મકરમે મારા, કિસકો તો નજત હુધ કે મઝહુમ
 મારાગયા; મેં કસકા કોકાહું, મેં નેબી કિસ વઝીરકો શમશીએ મારા, ચોર
 ૧૬શાહકોબી શમશીરસે મારા, ચોર પાદશાહકોબી મારનેકા કરદ કીયા, પાદશાહ
 થરથર કાંપને લગા, ચોર કસમ ખાધ કે મેં બેચુતાહ હું. મૈને કસે નામરદ
 જનકર છોડીયા. જળસે મેરા યહી કામ હયે કે હર મહીનેકી નવચંદી જુ-
 મેરાતકો મેં કિસ તાખુતકો ઇસી તરહ શેકરમેં લેકર ફીરતાહું, ચોર કિસકા
 માતમ કરતાહું.

કિસકી જ્યાની યે અલવાઝ સુનનેસે મુજે તસલી હુઝ, કે અગર યે આ-
 હેગા તો મેરા મક્સદખર આવેગા ખુદને બડા એહસાન કીયા; બે અપસે
 જુનુનીકો મુજપર મહેરયાન કીયા; સચ હયે ખુદા મેહેરયાં હો તો કુઝ મેહે-
 રયાં જળ શામ હુધ ચોર અરતાય ગુરખ હુવા કિસ જવાનને તાખુતકો નીકાલા,
 ચોર ગુલામકે ઇવઝ વો તાખુત મેરે સરપર ધરા ચોર અપને સાથ લેકર
 ચલા—ધરમાને લગા કે મસેકાકે નઝદીક જતાહું તેરી સીશરસ તાજમકકુર
 કહુંગા તુ હરગીઝ દમ ન મારો ચુપકા સુના કીજયો મૈને કહા બે કુછ સા-
 હેખ ફરમાતે હયે સોહી કહુંગા, ખુદા તુમકો સલામત રખે, બે મેરે હાલપર
 તરસ ખાતે હો. કિસ જવાનને ઇરાદા પાદશાહી બાગકા કીયા જળ અંદર
 દાખીલ હુવા; એક ચખુતરા સંગેમરમરકા હસ્ત પેહલુ બાગકે સહેનમેં થા,
 ચોર કિસપર એક નમગીરા સુદેહ બાદલેકા મોત્યોંકી બલર લગી હુધ આલ-
 માસકે ઇસતાદોપર બડા થા, ચોર એક મસનદ પાકીઝા બીછીથી, ગાવતકી
 આ ચોર બગલી તકીએ ઝરબકતકે લગે હુવે વો તાખુત વહાં રખાયા ચોર
 મ દોનોંકો ધરમાયા કે કિસ દરખતકે પાસ જાકર બેઠો.

બાપદ એક સાચાતકે મશકાની શેશની નજર આપી, મલેકા આપ કહા ખ-
વાશે પસોપેશ લાઝરથી તથરીક લાઈ, લેકીન ચેહરેપર ઉદાસી ઓર ખદ્દમી
આકીર થી, આકર મસનદપર બેઠી-વે જ્યાં મરદ અદબમેદસ્તમસ્તા ખડા રહા
શીર અદબમેદ દુર દરસ-કીનારે બાઅદબ બેઠા. ફાતેહા પડી ઓર કુછ બાતે
કરો લગા મય કાન લગાએ સુન રહા થા; આખીર ઉસ જવનને કહાકે મલેકા
જહાં સલામત મુત્રકે અજમકા શાહજાદા આપકી ખુખ્યાં ઓર મહબુખ્યાં ગા
યખાના સુનકર અપની સુતતનતકો બરખાદ કરકે ફકીરખન માનીંદ ઇયરાહીય
અદબમકે તખાલ હો ઓર બડી મહેનત ખીચકર યહાં તત્તક આ પહોંચા હયે.
(મીસરા) સાંઘ તેરે કારને છોડા શહેર બક્ષખ ઓર ઇસ શહેરમાં બહોત
દીનોસે હરાન શીરતા હયે. આખીર વે ઇરાદા મરનેકા કરકે મેરે સાથ લગ
ચત્તા મેને તત્તમારસે ડરાયા ઉત્તો મરદન ઘરદી, ઓર કસમદી કે અખ મૈ
યડી ચાહતાહું દેર મતકર.

મરઝ વે તુમ્હારે ઇશકમેં સાખીત હયે, મેને ખુખ અજમાયા સખ તરેહ
પુરા પાયા ઇસ સખખસે ઉસકા મજકર દરમીયાન લાયા, અગર હુઝુર ઉસકે
અફતાહપર મુસાફર બનકર તવજ્જનકો. તો ખુદા તરસી, ઓર હક શનાશીશે
દુર નહી. યે ઝીકર મલેકાને સુનકર ફરમાયા વે કહાં હયે ? અગર શાહજાદા
હયે તો કયા મુજકા ફગર આવે કોકા યહાંસે ઉઠકર આપા ઓર મુન્ને સાથ
લેકર ચત્તા મે મલેકાકે દેખોસે નહાયત સાદ હુવા લેકીત અકસો હોશ જર-
ખાદ હુએ આજમ સુકુદકા હોગયા મેને ચાહા કે કુછ કહું મલેકા સીધારી
ઓર કોકા અપને મકાનકો ચત્તા મકાનપર આકર બોત્તા કે મેને તેરી સખ
હકીકત અજબમેં આખીરતક મલેકાકો કેલસુનાઇ ઓર સીધારશબીકી અખ
તુ હમેશા રાતકો બીતાનાગા બનયા કર, ઓર એસો ખુશી મનાયા કર મયે
ઉત્રકે કદમપર ખીર પડા ઉસને ગલે લગાલીયા તમામ દીન ઘડીયાં બીનતા
રહા કે કખ શામ હોવે. જો મેયે બનકે જખ રાત હુમ મયે ઉસ જવાનસે
રખસત હોકર ચત્તા ઓર સાઇનેખાગ મે મલેકાકે અખુતરેપર ત-
કીન લગાકર બત બેઠા.

બાપદ એક ઘડીકે મલેકા તને તનહાએક ખવાસકો સાથ લેકર આહેસ્તા
આહેસ્તા આકર મસનદપર બેઠી, મુન્ને ખુશ નસીબીસે યે દીન મયસ્સર હુવા.
મેને કદમખોસી કીયા, મુન્હોને સર મેરા ઉઠા લીયા, ઓર બોલી કે ઇસ કુ-
સ્કનો બનીમત બન, ઓર મેરા કહા માન કે મુજહે યહાંસે લે નીકલ કાસી
ઓર મુત્રકમેં ચત. મેને કહા ચલીએ, પે કહેકર હમદોનોં બાગકે બાહેર તો
આએ, પર મારે ખુશીકે હાથ પાંચ હુલ્લગએ ઓર રાહ ભુલ્લગએ, ઓર એક
તરફકો ચલે જતેથે. પર કુછ ઠીકાના નહીં પાતેથે મલેકા બરહમ હોકર બોલી કે
અખ મયેં બનગઇ. તેરા મકાન કહાંહયે, જરહ ચલકર પોંહચ, નહીતો તુ કયા
કીયા ચાહતાહયે, મેરે પાંચમેં ફકેલે પડગએ હયે, રસ્તેમેં કહીં બૈઠ જહંગી,
મયેને કહા કે મેરે સુલામકી હવેશી નમદીક હયે, અખ આપોહયે ખાતીર
જમા રખો, ઓર કદમ ઉઠાઓ, જહુટ તો બોલા પર દીલમેં હયેરાનથા કે
કહાં લેજાકે, એન રાહપર દરવાઝા નજર પડા, જલદીસે કુદલકો તોડકર મકા-

ਨਦੇ ਲੀਤਰ ਗਯਾ ! ਅਝਰੀ ਫਵੇਲੀ, ਫਰਸ ਪੀਭਾ ਫੁਧਾ, ਸ਼ਰਾਘ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਭਰੇ
 ਫੁਧੇ ਕਰੀਨੇਸੇ ਤਾਕੇਸੇ ਖਰੇ, ਘੋਰ ਆਖਰਧੀ ਆਨੇਸੇ ਨਾਨ ਕਥਾਘ ਤਥਧਾਰਧੇ ਮਾਂ-
 ਫਗੀ ਕਥਾਘ ਫੇਰ ਵੀਧੀ, ਐਕ ਐਕ ਗੁਫਾਘੀ ਸ਼ਰਾਘ ਅਰਗਵਾਨੀ ਫਿਸ ਗਝਕਫੇ ਸਾ-
 ਧਲੀ, ਘੋਰ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਆਫਮ ਘੁਸੀ ਫੀ; ਭਘ ਫਿਸ ਘੈਨਸੇ ਸੁਘਫੇ ਫੁਧ, ਸਫੇ-
 ਰਸੇ ਗੁਫ ਮਥਾ ਫੇ ਸਾਫਫਾਫੀ ਗਾਧਘ ਫੁਧ. ਮੋਫਫਫੇ, ਫੁਧਾ ਫੁਧਾ, ਸੁਨਾਫੀ ਸ਼ੀਨੇ
 ਲਗੇ ਘੋਰ ਫੁਟਨੀਘਾਂ. ਘੋਰ ਫਰਫਾਰੇ ਫੁਟੇ ਫੇ ਭਫਾਂ ਘੋਫਾਧ ਆਧੇ ਪੈਫਾ ਫੇਰੇ ਘੋਰ
 ਸਘ ਫਰਫਾਫੇਫਰ ਸਫੇਰਫੇ ਪਾਫਸਾਫੀ ਗੁਫਾਘਾਂਫੀ ਘੋਫੀਘਾਂ ਆ ਘੈਫੀ ਫਰਫਾਨੋ ਫੁਕਮ
 ਫੁਧਾ ਫੇ ਘਗੇਰ ਪਰਫਾਨੀਫੇ ਐਕ ਘੁਟੀ ਘਾਫੇਰ ਸਫੇਰਫੇ ਨ ਘੀਕਫਸਫੇ ਘੇ ਫੋਫ ਨ-
 ਸ਼ਾਨ ਗਫੇਫਾਫਾ ਲਾਧੇਘਾ, ਫਫਾਰ ਅਫਾਰਫੀ, ਘੋਰ ਘੀਕਫਫਤ ਫਨਫਾਮ ਪਧੇਘਾ, ਤ-
 ਫਾਮ ਸਫੇਰਸੇ ਫੁਟਨੀਘਾਂ ਫੀਨੇ ਲਗੀ, ਘੋਰ ਫਰਫਾਰ ਫੁਸਨੇ ਲਗੀ, ਘੁਫੇ ਘੇ ਕਮ-
 ਘਫਤੀ ਲਗੀ ਫਰਫਾਫਾ ਘੰਫ ਨ ਫੀਧਾ ਐਕ ਘੁਫੀਧਾ ਸ਼ੈਤਾਨਫੀ ਘਾਫਾ ਫਿਸਫਾ ਘੁਫਾ
 ਫੇਰੇ ਮੁਫ ਫਾਫਾ, ਫਾਤਸੇ ਤਸਘੀਫ ਲਫਫਾਫੇ, ਘੁਰਫਾ ਘੋਫੇ ਫਰਫਾਫਾ ਘੁਫਾ ਪਾਫਰ
 ਘੇਫਫਫ ਘਫੀਫਾਫ, ਘੋਰ ਸਾਮਨੇ ਮਫੇਫਾਫੇ ਘਫੀ ਫੋਫਰ ਫਾਧ ਫਿਫਾਫਰ ਫੋਧਾ ਫੇਰੇ
 ਲਗੀ ਫੇ ਫੇਰੀ ਨਧ ਘੁਫੀ ਸੋਫਾਫਫੀ ਸਫਾਫਤ ਰਫੇ, ਘੋਰ ਕਥਾਫਫੀ ਪਫਫੀ ਫਾਧਮ
 ਰਫੇ. ਮਧੇ ਗਰੀਘ ਰੰਫੀਧਾ ਫ਼ੀਰਫੀ ਫੁ ਐਕ ਘੇਫੀ ਮੇਰੀ ਫਧੇ ਫਾ ਧੋਫਫਫੇ ਘੁਰੇਫੀਨੇ
 ਫੋਫੇਫੇਸੇ ਮਰਫੀ ਫਧੇ, ਘੋਰ ਮੁਫਫੇ ਫਤਨੀ ਤਾਫਤ ਨਫੀ ਫੇ ਫਫਾਫੀਫਾ ਫੋਫ ਘੀ-
 ਰਾਫਸੇ ਭਫਾਫੇ, ਆਨੇ ਪੀਨੇਫਾ ਫੋ ਫਫਾਂਸੇ ਲਾਫਿ, ਅਗਰ ਮਰਫਫ ਫੋ ਘੋਰੇ ਫਫਨ
 ਫਫਾਂਸੇ ਲਾਫਿ, ਘੋਰ ਭਨੀ ਫੋ ਫਾਫਫੇਫਾ ਫਧਾ ਫੁ. ਘੋਰ ਘਫਫਾਫੇ ਘੁਫਾਫ ਫਫਾਂਸੇ
 ਘੀਫਾਫੇ, ਆਭ ਫੋ ਫੀਨ ਫੁਫੇ ਫੇ ਲੁਘੀ ਪੀਧਾਰਫੀ ਪਫੀ ਫਧੇ, ਅਧੇ ਸਾਫਫਾਫੀ
 ਆਪਨੀ ਘੈਰ ਫੁਫ ਫੁਕਫਾ ਪਾਰਧਾ ਫੋ ਫੋ ਫਿਸਫੇ ਪਾਨੀ ਪੀਨੇਫਾ ਆਧਾਰਫੇ. ਮਫੇ-
 ਫਾਨੇ ਫਰਸ ਆਫਰ ਆਪਨੇ ਨਫਫੀਫ ਘੁਫਾਫਰ ਆਰ ਨਾਨ, ਘੋਰ ਐਕ ਅਘੁਫੀ ਫਿਫ-
 ਫੀਸੇ ਫਿਫਾਰਫਰ ਫਰਫਾਫੇਫੀ ਫੇ ਫਿਸਫੇ ਘੈਧਧਧਫਰ ਭੰਫਨਾ ਪਾਫਾ ਘਨਾ ਫੀਫਫੇ, ਘੋਰ
 ਆਫੀਰ ਭਫਾਸੇ ਗੁਫਰਾਨ ਫੀਫਫੇ. ਘੋਰ ਫਫੀ ਫਫੀ ਆਧਾ ਫੀਫਫੇ ਫੋਫ ਫਰ ਫਧੇ.
 ਫਿਸਨੇ ਆਪਨੇ ਫੀਫਾਫ ਫਿਫਾਫ ਫੁਫਫੀ ਤਫਾਫਸੇ ਆਫ ਧੀ ਘ ਫੁਨਸ ਪਾਧਾ ਘੁਫੀਸੇ
 ਫੋਧਾ ਫੇਫੀ, ਘੋਰ ਘਫਾਫੇ ਲੇਫੀ ਧਫੀ. ਫੋਫੀ ਸੇ ਨਾਨੋ ਕਥਾਧ ਫੇਫਫੀਫੇ,
 ਮਗਰ ਅਘੁਫੀਫਾ ਮੁਫੀਫੇ ਲੇ ਲੀਧਾ ਫੇ ਪਧਾ ਮਫੇਫਾ ਮੇਰੇ ਫਾਧ ਆਧਾ ਘੁਫ ਫਿਸ
 ਅਫਫਤਸੇ ਘਧਾਧਾ ਆਫੇ, ਫਿਸ ਮਫਾਨਫਾ ਗਾਫੀਫ ਭਫਾਂ ਮਰਫ ਰੀਪਾਫ ਫਾਫੇ ਫੋਫੇਫਰ
 ਰਾਫ ਫੁਧਾਨੇਫਾ ਫਾਧਸੇ ਲੀਫੇ ਸ਼ੀਫਰਫਫੇਸੇ ਐਕ ਫਰਨ ਲਫਫਾਫੇ ਆ ਪੋਫਧਾ.
 ਆਪਨੀ ਫਵੇਲੀਫਾ ਫੁਫਫ ਫੁਫਾ ਘੋਰ ਫਰਫਾਫਾ ਘੁਫਾ ਪਾਧਾ ਫਿਸ ਫਫਫਾਫਾਫੇ ਘੀਕਫਨੇ
 ਫੋਧਾ ਮਾਰੇ ਗੁਫੇ ਫੇ ਐਕ ਫਾਧਸੇ ਫਿਸਫੀ ਘੋਫੀ ਪਫਫਰ ਲਫਫਾ ਲੀਧਾ, ਘੋਰ ਫ-
 ਰਸੇ ਆਧਾ ਘੋਰ ਫਿਸਫੇ ਫੋਨੇ ਪਾਂਧੇ ਰਸੀ ਆਧਫਰ ਐਕ ਫਰਫਾਫੀ ਫਾਫੀਸੇ ਲ-
 ਫਫਾਧ ਸੇਰ ਨੀਫੇ ਘੋਰ ਪਾਂਧ ਫਪਰ ਫੀਫੇ ਐਕ ਫਮਸੇ ਫਾਫ ਫਾਫਫਰ ਮਰਫਫ.
 ਫਿਸ ਮਰਫਫੀ ਸੁਰਫ ਫੋਫਫਰ ਧੇ ਫਧਧਫ ਗਾਫੀਧਸੇ ਫੁਧ ਫੇ ਫਰਫਾਧਾਂ ਮੁਫਪਰ ਫਾਫੇ
 ਲਗੀ, ਘੋਰ ਫਰਫੇ ਕਫੇਫਨ ਫਾਂਪਨੇ ਲਗਾ. ਫਿਸ ਅਫੀਫਨੇ ਫਮ ਫਾਨੋਫੇ ਅਫਫਫਾਫ
 ਫੋਫਫਰ ਤਸਫਫੀਫੀਫੇ ਘਫੀ ਨਾਫਾਨੀ ਫੁਮਨੇ ਫੀ ਅਧਫਾ ਫਾਮ ਫੀਧਾ ਘੋਰ ਫਰਫਾਫਾ
 ਘੋਫਫੀਧਾ. ਮਫੇਫਾਨੇ ਫਸਫਰ ਫਰਫਾਧਾ ਫੇ ਸਾਫਫਾਫਾ ਆਪਨੇ ਗੁਫਾਫਫੀ ਫਵੇਲੀ ਫੇ-
 ਫਫਰ ਲੇ ਆਧ ਘੋਰ ਮੁਫਫੇ ਫੁਫਫਾਧਾ. ਫਿਸਨੇ ਫਲਫੀਫਾਫ ਫੀਧਾ ਫੇ ਸਾਫਫਾਫੇਨੇ
 ਘੇ ਫਫਾ ਘਨ ਫਧ ਫੁਫਨੀ ਅਫਫਫਾਫ ਫਧ. ਪਾਫਸਾਫੇਫੇ ਲੀਫੀ ਗੁਫਾਮ ਫਧ ਫ-

નહીં કી પરકત, ઓર ફરજે સગકી પરવરીશ ઓર ખીના હયે, યે ગુલામ બેદમો દીરમ ઝરખરીદા તુમહારા હયે, લેકીન બેદ છુપાના લાહાસીલ હયે. અય શાહઝાદે તુમહારા ઓર મલેકાકા ઇસ ગરીબ ખાનેમેં તશરીફલાના મેરી સઆદત દોનોં જલ્લાનકી હયે, ઓર અપને શીદવીકો સરફરાજ કીયા. મેં નીસાર હોનેકો તાઇયારહું, કીરી સુરતસે જનો ગાલસે દરેગ નહીં કહુંગા આપ ઝોકસે આરામ ફરમાઇએ અજ કીરી ખાતકા ખતરા નહીં; યે મુરદાર કુટની અગર સલામત જાતી તો આદત લાતી. અજ જખતલક મીઝાજે શરીફ આહે ખયેકે રહીએ, ઓર જો કુછ ઇસ ખાના ઝાદકો કહીએ સજ હાઝીર કરેગા. ઓર પાદશાહ તોં કયા ચીઝ હયે. તુમહારી ખજર ફરીસ્તેકાલી ન હોગી ઉસ જયાં મરદને અયસી ખાનેં તસલ્લીકીં કહીં કે દુક ખાતીર જમા હુઇ. તખ મયેને કહા જાખાશ તુમ બડે મરદ હો, ઇસ મુરખતકા બદલા હમસેલી જખ હો સકેગા તખ હુઝુરમેં આવેગા, તુમહારા નામ કયા હયે ! ઉસને કહા ગુલામકા નામ બહેઝાદખાં હયે, મરજ છે મહીને તક છતાની શરત ખીદમતકી મી ખખનોદીલ ખખલાયા, ખુશ આરામસે ગુઝરી.

એક દીન મુજે અપના મુલક, ઓર માંખાપ યાદ આએ ઇસલીએ નેલા-યત શીકરમંદ ખયેઠાથા, મેરા ચેલરા ગમગીન દેખકર બહેઝાદખાં રખર હાથ જોડકર ખડા હુવા, ઓર કેહને લગા કે ઇસ શીદવીસે અગર કુછ તકસીર ખીદમત ગુઝારીમે હુઇ તો ઇરશાદ કીજીએ મયેને કહા જરાએ ખુદા યે કયા મઝકુર હયે, તુમને તો અયસા મુલક કીયા કે ઇસ શેહરમેં અયસે આરામસે રહે, જખસે અપની માંકે પેટમેં કાઇ રેહતા હયે; નહીં તો યે અયસી ફરકત હમસે હુઇથી કે તીનકા હમારા હુશમન થા, અયસા દોસ્ત કોનથા જો ઉસકે વહાં ઝરા દમ લેતે, ખુદા તુમહેં ખુશ રખ્ખે, બડે મરદ હો તખ ઉસને કહા કે અગર વહાં દીલ નહીં લગતા હવે તો જહાં હુકમ હો ખેરા આદીયતસે પોહંચા હું ફકીર ખોલા કે અગર અપને વતનતક પોહંચુ તો માંખાપકો દેખું, મેરી તો યે સુરત હુઇ. ખુદાજાને ઉનકી કયા હાલત હુઇ હોગી. મયેં છલ વાસ્તે વતનસે દુર હુવાથા મેરી તો આરજુ બરઆમ્દ અજ ઇનકી કદ-મખોસી વાજીય હયે—મેરી ખજર ઉનકો કુછ નહીં કે મરગયા યા છતા હયે. ઉનકે દીલપર કયા ગમ ગુઝરતા હોગા. વો જવામરદ ખોલા કે, બહોત મુગારક હયે ચલીએ. યે કેહ કર એક ઘોડા તુરકી સૌ કોસ ચલનેવાલા, ઓર એક ઘોડા તેઝ રશતાર છસકે પર નહીં કટેથે સો મલેકાકે વાસ્તે જલ્લા લા હાઝીર કીયા, ઓર હમર દોનોંકો સવાર કરવાકર ઝરેહ બખતર પેહ-ન, હથ્યાર બંધ વો અપને ઘોડેપર ચડ ખયેઠા, ઓર કહા કે ગુલામ આજે હોતા હયે. સાહેબ ખાતીર જમાસે દયાએ હુએ ચલીએ, જખ શહરકે દરવાઝેપર આય એક નઅરા મારા, ઓર તખતસે કુફલકો તોડ, ઓર નીગાહખા-નોંકો ધમકાકર લલકારા કે હરામઝાદોં અપને પાદશાહકો જાકર કહો કે બહે-ઝાદખાં મલેકા મહેરનીગાર, ઓર શાહઝાદ એ આલી વીધારકો જો તુમહારા દમાદ હૈ સબોકે સામને લેખતા હય અગર કુછ મરદુમીકા નશાં હોં તો ખા-

ਦੇਰ ਨੀਕਾਲੋ, ਐਸੇ ਮਲੇਕਾਏ ਧੀਨਕੋ; ਧੇ ਮਤ ਕੇਹਨਾ ਕੇ ਯੁਪਕੇ ਲੇਗਯਾ, ਨਹੀਂ
ਤੋ ਐਏ ਆਸਮ ਕੀਯਾ ਕਰੇ।

ਧੇ ਅਪਰ ਪਾਦਸ਼ਾਹਕੋ ਜਲਦ ਅੰ ਪੋਛਾਥੀ ਵਜ਼ੀਰ ਐਸੇ ਮੀਰਜਾਪੁਰੀਕੋ ਛੁਕਮ
ਕੀਯਾ ਕੇ ਉਨ ਤੀਨੋਂ ਅਫਜ਼ਾਤ ਨਮਕਦਰਾਮਕੋ ਯਾਖ਼ਰਕਰ ਲਾਯੋ, ਯਾ ਉਨਕੇ ਸਰ ਕਾ-
ਟਕਰ ਛੁਕੁਰਮੇਂ ਪੋਛਾਥਾਯੋ। ਐਕੇ ਹਮਕੇ ਅਘਾਏ ਸ਼ੈਯਾ ਨਮਾ ਛੁਧ ਐਸੇ ਤਮਾਮ
ਜਮੀਨੋ ਆਸਮਾਨ ਕਾਪਨੇ ਲਗਾ। ਅਫੇਯਾਫ ਆਨੇ ਮਲੇਕਾਏ, ਐਸੇ ਖੁਸ਼ ਖ਼ੀਰਕੋ
ਐਕੇ ਖੁਸ਼ਕੇ ਦਰਮੇਂ ਕੇ ਆਸਾ ਖੁਸ਼ੇ, ਐਸੇ ਜੇਨਪੁਰਕੇ ਖੁਸ਼ਕੇ ਅਸਾਪਰਥਾ ਅਫਾਕੀਯਾ,
ਐਸੇ ਆਪ ਥੋਡੇਕੋ ਅਗਾਕਰ ਸ਼ੈਯਾਤੀ ਤਰਫ਼ ਖ਼ੀਰਾ, ਐਸੇ ਸ਼ੇਰਕੇ ਮਾਨੀਫ਼ ਮੁੰਝਕਰ
ਥੋਡੇਕੋ ਫ਼ਖ਼ਰਕਰ ਸ਼ੈਯਾਕੇ ਦਰਮੀਯਾਨ ਖੁਸ਼ਾ ਤਮਾਮ ਲਸਕਰ ਖ਼ਾਖ਼ਸਾ ਫ਼ਟਗਯਾ, ਐਸੇ
ਧੇ ਫ਼ੋਨੋਂ ਸਰ ਕਾਟ ਲੀਐ, ਜਯਾ ਸਰਦਾਰ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਲਸਕਰ ਤਰ ਅਤਰ ਲੋਗਯਾ,
ਖ਼ੀਰ ਤੋ ਪਾਦਸ਼ਾਹ ਆਪ ਕੁਝ ਸ਼ੈਯਾ ਅਪਤਰ ਪੋਸ਼ਾਂਕੀ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਲੇਕਰ ਕੁਮਕਕੋ
ਆਯਾ; ਧੇ ਲਯਾਖ਼ੀ ਉਸ ਜਯਾਂ ਮਰਦਨੇ ਮਾਰ ਦੀ, ਸ਼ੀਕਰਤ ਫ਼ਾਸ਼ਆਖ਼; ਪਾਦਸ਼ਾਹ
ਪਸ਼ਪਾ ਛੁਐ ਸਯ ਛੁਐ ਕੇ ਖ਼ਕਤ ਫ਼ਾਏ ਖ਼ਜ਼ਾਛੀ ਛੁਐ, ਲੇਖੀਨ ਅਫੇਯਾਫ ਆਨੇ ਅਧਸੀ
ਅਫ਼ਾਦੁਰੀਕੀ ਕੇ ਫ਼ਸਤਮਸੇਥੀ ਨਹੋਸਕੇ—ਜਯਾ ਅਫੇਯਾਫ ਆਨੇ ਫੇਯਾ ਕੇ ਅਧ ਫ਼ਾਏ
ਫ਼ੁਸ਼ਮਨ ਆਕੀ ਨਹੀਂ ਰਛਾ ਜੇ ਛਮਾਰਾ ਪੀਯਾ ਕਰੇਗਾ, ਧੇ ਐਫ਼ ਛੋਕਰ ਜਯਾਂ ਛਗ
ਅਤੇ ਧੇ ਆਯਾ, ਐਸੇ ਮੁਝਕੋ ਸਾਥ ਲੇਕਰ ਘਾਤਾ। ਸਖ਼ਰਕੀ ਉਮਰ ਫ਼ੋਤਾ ਛੋਟੀ ਛ-
ਐ, ਥੋਡੇ ਅਰਸੇਮੇਂ ਅਪਨੇ ਮੁਝਕੀ ਸਰਫ਼ਦਮੇਂ ਪੋਛਾਥੇ ਐਕੇ ਅਰਜੀ ਸਫ਼ੀ ਸਫ਼ਾ-
ਮਤ ਆਨੇਕੀ ਪਾਦਸ਼ਾਹਕੇ ਛੁਕੁਰਮੇਂ ਜੇ ਕੀਅਸੇਗਾਛ ਮੁੰਝ ਖ਼ੀਰਕੇ ਧੇ ਲੀਅਕਰ ਰ-
ਵਾਨਾਕੀ। ਜਯਾਂ ਪਨਾਛ ਪਛਕਰ ਸ਼ਾਫ਼ ਛੁਐ, ਫੇਗਾਨਾ ਸ਼ੁਕਰਕਾ ਅਫਾ ਕੀਯਾ। ਜਯਸੇ
ਮੁਝੇ ਧਾਨਮੇਂ ਪਾਨੀ ਪਯਾ। ਖੁਸ਼ ਛੋਕਰ ਸਯ ਅਮੀਰਾਂਕੋ ਗੁਲੁਮੇਂ ਲੇਕਰ ਖ਼ਸ ਆ-
ਯਾਕੇ ਖ਼ਸਤੀਕਯਾਲਕੇ ਆਤੀਰ ਲਯੇ ਦਰੀਯਾ ਆਕਰ ਅਤੇ ਛੁਐ ਐਸੇ ਨਾਧਕੇ ਵਾ-
ਰਨੇ ਨਾਯੁਫਾਕੋ ਛੁਕਮ ਕੀਯਾ। ਮੈਨੇ ਫ਼ੁਸਰੇ ਕੀਨਾਰੇਪਰ ਸਵਾਰੀ ਪਾਦਸ਼ਾਹੀ ਅਫੀ ਫੇਯੀ
ਕਫ਼ਮਯੋਸੀਕੀ ਆਰਮੁਮੇਂ ਥੋਡੇਕੋ ਦਰਯਾਮੇਂ ਯਾਖ਼ ਦੀਯਾ, ਯੇਕਾਮਾਰਕਰ ਛੁਕੁਰਮੇਂ ਛਾ-
ਜੀਰ ਛੁਵਾ। ਮੁਝੇ ਮਾਰੇ ਖ਼ਸਤੀਯਾਕੇ ਕਲੇਜੇਸੇ ਲਗਾ ਲੀਯਾ।

ਅਧ ਐਕੇ ਐਸੇ ਆਖ਼ਤ ਨਾਗਛਾਨੀ ਪੇਸ਼ ਆਖ਼ ਕੇ ਅੁਸ ਥੋਡੇਪਰ ਮੈਂ ਸ-
ਵਾਰ ਥਾ, ਸਾਧਫ਼ ਧੇ ਅਘਾਏ, ਉਸੀ ਮਾਫ਼ਯਾਨਕਾ ਥਾ, ਅੁਸਪਰ ਮਲੇਕਾ ਸਵਾਰਥੀ,
ਯਾ ਛਮ ਅਨਸੀਯਤਕੇ ਯਾਖ਼ਸ ਮੇਰੇ ਥੋਡੇਕੋ ਫੇਯਕਰ ਥੋਡੀਨੇਥੀ ਜਯਦੀ ਕਰਕੇ ਅ-
ਪਨੇ ਤਥੇ ਮਲੇਕਾ ਸਮੇਤ ਮੇਰੇ ਪੀਯੇ ਦਰਯਾਮੇਂ ਘੀਰਾਯਾ। ਐਸੇ ਤੀਰਨੇ ਲਗੀ ਮਲੇਕਾਨੇ
ਧਅਰਾਕੇ ਯਾਗ ਧੀਯੀ ਧੇ ਮੁਝਕੀ ਨਰਮ ਧੀ ਉਲਟ ਗਧ ਮਲੇਕਾ ਗੇਠੇ ਆਕਰ
ਅਧਯਾ ਥੋਡੀ ਦਰਯਾਮੇਂ ਫੁਧ ਗਧ ਕੇ ਖ਼ੀਰ ਉਨ ਫ਼ੋਨੋਂਕਾ ਮਛਾਨ ਨਝਰ ਨ ਆਯਾ
ਅਫੇਯਾਫ ਆਨੇ ਧ ਛਾਲਤ ਫੇਯਕਰ ਅਪਨੇ ਤਥੇ ਥੋਡੇ ਸਮੇਤ ਮਲੇਕਾਕੀ ਮਫ਼ਫ਼ੀ ਆ-
ਤੀਰ ਪੋਛਾਥਾਯਾ, ਧੇਥੀ ਉਸ ਅਧਰਮੇਂ ਆਗਯਾ ਖ਼ੀਰ ਨੀਕਲ ਨਸਫ਼ਾ; ਅਫ਼ੋਨੇਰੇ
ਛਾਥ ਪਾਂਧ ਮਾਰੇ, ਕੁਝ ਅਸ ਨ—ਘਲਾ ਫੁਧਗਯਾ। ਜਯਾਂ ਪਨਾਛਨੇ ਧੇ ਵਾਰੇਫ਼ਾਤ ਫੇਯ-
ਕਰ ਅਧ ਮੰਗਵਾਕਰ ਫ਼ੀਕਵਾਯਾ, ਐਸੇ ਗਫ਼ਾਛੋਂ, ਐਸੇ ਗੇਠਾ ਯੋਰਾਂਕੋ ਫ਼ਰਮਾਯਾ—ਉ-
ਨਹੋਨੇ ਸਾਰਾ ਦਰਯਾ ਅਨ ਮਾਰਾ, ਤਲੇਕੀ ਮਫ਼ਟੀ ਲੇ ਲੇ ਆਐ, ਪਰ ਧੇ ਫ਼ੋਨੋਂ ਛਾਥ
ਨ ਆਐ।

ਯਾ ਫ਼ੁਕਰਾ ਧੇ ਛਾਫੇਸਾ ਅਧਸਾ ਛੁਵਾ ਕੇ ਮੈਂ ਸੈਫ਼ਾਧ ਐਸੇ ਫੀਵਾਨਾ ਲੋਗਯਾ,
ਐਸੇ ਖ਼ੀਰ ਅਨਕਰ ਧੀ ਕੇਹਤਾ ਥਾ ਕੇ ਛਮ ਮੈਨੋਂਕਾ ਧੀ ਧੀਸੇਯ ਥੇਥੀ ਫੇਯ,

વોબી દેખ અગર મલેકા કહીં ગાયત્ર હોનતી યા મરનતી તો દીલકો ત-
સલ્લી આતી, ફીર તલાશકો નીકલતા યા સગર કરતા, લેકીન જગ્ય નઝરોંકે
ફગર ગરક હોગઈ તો કુછ ખસ ન ચલા. આખીર જીમેં યહી લહેર આઘ
કે દરયામેં હુગ્ય જાકે; શાયદ અપને મઅથુકકો મર કર પાઉં. એક રોઝ રા-
તકો ઉસી દરયામેં ઉતરા ઓર હુગ્યનેકા ધરાદા કરકર ગલેતક પાનીમેં ગયા,
આહતા હું કે આગે પાંચ રખખુ, ઓર ગોતા ખાઉં. વહી સવાર પુરકાપોશ
જી-હોંને તુમકો બશારત દી હગ્યે આ પોહચે, મેરા હાથ પકડ લીયા ઓર
દીલાસો દીયા કે ખાતીર જમા રખ મલેકા ઓર બહેઝાદખાં જીતે હગ્યે, તુ
અપની જાન નાહક કયું ખોતા હગ્યે; દુનયામેં અપસામી હોતા હગ્યે, ખુદાકી
દરગાસે ગાયુશ મતહો અગર જીતા રહેગા તો તેરી મુલાકાત ઉન દોનોસે
એક રોઝકોરહેંગી. અગ્ય તુ રમકી તરફજી ઓરબી દો દુરવેશ દીલરેશ વહાં
ગગ્યે હગ્યે; ઉનસે તુ જગ્ય મીતેગા તગ્ય અપની મુશદકો પોહચેગા યા કુકરા
ખમુજગ્ય હુકમ અગને હાદીકે મેંબી ખીદમત થરીફમેં આકર હાઝીર હુવાહું,
ઉમ્મેદ હગ્યે કે હરએક અપને મતજગ્યકો પોહચે. ઇસ તુકડ ગદેકી યે વારે-
દાતથી જો તમામોકમાલ કેહ સુનાઈ.

સૈર ચૌથે દુરવેશકી.

ચૌથા દુરવેશ અપની સૈરકી હકીકત રો રોકે ઇસ તરહ કેહને લગા.

રૂખાઇ.

કીરસા હમારી ખેસરો પાઉંકા અગ્ય સુનો.

કુક અપના ધ્યાન રખકે મેરા હાલ સગ્ય સુનો.

કીસ વાસ્તે મેં આયાહું યહાંતક તગ્યાહ હો;

સારા ગયાન કરતાહું ઉસકા સગ્ય સુનો.

યા મુરશીદ અલ્લાહ ઝરા મુતવજ્જી હો. યે ફકીર જો ઇસ હાલતમેં ગી-
રફતાર હગ્યે; ચીતકે પાદશાહકા ખેટા હગ્યે, નાઝો ન્યામતસે પરવરીશ પાઇ
ઓર ખખુગી તરખીઅત હુત્રા-ઝમાનેકે ભલે પુરેસે કુછ વાકીફ ન થા જાનતા
થા કે યુંહી હમેશા નીભેગી ચૈન બેફીકરીમેં યે હાદેસા ફગકાર હુવા કે કીબ-
લગ્યે આલમ જો વાકીદ ઇસ યતીમકે શે ઉ-હોંને રેહલત જાન કંદનીકે વક્ત અપને
છોટ ભાઇકો જો મેરે ચચા હગ્યે ખુલાયા, ઓર ફરમાયા કે હમને તો સગ્ય
માલો મુલક હોડકર ધરાદા કુચકા કીયા, લેકીન યે વસીઅત મેરી બજાઇ-
ઓ ઓર ખુઝગીકો કામ ફરમાઇઓ, જગ્ય તલક શાહઝાદા જો માલીક ઇસ
તાબે છતરકા હયે જગ્ય જવાન હો ઓર શકર સંભાલે, ઓર અપના ઘર
દેખે ભાલે તુમ ઇસકી હીફાઝત કીજયો, ઓર સીપા હો રહયતકો ખરાબ ન-
હોને દીજયો. જગ્યવો બાલીગ હો ઉસકો સગ્ય કુછ સમજાકર તખ્ત હવાસે
કરના, ઓર રૌશન અખતર જો તુમહારી ખેટી હગ્યે, ઉસસે શાદી કરહેના ઓર
તુમને સજતનતસે કીતારા પકડના. ઇસ સુલુકમે પાદશાહત હમારે ખાનદાનમેં

કાપમ રહેગી, કુછ બલક ન આએગા યે કેહકર આપ તો જનત બહક તસ-
લીમ હુએ અબ ચચા પાદશાહ હુવા, ઓર બદોબસ્ત મુલકકા કર્તે લગા. મુજે
હુકમ કીયા કે જ્ઞાને મહેલમે રહા કરો; જળતલક જવાન હો બાહરે ન
નીકલો યે ફકીર ચોદા બરસકી ઉમર તક બેગમોં ઓર ખવાસોમે પલા કીયા.
અચકી બેરીસે શાદીકી ખખર સુનકર શાદ થા, ઓર ઉસ ઉમેદપર બેરીકર
રેહતા, ઓર દીલમે કેહતા કે અબ કોઇ દીનમે પાદશાહતબી હાથ લગેગી.
ઓર શાદીબી હોજબેગી—દુનયા બકમેદ કાયમ હએ. એક હબશી કે જી-
રાકા નામ મુબારક થા ઓર વો વાલીદદી ખીદગતમે તરખીયત હુવા થા,
ઉસકા બડા એતેબાર થા, ઓર સાહેબે શકર નમક હલાલથા મેં અકસર ઉસકે
પાસ બેઘાતા; વોબી મેરી બહોત ખ્યાર કરતા, ઓર મેરી જવાની દેખકર ખુશ
હોતા ઓર કેહતા કે અલહમદોલીલ્લાહ અબ શાહજાદે અબ તુમ જવાન હએ,
કનશાઅલાહોતઆલા યકીન હએ કે તુમહારા ચચા અપને બાઇકી વસીઅત-
પર અમલ કરેગે ઓર અપની બેરી, ઓર તાજે તખ્ત જો તુમકો મીલને
પાલા હએ મીલેગા.

એક રોજ યે ઇતેફાક હુવા કે એક અદના સહેલીને બેગુનાહા મેરે તમ
અવસા તમાચા ખીચકર મારા કે મેરે ગાલપર પાંચોં ઉગલીયોંકા નશાન ઉ-
બર આયા ! મેં રોતા હુવા મુબારકકે પાસ ગયા. ઉસને મુજે ગલે લગા લીયા,
ઓર આંસુ આસતીનસે પોછકર કહા કે ચચો આજ તુમહે પાદશાહકે પાસ
લેચલું, શાયદ મેહેરખાનહે, ઓર લાયક સગવળકર તુમહારા હક તુમહે દે-
રીવકત ચચાકે પાસ લેગયા. ચચાને દરખાસ્તમે નેહાવત શકકત કી, ઓર ખુજા
કે કયું દીલગીરહો, ઓર આજ યહાંતક કયું આજો. મુબારક બોલા કે કુછ અ-
રજ કરને આજો હયે. યે સુનકર ખુદખુદ કહેને લગા લે અબ શાહજાદેકા
ખીયાલ કરહેને હયે. મુબારકને કહા બહોત મુબારક હયે—વહી નજુમી ઓર
રમાવોંકો રખર તલખ કીયા, ઓર ઉપરકે દીલસે ખુજા કે ઇસસાલમે કાનસા
મહીના ઓર કાનસા દીન ધડી મહુરત મુબારક હય કે સરંગનમ શાદીકા કરે!
ઉનહોંને મરઝી પાકર ગાન ગીનાકર અરજ કી કે કીયલએ આલમ. યે બરસ
તમામ નેહેસ હયે કીસી ચાંદમે કોઇ તારીખ નેક નહી, અગર યે સાલ તમામ
ખખેરો ખુખી કટે, આઇંદા કારે ખેરકે લીએ બેહતર હયે પાદશાહને મુબાર-
કકી તરફ દેખકર કહા શાહજાદેકા મહેલમે લેજગો ખુદા ચાહે તો બચાદ ઇસ
સાલકે ઇસકી અમાનત ઇસકે હવાસે કરેગા ખાતીર જમા રજો, ઓર પડના
લીખતા રીખકર કાખીલ હો મુબારકને સલામ કીયાં ઓર મુજે સાથ લે મે-
હેલમે પોંહચા દીયા. દોતીન દીનકે બચાદ મેં મુબારકકે પાસ ગયા, મુજે દે-
ખતેહી રોને લગા ! મયે હંચરાન હોકર ખુજા કે દાદા ખેરતો હયે તુમહારે
રોનેકા કયા બાયસ હયે ? તખ વો ખેરખાહ કે મુજે જ્ઞાનેદીલસે ચાહતાથા
બોલા કે મેને ઉસ રોજ જો તુમહે ઉસ જાલીમકે પાસ લેગયાથા. કાશકે અ-
ચસા જનતા તો ન લે જતા મેને ઘયરાકર કહા, મેરે જનનેમે કયા અવસી
ક્યાહત હુઈ, કહોતો સહી, તમ ઉસને કહા કે સખ અખીર વખીર અરઝાને
દોલત છોટે બડે તુમહારે બાપકે વકતકે તુમહે દેખકર ખુશ હએ ઓર ખુ-

काका चुकर करने लगे के अण्य हमारा साहेबजादा जवान हुवा और सज्जनके
 काजील हुआ, अण्य कोछ दीनमे दक दकदारको भीलेगा, तण्य हमारी कहरदानी
 करेगा, और कहीम नौकरोंकी उदर समझेगा. ये अण्यर उस भेद्यमानको पो-
 छी तो उसकी छातीपर सांप लोठने लगा, मुन्ने भीलवतमे पुत्राकर कहा
 के अण्य मुण्णारके, अण्य, अण्यसा काग करके शाहजादेको कीसी इरेणसे भारजाल
 और किसका पोश मेरे हीलसे नीकाव, जे मेरी जातर जभाडे ! तणसे मै
 येदवास हो रहाहुं के तेरा बच्चा तेरी जनका दुशमन हुवा गुंही मुण्णारकसे
 ये अण्यर नामुनासेय मेने सुनी, जगेर भारे भरगयां और जननके उरसे उसके
 पांवपर गीरपडा के वास्ते पुत्राके मुन्ने सज्जनतसे कुछ काम नही कीसी तरफ
 मेरा छु जये. इस गुलाम पावक्षने मेरा सर उठाकर छातीसे लगाकर जवाण
 दीया के कुछ अतरा नहीं. ओक तदणीर मुन्ने सुनही हये अणेर रास्त आछ
 तो कुछ परया नहीं जीवणी हय सो सण्य कुछ हये; अगवण्य हये के हंस शीक
 रसे तेरी जननभी जये और अपने गतवण्यसे काम याण हो—ये बरोसा मुन्ने
 देकर साथ लेकर इस जगा गया. जहां वालीद छस इकीरके सोते गेठे थे, और
 मेरी जदोत जातीर जभा की. वहां ओक कुरसी गीछीथी ओक तरफ मुन्ने
 कहा और ओक तरफ आप सँदलीको पकडकर सरकाया, और कुरसीके तलेका
 इरस उकाया और जमीनको भिदने लगा, ओक गारणी ओक भीउकी नमुह दुर्ध
 के अण्णर और कुछल इसमे लगा हये मुन्ने पुलाया; गये मुकरर अपने ही-
 लमे ये समवन के मुण्णको भारकर छस गडडेमे गाड देनेको ये गडडा भोधा
 हये, मोत आणिके आगे शीर गड, लाचार चुपके चुपके कसमा पडता हुवा
 नजदीक गया. देणताहुं तो इस हरीमेके अंदर हमारत हये और चार भडान
 हये हरओक अडानमे दस दस देगे सोनेकी अण्णरोंसे जडडी हुवा लटकती हये
 और हरओक देगके मुंदपर ओक ओक सोनेकी छट और ओक ओक अंदर ज-
 डवका जना हुवा जेका हये ओकुनयावीस देगे चारों भडानमें था और देगको
 देणा के लणावण्य अशरशीयोसे बरी हय उसपर न तो अंदर हये न छट
 हये और और ओके होछ जवाहीरसे मुंदतक बरा हुवा देणा मेने मुण्णारकसे
 पुछा के अण्य दादा ये क्या तीव्रसुभ हये और ये कीस कागके हये ! ओवा
 के ये अंदर जे देणने हो धनका ये भाजरा हये के तुम्हारे आपने जवानी व-
 कतसे भलेक सादीक जे छन्नोका पादशाह हये इसके साथ दोस्ती और आ-
 भदोरकत पैदा की थी. युनाये हर अरसमे ओकदहा कछ तरफके तोहड़े और
 पुशभोछ सचगात कीसग कीसमके छस मुलकके लेणते महीनेके करीण इसके
 पास रेहते. जण्य इअस्त होते भलेक सादीक ओक अंदर जगइदा होता. पाद-
 शाह उसे लाकर छस तहेजानेमे रणता. छस जातसे सीया मेरे दुसरा कोछ
 आगाह न था शुवागने ओक भरतया अरज की के जहां पनाह लणों इयेके
 तोहड़े लेणते हये और वहांसे ओक अंदर पथरका लेणाते हये आभीर
 आपको इससे शयदा क्या ? हये मेरी जातका जवाण इसकर इरमाया अ-
 नरकार कहीं अहेर न कीजये ये अंदर जे तु भेजत देणता हये हरओकके
 छतर देव ताणे और इरमागरदार हय लेकीन जण्य तलक मेरे पास आ-

ਲੀਸੇਂ ਅੰਦਰ ਖੁਰੇ ਨ ਹੋਵੇਂ ਤੋ ਫੁੱਲ ਕਾਮਏ ਨਹੀਂ ਸੋ ਐਕ ਅੰਦਰੀ ਕਮੀ ਥੀ ਤੇ
ਉਸੀ ਅਰਸਮੇਂ ਪਾਦਸ਼ਾਹਨੇ ਪੜਾਤ ਪਾਛ ਖਤਨਾ ਮੇਢਨਤ ਕੁੱਛ ਕਾਮ ਨ ਆਛ ਉਸਕਾ
ਫਾਇਦਾ ਆਖੀਰ ਨ ਛੁੱਧਾ. ਅਧ ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦੇ ਤੇਰੀ ਯੇਕਸੀਕੀ ਛਾਵਤ ਦੇਖਕਰ ਮੁਞੇ ਧਾਢ
ਆਧਾ ਘੋਰ ਧੇ ਭੁੱਖੇਂ ਠੰਡੇਰਾਧਾ ਤੇ ਕੀਸੀ ਤਰਫ਼ ਤੁਞਕੋ ਮਲੇਕ ਸਾਹੀਕੇ ਪਾਸ ਲੇ-
ਅਲੁੰ ਘੋਰ ਤੇਰੇ ਬਧਾਕਾ ਯੁੱਧਮ ਅਧਾਨ ਕਰੇ; ਧਕੀਨ ਛਐ ਤੇ ਵੋ ਦੋਰਤੀ ਤੁਮ੍ਹਾਰੇ
ਯਾਪਕੀ ਧਾਢ ਕਰਕੇ ਐਕ ਅੰਦਰ ਜੇ ਆਈ ਛਐ ਸੋ ਤੁਞੇ ਦੇ ਤਧ ਉਨਕੀ ਮਫ਼ਦਸੇ
ਤੇਰਾ ਮਾਲੋ ਸੁਫ਼ਕ ਤੇਰੇ ਛਾਥ ਆਵੇ ਘੋਰ ਘੀਨ ਮਾਛਘੀਨਕੀ ਸਵਤਨਤ ਤੁ ਯ-
ਆਤੀਰ ਜਮਅ ਕਰੇ ਘੋਰ ਚੀੜ ਛਾਥ ਈਸਿ ਤਯਵੀਯਸੇ ਤੇਰੀ ਜਨਨ ਅਧਤੀ ਛਐ
ਅਗਰ ਘੋਰ ਕੁ ਨ ਛੁੱਧਾ ਤੋ ਈਸ ਅਵੀਮਕੇ ਛਾਥਸੇ ਸੀਵਾ ਈਸਿ ਤਦਘੀਰਕੇ ਘੋਰ
ਫ਼ਾਖ਼ ਸੁਰਤ ਮੁਯਵੇਰੀਕੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਤੀ. ਮੈਨੇ ਉਸਕੀ ਯਧਾਨਸੇ ਧੇ ਸਯ ਫ਼ੈਰੀ-
ਧਤ ਸੁਨਕਰ ਕਛਾ ਤੇ ਫਾਫ਼ ਜਨਨ ਤੁ ਮੇਰੀ ਜਨਨਕਾ ਮੁਯਤਾਰ ਛਐ ਜੋ ਮੇਰੇ ਛਛਮੇਂ
ਯਯਾ ਛੋ ਸੋ ਕਰ ਤਧ ਤੋ ਮੇਰੀ ਤਸਵਵੀ ਕਰਕੇ ਆਧ ਖ਼ਤਰ ਘੋਰ ਉਢ ਅਘੀਰ
ਧਯੇਰਾ ਧੁਸ਼ਮੋਖ਼ ਜੋ ਕੁੱਛ ਵਛਾਂ ਲੇਜ਼ਨੇਕੇ ਆਤੀਰ ਸੁਨਾਸੀਧ ਜਨਨ ਕਰ ਅਰੀਫ਼ ਕ-
ਰਨੇ ਆਖ਼ਾਰਮੇਂ ਗਧਾ. ਫ਼ੁਸਰੇ ਫ਼ੀਨ ਮੇਰੇ ਉਸ ਕਾਸ਼ੀਰ ਬਧਾਕੇ ਪਾਸ (ਜੋ ਯਯਯਯੇ
ਅਧੁ ਜੇਢਲਕੇ ਥਾ) ਗਧਾ ਘੋਰ ਕਛਾ ਤੇ ਜਛਾਂ ਪਨਾਛ ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦੇਕੇ ਗਾਰ
ਯਯਨੇਕੀ ਐਕ ਸੁਰਤ ਮੈਨੇ ਫ਼ੀੜਮੇਂ ਠਰਾਫ਼ ਛਐ ਅਗਰ ਛੁਕਮ ਛੋ ਤੋ ਅਰਯ
ਕਰੇ ? ਵੋ ਕਮਯਯਤ ਧੁਸ਼ ਛੋਕਰ ਯੋਯਾ ਵੋ ਕਧਾ ਤਦਘੀਰ ਛਐ ! ਤਧ ਮੁਧਾਰਕ
ਯੋਯਾ ਤੇ ਉਸਕੇ ਮਾਰਯਯਨੇਮੇਂ ਸਧ ਤਰਫ਼ ਆਪਕੀ ਯਫ਼ਨਾਮੀ ਛਐ ਮਗਰ ਮੈਂ ਉਸੇ
ਯਾਫ਼ੇਰ ਜਯਯਯਮੇਂ ਲੇਜ਼ਕਰ ਠੀਕਾਨੇ ਲਗਾਯੋ ਘੋਰ ਗਾਯ ਫਾਧਕਰ ਬਯਾਯਾਯ ਤੋ ਦ-
ਰਗੀਯ ਫ਼ਾਖ਼ ਆਗਛ ਨ ਛੋਗਾ ਤੇ ਕਧਾ ਛੁੱਧਾ ! ਧੇ ਯਯਧੀਸ਼ ਮੁਧਾਰਕਸੇ ਸੁਨਕਰ ਯੋ-
ਯਾ ਤੇ ਯਯੋਤ ਅਯਯਾ ਛਐ ਮੈਂਯੀ ਧਛੀ ਬਾਢਤਾਯੁੰ ਤੇ ਵੋ ਸਯਾਮਤ ਨਰਛੇ ਉਸ-
ਕਾ ਯਰ ਮੇਰੇ ਫ਼ੀੜਮੇਂ ਛਐ ਅਗਰ ਮੁਞੇ ਤੁ ਚੀਕਰਸੇ ਛੁਯਾਵੇਗਾ ਤੋ ਈਸ ਯੀਫ਼ਮਤਕੇ
ਯੋਯਯ ਯਯੋਤ ਪਾਵੇਗਾ, ਜਛਾਂ ਤੇਰਾ ਯ ਆਛੇ ਵਛਾਂ ਲੇ ਜਕਰ ਮਾਰਯਯ. ਘੋਰ
ਮੁਞੇ ਧੇ ਧੁਸ਼ ਅਧਰੀ ਲਾਫ਼ੇ ਮੁਧਾਰਕਨੇ ਪਾਦਸ਼ਾਹਕੇ ਤਰਫ਼ਸੇ ਫ਼ੀੜ ਜਮਖ਼ ਕਰਕੇ ਮੁਞੇ
ਸਾਧ ਲੀਧਾ ਘੋਰ ਵੋ ਤੋਫ਼ਕੇ ਲੇਕਰ ਆਫ਼ੀ ਰਾਤਕੋ ਸ਼ੇਫ਼ਰਮੇਂ ਕੁਧਕੀਧਾ ਘੋਰ ਉ-
ਤਰਕੇ ਤਰਫ਼ ਬਯਾ-ਐਕ ਮਛੀਤਯਕ ਪੈਯਗ ਬਯਾ ਗਧਾ.

ਐਕਰੋਯ ਰਾਤਕੋ ਬਯੇ ਜਾਤੇਧੇ-ਮੁਧਾਰਕ ਯੋਯਾ ਤੇ ਸ਼ੁਕਰ ਧੁਯਾਕਾ ਅਧ ਮੰਯੀਯੇ
ਮਕਯੁਫ਼ਕੋ ਪੋਛਯੇ. ਮੈਨੇ ਸੁਨਕਰ ਕਛਾ ਤੇ ਫਾਫ਼ ਧੇ ਤੁਨੇ ਕਧਾ ਕਛਾ ? ਕਛੇਨੇ ਲਗਾ
ਅਧ ਸ਼ਾਹਜ਼ਾਦੇ ਯਨ੍ਹੇਂਕੋ ਕਧਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖਤਾ ? ਮੈਨੇ ਕਛਾ ਮੁਞੇ ਤੇਰੇ ਸੀਵਾ ਘੋਰ
ਫ਼ੇਛ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਤਾ. ਮੁਧਾਰਕਨੇ ਸੁਰਮਾਫ਼ਨੀ ਨੀਕਾਯਕਰ ਸੁਯੇਮਾਨੀ ਸੁਰਮੇਫ਼ੀ ਸ-
ਲਾਫ਼ ਮੇਰੀ ਫ਼ੋਨੇਂ ਆਯੋਂਮੇਂ ਫ਼ੇਰਫ਼ੀ, ਵਛੀ ਯਨ੍ਹੇਂਕੀ ਅਯਕਤ, ਘੋਰ ਲਖਕਰਕੇ ਤਧੁ
ਕਨਾਤ ਨਜ਼ਰ ਆਨੇ ਲਗੇ, ਲੇਕੀਨ ਅਧ ਧੁਸ਼ਰਧ ਘੋਰ ਧੁਸ਼ ਲੀਧਾਸ. ਮੁਧਾਰਕ
ਪਫ਼ੇਯਨਕਰ ਫ਼ੁਰਯੋਕ ਆਸ਼ਨਾਫ਼ੀ ਰਾਢਸੇ ਗਯੇ ਮੀਯਕਰ ਮਯਾਧੇਂ ਕਰਤਾ. ਆਯੀਰ
ਨਤੇ ਜਾਨੇ ਪਾਦਸ਼ਾਹੀ ਮਕਾਨੇਂਕੇ ਨਯਫ਼ੀਕ ਗਯੇ. ਘੋਰ ਯਾਰਗਾਢਮੇਂ ਫ਼ਾਧੀਯ ਛੁਯੇ.
ਯਯਤਾਯੁੰ ਤੋ ਰੈਸ਼ਨੀ ਕਰੀਨੇਸੇ ਰੈਸ਼ਨ ਛਐ, ਘੋਰ ਕੁਰਸੀਯਾਂ ਤਰੇਯਯਤਰੇਢਕੀ ਫ਼ੋ-
ਤਰਫ਼ਾਂ ਯੀਯੀ ਛਐ ਘੋਰ ਆਯੀਮ, ਫ਼ਾਯੀਯ ਫ਼ੁਰਵੇਸ਼, ਅਮੀਰ, ਵਯੀਰ ਮੀਰਯਯਯੀ,
ਘੋਰ ਫ਼ੀਧਾਨ ਉਪਰ ਯੈਂਡੇ ਛਐ ਘੋਰ ਨਕੀਯ ਯੋਧਫ਼ਾਰ ਛਾਧ ਯਾਧੇ ਛੁਯੇ ਯਾਯੋਸ਼
ਯੈਂਡੇ ਛਐ, ਘੋਰ ਯੀਧਮੇਂ ਐਕ ਤਯਯ ਮੁਰਸੇਯਾ ਯੀਯਾ ਛਐ, ਉਸਪਰ ਮਲੇਕ

સાતીક મોતીયોંકા તબ્બ પડેને હુએ મસનદપર બડી શાનો શી કતમે બેઠે હયે. મૈને નઝદીક જાકર સલામ કીયા મેહેરબાનીસે બેઠેનેકા હુકમ કીયા—શીર ખા-
નેકા ચરચ હુવા, ખાદ ફરાગતકે દસ્તરખવાન બડાયા ગયા તબ્બ મુજારકકી ત-
રફ મુતબબજા હોકર અલવાલ મેરા પુછા! મુજારકને કહા કે અબ્બ ઇનકી
આપકી જગાપર ચચા ઇનકા પાદશાહન કરતા હયે ઝોર ઇનકા દુશમન બન-
ની હુવા હયે ઇસ લીએ મૈં વહાંસે લે બાગકર આપકી ખીદમતમે લાયાહું
કે યતીમ હયે; ઝોર સલતનત ઇનકા હક હયે, લેકીન જેમુરખી કીરીસે
કુછ નહીં હોસકતા હુઝુરકી દસ્તગીરીકે ખામસ ઇસ મઝલુમકી પરવશ હોતી
હયે ઇનકે આપકી ખીદમતકા હક યાદ કરકે ઇનકી મદદ ફરમાઇએ ઝોર વો
ચાલીસત્રાં બંદર ઇનાયત કરે જો ચાલીસોં પુરે હોં ઝોર યે અપને હકકો
પોહંચકર તુમહારે જનોં માલકો હોઆં દેવે, રીયા સાહેબકી પનાહકે કોઇ ઇ-
નકા કીકાના નઝર નહીં આતા. યે તમામ કીરીયત સુનકર મલેક સાતીકને ત-
અમ્મુલ કરકે કહા, કે હકીકતમે હક ખીદમત ઝોર દેસ્તીકે પાદશાહ મગજ
રકે હમારે ઉપર બહોત થા, ઝોર યે જેચારા તખાલ્લ હોકર અપની સલતનત
છોડકર જાન અચાનેકે વાસ્તે વહાંતક આયા હયે, ઝોર હમારે દામને દોલત-
મેં પનાહ લી હયે તા બમકદુર કીસુ તરફ હમસે કમી નહોગી. ઝોર દરજુ-
ઝર ન કરગા લેકીન એક કાગ હમાશ હયે, અગર વો ઇસસે હોસકા ઝોર
ખીયાનત ન કી બખુખી અંજામ દીધા ઝોર ઇસ ઇમતેદાનમેં પુરા ઉતરા તો
મૈ કોલ ઇકરા કરતા હું કે જીયાદ પાદશાહસે સુલુક કરંગા ઝોર જો ચાહેગા
સો દુંગા મૈને હાથ બાંધકર ઇલતીમાસ કીયા કે ઇસ શીદવીસે તા બમકદુર
જો ખીદમત સરકારકી હોસકેગી બસરો ચરમ બખલાવેગા ઝોર ઉસકો બ-
ખુખી દીયાનતદારી ઝોર હોશયારીસે કરેગા, ઝોર દોનોં જહાંનકીં સઆદત
અપને લીએ સમજેગા. તબ્બ ફરમાયા કે તુ અબી લડકા હયે ઇસ વાસ્તે
બરાબર તાકીદ કરતા હુ મુખાદ ખીયાનત કરે, ઝોર આકતમે પડે. મૈને ક-
હા ખુદા પાદશાહકે ઇકબાલસે આસાન કરેગા ઝોર મૈં જનોં દીલસે કોસીશ
કરંગા ઝોર અમાનત હુઝુરતક લેઆઉંગા. યે સુનકર મલેક સાતીકને મુજ્જો
કરીબ ખુલાયા. ઝોર એક કાગજ જેસે નીકાલકર મેરે તઇ દીખલાકર કહા
યે જીસ શખ્સકી શખી હયે ઉસે જહાનમે તલાશ કરકે મેરે વાસ્તે પૈદા ક-
રકે લા ઝોર જીસ ઘડી તુ ઉસકા નામો નશાન પાવે ઝોર સામને જાવે તો
મેરે તરફસે બહોત ઇશતીયાક ઝાહીર કીજયો અગર પેખીદમત તુજસે સર-
ખમ હુઇ તો જીતવી તવકલ તુજે મનજુર હયે ઉસસેબી જીયાદ હાસીલ
હોગી નહીં તો જયસા કરેગા વૈસાહી પાઓગા. મૈને ઉસ કાગજકો જો દેખા
તો એક તસવીર નઝર પડી, દેખતેહી ગશ આને લગા, મારે ડરકે બઝોર
અપને તઇ સંભાલકર કહા બહોત ખુબ મૈં રખસત હોતાહું અગર ખુદાકો
મેરા બચા કરના હયે તો બમુજબ હુકમ હુઝુરકે મુજસે અમલમે આવેગા—
યે કહકર મુજારકકો હમસાલ લેકર જંગલકી રાહલી ગાંવ ગાંવ બસતી બસતી
સહેર સહેર મુલક મુલક શીરને લગા ઝોર હરએકસે કિનકા નામોનશાન પુછને
લગા, અગર કોસીને ન કહાકે હાં મૈં જાનતાહું યા કીસીસે જીકર સુના. એક

सात घरसभके इसी आश्रममें छैरानी और परेशानी सहेता हुआ ओके नम-
 रमें बारीक हुआ-छगार आली और आगाह लेडीन वहांका दरओके आदमी
 मसमें आक्रम परता था, और पुत्रकी मर्यादत पदंगी करता था ओके अधि-
 कीद्वस्तानी इकीर बीक मांगता नजर आया लेडीन कीसने ओके कपडीया नी-
 वाजा न दीया, मुन्ने तय्यज्जुय आया और इसके उपर रहम आया जेय-
 मेंसे ओके आशरही नीकालकर इसको दी, वो लेकर ओला के अयदाता पुत्र
 तेरा बला करे शायद तु मुसाहीर हज्जे हस शहरका आशीर नही ! मैने
 कहा सय हज्जे, सात घरसभे में तयाह हुआहुं, इसकाभके नीकलाहुं, कि-
 सका पता नही मीलता; आज छस शहरमें पोदयाहुं वो पुत्रका होआओ
 देना बला; मैनी इसके पीछे बला आहिर शहरके ओके भक्षन आलीशान न-
 जर आया, वो इसके अहर गया, तो मैनी गया, देआ तो नयनन छगारत
 गीर पडी हज्जे, और जे गरम्मत छैरही हज्जे-मैने दीवमें कहा के ये महे-
 ल पादशाहोंके लायक हज्जे इस वक्त तय्यारी छस भक्षनकी छस होगी तो
 क्याही दीवपसंद ये भक्षन जना होगा और अण तो वीरनीसे क्या सुरत
 जनरही हज्जे पर गयहुग नही के कन्नड कयुं पडा हज्जे और ये नाजीना
 भस गइल में कयुं रहता हये, वो अधि लकडी रेकता हुआ बला नताथा
 के ओके आवाज आछ नयसे डोछ डेहता हये के अय पाप जेतोहये, आज
 नलदी कयुं शीरे आते हो ? पीर भरदने सुतकर नवाण दीया के जेडी पु-
 दाने ओके नवान मुसाहीरको मेरे हावपर मेहेर्यान डीया, इसने ओके मोहोर
 मुनको दी, जहोत दीनोंसे पेट भरकर अन्धा भाना नही आया था सो गो-
 रत मसाला आटा धी, तेस तुन मोल लीया, और तेरे वास्ते कपडा जे
 सुरर था परीह डीया, अण इसके सीकर पेहन, और भाना पडा तो आ-
 पीकर इसके हकमें होआओ हं, अगरये मतलब इसके दीसका भयलुम नही,
 पर पुत्र दाना, और भीता हये; हममेइसेंकी होआ कुयुल करे, मैने ये अ-
 दवाज नन इसकी शशकरीका सुना, जेधभतीयार छमे आया के जीस अश-
 न्दीयां और इसको हं, लेडीन आगाओके तरफ ध्यान जे गया तो ओके आ-
 न्न देणी के वो तसवीर इसी गयशुकी थी, तसवीरको नीकाल कर मुकामील
 डीया नरे सुतशयत न देआ, ओके आह दीवसे नीकली और जेदोश हवा
 मुगारक मेरे तछ जगलमें लेकर जैठा और पण, करे लगा मुन्ने अरसा
 दोश आया, इसीकी तरफतक रहाथा, जे मुगारकने पुछा के तुमको क्या हो-
 गया ! अभी मुंदसे नवाण नही नीकला था के वो नाजनीन ओली-अय
 नवान पुत्रसे डर, और जेगानी औरतपर नीगाह मतकर, हवा और शरम
 सबको छुडर हये, छस लीयाकतसे मुकतेगोका के में इसकी सुरत और सी-
 रतपर दीहा हो गया, मुगारक मेरी आतीरदनी जहोतसी करने लगा, लेडीन
 दीवकी इसको क्या जमर थी लावार होकर में पुकारा के अय पुत्रके जहो,
 और छस भक्षनके रेहनेवालो, में गरीब मुसाहीर हं, अगर आपने पास
 मुन्ने जुलाओ, और रेहनेका जगा हो तो जडी आत हये, इस नाजीनाने
 नकडीक जुलाया और आवाज पेहजानकर भले लगाया, और नहां वो मुस-

पहन बैठी थी उस भक्तनमें ले गया—वा ओक डानेमें छुप गछ। उस भुढेने मुन्से पुछा के अपना मानरा कडे के क्युं धनराकर अकेला पडा क्षीरता हये, ओर तुम्हे कौंसकी तलाश हये? मेने भलेक सादीकका नाम नलीया, ओर वहांका कुछ अकरो भज्जुर न कीया, छस तोरसे कडा के ये ओकस शाहाजहा बीने मादवीनका हये, सुनाये मेरे वाली न्यागत हनोज पादशाह हये, ओक सौदागरसे बाणों इपजे देकर ये तसवीर भोलवी थी, उसके देणनेसे सग होशो आराम नता रहा, ओर इक्षीर जनकर तमाग नखान छान गास, अग यदां मेरा मतलब साथ आया सो तुम्हारा धनतीयार हये। ये सुनकर भुढेने ओक आद गारी ओर ओला अय अजीज, मेरी लउकी गडी मुसीबतमें गीरइतार हये कीरी जशरडी भनन नली के छस्से नीकाह करे, ओर इतपावे। मेने कदा के कम्भेदवार हुं मुहरसीव जयान करे। तग इस पीरभरने मानरा तमागे कमाव छस तोरसे जाहीर कीया। —

के सुत अय शाहजहने रनेवाला छरी कमजुबत शहरेका हुं, मेरे भुज-रग नागआवर आलीभानदानये, लकतआलाने ये भेरी मुन्ने धनायतकी; नग याहीग हुं तो उसकी भुग सुरती ओर नजाकात, ओक सवीकेका शोर हुवा, ओरसारे मलकमे। गशापुर हुवा के इलानेके घरमें अयसी लउकी हये के किसके हु-रनेके मुकाणील हुरपरी शरमीदा हये, धनमानका तो क्या मुंड हये के अना-यरी करे ये तअरीइ छस शहरेके शाहजहने सुनी, गाय जाना जगेर होणे बाले आशक हुवा जाना पीना छोड दीया आपीर पादशाहके ये बात भअ जुग हुं रातके भीलवतमें जुवाया ओर ये भज्जुर हरमीवानमें लाया, ओर मुन्ने जानेमें इसजाया। हता के नीसगतनाता करनेमें राजी कीया। मेणी स-गज के नग भेरी घरमें पेदा हुं तो कीरीसे शादी करना पडेगी, पर छससे क्या ओहतर हये के पादशाहजहने मनभुग करहुं, घरमें पादशाह बीगीन्नतरवार होता हये। मंये दुयुज करे इपस्त हुवा; किसी दीनसे होना तरइ पीयालकी तयारी होने लगी। ओक राज अम्हरी साअतमें काजी मुहता आलीग, हाजील अकागर सग नभा हुं नीकाह पांथागया, ओर भडेर भु-करर हुवा। हुलहनका गडी धुगधामसे लेगजे सग रसम इगुगत करे शरग हुं। नाशाहने नग रात के छराहा सोनेका दीया। उस भक्तनमें शोरो गुन अयसा हुवा के ने आहरे लोग पेहरा दे रहे ये हयगन हुं, दरवाजा का-टडीका ओलकर आहा के होणे के ये क्या आइत हये ! अंदरसे अयसा अंद था के भुल न सका। ओक हममें वो रनेकी आवाजबी कम हुं । दरवाजा तोडकर होया तो हुवा सरकटा पडा हये ओर हुलहनके मुंडसे कइ यवा नता हये ओर उसी जाके भुमें ओहवास पडी लोटती हये ! ये क्यामत देणकर सगके होश जते रहे अयसी भुशीमें ये गम जाहीर हुवा। पादशाहके अवर हुं सर पीरता हुं होडा तमाग अरकान सलतनतके नभा हुं परकीरीकी अकल काम नली करती थी के छस अहवालके दरवाहत करे। आपी उसहा-लतमें हुकम कीया के छस कमजुबत हुलहनकाबी शर काट जलो। ये आत पादशाहकी जयानने ने नीकली क्षीर वयसाही शोरोगुल हुवा। पादशाह

इस और अपनी जानके जोखमे नीकलकर भागा और दूरगाथा के धसे महेन-
मे जाकर नीकलदो आसोने इस लडकी के मेरे घरमे पहुँचा दिया। ये स-
रस्य इनयामे मशहूर हुआ, उसने सुना बखान हुआ, और शादजदेके भारे
नानाके सगपनी पुः पादशाह, और जगो अशीदे इस शेरके लय मेरे
दुश्मने जगो हुआ। जग मातमहरीसे दुरगत हुआ और मेहजुम हो चुका
पादशाहने अरकने दौलतसे शे सदकाह पुछी के अग क्या किया साहीओ?
सजोने कहा, और तो कुछ हो नहीं सकता, पर कालीरमे दीन तसल्ली,
और सगरके वारते इस लडकी के इसके आप समेत भाग्यालसीओ. और ध-
रमार जग करलीजओ जग मेरी ये सजा मुकरर दुर्ग. कालवालडो दुकम दु-
या. इसने आकर आरों तरफसे मेरी छेतीके घेर लीया और नरसीगा दूर-
वाजेपर गगया, और याहा के अंदर धुसे, और पादशाहका दुकम जगता-
वे. जैयसे छट और पथर परसने लगे के तगाम देन तागान लासकी;
अपना पर मुँह जगकर मधर दीपर हो भाग गह, और ओक आवाज हो-
लनाक पादशाहने धनोसे सुनी के कथुं कमजगती आह हय, क्या शेनान लगा
हये अगर बला यादता हये तो इस नाजनीनके साथ जदमुकुनी नकर नहीं
तो जे कुछ तेरे गेटेने इससे शाही करकर देणा, तुली इसकी दुश्मनीसे दे-
जेगा अगर अग इनके सतावेगा तो मजा न पावेगा? पादशाहका भारे द-
हशतके तगाम जदत कांपने लगा. और तप यद अह, वही दुकम दिया के
हान जदगजनोंसे काह मजम न होने, कुछ कडो न सुनो छेतीमे पडे रहने
हो. इस धनसे आमीन सीयाने तयवीज पलीते जतर भंतर करते हये, और
सग आशीदे इस शेरके इसमे आजग, और दुरगाने शरीर पडने हये.
मुदहतसे ये तगाथा हो रहा हये, लेकिन अगतक इसरार मजजुम नहीं होना.
और मुजेबी दरगीज जगर नहीं, मगर इस लडकीसे ओकवार पुछा के तु-
गने अपनी आंमोसे क्या देणाथा। ये गोली के और तो कुछ में नहीं जग-
नती, लेकिन ये नजर आया के इस वक्त मेरे आनीदने करु सुगाशेरतक
कीया, छत इटकर ओक तपत नीकला, इसपर ओक जवान पुग गुरत शा-
हाना लीयास पेहने बैठाथा, और साथ इसके जहोतसे आदमी ओह तगा-
म करते हुये, इस मजानमे आओ और शादजदेके कालके सुसतहद हुओ,
वो शप्स सरदार मेरे नजदीक आया और ओला कथुं जगनी, अग इससे
कहां भागोगी! जिनकी सुते तो आदमीकीथी, लेकिन पांव जकरीयों केसे नजर
आओ? मेरा कलेजा धडकने लगा, और जोरसे गशमे आह, शीर मुजे कुछ
जगर नहीं के आगीर क्या हुआ! तजसे मेरा ये अहवाल हये के इस दूटे
मजानमे हम होना छ पडे रहने हये पादशाहके गुस्सेके जाहस अपने र-
हीक सग जुद होगये. और में जे गदाह करने नीकलताहुं तो काह करती
नहीं होता जलके इकानपर पडे रहनेके रवादार नहीं इस कमजगत लडकीके
जहनपर कमज नहीं के शरम पावे और आनेको मजसूर नहीं जे पेटभर पावे.
पुछसे यही याहलाहुं के मौत आवे या जमी दूटे, और ये जहनसीज जिसमे
समा जने; इस जनेसे मरवा बला हये. पुछने तुजे शायक हमारेही वारते

લેખ હવે, જો તુને રહમ આકર એક મોહર દી, આનાબી મજેદાર પકાકર આયા
ઓર બેટીકી ખાતીર કપડાબી બનાયા, ખુદાકી દરગાહમેં શુકર કરકે તુને દોઆ
દી, અગર ઇસપર આસેબ જીન યા પરીકા નહોતા તો તેરી ખીદમતમેં લોંડો
કી જગા દેતા, ઓર અપની સચાદત જાનતા; યે અહવાલ ઇસ આજીઝકા
હવે, તુ ઇસકે દરપએ મતહો, ઓર ઇસ કરદસે દરશુકર કર.

યે સખ માજરા સુનકર મેને બહોત મીનનોઝારી કી કે મુજે અપની
કરજદીમેં કુચુલ કર, જો મેરી કીસમતમેં લીખા હોગા. વો પીરમરદ હરગી
જ રાહી ન હુવા—જખ શામ હુઝ તો ડિસસે રૂખરત હોકર સરમેં આપત.
મુચારકને કહા, લો શાહજાદે મુચારક હો. ખુદાને અસખાખ દુરસ્ત કીયા હવે,
ખારે યે મેહનત અકારત ન ગઇ. મેને કહા આજ કીતની ખુશામદકી, પર વો
અધા રાહી નહીં હોતા ખુદા જાને દેવેગા યાનહીપર મેરે દીલકી યે હાલતથી કે રાત
કાટની મુશકીલ હુઝ કેકજ સુખહો હો તો ફીર જાકર હાઝીર હોઉં; કબી યે ખીયાલ
આતાથાકે અગર વો મેહેરખાન હુવા, ઓર મેરી ખાત કુચુલ કીયા તો મુચારક મલેક
સાદીકકે વાસ્તે લેજવેગા. ફીર કહેતા કે બલ્લા હાથ તો આવે, મુચારકકો
સમજાકર મેં એશ કરંગા, ફીર જીમેં યે ખતરા આતા કે અગર મુચારકબી
કુચુલ કરે તો જીનાતકે હાથસે વહી નૌખત મેરી હોગી જો પાદશાહ જાદેકી
હુઝ, ઓર ઇસ શહેરકા પાદશાહ કજ આહેગા કે ડિસકા બેટા મારા જાએ,
ઓર દુસરા ખુશી મનાએ તમામ રાત નીંદ કિચાટ હોગઇ, ઓર ઇસી મુ-
નસુબેકે ડિજનડેમેં કડી.

જખ રોઝ રૌશન હુવા તો મેં ચલા. ચોકમેસે અચ્છે અચ્છે ચાત પો-
શાકકી, ઓર ગોટા કીનારી, ઓર મેવા ખુરક ઓર તર ખરીદકર ઇસ ખુ-
જરમકી ખીદમતમેં હાઝીર હુવા નેહાયત ખુશ હોકર બોલા કે સખકો અપની
જાનસે જીયાદા કુછ અઝીઝ નહીં, પર મેરી જાનબી લેરે કામ આવે તો ફરેમ
ન કરંગા, ઓર અપની બેટીબી લેરે લવાલે કર, લેકીન યહી ખાશ આતા
હવે કે ઇસ હરકતસે તેરી જાનકા ખતરા નહો, યે લોગ લખનૌતકા મેરે જ-
પર તા કીયામત રહે. મેને કહા અજ ઇસ બસતીમેં બેક્સ, ઓર મજલમાહું,
ઓર તુમ મેરે દીતો દુનયાકે બાપહો, મેં ઇસ આરઝુમેં મુદદતસે કયા કયા
પરેશાની, ઓર તખાહો ખીચત હુવા, યહાંતક આયા ઓર મતલબકાબી નશાનપાયા,
ખુદાને તુમહેબી મેહેરખાન કીયા જો શાદી કરદેનેપર રઝામંદ હુવે લેકીન મેરે વાસ્તે
આગે પીછે કરતેહો ઝસમુનરીફ હોકર બૈર ફરમાઓ તો ઇસ્કકી તલવારસે
સર બચાના ઓર અપની જાનકો છુપાના કીસ મઝહબમેં દુશરત હવે ? હ-
રએ બાદ બાદ મેને સખ તરેહ અપનેતંઈ બરખાદ કીયાહું ઓર મઅશુકકે
વીસાલકો મેં અપની જીંદગી સમજતાહું. અપને મરને જીતેકી મુજે કુછ પ-
રવા નહીં બલકે નાકમેદ હોકેગા તો ખીન અઝગમ રખાઉંગા ઓર તુમહારા
કીયામતમેં હામનબીર હોકેગાં મરઝ ઇસ ગુફતોગો સુની ઓર હાં, ના, મેં
કરીખ એક મહીનેકે બૈદ, ઓર અદેશેમેં ગુઝરા હરરોઝ ડિસ ખુજરમકી ખી-
દમતમેં દોડા જતા, ઓર ખુશા મદ બરામદ કરતા.

ઇતેશકન વો ખુદા ખીમાર હુવા ડિસકી ખીમારતરીમેં હાઝીર રહા. હ-
મેશા કાશકા હકીમકે પાસ લે જતા, જો સુનખા લીખદેતા હસી તરતીખસે જાના
કર પીસાતા ઓર કુછ ખાને કે વાસ્તે ખુરક અપને હાથસે પકાકર ખીસાતા

એકદીન મેહેરખાન હોઠ્ઠે કહેને લગા કે અય જવાન, તુ ખા જીદદી હયે, મૈને હરચદ સારી કબાહતે કહે સુનાય, ઓર મનઅ કરતાહુ કે ઇસ કમઅે ખાજ આ, છ હયે તો જહાન હયે, પર ખ્યાહ ન ખ્યાહ કુએમેં ગીરતા હયે, અચ્છા આજ અપની જાડીસે તેરા ઓઢર કરેગા દેખુ વો કયા કહેતી હયે, યા ફુકરા અલ્લા યે ખુશ ખખરી સુનકર મૈ અયસા કુલા કે કપડોમેં ન સમાયા, આદાખ ખખલાયા, ઓર કહા કે અખ આપને મેરે જીનેકી ફી-કરકી, રખસત હોઠ્ઠે મકાનપર આયા, ઓર તમામ રાત મુખારકસે યહી ચુ-કતગો રહી; કહાંકી નીંદ, ઓર કહાંકી ભુખ—સુખહોઠા તુરકે વકત શીર જા-કર મૈખુદ હુવા, સલામ કીયા તો ફરમાનેલગા કે લો અપની બેટી હમને તુમકો દી, ખુદ મુખારક કરે, દોનોંકો ખુદકે તદ્દ સોપા, જખ તલક મેરે દમમેં દમ હયે, મેરી આંખોંકે સામને રહો, જખ મૈં મરજતેં જો તુમહારે જોમે આવે સો કીજયો, તુમે મુખતાર હો.

કીતને દીન પીછે વો પીરમરદ જનખહક તસલીમ હુવા, રો પીટકર ત-જહીજ ઓર તકશીન કીયા, ખઅદ તીજેકે ઉસ નાજનીનકો મુખારકને ડોલી કરકર કારવાંસરામે લેખાયા, ઓર મુજસે કહા કે યે અમાનત મલેક સાદીકકી હયે, ખખરદાર ખીયાનત ન દીજઓ ઓર યે મેહનત ઓર મશકકત ખર-ખાદ ન દીજઓ. મૈને કહા અય મુખારક, મલેક સાદીક યહાં કહાં હયે, દીલ નહીં માનતા મૈં કયુંકર સખર કરે. જો કુછ હોસોહો, જતા રહુ યા મરજતેં, અખતો ઓશ કરે. મુખારકને જહોતસા મનઅ કીયા કે લડકપન ન કરો. અખી એક દમમેં કુછકાકુછ હોખતા હયે, કયા મલેક સાદીકકો દુર જાનતેહોં જો ઉસકા ફરમાના નહીં માનતેહો, ઉસને પેહલેહી તુમકો હરએક ખાતસે આગાહ યરદીયાયા, અગર ઉસકે કહેનેપર રહોજે ઓર સહી સલામત ઇસકો વહાંતક લેચલોજે તો વોખી પાદશાહ હયે, શાયદ તુમહારી મેહનતપર નજર કરકે તુમહીકો ખખશદે તો કયા અચ્છી ખાત હોવે પીતકો પીત રહે, ઓર મીતકો મીત હાથ લગે ખારે ઉસકે ડરાને. ઓર સમજનેસે મૈં હયેરાન હોઠ્ઠે ચુપકા હોરહા. દો હંટ ખરીદ કીઓ, ઉસપર સવાર હોઠ્ઠે મલેક સા-દીકકે મુદકકી રાહ લી. ચલતે ચલતે એક મેદાનમેં આવાજ શોરોશુલકી આવે લગી.

મુખારકને કહા ચુકર ખુદકા, હમારી મેહનત નેક લગી, યે લલકર જી-નોંકા આ પોહયા, ખારે મુખારકને ઉનસે મીલ જુલકર ખુદા કે કહાંકા ઇ-સદા કીયા હયે ? બોલે પાદશાહકે તુમહારે ઇસતીકબાહકે વાસતે જોખ હયે, અય તુમહારે ફરમાંખરદાર હયે, અગર કહોતો એકદમમેં રખર લે ચલે. મુ-ખારકને કહા કે દેખો કીસ મેહનતોંસે પાદશાહકે હુજુરમેં સુરખર કીયા, અય જહી કયા ખુશ હયે, અગર ખુદા નખ્યાસ્તા કુછ ખલલ હોખવે તો હમા-રી મેહનત અકાસ્ત જાવે, ઓર જહાંપનાહકે ગજબમેં પડે. સલોમેં કહા હુગ મુખતારહો, જસતરેહ જ ચાહે ચલો; અગરચે સખ તરેહકા આશખયા પર રાતદીન ચલનેસે કમથા, જખ નજદીક જા પોહયે. મૈં મુખારકકો સેતા દેખકર ઉસ નાજનીનકે પાંચપર સર રખકર અખને દીલકી બેકસરી ઓર મલેક સાદીકકે સખખસે લાચારી નેહાખત મીનત, ઓર જારીસે કહેને લગા કે જસજાસે તુમહારી તસખીર દેખી હયે ખાતા પીતા ઓર ચેતોં આરામ

मैंने अपने ऊपर दशम किया हूँ, और जो खुदने ये हीन दीयाया तो
मलेक सादीकका अहसास हूँ। इरमाने लगी है मेरा दीसली तुम्हारे तरफ
माधल हूँ के तुमने मेरे वास्ते कैसे रखा अलम उदाओ, और कीस कीस
मलेककतोसे से आओहो, खुदको माद करो और मुझे खुद न जाओहो
तो परहूँ गैयसे क्या आहीर होता हूँ-ये केहकर अयसी गेहअतीयार
रोह केहीयही लग गह ! धर मेरा हाथ उधर उसका वो हाथ; धतनेमें
मुगारककी नीह तुटगह, तो वो हम दोनों मुशताफोंका रोना देअकर रानेसगा
और जोला के पातीरनगण रण्णो, ओक रैगन मेरे पास हूँ, अगर वो
उस मुगारकके अदनमें मलहुंगा तो उसकी अदमोसे मलेक सादीकका उ ह-
टण्णओगा, यकीन हूँ के तुम्हारी अणशदेगा। मुगारकसे ये तदपीर सुनकर
दीसको तसल्ली हुआ। उस नाजनीनको गलेसे लमाकर पुण पीयार किया, और
कहा अय मुगारक, अण तु मेरे आपकी नगा हूँ, तेरे पाओसे मेरी न-
नयनी, अणबी अयसा कामकर के इसमें मेरी कीदगीहो, नही तो धंस
गममें भरनडौगा-उसने जहातरही तसल्ली दी। नण रोज रैगन हुआ, आ-
वाज उन्नोंकी मणलुम होने लगी, देणा तो कध अयास मलेक सादीकके आध
हूँ, और ओक सरपाओ गारी हगारे सीओ लाध हूँ और ओक पातपी
उसपर मोतीयोका परदा पडा हुआ उनके साथ हूँ। मुगारकने उस नाजनी-
नको वो तेल मलदीया और पोशाक पहनाकर गनाय करवाकर मलेक सादीकके
पास लेगया।

पादशाहने मुझे देअकर जहात सरशराज किया; धीर धजजत, और दुर-
गतसे पीकाया, और इरमाने लगा के तुमसे मैं अयसा सलुक करेगा
के आनतक कीसीके साथ न किया होगा। पादशाहत तो तेरे आप-
की मौजुद हूँ; अजाना तु अण मेरे जेरीकी नगा हुआ, ये कहे
रहाथा के वो नाजनीनबी इयर आध, उस रैगनकी अदमोसे इरओक
हीमाग परगंदा हुआ, और जो हाथ होगया, उहकर यस्ता गया, और हम
दोनोंको खुलवाया, और मुगारकके तरफ देअकर जोला के वाहसाहण पुण
शरत अणलओ, मैंने अजरदार करदीयाथा के अगर भीयानत करोगे तो अ-
हमीमें पडोगे। ये अदमो कैसी हूँ ? अण देमो तुम्हारा क्या हाथ करताहुं
मुगारकने भारे उरके अपना हज्जरणह जोलकर दीआदीया के पादशाह सलामत,
नण कुअरके हुकमसे हसकामपर हम कायम हुओये गुनागने पहलेही अपनी
अलामत कटकर दीआयामें अहकरकर मोहोर लगाकर अजाननी के हवासे क-
रीही, और मरहम सुलेमादी लगाकर रवाना हुआ। मुगारकसे ये नवाण
सुनकर मेरी तरफ आये नीकालकर धुरा, और उहनेलगा के ये काम तेरा
हूँ, और अहा होकर मुँहसे जला पुग निकले लगा। उसवक्त अयसी म-
अलुम होताथा के सायद नानसे मारजलेगा। नण मैंने उसके येहरेसे ये द-
रयाहत किया अपने छोसे हाथ धोकर, और नान जोकर ओक अणर मुगार-
ककी कमसे नीकालकर मलेक सादीकके पेटमें मार छुरीके लगतेही वो हीस,
मैंने नाना के वो मुकसर भर गया। धीर अपने हीसमें भीयाल किया के अण
तो अयसा करी नही लग, ये क्या सणन हुआ ? मैं अज देअताथा के
वो अभीनपर मोहवाहकर गेहरी सुरत अनकर आसमानके तरफ उडयला; अ-

यस्य पुत्रः हुवा के आभीर नजरसे गायन होगया, और जोक पलके जन्म
भीनलीकी तरेह कडकता, और गुस्सेमें कुछ पडता हुवा नीचे आया; और
मुझे जोक बात मारी के मैं आरों शाने नीत गीर पडा; और छ हुन गया;
पुत्रजने कीतनी देरमें होय आया ! आंखे भेककर ने देखा तो जोक अ-
गसे नज्जमे पडाहु के नहां सीवा कंकर, और पथर, और नज मेरीके
दरपतके कुछ नजर नही आता था, उस बडी आकल कुछ काम नही करतीथी
के क्या करे, और कहां नल्ले. नाउमेदीसे जोक आद भरकर जोक तरफकी रा-
हकी, अगर कही कोछ आदमीकी सुनत नजर पडती तो भलेक सादीकका नाम
पुछता ? वो दीवाना जनकर नवाय होता के हमने तो उसका नामकी
नही सुना.

जोके रोज पहाडपर नकर मैने ये धरादा दिया के अपने तछ गीरकर
भर नल्ले, ज्युं गीरनेका करे दिया, वही सवार साहजे जुद्धेकार पुरका
पोश आ पोहया और मोला के कयुं तु अपनी जनमोता हजे आदमीपर
हुन दर सज होता हजे, अज तेरे पुरे हीन गजे, और भलेहीन आजे
नल्ले इगकेन; तीन शम्भ अयसेही आजे गजे हजे, उनसे मुलाकात कर
और पडांके सुलतानसे भीत. तुम पांयोंका मतजय ओकही नगा मीसेगा.
हस इकीरकी सजेरका ये मानरा हजे, ने गरज किया, गारे जशरतसे अ-
पने मोला मुशकल कुशा की मुशहोकी हुजुरीमें आ पोहयाहु, और पाद-
शाह सलामतीभी मुलाकात हुध, पकीन हजे के अज सजकी आतीर नगा
होवे. ये आते आर दुरवेश, और पादशाह आजादपाम्तमें होरहीथी के ध-
तनेमें जोक महेली पादशाहके महेलमेंसे होय हुवा आया, और मुगारक पा-
दीकी तसलीमें पादशाहके हुजुरमें अजसाया, और अरजकी के हस वकत शा-
हजादा पैदा हुवा के आशताय माहताय उसके इअर शरमीदा हजे. पादशाहने
सुतअनज्जुन होकर पुछ के जाहीरमें तो कीसीका डमल न था, ये आशताय
कीस पुरने डमलसे नसुद हुवा ? इसने छत्रतीमास किया के माहरे ज्वास
ने जयेत दीनेसे गज्जे पादशाहीमें पडीथी, और ओकसेंके मानाद जोक
दानेमें रेदनी थी. और भारे उरके डमके नजकीक कोछ न जनता था, न अ-
हवाल पुछता था, उस पर ये रज्जे मलाही हुवा के आहसा भेदा उसके
पेटसे पैदा हुवा ! पादशाहको अयसी प्रशी हारीस हुध के शादीमें भर्ग हो
जवे. आरों इकीरनेभी होयाही के भला जाया तेरा इरजद आयाद रहे, और
उसका कहम मुगारक होवे, तेरे साजेके तजे परवरीश पावे, और पुदा होवे.
पादशाहने कहा ये तुम्हारे कदमकी जरकत हजे, बं भला न अपने तो शान
गुमानमेंकी ये बात न थी धनजत हो तो नकर देधुं. इदवेशाने कहा के
जीसमीदसाह नल्लजे. पादशाह महेलमें तशरीश लेगजे, शाहजादेका गोदमें
लीया, और सुकर परवरदीगारका किया, कलेज थंडा हुवा; वही कलेजेसे लगा
लीया, और लाकर इकीरोंके कदमोंपर जला. इदवेशाने होआये पडकर नज
डुकर पुत्रसे उसकी डमरकी जीयादती आही. और पादशाहने नरनकी तछारी
की, हो तरश न अने नउने लगी. भजानेका मुंड मोल दिया, दादो दहेशसे
कीकीके मोदतानका लपपती कर दिया, अरकाने होलत छतने ये सजको होयद
नवसज, और जगीरके इरमान होगजे. छतना लशकर था उन्हे पांय अर-

સહી તથા મનામ હુઈ. મશાયખ, ઝોર અકામીરકા મદદે મચ્યાશ હી. ઝોર તોન જરસકા ખીરાજ રખાયતકા મચ્યાર કીયા. તમામ શહેરમે જલ્લા દેમ, વડા રંજોરગકી ધુમધામથી, મારે ખુશીકે અદના ઝોર આજ્ઞા પાદશાહે વકત બન બેઠા. ઐન શાહીમે એક બારગી મહેલમે રોને ખીટનેકા ચુલ ઉઠા, મચારો, ઝોર તુરકાનીયાં ઝોર ઉરદા બેગનીયા ઝોર મહેલીખ્યાને સરપર ખાક ડાલતે હુએ બાહેર નીકલ આગે, ઝોર પાદશાહસે કલા કે જીસ વકત શાહઝાદેકા ન્હી-લા હુલાકર દાઇડી ગોદમે દીયા એક અખરકા તુકડા આયા, ઝોર દાઇડે ઘેર લીયા; બચદ એક દમકે દેખા તો દાઇ બેહોશ પડી હયે, ઝોર શાહઝાદા મા-યખ હોગયા. યે કયા કયામત તુડી પાદશાહ યે સુનકર હયેરતમે રેહમએ ઝોર તમામ મુલકમે વાતેલા પડી હો તોન તલક કોસીકે ધર હાંડી ન ચડી, શાહઝાદેકા ગમ ખાને, ઝોર અપના લહુ પીને.

ગરઝ ઝીંદગીમે લાચાર થે, જો ઇસ તરફ છતેયે. જગ્ય તીસરા દીન હુવા વહી બાદશાહ ફીર આયા ઝોર એક જુલા જગાવ મોલોંકી ચાદર પડી હુઇ લાયા, ઉસે મહેલમે રખકર આપ હવા હુવા; લોગોંને શાહઝાદેકા ઉસમે અ-જુકા ચુરાને હુએ પાયા. પાદશાહ બેગમને જલ્લી બલાએ લેકર લાયેંમે ઉઠા-કર છતાસે લગા લીયા, ઝોર દેખા તો પૈરહન આમે રવાંકા કર દામન ટંકા હુવા, ગલેમે હયે, ઉસપર શલુકા તમામીકા પેહનાયા હયે, ઝોર હાથ પાંચમે ધુધર મુરસાકે ઝોર ગલેમે હયેકલ નૌરતનકી પડી હયે. યે દેખકર સગ મા-રેખુશીકે દોઆએ દેને ઝોર બલાએ લેને લગી કે તેરે માકા પેટ થંડા રહે, ઝોર તેરી ઉમર દરાઝ હો.

પાદશાહને એક બડા મહેલ તઇયાર કરવાકર ઝોર ફરશ બીછવાકર ઉસમે દુરવેશોકો રખ્યા. જગ્ય સલતનતકે કામસે ફરાગત હોતી તો આકર બેઠતે, ઝોર સખ તરફસે ખબરગીરી કરતે, લેડીન હર ચાંદકી નૌચંદી જુમે રાતકો વહી તુકડા અખરકા આતા ઝોર શાહઝાદેકા લેખતા બચદ દો દીનકે કીસમ કીસમકે તોહફે ખીલોને ઝોર સૌગત હરએક મુલકકે શાહઝાદેકે સાથ લે આ-તા, જીસકે દેખનેસે અકલ આદમીકી હયેરાન હોખતી ઇસી કાયદેસે પાદશાહ-ઝાદેને ખીરીઅતસે સાતવેં જરસમે પાંચ દીયા ઐન સાલગીરાકે રોઝ પાદશાહ આઝાદખખતને ફકીરોંસે કલા કે સાઇ અલ્લાહ કુછ મચાલુમ નહીં હોતા કે શાહઝાદેકો કૌન લેખતા હયે, ઝોર શીર દેખતા હયે, બડા તઅજ્જુબ હયે ? દેખીએ અજ્ઞમ ઇસકા કયા હોતા હયે ? દુરવેશોંને કલા એક કામ કરો, એક રૂકકા શૌકીયા ઇસ મઝામુનકા લીખકર શાહઝાદેકે જુલેસે રખદો કે તુમ્હારી મેહેરબાની ઝોર મોહખ્યત દેખકર અપના દીલબી મુશતા મુલાકાતકા હુવા હયે, અમર દોસ્તીકી રાહસે અપને અલવાલસે આગાહ દીજયે તો ખાતીર જમા હો. ઝોર હયેરાની બીજકુલ દક્ષા હો. પાદશાહ મચાફીક સલાહ દુરવેશોકે અફસાની કાગજપર એક રૂકકા ઇસી ઇબારતકા તરકીમ કીયા ઝોર જુલેમે રખ દીયા શાહઝાદા ખમુજદ કાયદે કદીમકે ગયેખ હુવા. જગ્ય હુઇ આઝાદખખત દુ-રવેશોકે બીસતરોપર આકર બેઠે ઝોર કલમાં કલામ હોને લગા એક કાગઝ લખેટા હુવા પાદશાહકે પાસ આ પડા. ખોલ કર દેખા તો જગ્યા ઉસી ર-કેકકાયા. વહી દો સતરે લીખખીથી કે હમેબી અપના મુશતાક બની એ સચારીકે લીએ તખલ્લુકતા હયે ઉસ વકત તથરીર લાએ તો બેહતર હયે

બાળક મુલાકાત હોવાનું અસમાન જોશ તરંગકા તદ્દપાર હવે સાહેબની જગ્યા ખાલી હશે. પાદશાહ આજાદખાન દુરવેશોંકા હમરાહ લેકર તખ્તપર બેઠેલા હતા. હજરત સુલતાનકે માનીદ હવાપર ચત્રા; રક્તા રક્તા અવસે મકાનપર નજરે કે હમારત આલીશાન, ઝોર તદ્દપારીકા સામાન નજર આતા હવે લેકીન ચે મઅલુમ નહીં હોતા કે ત્યાં કાંઈ હવે ના નહીં. છત્તેમે કીસીને એક એક સલામ સુરમેલી ઉન માંચોંકી આંખોંમે ફેર દી; દો દો ખુદે આંસુ-યેંકી ટપક પડી પરીયોંકા આખાડા દેખા કે ઇસતીકયાલકે ખાતીર ગુલાબપાશ લીએ હુએ, ઝોર રંગ ભેરંગકે બેઠે પેહને હુએ ખડા હવે. આજાદખાન આગે મલે તો દોં તરફી હજારોં પરીઆદ મોઅદખ ખડે હવે, ઝોર બીચમે એક તખ્ત ઝમરશદકા ધરા હવે, ઉસપર મલેક શહેપાલ શાહરખકા ખેટ તકીએ લગાએ બડી શાનો શવકાસે બેઠા હવે. સાલેક શહેપાલ પાદશાહકા દેખતેલી તાકીએ વાસ્તે ઉઠ ખડા હુવા, ઝોર તખ્તસે ઉતરકર બમલગીર હુવા, ઝોર હાથમે હાથ પકડ અપને બરાબર તખ્તપર લા બીઠાયા, ઝોર ખડે તપાક. ઝોર ગરમ બેશીસે બાહમ શુદ્ધતેગો હોને લગી તમામ રોઝ હંસી ખુશી ખાતેમે ગુજરા ઝોર નાચ ગાના ચુના કીએ.

દુસરે દીન જમ ફીર દોનોં પાદશાહ જમા હુએ, શહેપાલને પાદશાહમે દુરવેશોંકા સાથ લાનેકી કૈરીયત પુછી પાદશાહને ચારોં બે નવાંચોંકા બે મા-જરા ચુના થા સો મુદ્રસીલ બયાન કીયા, ઝોર સીકારશ કરકે મદદ ચાલી, કે ઇન્હોંને છત્તી મેહનત ઝોર મુસીબત આપી હવે અબ આપકી મેહેરબા-નીસે અગર અપને અપને મકરાદકા પોહચે, ઝોર ચે કમતરીનભી તમામ ઉમર શુકર ગુજાર રહેગા. આપકી નજરે તવબનમે મુન સળકા બેડા પાર હો-ગા, મલેક શહેપાલને સુનકર કલા આસરો ચરમ હવે તુમહારે ફરમાનેસે કાસર નહીં, ચે કેહકર નીગાહ ગરમસે દેઓં ઝોર પરીયોંકી તરફ દેખા ઝોર ખડે ખડે જીન બે જહાં સરદાર ચે ઉનકા નામે લીખમે કેહસફરમાનકે દેખતેલી અપને તઈ હુજુર પુરખુરમે હાજોર કરો, અગર કીસીમે દેર હોગી તો સજા પાવેગા ઝોર દમજાદ ખ્યાહ ઝોરત ખ્યાહ મરદ જીસકે પાસ હો ઉસે અપને સાથ લેકર આવે અગર કેહ છુપા રહેગા ઝોર ઉસકા અહવાલ મઅલુમ હોગા તો ઉસકે જીન ઝોર બચે કાલુમે પીલે જીએંગે, ઝોર ઉસકા નામોન-શાન બાકી ન રહેગા.

ચે હુકમ નામા લેકર દેવ ચારોં તરફ દવડે, ઝોર તલાશ કરતે લગે. થહાં દોનોં પાદશાહોંમે મોહબ્બત ગરમ હુધ, ઝોર ખાતેં છખતીલાતકી હોને લગી; ઉસમે મલેક શહેપાલ દુરવેશોંસે મુખાંતીય હોકર બોલને લગા કે અપને તઈ-બી બડી આરઘુ રરજંદ હોનેકી થી, ઝોર દીલમે ચે અહેદ કીયા થા કે અ-ગર ખુદા બેટા દેયા મેલી, તો ઉસકી શાદી બની આદમકે પાદશાહકે વહાં બે લડકા પેશ હો તો ઉસકે સાથ કરંગા ઇસ નીમત કરનેકે બચદ મઅલુમ હુજુરકે પાદશાહકી બેખ પેટસે હવે. બારે દીન ઝોર મડ્યાં ઝોર મહોંને ગીનતે પુરે દીન હુએ ઝોર ચે લડકી પેશ હુધ. મવાઝીકે ઇસકે તલાશ કરનેકે વા-સ્તે જીનોંકા મેને કીયા કે તમામ દુનખાનુસતોખ કરો, જીસ પાદશાહ થા લડીનશાહ કે વહાં દરજંદ પેશ હુધ હોઉસકા સાથ હોજાતસે બદલ હોકર ચે આવો. વહીં બ મુજબ ફરમાનેકે બીચદ ચારોં સીમત પરાંગંદા હુએ.

ਅਘਰ ਧੋਤੀ ਦੇਰੇ ਚਲ ਸਾਹਜਾਦੇ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਲੇਆਏ ਮੈਂਨੇ ਹੁਕਰ ਖੁਲਕਾ ਕੀਯਾ
 ਯੋਰ ਅਪਨੀ ਗਾਹੀਐਂ ਲੇਲੀਯਾ, ਅਪਨੀ ਯੇਤੀਸੇ ਜੀਵਾਧ ਮੋਹਯਤ ਮੇਰੇ
 ਪੈਰ ਫੁੱਧ, ਭੁ ਨਹੀਂ ਆਵਤਾ ਧਾ ਕੇ ਐਕਦਮ ਨਝਰੇਂਸੇ ਯੁਧ ਕਰੇ, ਲੇਕੀਨ ਚਲ ਵਾ-
 ਰੇ ਯੋਰ ਹੋਤਾਛੁੰ ਕੇ ਅਗਰ ਉਸਕੇ ਮਾਘਾਪ ਨ ਹੋਯੇਗੇ ਤੋ ਉਨਕਾ ਕਥਾ ਛਾਲ ਹੋ-
 ਗਾ, ਚਲ ਵੀਯੋ ਫਰ ਮਲੀਨੇਂ ਐਕਯਾਰ ਮੰਗਾ ਲੇਤਾਛੁੰ; ਕਥ ਚੀਨ ਅਪਨੇ ਨਜ਼ਰੀ
 ਰਖਕਰ ਧੀਰ ਯੋਰ ਹੋਤਾਛੁੰ, ਚਨਸਾਅਛਾਛੋਤਅਛਾ ਅਘ ਹਮਾਰੀ ਤੁਮਛਾਰੀ ਮੁਸਾਛਾਤ
 ਫੁੱਧ, ਚਲਕੀ ਸਾਫੀ ਕਰਦੇਤਾ ਛੁੰ. ਮੈਤ ਕਥਾਤ ਸਯਾਕੇ ਲਗੀ ਹਯੇ, ਅਥਾ ਭੁਨੇਭੁ
 ਉਨਕਾ ਸੇਫਲ ਹੋਯਥੇ, ਪਾਦਸਾਹ ਆਜਾਧਤ ਧੇ ਯਾਤੋਂ ਮਲੇਕ ਸਾਹਮਲਕੀ ਸੁਨਕਰ
 ਯੋਰ ਉਸਕੀ ਯੁਧੀਯਾਂ ਹੋਯਕਰ ਨੇਫਾਯਤ ਯੁਧ ਫੁੱਧ, ਯੋਰ ਯੋਥੇਕੇ ਪੇਹਲੇ ਹਮਕਾ
 ਸਾਹਜਾਦੇ ਗਾਯਯ ਹੋਯਨੇ, ਯੋਰ ਧੀਰਯਾਨੇਸੇ ਅਘਰ ਤਰਫਕੇ ਆਦੇਸ਼ੇ ਦੀਲੇਂ ਆਏ
 ਧੇ ਲੇਕੀਨ ਅਘ ਸਾਹਯਕੀ ਯੁਧਤਮੇਸੇ ਤਲਖੀ ਫੁੱਧ, ਧੇ ਯੇਠਾ ਅਘ ਤੁਮਛਾਰਾ ਹਯੇ
 ਭੁਸਮੇਂ ਤੁਮਛਾਰੀ ਯੁਧੀ ਛੋ ਸੋ ਫੀਰਥੇ ਅਰਯ ਹੋਨੋਂ ਪਾਦਸਾਹੋਂਕੀ ਸੋਫਲਯਤ ਮਾ-
 ਨੀਫ ਸ਼ੀਰੇ ਸ਼ਕਰੇ ਰੇਫਤੀ, ਯੋਰ ਐਸ਼ ਕਰੇ. ਪਾਂਧ ਹਲ ਚੀਨਕੇ ਅਰਸੇਮੇਂ ਯਥੇ
 ਯਥੇ ਪਾਦਸਾਹ ਯੁਧੀਰਾਨੇ ਚਰਮਕੇ ਫੋਲੀਰਾਨਕੇ ਯੋਰ ਨਜ਼ੀਰੋਂਕੇ ਭੁਨਕੀ ਤਲਯਕੇ
 ਯਾਤੀਰ ਲੋਗ ਗਯੇ ਧੇ, ਸੋ ਸਯ ਆਕਰ ਫੁੱਧਰੇਂ ਛਾਜੀਰ ਫੁੱਧ. ਪੇਹਲੇ ਮਲੀਕ
 ਸਾਫੀਕੇ ਫਰਮਾਧਾ ਕੇ ਤੇਰੇ ਪਾਸ ਜੇ ਆਫਮਜਾਫ ਹਯੇ ਉਸੇ ਛਾਜੀਰ ਕਰ. ਉਸਨੇ
 ਯਥੋਤ ਗਮ ਯੋਰ ਗੁਰਸਾ ਆਕਰ ਲਾਯਾਰ ਉਸ ਮੁਲਕਿਯਾਰਕੇ ਛਾਜੀਰ ਕੀਯਾ ਯੋਰ
 ਪੀਛਾਯਤ ਅਮਮਾਨਕੇ ਪਾਦਸਾਹਸੇ ਸਾਹਜਾਦੀ ਭੁਨਕੀ ਭੁਲਕੇ ਵਾਰੇ ਸਾਹਜਾਦਾ ਮੁਫਕੇ
 ਨੀਮਰੋਜਕਾ ਗਾਧ ਸਵਾਰ ਛੋਕਰ ਸੋਫਲ ਅਨਾਧਾ ਮਾਂਗੀ ਉਸਨੇ ਭੀ ਯਥੋਤਸੇ ਭ-
 ਯਰ ਮਾਯੋਰਤ ਕਰਕੇ ਛਾਜੀਰ ਕੀ. ਨਯ ਸਾਹ ਫਰੰਗਕੀ ਯੇਤੀ ਯੋਰ ਯੇਥੇਜਾਫ ਯਾਥੇ
 ਤਲਯ ਕੀਯਾ. ਤੋ ਸਯਨੇ ਫਾਨੋਂਪਰ ਲਾਧ ਧਰੇ ਯੋਰ ਫਰਤ ਸੁਲੇਮਾਨਕੀ ਕਸਮਯਾਨੇ ਲਗੇ.

ਆਖੀਰ ਫਰੀਯਾਯੇ ਕੁਲਯੁਗਕੇ ਪਾਦਸਾਹਸੇ ਨਯ ਯੁਧਨੇਕੀ ਨਯਯਤ ਆਧ ਤੋ
 ਵੇ ਸਰ ਨੀਯਾ ਕਰਕੇ ਯੁਧ ਛੋਰਕਾ. ਮਲੇਕ ਸਫੇਪਾਲਨੇ ਉਸਕੀ ਯਾਤੀਰਕੀ, ਯੋਰ ਕ-
 ਸਮ ਹੋਕਰ ਭੁਯੇਫਾਰ ਸਰਫਰਾਜੀਕਾ ਕੀਯਾ, ਯੋਰ ਕੁਭ ਫਰਾਧਾ ਧਮਕਾਧਾ. ਤਯ ਵੇਭੀ
 ਲਾਧ ਜੋਯਕਰ ਅਰਯ ਕਰਨੇ ਲਗਾ ਕੇ ਪਾਦਸਾਹ ਸਵਾਮਤ, ਫਕੀਕਤ ਧੇ ਫੁੱਧੇ ਕੇ ਨਯ
 ਪਾਦਸਾਹ ਅਪਨੇ ਯੇਥੇਕੇ ਚਲਤੀ ਕਥਾਲਕੀ ਯਾਤੀਰ ਫਰਧਾਪਰ ਆਧਾ, ਯੋਰ ਸਾਹਜਾ-
 ਦੇਨੇ ਮਾਰੇ ਨਯਫੀਕੇ ਧੋਯਾ ਫਰੀਯਾਮੇਂ ਯਥਾ, ਮੈਂ ਉਸਰੋਯ ਸੈਰੋਸ਼ੀਯਾਰਕੇ ਯਾਤੀਰ ਨੀ-
 ਕਲਾਧਾ, ਉਸਯਗਾ ਮੇਰਾ ਯੁਧਰਫੁਧਾ, ਸਵਾਰੀ ਯਥੀ ਕਰਕੇ ਧੇ ਲਮਾਸ਼ਾ ਹੋਧਰਫਾਧਾ,
 ਚਤਨੇਮੇਂ ਸਾਹਜਾਦੀਕੀ ਧੋਯੀਭੀ ਫਰਧਾਮੇਂ ਕੁਫ ਪਯੀ. ਮੇਰੀ ਨੀਗਾਫ ਜੇ ਉਸਪਰ ਪਯੀ,
 ਦੀਲ ਯੇਥਯਾਤੀਧਾਰ ਫੁਧਾ, ਪਰੀਯਥੋਂਕੇ ਫੁਕਮ ਕੀਯਾ ਕੇ ਸਾਹਜਾਦੀਕੇ ਧੋਯੀ ਸਮੇਤ
 ਲੇਆਯੋ. ਉਸਕੇ ਪੀਛੇ ਯਥੇਯਾਧਾਨੇ ਧੋਯਾ ਫੁੱਧਾ ਨਯ ਵੇਭੀ ਜੇਥੇ ਯਾਨੇ ਲਗਾ,
 ਯੋਰ ਉਸਕੀ ਦੀਲਾਧਰੀ ਯੋਰ ਮਰਫਾਨਗੀ ਪਸੰਫ ਆਧ ਉਸਕੋਯੀ ਲਾਧੋ ਲਾਧ ਪ-
 ਕਤ ਕੀਯਾ. ਉਨ ਹੋਨੋਂਕੇ ਲੇਕਰ ਮੈਂਨੇ ਸਵਾਰੀ ਫੇਰੀ, ਸੋ ਵੇ ਹੋਨੋਂ ਸਫੀ ਸਵਾਮਤ
 ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਮੈਂਯੁਫ ਹਯੋ. ਧੇ ਅਫਵਾਲ ਕੇਫਕਰ ਹੋਨੋਂਕੇ ਫਯਰ ਯੁਧਾਧਾ. ਧੀਰ ਸੁਲ-
 ਤਾਨੇ ਸ਼ਾਮਕੀ ਸਾਹਜਾਦੀਕੀ ਯਥੋਤ ਤਲਾਸ਼ ਕੀ ਯੋਰ ਸਯੋਂਸੇ ਮਲੇਕ ਸਫੇਪਾਲਨੇ ਕਫਾ,
 ਲੇਕੀਨ ਕੀਸੁਨੇ ਛਾਮੀ ਨ ਭਰੀ. ਯੋਰ ਨ ਨਾਮੋ ਨਸ਼ਾਨ ਯਤਾਧਾ. ਤਯ ਮਲੇਕ ਸਫੇ-
 ਪਾਲਨੇ ਫਰਮਾਧਾ ਕੇ ਫੋਧ ਪਾਦਸਾਹ ਧਾ ਸਰਫਾਰ ਗੈਰਛਾਜੀਰ ਫੁੱਧੇ ਧਾ ਸਯ ਆਯੁਕੇ
 ਭੁਨੋਨੇ ਅਰਯਕੀ ਕੇ ਨਯਾਂ ਪਨਾਫ ਸਯ ਫੁੱਧਰੇਂ ਆਯੋ, ਮਗਰ ਐਕ ਮੁਸਲਸੀਫ
 ਨਫੁਗਰ ਭੁਸਨੇ ਕੋਫਕਾਫਕੇ ਪਫੇਮੇਂ ਐਕ ਫੀਲਾ ਨਫੁਕੇ ਫਲਮਸੇ ਯਤਾਧਾ ਫੁੱਧੇ.
 ਵੇ ਅਪਨੇ ਯੁਧਰਸੇ ਨਹੀਂ ਆਧਾ, ਯੋਰ ਹਮ ਯੁਧਾਮੋਂਕੇ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ ਜੇ ਯਯੋਰ

પકડ લાવે; વેળા પડી સખા જમા હોય, યોર ખુશી બડા સૈયાન હોય. યે સુનકર મલેક શહેપાલને બડા તેશ આયા, યોર ફોજ છનોંકી, યોર અકરી-તીયોકી, યોર પરીઝાદોંકી બેજી યોર ફરમાયા કે અગર ખુશીસે ઉસ શાહજાદીકા સાથ લેકર હાઝીર હુવા તો મુઝાકા નહીં, વધારા ન આવે તો ઉરાકો એરો જગર કરકે મુશકે બાંધકર લેઆઓ યોર ઉસકે કીલ્લેકોં યોર મુલકકો નાખુદ કરકર હલ ફીરવા દો. યે હુકમ હોનેહી સખ રૈજ રવાના હુમ, યોર એક આધે દીનમે વૈસે જોશો ખરોશ વાસે સરકશકો હદાકા જગોશ કરકે પકડ લાએ યોર હુઝુરમે દરત બરતા બડાકીયા. મલેક શહેપાલને હરચંદ સર જનીશ કરકર પુછા લેકીન ઉસ મગરને સીવા નહીકે હાં ન કી. નેહાયત જુસ્સેસે ફરમાયા કે હસ મરદુદકે બંદ બંદ જુદા કરો યોર ખાલ ખીંચકર મારડાસો યોર પરીઝાદોંકે હુકમ કીયા કે કોલકાકમે બનકર જુસ્તોએ કરકર પૈદા કરો. યે યુનનેહી વે લશકર શાહજાદીકાબી તલાશ કરકે લેઆયા યોર હુઝુરમે પોહ્યાયા. ઉન સખ અસીરોને યોર ચારોં ફકારોને મલેક પશહોલકા હુકમ યોર ઇતસાફ દેખકર દોઆએ દી, યોર શાહ હુએ પાદશાહ આઝાદખાખતબી બહોત ખુશ હુવા. તખ મલેક શહેપાલને ફરમાયા કે મરદોકો દીવાને ખૂસમે યોર યોસ્તોકો પાદશાહી મહેલમે દાખીલ કરો યોર શહેરમે આઘના બદીકા હુકમ કરો યોર શાદીકી તર્જ્યારી જલદ હો; ગોયા હુકમકી દેરયા! સખ સામાન મોખુદ હુવા.

એકસેઝ નેક સાચત, યોર મુખારક મહુરત દેખકર શાહજાદોં બખતવારકા નીકાહ અપની બેટી રૈશન અખતરસે બાંધા, યોર ખવાબજાદોં યમનકો દમીરકકી શાહજાદીસે શાદી કરદી, યોર મુલકે ફારસકે શાહ ઝાદેકા નીકાહ બસરેકી શાહજાદીસે કરદીયા. યોર અજમકે પાદશાહઝાદેકેફરંગકી મલેકાસે મનમુખ કીયા, યોર શાહજાદ એનીમરોઝકો છનોંકી શાહજાદી હવાલેકી. યોર ચીનકે શાહજાદેકો ઉસ પીરમરદ નાખીનાકી બેટીસે જો મલેક સાદીકકે કબજેમે થી અકદ બાંધ દીયા. હરએક નામુરાહ બ દૈલત મલેક શહેપાલકે અપને અપને મકસદ યોર મુરાદકો પોહ્યાએ, બચદ ઉસકે આલીસ દીનતલક જશન ફરમાયા, યોર અજોશો રતમે રાતદીન મશગુલ રહે.

આખીર મલેક શહેપાલને હરએક પાદશાહઝાદેકો તોહફે, યોર સૈયાત; યોર માલો અસખાખ દેકર અપને વતનકો ફખસત કીયા. સખ ખુશી વ ખાતીર જમઇસે રવાના હુએ, યોર બખૈરો આફીયત બ પોહ્યાએ; યોર પાદશાહત કરને લગે. મગર એક બહેઝાદખા યોર ખવાબજાદા યમનકા અપની ખુશીસે પાદશાહ આઝાદ બખતકી રીફાકતમે રહે. આખીર યમનકે શાહઝાદેકો ખાનસામાન, યોર બહેઝાદખાકો મીર બખશી ય અને શાહજાદોં બખતચાર આલી વીકારકી ફોજકા મુખતાર કીયા—જખતલક છતે રહે ઐશ કરતે રહે.

ઇલાહી છસ તરેહ યે ચારોં દુરવેશ યોર પાંચવા આઝાદા-બખત અપની મુરાદકો પોહિરએ ઉસી તરેહ હરએક ના મુરાદકા મકસદ દીલી અપને કરમ ફઝલસે બરલા બતુદેલ પખતન પાક વ દોઆઝદે ઇમામ ચાહાર દે માસુમ અલેહીરસલાત વરસલાતકે આમીન યા રખમુલ આલમીન.

ચાર દરવેશકા કીસ્સા તમામ હુવા.

બાહરે ખંખર.

બાહરે સેમેસા બાગ રૂપ પુરી છત્તવાલી	...	...	૪-૬
દસ્તાને આમીદ હમઝા	...	...	૨-૦
લાલમ લાખી કીરસા (સાતસવાલ પુરા)	...	...	૦-૧૨
આર દરવંસા કીરસા	...	...	૦-૧
હમાને વ્યજ્જમવા કીરસા	...	...	૦-૧૨
મલેક મોહમ્મદ કીરસો	...	...	૦-૩
શાહીજાદાને ચાહપરી ચાને રોક્ષત મોહય	...	...	૦-૨
જેતુન મેલરમદ હનીફ	...	...	૦-૨
લખીમ અનસારીયા કીરસા	...	...	૦-૩
સાહેબનો કીરસો	...	...	૦-૧૧
શાહપરનો કીરસો	...	...	૦-૧૧
નાઝની ખડાણ કીરસો	...	...	૦-૧
લખેલી મગજુ કીરસો	...	...	૦-૧
બાબામરીઅમનો કીરસો	...	...	-૨
લાઇ મગરોલ શાહનો કીરસો	...	...	૦-૨
બારત દરવા કીરસો	...	...	૦-૧૧
અબીલી બહીયાની કીરસો	...	...	૦-૨
બાગમાં મોહમદ હનીફ ચાને દસમ	...	...	૦-૧૦
સામાતાનામુ હમરત અલીતું	...	...	૦-૧
દીવાયત ફાતમા મુગરાની	...	...	૦-૧૧
મજમુએ બેગી નામા મોહરમના...	...	...	૦-૧૧
વરાતનામુ બીબીફાતમાતું	...	...	૦-૧
મોહમ્મદને રસુલ	...	...	૦-૮
મજમુએ સુનામત	...	...	૦-૬
મજમુએ તમિ	...	...	૦-૧૧
મજમુએ મદદયાત	...	...	૦-૫
મજમુએ મુખીયા	...	...	૦-૪
તુરનામા	...	...	૦-૨
માતમ સમલ	...	...	૦-૧
મુજકારે લખામ	...	...	૦-૨
કશફત ખુલાસા	...	...	૦-૨
અનાહર હીદી	...	...	૦-૮
રશીક ગાયન (ખ્યાલ, હુમરી, હોરી વિગેરે)...	...	...	૦-૪
દીક્કમન ગાયન	...	...	૦-૧૧
સુબેધ કબગી ગાયન સમલ	...	...	૦-૬
સરગલે ગીઝમ	...	...	૦-૫

માહાદેવ રામચંદ્ર બગુપ્ટે બુકસેલર.

પુસ્તકાલય—અમદાવાદ.

